

št. 99 (14.495) leto XLIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrit nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je tiskala zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1200 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ASS. POST. GR. 1/70

SOBOTA, 10. APRILA 1993

BIH / RUSI NASPROTUJEJO NOVIM SANKCIJAM

Morillon se ni hotel rokovati z Mladićem

Srbi po odkritju streliva na tovornjaku s humanitarno pomočjo še temeljiteje pregledujejo konvoje

Iz Srebrenice so pripeljali večje število beguncév v Tuzlo (Fotokolor AP)

BEOGRAD, SARAJEVO - Poveljnik modrih celad Philippe Morillon je na včerajšnjih pogovorih s poveljnikom srbskih enot Ratkom Mladićem v Beogradu povzročil manjši diplomatski incident, ko mu ni želel dati roke. Mladić je namreč pred tem menda izjavil, da bo 120 kanadskih vojakov, ki si že tri dni zaman prizadevajo priti v Srebrenico, lahko prislo tja le čez njegovo truplo in trupla njegove družine.

V Srebrenici je bilo po silovitem nočnem topniškem obstreljevanju v okolici nekoliko mirneje. Konvoj s človekoljubno pomočjo za Gorazde pa so Srbi zadržali na eni izmed številnih kontrolnih točk. Eden od pred-

stavnikov ZN v spremstvu je ob tem dejal, da po četkovem incidentu v Sarajevu, ko so Srbi na tovornjaku s pomočjo našli 48 zabojev municije, pričakujejo se natančnejši in dolgotrajnejši pregled tovornjakov Ucn-hra kot doslej.

Predstavniki hrvatskega obrambnega sveta pa je v telefonskem pogovoru s predstavnikom francoske tiskovne agencije izjavil, da se odnosi med muslimanskimi in hrvatskimi enotami v BiH spet zaostrojuje, saj naj bi Muslimani napadli hrvatsko vojašnico v vasi Sconica v bližini Konjice. Po njegovem mnenju naj bi Muslimani s tem napadom pokazali nezadovoljstvo z Vance-Ovninom načrtom,

po katerem naj bi večinoma muslimanska kraja Konjic in Jablanica prisla v hrvatsko provinco Mostar. Po poročilih Hine pa naj bi se v četrtke zvečer v Travniku spopadle hrvatske in muslimanske enote. Ruski predstavniki so danes izjavili, da bi bile predvidene nove sankcije proti Srbiji »skodljiva poteza«, ki bi le še otežila prizadevanja mednarodne skupnosti za miroljubno rešitev bosanskega voza. Kot navaja Reuter, je Jelcinov posebni odposlanec v Beogradu Vitalij Curkin izjavil, da bi se morali ZN vzdržati poteza, ki bi utegnile le še zaostriiti spopade v BiH. Vitalij Curkin je danes, potem ko se je izčrpan pogovarjal Dobrico Cosi-

cem, Slobodanom Miloševićem in voditeljem bosanskih Srbov Radovanom Karadžićem in jih skušal prepričati, naj vendarle sprejmejo ponujeni mirovni načrt za Bosno, odpotoval v New York na sedež ZN, kjer bodo predvidoma v ponedeljek razpravljali o uvedbi novih, še strožjih sankcij proti Srbiji in Crni Gori. Tokratne sankcije naj bi bile strožje od tistih, ki so jih ZN sprejeli proti Iraku, potem ko je leta 1990 zasedel sosednji Kuvajt, saj bi prepovedovale ves tranzit skozi tako imenovano ZIRJ, ves promet po Donavi in Jadranskem morju, zamrznil pa bi tudi jugoslovansko premoženje v tujini. (AFP, Reuter)

ITALIJA / ANDO: GRE ZA POLICIJSKO AKCIJO

Polemike zaradi blokade NATO

V italijanski letalskih oporiščih se pripravljajo V Avianu prestrezniki F15 grejejo motorje

RIM - V ponedeljek ob 14. uri se bo začela letalska zapora nad bosansko-hercegovskim zračnim prostorom. Tako so sklenili v Bruslju predstavniki držav zahodnega zaveznitva Nato, generalni tajnik zaveznitva Manfred Woerner pa je s sklepom in s pravilnikom letalskih dvo-bojev že seznanil generalnega tajnika OZN Butrosa Ghalija. To bo prvi dejansko vojaški poseg Nata po tolikih manevrih in simuliranih posseh v obdobju hladne vojne.

Vzporedno z letalsko blokado bi v ponedeljek lahko začela tudi blokada na Donavi, za katero se je odločila evropska vojaška zveza UEO. Tako je izjavil italijanski obrambni minister Salvo Andò, ki je dejal, da je bil z zamislijo že seznanjen VS OZN. Dodal je, da UEO ne bo čakala na izrecno privoljenje

Steklene palače, pač pa bo njen molk tolmacila kot pritrdilni odgovor. Italija bo v tej blokadi sodelovala s tremi patrolnimi colni obmorske in finančne straže.

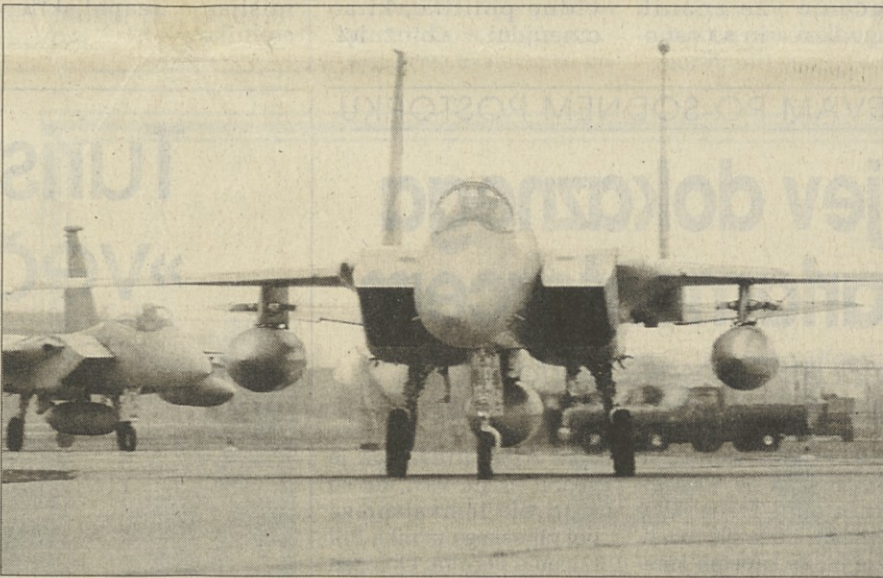
Italijanski minister je dodal, da to ne bo »vojaška, pač pa policijska akcija«, saj bodo colni UEO zadolženi, da ustavijo in pregledajo tovor ladij, ki bodo plule po srbskem delu Donave.

Medtem pa so v polnem teku priprave v italijanskih vojaških letališčih za začetek ponedeljkove akcije. V Avianu pri Pordenonu je eskadrila ameriških lovcev prestreznikov F 15 C že pripravljena in iz Aviana že nekaj mesecev vzletajo radarska letala Awacs, ki nadzorujejo srbske radarske postaje. Nared so po poročanju agencij tudi eskadrile v ostalih italijanskih letališčih: Istrani pri Trevi-

su, Cervii (Ravenna), Villafranci (Verona) in drugih. Govori se tudi o močnem posegu letal z ameriških letalonosilk. Roosevelt in Kennedy, britanske Ark Royal in francoskih Clemenceau ali Foch.

Akciji bo poveljeval ameriški general Joseph Ashy iz Bagnoliya pri Neaplju, kjer je poveljstvo zavezniskih sil za jug Afshouth, iz Vicenze pa jo bo koordiniral italijanski general Antonio Rossetti, ki poveljuje 5. Ataf.

Tik pred začetkom possegov so v Italiji izbruhnile polemike o celotni zamisli. Poslanec SKP Giovanni Russo Spena je obsodil dejstvo, da parlament z zadevo ni bil seznanjen in o njej ni odločal. Russo Spena meni, da je s svojimi potezi italijanska vlada kršila ustavo in hoče postaviti parlament pred izvršeno dejstvo. (VT)

Ameriški prestrezniki F15 na letališču v Avianu pri Vidmu (Telefoto AP)

JERUZALEM / VELIKA NOČ

Strogo nadzorovani verniki

Izrealske oblasti so za vernike uvedle posebne dovolilnice za obisk svetih krajev med prazniki - Dovolilnice izdajajo vojaške oblasti

JERUZALEM - Kot vsako leto v času velikonočnega tedna se je tudi letos v Jeruzalemu zbralo na tisoce romarjev s celega sveta. To priloznost so izkoristili tudi palestinski prodajalci s spominki, ki so kljub ostri prepovedi o obratovanju trgovin med intifado odprli svoje prodajalne in stojnice. K splosni stavki je

palestinsko ljudstvo pozvalo deset palestinskih formacij, da bi tako izrazili svojo nasprotovanje izraelsko-izraelskemu premirju izpred dveh let. Izraelski minister za turizem je ocenil, da je v tem tednu v deželi okoli 40 tisoč romarjev, vendar Palestinci v Cisjordaniji in tolpe iz okupirane Gaze preprečujejo

delo izraelskih policajev in vojakov, ki nadzorujejo procesije vernikov. Izrael je v zadnjih desetih dneh prepovedal vstop v državo 1, 8 milijona Arabcem, ki živijo v Cisjordaniji in Gazi, kjer biva okoli 30 tisoč kristjanov. V vzhodnem delu Jeruzalema živi približno 10 tisoč kristjanov, več kot 100 tisoč pa v Izraelu,

predvsem v Nazaretu. Večinoma so pravoslavne vere, ki veliko noč slavi naslednji teden. Jeruzalemski patriarh Michel Sabbah je oblasti izjavil: »Izraelske oblasti pozivamo, da ponovno odprejo poti v Jeruzalem in vernikom omogočijo, da se poklonijo svetim krajem.« Poti so zaprti, ko so v enem mesecu Palestinci ubili 15 Izrealcev in Izrealci 25 Palestincev. Ministrski predsednik Yitzhak Rabin je povedal, da bo blokada veljala vsaj do 13. aprila, ko se konča zidovsko praznovanje velike noči. Katoliški prelaj je zavrnil ponudbo oblasti, da bi vernikom dovolili dostop do vzhodnega dela Jeruzalema le pod pogojem, da si preskrbijo posebne dovolilnice, ki jih izdajajo vojaške oblasti.

»Naravnost ponižujoče je, da si morajo verniki pridobiti dovoljenje, da gre do molit,« je dejal Sabbah, ki je prevzel mesto jeruzalemskega patriarha kot prvi Arabec. Pozval je k ponovnim pogajanjem o izraelsko-arabskem premirju. (AFP)

Velikonočni prazniki v Jeruzalemu v znamenju strogih varnostnih ukrepov (AP)

RIM / NOVA DOHODKOVNA POLITIKA

Vlada in sindikati so se sporazumeli

RIM - Med Amatovo vlado, sindikati Cgil, Cisl in Uil ter podjetniškimi stanovskimi organizacijami Confindustria, Confapi, Intersind in Asap je bil dosežen nacelen dogovor o sprožitvi nove dohodkovne in zaposlenostne politike, ki ga bodo v naslednjih mesecih oblikovali v dokončen triletni, po možnosti pa se delj casa veljavni sporazum.

V listini o soglasju piše uvodoma, da je dohodkovna politika neobhodno potrebna sestavina splosne gospodarske politike, njen cilj pa je pravicnejša porazdelitev plač s pomočjo zavaranja inflacije in nominalnih prejemkov, ki naj omogoči pospešen ekonomski razvoj ter pomnožitev delovnih mest. Kako? Z razširitvijo tako imenovane proizvodne baze in z okrepitevijo konkurenčnosti podjetij - zlasti na tistih proizvodnih področjih, ki niso pod udarom inozemskih konkurentov.

Vlada bo skušala s primerno proračunsko politiko znižati inflacijsko stopnjo do ustreznih povprečne ravni v tistih državah Evropske skupnosti, ki so gospodarsko najbolj verodostojne, omejiti državni primanjkljaj in državne dolgove ter zagotoviti denarno stabilnost. Vse to naj bi obvarovalo kupno moč osebnih dohodkov oziroma zadrževalo cene blaga in storitev znotraj meja, ki jih doloca ta dogovor, katerega sposto-

vanje naj bi izvršna oblast zagotovila tudi z nekaterimi davčnimi in podobnimi posegi. Vlada se je nadalje obvezala, da se bo pred vsako temeljno gospodarsko odločitvijo posvetovala s predstavniki sindikatov in podjetnistva; prvi takšen sestanek bo maja ali najpozneje junija, torej pred predstavitvijo državnih proračunskih in programskih listin za naslednje triletnje, drugi pa naj bi bil v septembru, ko bi morali natančno opredeliti način izvajanja nove dohodkovne politike, ki da bo izrecno upoštevala tudi problem zaposlovanja zensk in delovnih ljudi v izredni dopolnilni blagajni oziroma v režimu tako imenovane mobilnosti.

Sindikati so ocenili dogovor v glavnem pozitivno, seveda pa ga bodo zdaj še poglobili. Tudi zaradi tega, ker ostajajo gotova vprašanja se odprta - na primer sistem pogajanj za nove delovne pogodbe, ki naj bi potekala na dvojni, se pravi na vse-drjavni in na pokrajinski ravni - in jih bo treba razrešiti z dvostranskim dogovarjanjem med sindikati in Confindustria, kot je naglasil Raffaele Morese (CISL). Predstavniki CGIL Guglielmo Epifani pa je izrekel zadovoljstvo nad okolščino, da dogovor potrjuje ključno vlogo dela v procesu za obnovitev gospodarskega sistema v državi, kakor tudi republike kot take in demokracije.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Na Videmskem se stranke pripravljajo na deželne volitve

Slaba dva meseca pred volitvami za obnovo deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine se na Videmskem politične stranke na različne načine in predvsem z različnimi pričakovanji pripravljajo na to vsekakor prelomno volilno preizkušnjo.

..... stran 3.....

Sodnik arhiviral prijavi Pahorja proti Staffieriju

Tržaški preiskovalni sodnik Vincenzo D'Amato je arhiviral dve prijavi, ki jih je občinski svetovalec SSK prof. Samo Pahor vložil proti tržaškemu zupanu Staffieriju zaradi prepovedi letenja, da bi uporabljal slovenščino v odnosih s tržaško občinsko upravo. Sodnik meni, da je Staffieri ravnal zakonito, ker ni izvršilnih norm, ki bi urejale takšno rabo slovenskega jezika.

..... stran 4.....

Zaslišan poveljnik tržaških redarjev

Po jamstvenem obvestilu izpred treh dni, je bil včeraj v okviru preiskave o zakupu mestne službe za odstranjevanje napačno parkiranih vozil zaslišan poveljnik tržaških mestnih redarjev, polkovnik Franco D'Ambrosi, ki ga namestnik državnega pravdnika Filippo Gulotta dolži zlorabe službenih aktov.

..... stran 4.....

Kulturni dogodki v znamenju glasbe

Koncertna dejavnost, mednarodni natečaji, lahka »avtorska« glasba, mednarodna težko opredeljiva glasba: vse te različne glasbene govorice so našle prostor na tokratni strani kulturnih dogodkov. Ob tolikšnih različnih glasbenih zvokih pa še razprava o manjšinah in televiziji, ki je bila na sedanjem, osmem festivalu Film Video Monitor v Gorici.

..... stran 6.....

Proti krčenju rajonov v Gorici

Pokrajinski odbor SKGZ v Gorici se je sestel s slovenskimi predstavniki v goriških rajonskih svetih. Skupaj so vzeli v prejšes pobudo občinske uprave za združevanje in zmanjšanje skupnega števila rajonov. Soglasno so bili mnenja, da sedanjega števila rajonov ne gre omejevali, pač pa je treba pri-memo povečati njihove pristojnosti.

..... stran 7.....

Kim Jong Il prevzema oblast

Kim Jong Il, 51-letni sin in naslednik severnokorejskega predsednika Kim Il Sunga, je postal predsednik vsrednjave obrambne komisije in s tem prevzel od očeta nadzorstvo nad severnokorejskimi oboroženimi silami. Z včerajšnjim imenovanjem se je začela nova, »Kim Jon Illova era«, saj bo kmalu prevzel nadzorstvo še nad partijsko vlado.

..... stran 23.....

V GORICI OD LETA 1897
ZLATARNA URARNA

Šuligoj

POPUSTI
DO 50%

NA VSEH ARTIKLIH Z IZJEMO ZLATA
UL. CARDUCCI 49 - Tel. 0481/535657

NOVICE

Morda pa zemlja
le ni smrtno bolna

RIM - Nas planet je že dozvil in se doživlja številne naravne katastrofe, vendar pa obeti za prihodnost zemlje in nas vseh niso tako dramatične. Tako pravi letosnje poročilo o »zdravju« našega planeta, ki ga je že deseti pripravil Worldwatch Institute. Včeraj so zajeto poročilo v italijanskem prevodu predstavili v Rimu, ko so tudi izpostavili kaksno, če ze ne prav optimistično noto, pa vsaj veliko manj pesimistično kot v prejšnjih letih. Po oceni naravovarstvenikov je v poročilu '93 zapaziti znake, ki spodbijajo težnje zadnjih let po samouničenju, skratka ob opisu katastrof in njihovih posledic je zaslediti tudi iskanje razvojnih možnosti, preko katerih bi se zemlja lahko rešila. O tem npr. prica poglavje o preusmeritvi sredstev za oboroževanje, sicer pa je že iz začetka poročila veje optimizem, saj prvo poglavje nosi naslov »Zacetek nove ere«. Pecat aktualnosti pa ima po oceni Carla Ripe di Meane, ki je vodil predstavitev italijanske izdaje, poglavje posvečeno mednarodni trgovini. Kljub nespornim pozitivnim znakom pa je splošen položaj na zaskrbljujoci ravni: tako je izjavil Gianfranco Bologna, ki je uredil italijansko izdajo poročila. Ob »zgodovinskih« kriznih vprašanjih, kot so pomanjkanje vode, dilema o energetskih virih in vloga industrije, pa se pojavljajo nova: trenutno je še najbolj zaskrbljujoc pojav razpad koralnih grebenov.

V kolonah na kratek
velikonočni oddih

TRST - Mesta se že praznijo: velikonočni prazniki so se namreč že začeli in kdor le more, skuša izkoristiti tudi dan ali dva za prijeten oddih v kaksnem letoviscarskem kraju ali pa morda pri sorodnikih. Tokrat smucarji v glavnem ne bodo prišli na svoje, saj snega ni, razen na zelo visokih smuciscih. Zato pa večina upa na sonce, ceprav vremenske napovedi niso najbolj obetavne. Ne glede na to, pa so se že včeraj na italijansko-slovenskih mejnih prehodih ustvarile kolone vozil, o cemer prica tudi fotografija D. Krizmancica s Peska.

RIM / PO RAZKRITJIH O DOMNEVNIH POVEZAVAH MED POLITIČNIM SVETOM IN ORGANIZIRANIM KRIMINALOM

Politiki ogorčeno
zavračajo obtožbeGava, Cirino Pomicino in drugi demantirajo
vsakršno vez s kamoro - Ključni »primer Cirillo«

VOJMR TAVCAR

RIM - Po obtožbah, rafal demantijev. Bivši notranji minister Antonio Gava, bivši proračunski minister Paolo Cirino Pomicino, poslanca Vincenzo Meo in Alfredo Vito (vsi KD) ter socialistični parlamentarec Raffele Mastrantuono so ogorčeno zavrnil obtožbe neapeljskih sodnikov in predvsem pričevanje skesanca Pasqualeja Galassa, ki jih je obtožil sodelovanja s kamoro, pravzaprav oblikovanja tajnega poslovnega odbora, ki naj bi imel v oblasti Neapelja.

Cirino Pomicino je dejal, da gre za »moro lazi, kot bom v prihodnjih dneh dokazal«. Gava je zavrnil obtožbe in obtožil sredstva množičnega obveščanja izkrivljanja dejstev, Vito je dokazoval predvsem, da ga kamoristi niso volili, Mastrantuono pa napovedal tiskovno konferenco »z eksplozivnimi izjavami«.

Medtem pa je bila izročena parlamentu zahteva sodnikov, ki poudarjajo, da je pričevanje skesanca omogočilo samo tolmačenje »že znanih dogodkov« in so osno-

vali svojo obtožnico na dveh temeljnih dogodkih: primer ugrabitve demokrscanskega predstavnika Cira Cirilla in nadzor nad javnimi deli za popotno obnovitev Neaplja.

Ključ vsega pa naj bi vsekakor bil primer Cira Cirilla, dezelnega odbornika KD, ki so ga rdece brigade ugrabile in nato izpustile proti plačilu odkupnine. Ze znano je bilo, da je za osvoboditev Cirilla posredoval kamoristični veljak Raffaele Cutolo. Toda Galasso dodaja, da je do tega prišlo, ker v zadevi ni hotel posredovati Cutolov tekme Carmine Alfieri, ki je pozneje zmagal v vojni s Cutolom. Po osvoboditvi Cirilla naj bi slednji skušal izsiljevati družino Gava, ki se je zavzela za ugrabljenega odbornika. Pa tudi Alfieri naj bi se zavele napake in naj bi se zblizal z Gavo v bojazni, da bi ga pretesno zavezništvo Cutolo-Gava oskodovalo.

Tako naj bi nastal »poslovni odbor«, ki naj bi združeval kamoristične veljake in vidne politike, ki so omenjeni v obtožnici.

Tem naj bi kamora tudi pridobila glasove za izvolitev.

O zahtevi za odvzem parlamentarne imunitete in dovoljenju za nadaljno preiskavo bo moral sedaj odločiti parlament, ki bo moral predvsem oceniti, ali se za obtožbami skriva kaksna »želja po preganjanju«. Očitno pa je, da je ta obtožnica kot Damoklejev meč nad osumljenimi politiki pa tudi nad celotno politično sceno glede na pomembne zadolžitve, ki so jih osumljenci opravljali. Zaradi tega sta se tako predsednik poslanske pravosodne komisije Giuseppe Gargani (KD) in predsednik demokrscanskih poslancev Gerardo Bianco zavzela za cimhtrejsi sodni postopek, da bi bila resnica pojasnjena.

Liberalni podtajnik Antonio Patuelli pa je vložil zakonski predlog za oblikovanje parlamentarne komisije, ki bi raziskala primer Cirillo. In v aspektih, ki naj bi jih komisija raziskala. Patuelli sledi in povzema razmišljanje neapeljskih sodnikov.

»V boju proti mafiji
Andreotti nima zaslug«

Tako trdi bivši pravodosni minister Claudio Martelli

RIM - Veliki kameleon. Tako bivši pravodosni minister Claudio Martelli ocenjuje Giulia Andreottija, s katerim je sedel v vladi in bil celo podpredsednik. Po pretresih, ki jih je izzvala najprej novica o jamstvenem obvestilu Giulio Andreottiju, osumljenemu sodelovanju z mafijo, in nato zaključno poročilo protimafijske komisije, ki zadozjuje parlament, da se izreče o Andreottijevi politični odgovornosti, stopa sedaj v ospredje vprašanja spleta med politiko in mafijo oster dvoboj med bivsim premierom in bivsim pravodosnim ministrom.

Ze v četrtek je bil objavljen povzetek intervjuja, ki ga je Martelli imel z novinarjem tednika Panorama in v katerem je izjavil, da si »Andreotti ne zasluži nobene kolajne v boju proti mafiji«, ces da »ga ni zaviral, a ga tudi ne spodbujal«. Včeraj pa je bil pravodosni minister z novinarji Espresso se ostrejši.

Zakaj je Andreotti veliki kameleon? »V preteklosti«, pojasnjuje Martelli, »se je Andreotti poslužil desnice in jo nato zavrzel. Podobno je ravnal z obveščevalnimi službami po govoricah nekaterih tudi s tajno framasonsko lozo P2. Zato ne bi izključil, da je najprej prek Salva Lime toleriral mafijo, na vrhuncu svoje politične kariere pa je sklenil, da se bori proti nji.« In dodaja: »Kot številni demokrscanski pa tudi drugi politiki je Andreotti dolgo casa podcenjeval mafijo in jo toleriral. V trenutku, ko je postal spopad z njo neizogiben, se je temu prilagodil. To je zanj značilno.«

Martelli dodaja, da je bil Salvo

Bivši pravodosni minister Martelli

Lima, ki je bil splošno znano Andreottijev prokonzul na Siciliji, v stiku s »staro mafijo«, tisto, ki je pozneje podlegla naskoku veljakov iz Corleoneja. To naj bi mu zaupal sodnik Giovanni Falcone. Bivši minister skuša tudi demontirati Andreottijev zagovor o masčevanju mafije s pomočjo skesancev. »Ce bi to bilo res, nobeno njihovo pričevanje ne bi bilo več verodostojno.« In torej bi bili v dvomu dosedanja dosežki v boju zoper mafijo. Bivši pravodosni minister napoveduje, da bo v teh dneh poglabil dokument palermskih sodnikov in dodaja, da »nedvomno dokazuje politično odgovornost bivšega premiera, medtem ko je glede kazenske odgovornosti si-bek«.

Andreotti je v četrtek v odgovor izjavil, da so bili najbolj učinkoviti ukrepi v boju proti mafiji sprejeti, ko je pravosodno ministrstvo vodil Giuliano Vassalli, včeraj pa je nalogo protiofenzive prevzel minister za zunanjo trgovino in Andreottijev pristas Claudio Vitalone. Ta je po eni strani napadel medije, da so izkrivili misel sodnikov, glede skesancev pa skušal najti formulacijo, ki bi ne bila prevec sporna: zato so po njegovem skesanci v dobri veri povedali, kar so znali, niso se pa zavedli, da jih je mafijski vrh zmanipuliral. In končno Vitalone zavraca sum, da naj bi po Andreottijevem nalogu skušal vplivati na sodnika Carnevaleja, brani samega sodnika, predvsem pa Salva Limo.

Koliko casa pa bo ta zagovor zdržal? Tednik Panorama napoveduje, da se je palermski tozilec Caselli vrnil iz ZDA, kjer je zaslusal skesanca Tommasa Buscetto in Marina Mannoio. »Med drugim«, trdi tednik, »sta prvič spregovorila o spletu med politiko in mafijo. Povedala naj bi vrsto okolišcin, ki naj bi jim bila osebno prica, ki naj bi potrjevali odnose med Andreottijem in staro mafijo, ki jo je vodil Stefano Bontate.«

V zadnj vseh teh dvobojev pa je dolgoletno zakulisno dogajanje z vsemi tajnostmi italijanske politične scene. »Andreotti me je skušal vplesti v afero bančnega racuna Protezione. Na uho mi je prišlo veliko malo prijetnih novic o njegovem nenavadnem aktivizmu od avgusta lani dalje,« je priznal bivši pravodosni minister Martelli. (VT)

PODKUPNINE / V PODPORO ZAHTEVAM PO SODNEM POSTOPKU

Iz Milana 22 zabojev dokaznega
gradiva proti 10 parlamentarcemAretiran bivši sodelavec generala Dalla Chiese Roberto Arlati,
posrednik pri izplačevanju podkupnin za socialistično stranko

MILAN - Iz milanske sodne palače so včeraj poslali na pravosodno ministrstvo v Rim 22 zabojev dokumentov v podporo zahtevam po pooblastilu za sproženje sodnega postopka proti desetim političnim predstavnikom v okviru preiskave o podkupninah. Gre za bivšega tajnika PSI Bettina Craxija, za bivšega upravnega tajnika KD Severina Citaristija, za bivšega tajnika PSDI Antnia Cariglio, za tajnika PLI Renata Altissima, za demokrscanske parlamentarce Bonferro-nija, Moschettijsa, Picana in Mensurattija ter za socialistična poslanka Dell'Unta in Marianettija.

V Cernuscu sul Naviglio blizu Milana pa so prejšnjo noč aretirali bivšega karabinjerskega castnika Roberta Arlatija pod obtožbo, da je bil posrednik v plačevanju 200-milijonske podkupnine za socialistično stranko. Arlatija, ki zdaj vodi zasebno detektivsko agencijo, obtožuje bivši socialistični član upravnega sveta ENEL Valerio Bitetto, ki naj bi tudi Arlatiju sproti naročal, ce so bile vsote namenjene Craxijevemu tajniku Giallombardu (ki ga preiskovalci že dolgo isčejo) ali upravitelju PSI Balzamu.

Arlati, ki je kot bivši karabinjer zaprt v vojskem zaporu v Pescieri, je bil že zaslišan in je delno priznal, da je bil za posrednika pri kasiranju podkupnin, vendar trdi, da je skozi njegove roke slo samo 200 milijonov in ne 400, kot trdi Bitetto. Treba pa je povedati, da je bil Arlati, ko je bil se kapetan karabinjerjev, med ožjimi sodelavci generala Carla Alberta Dalla Chiese, ko je ta vodil boj proti terorizmu. Med drugim je prav Arlati leta 1978 vodil vdor v »brlog« rdečih brigad v Ul. Montenevoso v Milanu, kjer je bilo aretiranih nekaj najvišjih voditeljev te teroristične organizacije.

Potem ko je Arlati vsaj delno priznal svoje odgovornosti, je njegov odvetnik Francesco Locurcio ze vložil zahtevo po osodododitvi, o cemer bo sodnica za preliminarno preiskavo Silvana D'Antona sklepala v prihodnjih urah.

Iz Alessandrie pa je včeraj prišla vest, da so aretirala tamkajšnjega pokrajinskega tajnika PSI Eugenia Ferrera. Obtožen je posesti ukradenega blaga in kršitve zakona o javnem finansiranju političnih strank. Ferrero, 47 let, je med zaslišanjem zanimal vse obtožbe. V okviru preiskave o podkupninah v Alessandri je bilo že aretiranih pet oseb, med njimi bivši predsednik Pokrajine Francesco Franzo in bivši ravnatelj občinskega tehničnega urada Giancarlo Canegallo.

Socialistčni poslanec Felice Borgoglio je v zvezi z Ferrerovo aretacijo obtožil krajevno sodstvo, da ni objektivno in ne išče resnice, ampak zlorablja svojo oblast.

Kot se dogaja skoraj vsako leto za velikonočne praznike, so tudi tokrat domači in tuji turisti dobesedno preplavili »večno mesto«, ki pa so ga medtem Rimljani že kar temeljito izpraznili. Ena najbolj obiskanih točk je seveda trg pred Pantheonom, kjer je mogoče tudi udobno posedeti in uživati ob pomladanskem soncu (teletoto AP)

Kot se dogaja skoraj vsako leto za velikonočne praznike, so tudi tokrat domači in tuji turisti dobesedno preplavili »večno mesto«, ki pa so ga medtem Rimljani že kar temeljito izpraznili. Ena najbolj obiskanih točk je seveda trg pred Pantheonom, kjer je mogoče tudi udobno posedeti in uživati ob pomladanskem soncu (teletoto AP)

SSG / NOVA PREMIERA

Kaj vse je
zakrivila
Marjana Deržaj

TRST - Velikonočni prazniki so za člane ansambla Slovenskega stalnega gledališča dnevi skrbi in pričakovanja. V Kulturnem domu namreč tečejo zadnje vaje za Klecevo noviteto Vsega je kriva Marjana Deržaj. Skrbni so torej samoumevne, a tudi pričakovane je upravičeno.

Igra Milana Kleca je bila namreč izbrana na natečaju, ki ga je SSG razpisalo lansko poletje, in je tudi po svoji vsebini vsaj toliko domaća, nenavadna in izzivalna, kot bo za marsikoga njen naslov. Zirijska je nagradila zaradi neobičajne svežine in očarljive preprostosti, breme, ki ga je naložila uprizariteljem, pa je prav zaradi teh

dveh lastnosti teksta nadvse težavno. Padlo je sicer na izkušena rame-nega režiserja Dusana Mlakarja, katerega vizijo upodablja Alojz Svete, Lucka Počakaj, Vladimir Jurc, Maja Blagović in Gojmir Lesnjak na sceni Marjana Kravosa in v kostumih Marije Vidau.

Zgodba se odvija v današnjih dneh, a njeno retrospektivno jedro sega v petdeseta leta, ko se je na slovenskem po-pedvskarskem obzorju pojavila Marjana Deržaj. Ob pomembni krstni uprizaritvi bo vodstvo SSG imelo v četrtek ob 11.30 v Kulturnem domu tiskovno konferenco, na kateri bo spregovorilo tudi o rezultatih natečaja.

ANKETA / KJE IN KAKO BODO ITALIJANSKI POLITIČNI LIDERJI PREŽIVELI PRAZNIČNE DNI

Za politiko bolj skromne velikonočne počitnice

»Kaznovala« sta jih skorajšnji referendum, predvsem pa podkupninska afera

RIM - »Kaznoval« jih je skorajšnji referendum, predvsem pa jih je »kaznovala« podkupninska afera in zavest, da javno mnenje s povečevalnim steklom opazuje vsako njihovo potezo. Tako je v Palaci prevladovalo geslo skromnih velikonočnih počitnic v družinskem krogu. Nobenih eksotičnih potovanj, nobene hit letovisca, pac pa le kratek oddih, po možnosti z izklopljenim telefonom.

Niti izklopljenega telefona pa si ne bodo privoščili ljudje, ki so na celu najvidnejših državnih ustanov in so dogovorjeni za stalen medsebojni stik. Predsed-

nik republike Oscar Luigi Scalfaro in predsednik poslanske zbornice Giorgio Napolitano (letos se je od-povedal tradicionalnemu oddihu v Neaplju) bosta ostala v prestolnici, predsednik senata Giovanni Spadolini pa se je odpravil na planoto Giullari. Premier Giuliano Amato upa, da si bo lahko privoščil dan ali dva v svoji vili v Ansedoniu, toda v torek ali naj-pozneje v sredo bo spet na delovnem mestu.

Skromni so tudi programi tajnikov strank. Lider KD Mino Martinazzoli je že v Brescii, kjer bo preživel veliko noč v družinskem

krogu, v sredo pa bo že v Bariju za zborovanje o referendumu. Voditelj DSL Achille Occhetto je imel se zadnje zborovanje v Grossetu, nato pa je odšel v Capalbio. Za nekaj dni bo izklo-pil telefon tudi tajnik PSI Giorgio Benvenuto, ki bo ostal v Rimu. In prav tako si bo v »večnem mestu« privoščil oddih referendumski lider Mario Segni, ki pa bo v torek že spet na delu za zaključna zborovanja pred 18. aprilom.

Zacasni tajnik PRI Giorgio Bogi, ki je v teh dneh s svojo »diplomatsko« akcijo zbližal KD in DSL, je v Li-guriji, kjer v svoji hiši v Le-

vantu osebno obdeluje vrt, medtem ko bosta ostala v Rimu bivši pravodosni minister Claudio Martelli in predstavnik Zelenih Francesco Rutelli. Vodja Severne lige Umberto Bossi pa se je že vrnil v rodno Lombardijo, kjer si bo privoščil od-dih in pomirjujoce spreho-de.

Stalno na delu, ne da bi izpregel, pa je radikalni vo-ditelj Marco Pannella, ki bo tudi za veliko noč in ve-likonočni ponedeljek križem po Italiji, da bi na zborovanjih zagovarjal raz-loge za DA. Strogo laični pristop pri njem ni zatajil. (V.T.)

SREČANJE DELEGACIJ SKGZ IN SDGZ PRED OBČNIM ZBOROM SLEDNJE

Podjetnost za izhod iz sedanje krize

Geslo bi moralo veljati za vsa področja udeleženstva slovenske narodnostne skupnosti

TRST - Geslo, pod katerim bo prihodnji nedeljo občni zbor Slovenskega dezelnega gospodarskega združenja, ne velja samo za gospodarski sektor, ampak predstavlja spodbudo za delo naše skupnosti na vseh področjih. »Podjetnost za izhod iz krize« nakazuje smer, v katero bi morala zavestno in ob realni oceni položaja zaorati vsa manjšina, kljub mnogim neugodnim okolišcinam, značilnim se zlasti za Trst, ki je s podjetnostjo dobesedno skregan.

Ob tej premisi je po-tekla razgovor med predstavniki SKGZ in SDGZ s

predsednikom Klavdijem Palčicem in Borisom Siego. Srečanje je bilo priloznost za skupno preverjanje in ocenjevanje položaja v manjšinskem gospodarstvu, ki se v zadnjem obdobju povsem razumljivo ni moglo izogniti posledicam splosne krize. Praktično ni med slovenskimi gospodarstveniki na vseh področjih nikogar, ki ne bi občutil negativnih učinkov v lastni dejavnosti, za nekatere sektorje pa je položaj se posebej kritičen tudi z zapiranjem podjetij. Za večino drugih pa je prišel trenutek zahtevnega pre-

strukturiranja z obveznim iskanjem novih izbir in trzisc. Kljub vsemu pa občni zbor SDGZ ne more biti priloznost za jadikovanje, ampak kot je zapisano v samem geslu, trenutek ustvarjalnega razmišljanja o tem, v kaksno smer naj gre slovensko manjšinsko gospodarstvo, upostevajoc velike in nagle spremembe tako na sirsih trziscih, kot v nasem neposrednem okolju.

Predstavniki SKGZ in SDGZ so si bili edini v ocenjevanju, da je bilo obdobje od leta 1990 do danes za manjšinsko gospo-

darstvo v dobrem in slabem eno najbolj dinamičnih, manjšina sama pa ob neresenih vprašanjih preživlja občutke negotovosti in se nahaja pod velikimi pritiski. Vloga SDGZ kot strokovne in sindikalne organizacije v tem položaju dobiva se vecjo vrednost, ker narekuje njeno nadaljnjo kre-pitev. SKGZ in SDGZ ob tem podcrtujeta pomen te-sne medsebojne poveza-nosti in sodelovanja, ker je uspeh slovenskega gospodarstva nedvomno eno izmed temeljnih jamstev za bodoči obstoj in razvoj naše skupnosti.

POLITIKA / NA VIDEMSKEM IN V BENEČIJI

Kako se stranke pripravljajo na junijske deželne volitve

KD in PSI v težavah, Severna liga si obeta novih uspehov

RUDI PAVSIC

CEDAD - Do junijskih deželnih volitev manjka se manj kot dva meseca in v vseh strankah so se začele mrzlične priprave na to pomembno volilno preizkušnjo, ki bo pokazala, kakšno je razpoloženje ljudi po aferah o podkupninah, skandalih in po veliki krizi stankarskega sistema.

Jasno je, da se na dezelne volitve stranke pripravljajo z različnim razpoloženjem. Nekateri, predvsem KD in PSI, z bojznostjo, da bi zaradi vrste skandalov, v katerih so bili vpleteni njihovi predstavniki, ne izgubili prevelikega odobravanja med volilci. Druge, predvsem Severna liga, komunistična prenova, MSI in razna gibanja, pa bodo preverjale, v kolikšni meri se jim bo obrestoval politični potes.

Na Videmskem je položaj zavrt v precejšnji skrivnost. Nobena stranka ne poveda, kateri bodo kandidati in kakšni so kriteriji, ki jih bodo izbrali pri sestavljanju list. Če brezno preletimo nad nekaterimi najmočnejšimi strankami v volilnem okrožju Vidma in Karnije, lahko rečemo, da je gotovosti zelo malo.

Demokratska stranka levice
Odločitve o kandidaturah bodo sprejete po sekcijah srečanjih, na katerih bo članstvo odločalo o imenih. Vse kaže, da načelnik svetovalske skupine Renzo Travanut bo nadaljeval deželno preizkušnjo, seveda če bo izvoljen.

Deželni svet pa naj bi zapustila podpredsednica Augusto Del Piero Barbina. Ob Travanutu so možni kandidati tudi odborniki za okolje iz Latisane Giorgio Matassi, občinski svetovalec iz Vidma Sergio Cardottini, Manuela Croatto, občinska svetovalka iz Cente ter zupana iz Cervinjana Mauro Travanut in Ogleja Nevio Puntin. Ni se jasno, če bo med kandidati tudi deželni tajnik Elivo Ruffino. Povsem odprto ostaja vprašanje kandidata, ki bi zastopal Nadisde doline.

Socialistična stranka
Položaj v stranki je takšen, da je izredno težko napovedati, kdo sploh bo kandidiral. Dejstvo je, da do ponedeljka deželno vodstvo stranke ni sploh začelo resno razmišljati o kandidaturah, saj je ostalo brez svojega vrha. Če bi si izposodili zargon iz konjskih dirk, potem naj rečemo, da vsi stavijo na novopeceno deželno tajnico Roberto Bredo. Od njenih nadaljnjih potez bo namreč odvisno, kdo vse bo kandidiral. Ne smemo namreč pozabiti, da je se v veljavi dokument, ki so ga podpisali številni socialistični zupani in upravitelji, v katerem zahtevajo popolno prenovitev. To se pravi, da nihče od zdajšnjih deželnih svetovalcev ne sme kandidirati na junijskih volitvah.

Kako se bo v tem pogledu ravnala tajnica Roberta Breda? Zaradi povedanega tudi v Nadiskih dolinah nimajo ze evi-

dentiranega kandidata. Linderja v teh krajih sta spetski zupan Firmino Marinig in pokrajinski odbornik za okolje Aldo Mazzola, ki pa sta si nekoliko v laseh prav zaradi Mazzolove kandidature na zadnjih pokrajinskih volitvah. Splošno mnenje je, da bi Marinig verjetno zbral okoli sebe precej volilnega konsenza.

Krščanska demokracija
Tudi ta stranka komaj urejuje svoje vrste po pokrajinskem kongresu in po kampanji za vclanjevanje, ki je potrdila, da je le polovica pristasev KD obnovila izkaznico. V odstotkih je položaj v Nadiskih dolinah nekoliko boljši, ceravno je treba povedati, da so v Tipani zabeležili pravi poraz vpisa (-74 odstotkov), v Tavorjani, Praprot-nem, Srednjem, Spetru in Grmeku pa je članstva manj kot za polovico.

Glede kandidatur je vprašljiv sam predsednik Venicio Turello, ki je dosegel tri mandatne dobe. To velja tudi za načelnika skupine Dominicija, medtem ko sta Breda in Piccolijeva ze napovedala, da ne bosta več kandidirala. Med ostalimi se bje hud boj, saj se v KD dobro zavedajo, da bo junija zastopstvo precej manjše od sedanjega, ko so imeli devet svetovalcev iz videmskega okrožja in dva iz tistega iz Karnije.

Govori se, da bo »belo« Cedajsko in Nadisde doline zastopal Giovanni Pelizzo, pok-

rajinski odbornik za sport. Glede možne kandidature Ferruccia Clavore pa ni nobenih vesti.

Severna liga
To je prava neznanka bližnjih volitev, ceravno vsi vemo, da bo skokovito narasla tudi na Videmskem. Vprašanje je, kolikšno bo njeno napredovanje. Deželni tajnik Visintini pravi, da računajo na eno tretjino konsenza. Drugi so se bolj optimisti. Po vsej verjetnosti bo eden od glavnih adutov Severne lige na deželnih volitvah videmski občinski svetovalec Pietro Fontanini, ki naj bi bil načelnik liste. Govori se celo, da bi bil Fontanini kandidat Severne lige za predsednika deželne vlade, ko bi to gibanje zabeležilo viden uspeh.

O drugih strankah se zna malo ali nič. Znano je, da so pri **Movimentu Friuli** odločili, da se bodo predstavili samostojno, kar nekateri ocenjujejo, da gre za pravi samomor. Kako se bodo opredelile manjše stranke? Jasno je, da se bodo morale združevati, ce bodo hotele imeti svoje predstavnike na deželi. Malo je tudi vesti o **Stranki komunistične prenovne**, ki je na Videmskem, v primerjavi z drugimi predeli dezele, doslej zabeležila manjše odobravanje. Sicer tudi Garavinijevi pristasi imajo možnost, da se zaradi splošnega stanja okrepijo in nekateri pravijo, da lahko celo prehitijo DSL.

DEŽELNI SVET / DSL IN ZELENi

Z institucionalno reformo okrepiti avtonomijo FJK

»Manjšinski« predlog resolucije o odnosu med državo in deželami

TRST - Dezelna zakonodajna doba se sicer izteka, svetovalski skupini Demokratske stranke levice in Federacije zelenih pa bosta kljub temu skušali spraviti na dnevni red dezelne skupščine predlog resolucije za okrepitev posebne avtonomije Dezele Furlanije-Juljske krajine v okviru vsedržavne institucionalne reforme. Svetovalci obeh političnih sil so namreč pripravili svoj »manjšinski« predlog resolucije, ker so resolucijo večine, ze januarja sprejete v 8. stalni komisiji, ocenili kot »precej sramežljivo pri vprašanih avtonomiji in regionalizmu, povzru pa strukturno nejasno glede različnih ravni odgovornosti, pristojnosti in iniciativnosti ter nepopolno glede smernic za aktivno udeležbo Dezele v široki in radikalni institucionalni razpravi, ki je zajela politično življenje v državi«.

Institucionalne in ustavne reforme je treba izvesti cimprej - sta poudarila svetovalca Ivan Bratina (DSL) in Federico Rossi (F. zelenih) - se posebej pa je nujen preustroj italijanske republike v federalistično obliko s priznanjem dejanske suverenosti dezel na področjih, za katera so pristojne. Za podpisne resolucije so za začetek tega procesa prioriteten naslednji pogoj: jasna locitev med pri-

stojnostmi države in dezel z izrecno navedbo področij, za katere je pristojna država, tako da vse ostale pripadejo dezelam; ponovna razporeditev funkcij in področij med posameznimi institucijami po načelu vzajemne pomoči, in to v dvojnem smislu, tako da mora dezelna vlada poseci tam, kjer država ni sposobna doseči ustreznih rezultatov, in tako, da se ne institucionalizira tisto, kar lahko bolje opravi civilna družba; opredelitev ustreznega finančnega režima prek zagotovljene sodelovanja pri donosih od državnih dajatev in dejanskega ravnesja med državnim nadzorom nad zakonodajnimi akti dezel na eni in možnostjo dezel, da nasprotujejo zakonodajnim aktom države na drugi strani.

Po mnenju svetovalcev DSL in Zelenih so to vsekakor točke, ki se jim nasa Dezelna pri reformi ustave in statuta nikakor ne more odpo-vedati, ce zeli izoblikovati svojo tako poudarjano posebnost, ki to morda niti se ni. (V.B.)

NOVICE

Zaradi dolge suše velika nevarnost gozdnih požarov

VIDEM - Dezelno ravnateljstvo za gozdarstvo Furlanije - Juljske krajine poziva prebivalstvo, naj ob tradicionalnih velikonočnih izletih v naravo pazi na zascito okolja. Obstaja namrec velika nevarnost požarov (največkrat zaradi neprevidnosti), ki v številnih primerih povzrociyo veliko skodo. Dezelno ravnateljstvo poziva izletnike v naravo, naj na prepovedanih področjih ne prizigajo ognja (med drugim so za krsilce predvidene visoke globe) in da na drugih gozdnatih področjih ne zapusca zerjavice. Gozdni strazarji ob vsem tem pripominjajo, da mora vsak posameznik skrbeti za zascito narave, predvsem pa mora to delati na tako imenovanih rizicnih področjih. Vsak požar namrec drago stane krajevne ustanove. Nevarnost požarov je v tem obdobju zaradi pomanjkanja padavin zelo velika. Ce se sedanje stanje v prihodnjih dneh ne bo bistveno spremenilo, se bo ta nevarnost se povecala. Dezelno ravnateljstvo tudi poziva vsakogar, da v primeru požara nemudoma pokliče na (brezplačno) »zeleno« telefonsko številko 1678-43044.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaska tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst
Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomika propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Italija: podružnice SPI

Slovenija: Studio Vista - Ljubljana
tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zabavne in sozajla po formatu, IVA 19%

Cena: 1.200 LIT - 45 SIT
Naročnina za Italijo: letna 318.000 LIT
za Slovenijo: mesecna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

RAZNE ANKETE NE DAJEJO POVSEM ENAKIH REZULTATOV

Javnomnenjske raziskave o rezultatih referendumov

Večina volivcev se v glavnem opredeljuje za DA

Ko manjka le še teden dni do referendumov, postaja volilna kampanja nekoliko živahnješa. O tem pričajo tudi propagandni panoji v Rimu (zgoraj) in v Milanu (AP)

RIM - Teden dni preden bodo odprta volišca, je DA v znatni prednosti pred NE. Tako napovedujejo javnomnenjske raziskave, ki nakazujejo isti trend, a so glede odstotkov precej narazen.

Po raziskavi, ki jo je za tednik Panorama pripravila trzaska Swg, se pri referendumu za spremembo volilnih pravil senata za DA opredeljuje 58 odstotkov anketiranih, 8 odstotkov je za NE, ostali pa so neodločeni. Glede odprave javnega finansiranja strank se za DA opredeljuje 66 odstotkov anketiranih, medtem ko je največ ljudi neodločenih (42 odstotkov) glede referenduma o drogi.

Do drugačnih zaključkov je prišel zavod Directa, ki je za Il Giornale prav tako »potipal« Italijane. Po tej raziskavi je za spremembo volilnega zakona za senat opredeljenih 76 odstotkov anketiranih, za odpravo javnega finansiranja strank pa okoli 90 odstotkov anketiranih. Vecina (65 odstotkov) se opredeljuje tudi za nekaznivost narkomanov. Glasovanja se bo udeležilo nad 70 odstotkov upravičencev, udeležba pa bo visja na Severu in nižja v Srednji ter Južni Italiji.

Directa je tudi vprašala ljudi, kaj po referendumih. 59 odstotkov anketiranih se je opredelilo za takojšnje volitve, komaj bo parlament pripravil nova volilna pravila, 25 odstotkov meni, da bi morali glasovati takoj, pa ceprav s starimi pravili, medtem ko se le 10 odstotkov anketiranih opredeljuje za to, da bi volili ob koncu zakonodajne dobe. (V.T.)

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO ZAPADLOSTJO

- BTP so obveznice s koriščenjem 1. marca 1993 in zapadlostjo 1. marca 1996.
- Obveznice dajejo letno 11,50% bruto obresti, izplačljive v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.
- Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.
- Dejanski letni donos BTP znaša 10,32%, ce bodo obveznice prodane po ponujeni ceni.
- Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.
- Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 14. aprila.
- Obveznice BTP se koristijo s 1. marcem; ob vplačilu (19. aprila) bo treba doplačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo pri vatniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.
- Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.
- Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.
- Podrobnejše informacije nudijo banke.

NOVICE

Razkuževanje platan po mestnih ulicah

Obcinska služba za javno zelenje sporoča, da bo po velikonočnih praznikih opravila vrsto razkuževalnih del na drevesju, ki ga je okužil zajedalec "corythuca ciliata". Obcinska uprava zato poziva prebivalstvo, ki prebiva v predelih, kjer bodo občinski uslužbenci opravili ta dela, da med posegi zapre okna stanovanj. Akcija bo potekala v torek, 13., v sredo, 14. in v četrtek, 15. aprila, in sicer od 22. do 5. ure.

V preteklih dneh pa so občinski uslužbenci zaključili obrezovanje platan pri Sv. Vidu. Pri delu je sodelovalo tudi krajevno prebivalstvo, kateremu se je župan zahvalil.

Brez smetarske službe

Občinski smetarji ne bodo delali med velikonočnimi prazniki. 12. člen smetarske službe prepoveduje, da se odpadki od 14. ure predprazničnega dne (in od 18. ure naslednjega dne) odlagajo v posebne nabiralnike. Uprava smetarske službe zato vabi občane, da odvzame organske odpadke (v vinilskih vrečkah) v nabiralnike v teku današnjega dne, ostale odpadke pa bodo lahko odvrgli, ko bo smetarska služba (dne 16.3. t.m.) začela ponovno redno delovati. Obcinska uprava tudi sporoča, da bodo uradi sprejemali prijave smrti in izdajali dovoljenja o pokopih v ponedeljek, od 9. do 12. ure.

Civilne poroke od danes v Vili Revoltella

Civilne poroke v tržaški občini ne bodo več potekale v turobnih prostorih anagrafske palače, temveč se bodo z današnjim dnem odvijale v chaletu znotraj čudovitega parka Vile Revoltella. To bo trajalo nekaj mesecev, za čas, ko bodo v teku dela za ureditev poročne dvorane v občinski palači na Trgu Zedinjenja Italije. Prva poroka v zasnovanih prijetnih in lepo opremljenih prostorih Vile nad Bosketom bo danes ob 11. uri.

Izredno čiščenje v Naselju Sv. Sergija

Obcinska smetarska služba je razpisala natečaj med krajevnimi specializiranimi podjetji za čiščenje Naselja Sv. Sergija. Pobudo je sprejela tudi zaradi številnih pozivov rajonskega sveta ter številnih prebivalcev, ki so opozorili na zanemarjenost ulic in zelenih površin v tem kraju. V izrednem primeru se bo občinska uprava poslužila zasebnega podjetja, ker smetarska služba nima na razpolago zadostnega števila uslužbencev.

SLOVENŠČINA / ARHIVIRANI PRIJAVI S. PAHORJA

Staffieri naj bi ravnal zakonito

Sodnik meni, da ni izvršilnih norm

Sodnik za predhodne preiskave Vincenzo D'Amato je z dekretom arhiviral dve prijavi, ki jih je prof. Samo Pahor lani vložil proti trzaskemu zupanu Giuliju Staffieriju, in sicer zaradi njegove prepovedi, da bi pripadniki slovenske manjšine, recimo državljani Republike Slovenije, in to iz vzgibov in razlogov, ki nimajo nobenega opravka s »pravico pri-

padnikov neke manjšine, da se izražajo v svojem materinem jeziku«. D'Amato tudi zavrača možnost rasne diskriminacije, češ da bi bilo kaj taksngga že v naceru nemogoče, ko pa »ni rasnih razlik med slovensko etnično skupnostjo in prebivalstvom italijanskega jezika«.

Berdon: mnenje sodnika preseneča

»Gre za mnenje nekega sodnika, ki je očitno v nasprotju s številnimi razsodbami trzaskega sodišča, preture in prizivne sodišča, kakor je tudi v nasprotju z razdrosbami deželne uprave sodišča in samega ustavnega sodišča.« Tako je včeraj komentiral odvetnik Bogdan Berdon utemeljitev, s katero je sodnik D'Amato arhiviral prijavi prof. Sama Pahorja proti zupanu Staffieriju v zvezi s pravico do javne rabe slovensčine.

»Splošno je že uveljavljeno stališče,« je nadaljeval branilec prof. Pahorja, »da je člen 6 italijanske ustave o ščitenu jezikovnih manjšin ne le programska, ampak tudi neposredno izvršljiva norma, ki jo je torej treba izvajati, tudi če ni dodatnih ukrepov, ki bi jo urejali,

pa naj bodo to zakoni ali pravilniki, poslovniki, statuti ali drugi upravni predpisi.«

»Naravnost neverjetno pa je, kar je v D'Amatovem dekretu receno o rasni diskriminaciji. V prvem delu Mednarodne konvencije o odpravljanju vseh oblik rasne diskriminacije, ki jo je Italija ratificirala z zakonom 654 iz leta 1975, je jasno receno, da je treba z izrazom "rasna diskriminacija" razumeti tudi kakršno koli razlikovanje na osnovi "narodnostnega ali etničnega porekla". Očitno tržaški sodnik ni niti prebral zakona 654 iz leta 1975,« je se pristavil Berdon.

Svetovalec SSK Samo Pahor pa je prek svojega tiskovnega atašeeja Paola Parovela včeraj najavil, da bo vložil priziv proti D'Amatovemu dekretu.

PAJKI / NEPRAVILNOSTI PRI ZAKUPU OBČINSKE SLUŽBE

Poveljnik mestnih redarjev na zaslišanju

Polkovnik D'Ambrosi usomljen zlorabe službenih aktov

Poveljnik tržaških mestnih redarjev Franco D'Ambrosi

Poveljnik trzaskih mestnih redarjev, polkovnik Franco D'Ambrosi, je bil včeraj po nalogu namestnika državnega pravdnika Filipa Gulotte podvržen dolgemu zaslišanju, pri katerem sta sodelovala tudi njegov odvetnik Raffaele Esti in pravni zastopnik Občine Trst. Kot znano, je D'Ambrosi preteklo sredo prejel jamstveno obvestilo, katerega utemeljitev je izšla preiskave, ki jo Giulotta vodi o zakupu službe prisilnega odstranjevanja napačno parkiranih vozil. Poveljnik mestne redarske službe je v zvezi s tem osumljen zlorabljanja službenih aktov, za kar kazenski zakonik predvideva od dveh do pet let zaporne kazni.

Službo prisilnega odstranjevanja avtomobilov je trzaska občinska uprava - takrat jo je vodil Franco Richetti - pred dvema letoma oddala v zakup komaj ustanovljeni družbi SOS Car, ki je bila se pred podelitvijo zakupa naročila pet opremljenih tovornjakov, tako imenovanih pajkov. Podelitev zakupa je seveda povzročila val protestov pri konkurentih, podjetje Jolly Miani in nato se sindikat javnih uslužbencev FILT-CGIL pa sta na odločitev občinske uprave vložila več prizivov in prijav, in to tako z vidika načina raz-

pisa, kot glede vrste zakupa samega. Prišlo je tudi do napetosti med mestno redarsko službo in pokrajinsko prometno policijo, tako da je poveljnik zadnje, polkovnik Sergio Romolo Venturi podjetje SOS Car celo pozval, naj ne uporablja pajkov, ker da ne ustrezajo predpisom cestnega zakonika. Po dolgih dneh prekinitve odstranjevalne službe in zasluženega premora za trzasko avtomobiliste, je v zadevo poseglo samo ministrstvo za prevoze (ali dolga roka podtajnika Camberja?) in se brez pomislekov postavilo na stran občinske uprave. Toda napetosti se ni bilo konec, saj se je

preselila na področje vozniskih dovoljenj za voznike pajkov, vendar je zadnja beseda le pripadla pravnim zastopnikom Občine. Kakorkoli že, neverjetno hitri in grabežljivi pajki so vse do 31. marca letos nadaljevali svoje »pustosenje« po mestnih ulicah in posegali tako po naročilu, kot po presoji voznikov, ki jih je sicer vedno spremljal mestni redar. Stroški za odstranjevanje vozil, ki so jih seveda morali poravnati njihovi lastniki, so sli v blagajno podjetja SOS Car, to je Občini za vsako odstranitev odstopilo 45 tisoč lir. Ze površen izračun pove, da je

bil posel zelo donosen, vodilno geslo pa je bilo: več odpelanih avtomobilov, več denarja za SOS Car in več za občinske blagajne. Preprosto pravilo zaslužka po učinku, torej, in da se ne bi preveč prerekli z domačini, pospravimo najprej z avtomobili tujcev!

Zadolžitev za podjetje SOS Car, katerega lastnika sta Nevio Visnjev in Maurizio Prodel, je bila torej prekinjena konec marca v pričakovanju novega zakupnega natečaja, medtem pa odstranjevalno službo opravlja dva občinska pajka. Poveljnik D'Ambrosi pa je medtem, kot receno, prejel jamstveno obvestilo, čeprav sam trdi, da z zakupom ni imel nobenega opravka. Zanj je namreč poskrbel občinski urad za pogodbe - pravi - medtem ko mestni redarji samo uporabljajo službo, o kateri odločajo drugi.

Vso zadevo je že pred tremi meseci vzela pod drobnogled tudi občinska svetovalska komisija za prozornost, katere zasedni predsednik Paolo Gherina polemico pravi, da so sumi povsem utemeljeni, vendar komisija ne razpolaga s podatki in potrebnimi sredstvi, ki bi ji omogočili odkriti »senčne vogale« občinske uprave. Teh pa očitno marsikdo ne zeli osvetliti.

KRIZA / V TEREZIJANSKI ČETRTI MALO SLOVENCEV, HRVATOV IN MADŽAROV

Trgovci tožijo, ker nimajo dovolj kupcev izza meje

Zaradi spleta okoliščin zašli v stisko tudi drugi prodajalci

DRAGO GASPERLIN

»Kako je kaj s posli, me vprašujete? Ura je dvanajst, kupca pa se nobenega,« nam je zagrenjeno odvrnil in nas mrko pogledal priletni trgovec z zlatino v Ulici Trento. Včeraj dopoldne smo prestopili prag marsikatero trgovino v Terezijanski četrti, da bi prodajalcem potipali pulz, saj smo videli zadnje case tod vendarle precej gostov iz Slovenije in Hrvaske, kot tudi iz Madžarske in Romunije. Običajno se pripeljejo že v petek, a včeraj jih je bilo začuda malo. Okoli nekdanje avtobusne postaje in Silosa na Trgu Libertà je bilo parkiranih v poslednjih mesecih ob koncu tedna tudi po dvajset avtobusov, tokrat pa smo jih videli le nekaj. Malha se napolnil le izprazni.

V parfumeriji nedaleč od zlatarne prav tako ni bilo zive duše: mlajše, kar nalispalo in opojno dekle je slonelo na prodajni mizi in bilo pogolbljeno v lahkotno čtivo. »Ja, se prejšnji teden sem stregla lepemu številu predvsem Madžarov, danes pa od nikoder nikogar.« V resnici so vzdolž četrti hodile skupinice z velikimi najlonskimi vecami, vendar so se v množici trgovin porazgubile. Prodajalec avtopotrebšcin, Slovenec, nam je potožil, da so zaceli mnogi Slovenci in Hrvatje zahajati v Avstrijo in celo v Nemčijo. »Zato, ker ste bili v Italiji

Kupcev je veliko manj kot v preteklosti (foto Ferrari/KROMA)

zadnji med tistimi, ki so nam pomagali, ko smo potrebovali pomoč,« naj bi mu očitali prislike iz obeh novih republik, »tako zdaj rajši kupujemo drugje...« To kajpak drži za Gorenjce in Stajerce, ki imajo Avstrijo za vogalom, pa tudi za severovzhodne Hrvate, drugace pa menda prevladuje nujna in ce se že ne ustavi v Trstu, se bos v Trzicu, Furlaniji ali Venetu - torej v Italiji. Sicer pa so onstran meje, kakor v vseh kotih na svetu, taki, ki imajo vec, in drugi, ki imajo malo pod palcem. Gospodarska in družbena kriza je te razlike samo se poglobila, sicer ne bi prisostvovali v Sloveniji (in v manjšem merilu v Hrvaski) pravemu naskoku na zahodne limuzine! Na Hrvaskem znaša povprečna placa ma-

naj kot 200 mark, na Slovenskem se imajo mnogo bolje, toda ni jim postlano s cvetjem. Pa vendar. Vstopili smo tudi v veletrgovino Giovanni v Ul. Ghaga, eno redkih, ki jim ni zmanjkalo kupcev. Toda gospod Del Sabato ni imel casa: »Oprostite mi, kot vidite, mi ravno zdaj dovažajo blago, lahko pa se oglasite drugic.« In res so prodajalke kot mravljičice urejale police in obenem stregle sicer ne posebno številnim gostom.

Toda trgovci znotraj Terezijanske četrti, a ne samo oni, so se nam pritožili tudi nad občinsko politiko na področju boja zoper onesnaževanje. »Zapora zgodovinskega jedra odvrača tuje kupce, ki se pripeljejo k nam z avtomobilom,« je bila splošna opazka. Ce

k temu pristojemo se krizo, v katero je zadel Trst z vso Italijo vred, potem so tozbe razumljive. Kajti tudi trgovci, ki ne prodajajo izključno inozemskim strankam, so v kasi. Ko je bila se Jugoslavija in ko je bil se znani »balkanski naval«, so imeli toliko posla, da niso Trzacanov več tako lepo postregli kakor v preteklosti. To so si ljudje zapomnili in se zaceli odpravljati tudi sami v Furlanijo in Veneto. Zaradi suhih krav se ne gre torej pritoževati le nad konjunkturo, sicer pa si daljnoviden clovek ne more zamisliti, da bi bila lahko usoda trzasko trgovine odvisna samo od gostov z onkraj meje, s katerimi so takrat premmogi nastopali tudi oderuško. Oni pa so se pustili.

OPČINE / PRIHODNJI TEDEN

Občinski redarji se bodo preselili v nove prostore

Sedež bodo imeli v Narodni ulici

V prihodnjih mesecih se bo oddelek openskih redarjev preselil v novi sedež, v Narodno ulico (v bivšo postajo mitnice). Poslopje ne razpolaga z garažo, kjer naj bi parkirali službene avtomobile redarjev. V sedanjem trenutku ni predvideno, da bi postavili manjšo montažno garažo v neposredni bližini stavbe. Trenutno so vozila redarjev parkirana v montažni zgradbi v Proseški ulici, na območju bivšega sedeža smetarske službe. To območje naj bi sicer z bližnjo zgradbo uporabili za ureditev "zdravstvenega centra", kjer naj bi svoje prostore imela zdravnik in zdravstvena služba 118.

Dela se bodo začela v najkrajšem času, zaradi cesar bo treba najti alter-

nativno rešitev za parkiranje vozil in to tudi zaradi tega, ker je lokacija v Proseški ulici zelo oddaljena od novega sedeža redarjev.

Zadnja raziskava je pokazala, da je dvorišče poslopja, ki ga trenutno upravlja ACEGA v Narodni ulici in je oddaljeno približno 100 metrov od sedeža redarjev, primerno za postavitev boxa za avtomobile redarjev. Najboljša rešitev pa bi lahko bila v tem, da bi redarji prevzeli v najem že obstoječo garažo.

O vseh teh vprašanjih je tekla beseda na srečanju med predsednikom vzhodnokraškega rajonskega sveta Silvano Moro in občinskim odbornikom za javne in industrijske službe Perellijem.

POLEMIKA

V nenehni skrbi za oblast KD pozablja na »glasnost«

Medtem ko se pokrajinski tajnik KD Tripa pritožuje nad metodami nekaterih strankarskih tovaršev, ki zbirajo podpise za novega strankinega pokrajinskega tajnika, ne da bi sploh navedli njegovega imena, in se pri tem sklicuje na novo Martinazzolijevo linijo jasnosti in glasnosti, letijo po drugi strani prav na trzasko KD očitki, da se ne zna znebiti svoje oblastniške nudosti in vztraja pri starih metodah klientelizma in lotizacije. Tako se je tajnica SDP Perla Lusa obregnila ob imenovanje

liberalca Sergia Traunerja za predsednika Ustanove za industrijsko cono s strani deželne odbora. V imenu starih metod, ki jih očitno vztrajno uporabljajo tudi pred bližnjo volilno preizkusnjo, ki naj bizapecatila usodo demokratskega sistema, so po mnenju Luse prezrli celo dejstvo, da bo liberalec nadomestil na predsedniškem mestu liberalca, ki ga bremenijo sodno obvestilo. Očitno se KD s tem imenovanjem odločuje liberalni stranki, ker je stopila v trzasko občinsko upravo.

KRAS / ZDRUŽENJE JE BILO USTANOVLJENO LANI

Lastniki kraških zemljišč so se začeli združevati

Ta četrtek je pripravljali odbor združenja prireditel uspel sestanek na Colu v repentabski občini

Pred letom dni je bilo ustanovljeno Združenje kraških lastnikov. Kot je receno v statutu, ima združenje kot glavni cilj scitenje pravic lastnikov zemljišč na Krasu, ki so cesto predmet najrazlicnejših omejevalnih ali drugace negativnih ukrepov, od spornih razlascanj v imenu »javne koristi« do vinkulacij v imenu »scitenja narave« in podobno.

Toda združenje se ne omejuje le na obrambno vlogo. Aktivno namrava tudi sodelovati pri oblikovanju urbanistcnem urejanju in pri samem upravljanju kraskega teritorija.

Novoustanovljeno združenje za zdaj nima se rednih organov. Zacasno mu naceljuje 13-clanski pripravljalni odbor, katerega predsednik je Zoran Sosic z Opcin,

podpredsednika pa sta dr. Josip Tomšic iz Trsta in Pavel Ferfolja iz Medje vasi. Pripravljalni odbor si je zastavil naloge, da v cim krajsem casu seznanj s cilji in naravo zdruzenja cim sirsikrog lastnikov kraških zemljišč, da bi se vclanili v zdruzenje. V ta namen je zacel tudi prirejanje informativne oziroma vclanjevalne sestanke po vaseh.

Eden izmed taksnih sestanckov je bil v cetrtek zvecer v Kulturnem domu na Colu v repentabski občini (foto Krizmancic). Lepemu številu navzocih, med katerimi je bil tudi domaci zupan Aleksij Krizman, je spreporil predsednik Zoran Sosic. Razprava se je kaj kmalu osredotocila okrog omejevalnih ukrepov, ki so jih dezelne oblasti sprejele v predvi-

devanju ustanovitve Kraskega parka, pa tudi okrog parka kot taksnega.

Na sestanku je med drugim prevladalo negativno stališce do akcije nabiranja podpisov, ki jo vodi Svetovni sklad za naravo (WWF) za ustanovitev mednarodnega Kraskega parka. Voditelji Zdruzenja kraških lastnikov so poudarili, da nikakor niso proti zascitici kraske narave, opozorili pa so, da je treba zascititi Kras v vseh njegovih razseznostih, od naravne do gospodarske ter kulturne in etnicne, predvsem pa, da morajo biti pri zascitici Krasa aktivno soudelezeni sami Krascevci, vkljucno seveda lastniki kraških zemljišč. To je edino pravilna in hrati tudi najmanj draga oblika zascite kraških dobrin.

SOLE / POUČNA EKSKURZIJA

Rezija pritegnila dolinske dijake

Stik z domačo poezijo, glasbo, ljudskim obrtništvom in seveda z lepotami doline

Tretja razreda nizje srednje sole Simona Gregorčica iz Doline sta v torek, 6. aprila obiskala Rezijo. Poučna ekskurzija je izzvenela kot izjemno doživljeno, največ zaslug za prijetno počutje in vsestransko bogat dan pa si je prislužila mlada vodica Luigia Negro, uslužbenka na uradu Zveze slovenskih kulturnih društev v Solbici, ki je s svojo toplino, priljubljenostjo in pristnostjo osvojila dijake in spremljevalce; vsestransko in učinkovito je gostom razkazala najprej zunanost lepote in značilnosti doline Rezije s kratkim sprehodom po obromskih Ravance (pogled na Kanin je bil kljub megli veličasten).

Drugi del obiska se je odvijal v rezijanskem kulturnem domu v Ravanci, kjer se je Luigia Negro pridružila se pešnica Silvana Paletti, ki je prebrala dve svoji čudoviti pesmi in »romana po rezijansko«. Dijaki so si ogledali videokaseto o Reziji, citirali in bunkulo in tipično zensko ljudsko nošo, v katero se je odela Daniela iz 3. a razreda in za trenutek postala rezijanska »hšci«. Silvana in Luigia sta se zaplesali enega od tolikih rezijanskih plesov in nato ogledali nekateri dijakinje in dijake, da so zaplesali z njima.

Po kosilu so se obiskovalci popeljali v Solbico (pogled na ta čudoviti kraj vidimo na gornji

sliki) na obisk k edinima se živčima ljudskima obrtnikoma v Reziji, ki sta pravzaprav umetnika v izdelovanju predmetov in okrasov iz lesa. Guerrina so dijaki občudovali, kako je iz kosa polena napravil planiko, brata Valentina pa, kako iz leskevega sibja plete koske za kruh.

Preživeti takšen dan v Reziji je enkratno doživetje in bi bilo priporočljivo, da bi se naše sole čim bolj pogosto odločile za podobne ekskurzije h koreninam slovenstva. Kdorkoli bi se odločil za podoben obisk, lahko zavrti telefonsko številko 0433-53428 - odzvala se bo nadvse prijazna in ustrezljiva Luigia Negro. (ris)

GLASBA / SAMO ZA LJUBITELJE

Kantando: za vse ki bi radi zapeli pred občinstvom

Občinska uprava, Camelot in Bonawentura vabijo k vpisu

V Trstu - kot tudi v drugih mestih - venomer (upravičeno) ugotavljamo, da za ljubiteljsko kulturno udejstvovanje ni ne dovolj razumevanja, ne konkretnih možnosti. Iz te ugotovitve sta izhajali združenje Camelot in zadruga Bonawentura, ki sta v sodelovanju s trzasko občinsko upravo razpisali natečaj Kantando. Kot poudarjajo prireditelji, gre za prvo glasbeno tekmovanje »Mesto Trst«, ki je namenjeno glasbenikom ljubiteljem, povezano pa je s vsesplošnim tekmovanjem med različnimi trzaskimi mestnimi predeli. Slednjih se udeležujejo prebivalci, ki so razdeljeni v ekipe glede na rajone, v katerih prebivajo, tekme same pa so najrazličnejšega tipa. Kot že ime izdaja, je Kantando bolj specifično tekmovanje, na katerega se lahko prijavi vsakdo, ki zase misli, da je dovolj dober pevec, da se lahko predstavi sirs publiki. Interesenti lahko dvignijo formulare za vpis v občinskem tiskovnem uradu na Trgu Unità 4/E, na sedežu krožka Scuola di Musica 55, Ul. Carli 10, v gledališču Miela Reina, Trg Duca degli Abruzzi 3 in v piceriji BBC, Ul. Donata 4. Izpolnjene prijavnice je treba izročiti do 20. aprila osebu urada na Trgu

Unità, ki je odprt vsak dan od 10. do 12.30 in od 15.30 do 18.30 (tel. 362913).

Kot že receno, se lahko vpiše vsakdo, ne glede na starost ali glasbeno zvrst, vendar pa je treba ob prijavi izročiti tudi posnetek skladbe, s katero posamezniki ali skupine nameravajo nastopiti na Kantandu. Organizatorji pripominjajo, da je za nastop na tekmovanju potrebno pripraviti izvirno skladbo ali vsaj izvirno priredbo že znane melodije.

Prijavitelji se bodo najprej pomerili na treh izločilnih koncertih, ki bodo v gledališču Miela 26., 27. in 28. aprila, medtem ko bo zaključen nastop najbolje uvrščenih 12 posameznikov ali skupin v soboto, 1. maja, ob 21. uri, prav tako v teatru Miela. Listka za zaključno prireditev Kantanda ne bo treba plačati, pač pa bodo pobirali prostovoljne prispevke za združenje Associazione Amici del Cuore.

CVELICARSTVO
VRTNARSTVO
Orel - Blason
enoletnice, sobne rastline,
urejanje okrasnih vrtov
Devinsčina 6 - Zgonik
tel. 225149

KINO

ARISTON - 15.50, 18.00, 20.10, 22.20
»Sommersby«, r. Jon Amiel, i. Jodie Foster in Richard Gere.

EXCELSIOR - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Amore per sempre«, i. Mel Gibson.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »La moglie del soldato« r. Neil Jordan, i. Stephen Rea, Miranda Richardson.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.05, 18.45, 20.30, 22.15 »Gli Aristogatti«, Walt Disney.

NAZIONALE 2 - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Gli sgangheroni«.

NAZIONALE 3 - 15.40, 17.50, 20.00, 22.15 »Gli spietati«, i. Clint Eastwood, Gene Hackman, Morgan Freeman, Richard Harris.

NAZIONALE 4 - 16.00, 19.00, 22.00 »Casa Howard«, r. James Ivory, i. Emma Thompson, Anthony Hopkins, Vanessa Redgrave.

GRATTACIELO - 17.45, 19.50, 22.00 »Ero per caso«, i. Dustin Hoffman, Geena Davis, Andy Garcia.

MIGNON - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Amore all'ultimo morso«, i. Anne Parillaud.

EDEN - 15.30, 22.10 »Duro e bagnato«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.30, 19.45, 22.00 »Guardia del corpo«, Kevin Costner in Whitney Houston. Zadnji dan.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande cocomero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Bassett, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
10. aprila. 1993

VELIKA SOBOTA

Sonce vzide ob 6.28 in zatone ob 19.44 - Dolzina dneva 13.16 - Luna vzide ob 24.32 in zatone ob 8.35.

Jutri, NEDELJA, 11. aprila 1993

VELIKA NOC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13.8 stopinje, zračni tlak 1018.5 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 51-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9.9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Arian-na Dri, Nicolas Della Schiava, Gloria Anghelone, Cristina Peric, Luca Carotenuto, Jessica Colaps, Veronica Rui, Luca D'Oronzio, Matteo Collarini, Francesco Daniel Severi.

UMRLI SO: 85-letni Rodolfo Zorba, 78-letna Frida Lassing-Sand, 87-letna Mariantonia Primerano, 79-letna Maria Brescia, 50-letna Luciana Biagi, 86-letna Novella Zergol, 89-letni Agostino Straulino, 71-letni Aldo Svara, 52-letni Giuseppe Budach, 90-letna Olga Indihar, 80-letna Maria Lorenzi, 90-letna Rosa Hovelja.

OKLICI: agent javne varnosti Antonio Ottoloni in uradnica Lorenza Romich, izvajalec storitev Paolo Favretto in vzgojiteljica Cristina Fragiaco, metalmehaniki delavec Antonino Ruggeri in uradnica Alessandra Casano, uradnik Giuseppe Pontin in uradnica Paola Bonifacio, uradnik Fulvio Zullich in smetarka Alessandra Bubbini, univ. študent Alessandro Rinaldi in uradnica Jasmine Mauri, trgovec Mauro Godina in uradnica Claudia Costantini, barist Alex Bazzarini in uradnica Cristina Ricci, uradnik Dario Bracco in tajnica Lorena Giurissa, upravitelj Alessandro Iacobucci in uradnica Giuliana Di Finizio, uradnik Paolo Speranza in učiteljica Giuliana Spano, kuhar Daniele Colletta in učiteljica Josefina Attensber-

ger, casnikar Giulio Garau in zdravnica Fabrizia Cvetissa, trgovec Luigi Astarella in uradnica Daniela Luggeri, knjigovodja Vladimiro Kosman in vzgojiteljica Tanja Gombac, avtoelektricar Aleksander Peric in Kerima Music, cvetlicar Maurizio Bologna in risarka Johanna Riva, finančni strožnik Gior-dano Pilotti in brezposelna Rossella Buraggina i. sofer Fabrizio Sartoretto in trg. pomočnica Piera Potenziani, uradnik Alessandro Razza in uradnica Alice Esposito.

LEKARNE

Od ponedeljka, 5., do nedelje, 11. aprila 1993

Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (tel. 635264), Ul. Belpoggio 4 (tel. 306283), Zavile - Ul. Flavija 89 (tel. 232253).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 35, Zavile - Ul. Flavija 89.

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 35 (tel. 727089).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL (tel. 39911).

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 39911.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 399-111, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

PRIREDITVE

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA TRST vabi na predstavitev knjige Janka Prunka SLOVENSKI NARODNI VZPON - NARODNA POLITIKA (1768-1992). Knjigo in avtorja bo predstavil zgodovinar Jože Pirjevec v petek, 16. t. m., ob 18.30 v Trstu, Gregorčičeva dvorana, Ul. sv. Frčiška 20. Vljudno vabljeni!

KNJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI Prosvetni dom - Općine. V petek, 16. t. m., ob 20.30 srečanje na temo 18. APRIL: DA ALI NE? Odgovarjali bodo: Milos Budin (DSL), Ivo Jevnikar (SK), Rudi Pavšić (PSI) in Stojan Spetic (SKP). Vabljeni!

ZVEZA UPOKOJENCEV SPI CGJ FKJ in AUŠER prireja RAZSTAVO DEL ZENSKA USTVARJALKA (ročna likovna in literarna dela). Otvoritev bo v petek, 16. t. m., ob 16. uri v dvorani krožka Europa v Ul. Torbadova 1/I. Nastr. Razstava bo na ogled do 25. t. m., ob delavnikih od 10. do 12. ure ter od 16. do 19. ure, ob praznikih od 10. do 12. ure.

ZUPNIŠKA SKUPNOST V NABREZINI obvešča, da bo v domači zupniški dvorani na ogled tradicionalna razstava prirhov in velikonočnih motivov od nedelje, 11. do nedelje, 25. t. m., vsak dan v popoldanskih urah.

SKD TABOR Općine - Prosvetni dom. Do 16. t. m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

OBVESTILA

SPDT prireja v ponedeljek, 12. t. m., tradicionalni velikonočni izlet v Kazlje, Poljane, na Gradisce pri Stjaku. Hoje je za tri ure. Udeleženci izleta naj se zberejo ob 9. uri na Narodni ulici na Općinah pri restavraciji Danev, odkoder se bodo odpravili z avtomobili. Izlet vodi Franc Armani.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Idrijo v sredo, 14. t. m., ob 8. uri s trga Oberdan.

IZLETI

Ob 6. obletnici smrti drage mame daruje Slava Starc z družino 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Josipa Gustina daruje družina 25.000 lir za OPZ Vesela Pomlad, 25.000 lir za MPZ Tabor, 25.000 lir za SKD Tabor in 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Općinah.

Ob 5. obletnici smrti Vojske Rebule darujeta brata in sestra 50.000 lir za vzdrževanje spomenika v Nabrezini in 50.000 lir za PZ Fantje izpod Grmade.

Namesto cvetja na grob Andreja Regenta darujejo Vida, Sonja in Rado 45.000 lir za AO Jaka Stoka.

ZZI-UDI s Trebe daruje 140.300 lir za Ljudski dom v Trebach.

Tvoji dragi

10. 4. 1990 10. 4. 1993

Josip Guštin

Minila so že tri leta, odkar si nas zapustil. Z ljubeznijo se te spominjajo

Tvoji dragi

10. 4. 1990 10. 4. 1993

Josip Guštin

Minila so že tri leta, odkar si nas zapustil. Z ljubeznijo se te spominjajo

Tvoji dragi

10. 4. 1990 10. 4. 1993

Josip Guštin

NEZASLIŠANO POROČILO KASACIJI

Za tržaške sodne kroge ni protislovenskega vzdušja v Trstu

DANIEL BIZJAK

svetoivanski soli ob referendumu leta 1991. Kasacijsko sodišče bi moralo odločiti o zahtevi, da procese iz Trsta prenesejo v drugo mesto, in sicer zaradi Slovincem nenaklonjenega razpoloženja. Kasacija ni sprejela dokončnega sklepa, to naj bi naredila čez nekaj dni, 15. t. m., in sicer najprej v zvezi s procesom o incidentu pred cerkvijo. Ze 15. januarja letos pa je odredila, da trzasko sodstvo uvede preiskavo o razpoloženju do pripadnikov slovenske manjšine in posebej do prof. Pahorja. Rezultat »preiskave« je omejen poročilo glavnega sodnega pravdnika Baitija, iz katerega pa si nepoučeni bralec lahko ustvari vtis, da se v resnici ne dogaja nič takega, kar bi upravičevalo zahtevo po premestitvi procesa, čes da gre za običajna politična nasprotstva: prof. Pahor pač sili tja, kjer ni njegovo mesto, in s svojo prisotnostjo moti tiste, ki jim je italijanstvo Trsta pri srcu.

Sam zacetek poročila spravlja prof. Pahorja v čudno lūc: o njem pravi, da je član Eadini, enega »na borbo najbolj

pripravljenih (»agguerrito«) slovenskih društev, cetudi je malostevilno...« Lahko bi uporabili izraz »aktivno« drustvo, tako pa je že prvi stavek ustvarja predso-dek.

Takoj zatem se začnejo netočnosti. Pravdnistvo trdi, da na manifestacijah, ki jih organizira Pahor, razvijajo slovenske napise in slovenske zastave, kar sploh ne drži: transparenti so izključno italijanski, zastave so slovenske in italijanske. To se dogaja na Trgu Unità, nadaljuje poročilo, »ki je smatran kot simbol italijanstva Trsta...« in kjer prisotnost slovenskih manifestantov »ni zazveljena.« Take trditve presenečajo, pravita sodna sodnika, saj niso nič drugega kot politične teze, ki jih zagovarjajo nacionalistični krogi. Ista ugotovitev velja, ko poročilo označuje zahtevo slovenske manjšine po jezikovni enakopravnosti kot zahtevo po »dvojezičnosti« in daje potuho neofasistom MSI, za katere ima trg nacionalistični simbolični pomen, kar ni v nobeni zvezi s pravi domoljubjem.

V poročilu je nadalje receno, da je prislo »do poskusov, da bi posko-dovali transparente ali slovensko zastavo, do izgrediv in zalitev...ki niso nikoli predstavljali nevarnosti za javni red.« V resnici je prislo do pravih poskodb, nasilja in fizičnih napadov, o cemer obstajajo trdni dokazi. Pravi paradoks, pravita sodnika, pa je trditev, da napadi in nasilje niso nevarnost za javni red: ne samo, da so neposredno one-slovenske in italijanske, da so mogočali pravico do javnega manifestiranja, služili so kot preteveza, da so Občina, Kvestura in Prefektura prepovedale trg napadencem, namesto da bi ukrepali proti napadalcem.

Drzavno pravdnistvo zatem podrobno nasteva najbolj značilne dogodke s teh manifestacij, pri cemer, kot zelo obsirno utemeljujeja Pahorjeva odvetnika, ne manjka netočnosti in neresničnosti trditve. O vestnosti pri zbiranju informacij je zgovorna navedba v poročilu državnega pravdnika, da sta Pahor in Sancin protestirala zaradi zastav, ki so bile razobešene na lozi Lionello pred občinsko palaco: loza Lio-

nello stoji v Vidmu, ne v Trstu.

Zgovorne so tudi politične ocene, čes da je Pahor omenjena dogajanja izkorisčal za propagandiranje v sredstvih javnega obveščanja in se predstavljal kot zrtvev, MSI in drugi pa kot zascitniki italijanstva Trsta, kar se spet ujema s tezami krajevnih nacionalistov. Nekritično sprejemanje takih ocen samo dokazuje, pravita Skerk in Berdon, da je družbeno tkivo v Trstu globoko in celo podzavestno prežeto z diskriminacijsko miselnostjo do Pahorja in Slovincem nasploh, kar navsezadnje dejansko utemeljuje zahtevo po premestitvi procesov.

V poročilu so še druge površnosti, kot na primer v zvezi s preiskavami in telefonskimi kontrolami, ki jih je odredila videmska (!) kvestura, ter samimi procesi, čes da ni bilo ne manifestacij v znak odobravanja ne nasprotovanja. Tudi informacije v zvezi z odv. Berdonom so pomanjkljive, kot da bi bil zrtvev grozenj in zalitev le obcasno, medtem ko je v nekaterih primerih moral imeti celo spremstvo. Odv. Skerku poročilo Baitija odmeri dve vrstici, čes da mu niso nikoli grozili: vse to, kar se okrog njega dogaja, ga pac ne zadeva. Dulcis in fundo: namestnik državnega pravdnika je se zapisal, da ni znano, da bi pričam grozili, jih zalili ali kako drugače omejevali. O primeru Malalan torej nič ne ve.

drage mame Genije Sustersic darujejo Walterjevi kolegi 125.000 lir za Vasko skupnost Praprotni 125.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Evgenijo Sustersic darujejo učitelji COS Sempolaj-Slivno ter Sonja in Franka 40.000 lir za COS Sempolaj-Slivno in 40.000 lir za Sklad Mitje Cuka.

V spomin na Anico Trobec daruje brat Milan 50.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Gabrovcu.

V spomin na Mirko Stoka darujeta Lida in Glauko Turk 50.000 lir za Sklad »Mitja Cuk«.

V spomin na Anico Trobec darujeta Anica in Drago Stoka 50.000 lir za SD Kontovel.

Namesto cvetja na grob pok. Mirke Lavrencić-Stoka darujeta prijateljici Darja in Neva 40.000 lir za cerkev na Katinari.

Namesto cvetja na grob pok. Mirke Lavrencić-Stoka in Stefanije Lorenzi daruje Ester Manzin 50.000 lir za cerkev na Katinari.

V spomin na Stefanijo Coretti vd. Lorenzi daruje Milka Cok 25.000 lir za Skupnost družina Općine.

V spomin na Marijo Gobbi darujeta Stefanija 50.000 lir in Danica 20.000 lir za Zadrugo Ban.

Namesto cvetja na grob Marije Bernetic daruje Alenka, Ksenija, Mara in Evgen 50.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Trstu.

Namesto cvetja na grob Ksenijinega tasta Carla Kluna darujejo slovenski 30.000 lir za OS Prežihov Voranc iz Doline.

Ob placanju clanarine so za Društvo slovenskih upokojencev darovali: Pavla Lutman 5.000 lir, Rafko Bucik 5.000 lir, Anica Slokar 10.000 lir ter Marija in Bruno Kalc 10.000 lir.

Namesto velikonočnih vosil darujeta Iva in Vladimir Scuka 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na grob Draga Kluna darujeta Dorjan in Fulvia Zerul 30.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V pocalitev spomina mame Marije Kralj vd. Kalc daruje sin Maks z družino 100.000 lir za Zadrugo Skala in 50.000 lir za KD Skala.

V pocalitev spomina Marije Kralj vd. Kalc darujeta sin Karlo in sestra Roza 50.000 lir za osnovno solo v Trebach in 50.000 lir za cerkev v Trebach.

V spomin na Marijo Kralj vd. Kalc daruje sin Karlo in vnuk Sasko 100.000 lir za KD Skala v Gropadi.

Namesto cvetja na grob Marije Kralj vd. Kalc darujeta Nada in Dario Zobec 20.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Namesto cvetja na grob Marije Kralj vd. Kalc daruje Dorina Komar 20.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V pocalitev spomina Milka Moline daruje bratranec Maks Kalc z družino 20.000 lir za Zadrugo Skala.

V pocalitev spomina Milka Moline daruje teta Stefanija Kalc 20.000 lir za Zadrugo Skala iz Gropade.

Namesto cvetja na grob Draga Kluna darujeta Nada in Dario Zobec 20.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na mamo Ivanka Grilanc darujeta hčeri Mileva in Duska 100.000 lir za MPZ Rdeca zvezda.

V spomin na Ivanko Grilanc daruje Ivan Budin iz Saleza 50.000 lir za MPZ Rdeca zvezda.

V spomin na Ivanko Grilanc svetlik darujeta Marica in Robert Budin 30.000 lir za MPZ Rdeca zvezda.

Namesto cvetja na grob Andreja Regenta darujejo Vida, Sonja in Rado 45.000 lir za AO Jaka Stoka.

ZZI-UDI s Trebe daruje 140.300 lir za Ljudski dom v Trebach.

Tvoji dragi

10. 4. 1990 10. 4. 1993

Josip Guštin

Minila so že tri leta, odkar si nas zapustil. Z ljubeznijo se te spominjajo

Tvoji dragi

10. 4. 1990 10. 4. 1993

Josip Guštin

Minila so že tri leta, odkar si nas zapustil. Z ljubeznijo se te spominjajo

Tvoji dragi

10. 4. 1990 10. 4. 1993

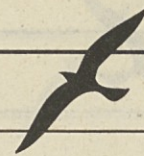
Josip Guštin

Minila so že tri leta, odkar si nas zapustil. Z ljubeznijo se te spominjajo

Tvoji dragi

10. 4. 1990 10. 4. 1993

Josip Guštin

KONCERTNA DEJAVNOST / SEZONA GM V TRSTU

Beloruski glasbeniki v različnih sestavah

Med nastopajočimi je izstopal oboist Jurij Likin

IVAN SILIC

Na osmem abonmajskem koncertu Glasbene matice smo poslušali štiri umetnike iz Minska, nastopili so oboist Jurij Likin, violinist Sergej Gromov, violoncelist Ilja Zukovski in pianist Jurij Gildjuk. Na sporedu so bila dela S. Rahmaninova - Trio v g-molu za violino, violoncelo in klavir, Galine Gorelove - Snetogorske freske, suita za oboo solo, J. Falika - Trio za oboo, violoncelo in klavir in F. Mendelssohna-Bartoldya - Trio v d-molu op. 49 za violino, violoncelo in klavir.

Skupina, ki deluje pod naslovom Alternativo Quintetto v okviru Beloruske državne filharmonije, nima stalne zasedbe, temveč se njeni sestavi ravno po izbiri umetnikov delijo; tako so se prilagajali tudi delom navedenega sporeda. Izvajanje Rahmaninovskega Tria je pokazalo določene slabosti v pogledu skladnosti delovanja, v intonaciji, v nedovolj uravnoteženi zvočnosti ansambla, saj je premocan pa se razglasen klavir prepogosto zastiral ostala dva instrumenta; na drugi strani pa je pianist bil najbolj ustvarjal: preko reliefne fraze do razpletanja v muzikalno občuteno celotnost. Tak je bil tudi pri

Violinist Gromov, pianist Gildjuk in violoncelist Zukovski v Mielu (Foto ferrari/KROMA)

Falikovem in Mendelssohnovem Triu - izstopajoča osebnost muzikalno nabitega interpreta, ki sta se mu - sele pri Mendelssohnovi glasbi nekoliko bolj približala ostala partnerja v smislu skladne doslednosti in poustvarjalnega konsenza.

Ansambel je deloval, v primerjavi z izvedbo Rahmaninovskega dela, ubraneje in se odzival bolj preprosto. Oboist Jurij Likin se ni predstavil le kot izvrsten, spretnost izvajalec, temveč tudi kot muzikalno iznajden interpret, ki je poleg pianista bil tudi v

primerjavi z ostalimi otipljivejši oblikovalec pri Falikovem Triu, medtem ko je svojo dojemljivost, inventiv-

nost in oblikovalno osmišljenost pokazal se bolj jasno pri Gorelovi Suiti za oboo, ki je bila najboljša poustvaritev.

Miran Košuta bo predstavil Rebulovo delo »V Sibilinem vetru«

V okviru niza »Trzaski pisatelji dvajsetega stoletja«, ki ga prireja trzaski Krozek za kulturo in umetnost, bo v četrtek, 15. aprila, ob 18. uri, Miran Košuta predstavil prevod romana Alojza Rebule »V Sibilinem vetru - Nel vento della Sibilla«. Prevod Rebulovega romana je izšel pri Založništvu trzaskega tiska z uvodom Ferruccio Fölkla, medtem ko je za prevod poskrbel Fabjan Bajc. Tokratna pobuda o Alojzu Rebuli bo v dvorani Baroncini, Ul. Trento 8.

GORICA / 8. VIDEO FILM MONITOR

Razprava o prisotnosti manjšin na televizijskem mediju: samo Slovenci v FJK še brez sporedov

ALES DOKTORIC

NJSINE V SLOVENIJI - PRISOTNOST NA TELEVIZIJSKEM MEDIJU. Po kratkem uvodu prirediteljev se je začel prvi informativni krog posgov. Otvorila sta ga Filibert Benedetič in Sasa Rudolf, ki pri deželnem sedišču državne radio-televizijske mreže RAI odgovarjata za slovenske radijske programe, prvi, drugi pa za informativni del v slovenscini.

Do podrobnosti sta predstavila projekt slovenskih televizijskih oddaj in vzela v postev vse predvidljive možnosti in dimenzije vključno z morebitnim ustanavljanjem skupnega televizijskega oddajanja s TV Koper Capodistria. Predstavnikov TV Koper Capodistria pa ni bilo, ceprav so pred tednom dni bili prisotni na festivalu televizijske

produkcije Antenna Cinema v Coneglianu in tam tudi razložili njihovo stisko, težavne odnose z vodstvom TV Slovenija v Ljubljani in zapostavljanje italijanske redakcije ob krepitvi slovenskih programov. Od najbolj daleč so v Gorico prisli madžarski gostje. Ibolya Doncec, urednica slovenskih oddaj na madžarski televiziji, je predstavila delo svoje-

ga programa, medtem ko je vodja regionalne enote v Sombotelu (Szombathely) Laszlo Pehi podal skico manjšinskih oddaj na Madžarskem in povedal, kako so Slovenci kot zadnja manjšina dobili svoj program in s tem je zdaj zadosteno vsem manjšinam na Madžarskem. Za njim je tudi Sandor Szunioh, ki predstavlja enoosebno redakcijo TV Slovenija v Lendavi, govoril o potrebi komunikacije z drugimi manjšinskimi programi. Mirko Bogataj pa je pri avstrijski televiziji v Celovcu vodja devetčlanske redakcije, ki ima vsakek večji produkcijski potencial. Poudaril je edinstvenost televizijskih oddaj za manjšino. V razpravo sta posegla nato se prof. Emidij Susic in predsednik Kinoateljstva senator Darko Bratina, ki sta sprožila se nekaj zanimivih posegov. Srečanje se je dotaknilo tudi vprašanja neodvisnosti novinarjev, imelo pa je svojo veliko vlogo v tem, da je vzpostavilo kontakt med stvarnostmi, ki se prej niso se srečale pri skupni mizi. Na tokratnih srečanjih Film Video Monitor pa je bila veliko odkritje madžarska realnost.

Mirko Bogataj (levo), urednik slovenske redakcije na sedežu avstrijske televizije v Celovcu, na okrogli mizi o manjšinah in televiziji (Foto Studio Reportage)

LAHKA GLASBA / KONCERT V TRŽIČU

»Pravi« Nomadi tudi v novi sestavi

Prepričljiv nastop »zgodovinske« skupine

ALES WALTRITSCH

Zivljenje se mora nadaljevati, nastopi ne smejo utisniti. Takole lahko strnemo sporočilo s četrtkovnega nastopa Nomadov v Trzicu (foto AWS), prvega, ki ga je ta glasbena skupina v naših krajih imela po nesrečah, ki so jo doletele v minulem letu.

S smrtjo liderja Augusta Daolia je prevladalo prepričanje, da tudi ce bodo nadaljevali svojo pot, ne bodo Nomadi nikoli več dosegli viska italijanske avtorske popevke. Kljub temu se je v četrtek zvečer zbralo zelo veliko število poslušalcev.

Približno dvesto ljudi je moralo čakati skoraj eno uro, predno je sax Francesca Gualerzija zaigral prve note skladbe Suoni, kateri je v več kot tri ure dolgem nastopu sledil zelo dober izbor tri-

desetletne kariere Nomadov. Vec kot trideset skladb, v katerih razbremenimo, tudi zaradi dolgoletnega in skoraj stalnega sodelovanja z Guccinijem, razvoj italijanske avtorske popevke. Začetno tremo so Nomadi po nekaj skladbah premostili in vzpostavili dober stik s publiko. Kitarista Cico Falone in Danilo Sacco sta prebrala ogromno stvilo listkov, ki so vseskozi prihajali na oder in s preprostimi, a istocasnimi, zelo gobokimi mislimi pricali o njihovi izredni priljubljenosti. Amici veri, Gordon, Utopia, Mama giustizia, Mercanti e servi in druge skladbe so nas pripeljali do priredbe Dylanove I want you (Ti voglio), ki so jo posvetili mladi basisti Eilisi Minarejevi. Po dobri uri koncerta je klavirist Beppe Carletti, ki je leta

1963 skupaj z Augustom Daolom osnoval Nomade, zaigral na harmoniko nekaj klasikov, kot so Il vecchio e il bambino, Il fiore nero, Ala bianca, Il paese ter Per favore un uomo. Tesno povezavo z Guccinijem, smo občutili tudi v nadaljevanju koncerta, ko so nam Nomadi zaigrali se Auschwitz, Asia, Un giorno insieme in v finalu, v triptihu skladb Canzone per un'amica, Dio è morto in zaključno lo vagabondo, ki morda najbolje vsebuje filozofijo te skupine.

Nova člana Nomadov, Francesco Gualerzi in Danilo Sacco sta se se kar dobro odrezala. Glas obeh je dokaj primeren za Nomadove skladbe: cez šest mesecev ali leto dni ju bomo lahko bolje ocenili, praznino, ki jo je pustil Daolio, pa je ne bo mogel nihce zapolniti.

ZA MLADE GLASBENIKE / MEDNARODNI NATEČAJ DRUŠTVA »MUSICA SENZA FRONTIERE«

Glasba brez meja za mlade mojstre violine in letos prvič tudi violončela

TATJANA GREGORIC

Kulturno društvo »Musica senza frontiere« Gorica in sodelovanju z goriskim Pokrajino, za Deželo FJK in skupnostjo Alpe-Jadran tudi letos ponuja številnim mladim glasbenikom, da se preverijo na 11. mednarodnem natečaju. Ceprav se nositelj tekmovanja srečuje z marsikaterimi problemi, zlasti ekonomskimi, se nadalje ostaja zvest svoji prvotni ideji o pomembnosti glasbe, ki lahko na takih družinskih razbini in premosti vse pregrade in zna obogatiti odnose in sodelovanje med narodi. Prva violina manifestacije, ki zeli s svojo večletno plodno in uspešno aktivnostjo prispevati k graditvi miru in sožitja v tem delu Evrope, je že vsa leta goriski glasbeni pedagog Alfredo

Marcosig. Ker je goriski natečaj očitno doživel velik odmev, saj so iz raznih glasbenih sol prejemale prošnje, da bi se smeli tekmovanja udeležiti tudi drugi mladi godalci, so prireditelji letos napovedali novost - organizirali tudi 1. mednarodni natečaj za mlade violonceliste študente.

Obe tekmovanji bosta potekali od ponedeljka, 12., do nedelje, 18. aprila v Avditoriju »L. Fogar« Jezikovnega liceja »Paolino d'Aquileia« v Gorici. Karsneje bodo zmagovalci natečaja skupaj z orkestrom, ki ga bodo sestavljali sami udeleženci prireditve, nastopili se v drugih centrih dežel FJK,

Veneta, Tridentinske, Zgornjega Poadizja, Koroske, Stajerske, Slovenije in Hrvaske. Organizatorjem se je prijavilo kar 112 violinistov (starih od 6 do 23 let) in 64 violoncelistov. Med njimi se bo pred strokovno komisijo, ki jo bo vodil dirigent Franc Mander, v vseh starih poskusnih vajah v starih kategorijah za violino in v treh za violoncelo, preverilo kar 26 mladih violinistov tudi iz Slovenije, ena predstavnica Glasbene matice Gorica, violinistki iz Cedada in Trsta in 9 celistov iz Slovenije, trije pa iz Trsta, Sovodenj in Devina. Sicer pa prihajajo mladi izvajalci s svojimi pedagogi iz

vseh vanejših glasbenih sol in konservatorijev iz dežel Alpe-Jadran, nekateri pa tudi iz bolj oddaljenih dežel. Veliki finalisti letosnjega, 11. natečaja za mlade violiniste študente in 1. natečaja za mlade violonceliste študente bodo prejeli nagrade v nedeljo, 18. aprila popoldan. Sledili bodo koncerti v Ljubljani (21.4.), nato se v Benetkah, Portoržu, Cedadu, Salzburgu, Celovcu, Zagrebu in Gradcu. Mlade zmagovalce bodo na turneji spremljali tudi člani Glasbene akademije Zagreb, člani Concertus Musicus Patavinus Univerze v Padovi, gojenci Mozarteuma iz Salzburga in člani glasbene akademije posameznih krajev gostovanj.

Lanskoletni zmagovalci v kategoriji A Matjaz Žizsek

LAHKA GLASBA / V GLEDALIŠČU VERDI

Izredno: skupina Arrested Development drevi v Miljah!

Ameriška skupina je trenutno na kratki turneji po Italiji - Drevišnji koncert, ki se bo začel ob 22. uri, sodi v okvir pobud združenja Globogas

Brevi bo v Dvorani Verdi v Miljah nastopila ameriška skupina Arrested Development, ki je s svojim prvim, platinastim, albumom 3 Years, 5 Months And 2 Days In The Life Of... takoj planila na vrh lestvice najbolj prodanih plošč v ZDA. Velik uspeh sta doživeli tudi obe mali plošči. Poleg tega jih je režiser Spike Lee izbral (na sliki je režiser s skupino), da napišejo uvodno pesem za glasbeno kuliso njegovega filma Malcolm X, kar je bilo le potrditev njihove strme poti navzgor k uspehu. Zategadelj je

njihov nastop v okviru kratke turneje po Italiji pravi dogodek za malo obmorsko mestce blizu Trsta. Arrested Development so hip hop skupina, njihova glasba je mešanica funkyja, rapa, popevke in predregistriranih podlag z drobci reggaea, rhythm'n'bluesa in afriških ritmov, vse skupaj pa deluje zelo sveže. Njihov izgled bi lahko označili kot hipijevski, spremlja pa ga izredna angaziranost in zavednostSkupina steje šest članov, dve dekletki, Aerle Taree in Montsho Eshe, ter štiri moske: to so

Speech, vodja skupine, Hedalliner, Rasa Don in Baba Oje, njihov šestdesetletni duhovni vodja. Ime, ki so ga izbrali za skupino, naj bi se nanašalo na »svetovni pojav prekinjenega razvoja, saj se premnogi od nas borijo kot podlasice ali osli«, kot se je izrazil Speech. Naslov albuma pa čisto preprosto označuje čas, ki je minil od nastanka skupine do snemanja prvega albuma: tri leta, pet mesecev in dva dneva. Arrested Development bodo v Miljah nastopili v okviru glasbenih podob združenja Globogas. (vat)

GORICA / SKGZ IN RAJONSKI PREDSTAVNIKI

Proti krčenju števila rajonov

Kvečjemu povečati njihove pristojnosti

MARKO MARINCIC

Napovedani referendum oz. posvetovalno z občan, ki ga namerava občinska uprava izvesti glede števila rajonov v goriski občini, je bil predmet razprave na srečanju med člani pokrajinskega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze in slovenskimi predstavniki v rajonskih svetih. Srečanja sta se udeležila predsednik rajonskega sveta v Stanzu Bozidar Tabaj in David Sosou kot predstavnik rajonskega sveta za Pevmo, Oslavje in Stnavor. Poleg njih so v razpravi sodelovali še drugi rajonski svetovalci, ki so ob enem člani odbora SKGZ.

Vzeli so v pretres predloge, ki jih postavlja občinska uprava, posledice za bodočnost rajonov in se posebej za avtonomijo treh slovenskih rajonov. Ugotovili so, da predlog o združevanju oz. ukinitvi nekaterih rajonov ne bi smel imeti neposrednih negativnih posledic v narodnostnem pogledu. Občina namreč predlaga dvojne možnih rešitev poleg seveda ohranitve sedanjega števila desetih rajonov. Po eni varianti naj bi to število zmanjšali na sedem, s tem da bi se enostavno

združili sedanji rajoni Podgora in Pevma, Rojce in Madonnina ter Strazice in Svetogorska četrt. Druga varianta bi bila se radikalnejša, saj bi kratkoma odpravila vse rajone na ozemju mestnem območju in ju nadomestila z dvema mestnima okrožjema, po drugi strani pa bi ohranili avtonomijo rajoni predmestij, ki so nekoč bila samostojne občine, tj. Stanz, Locnik in Podgora (s priključeno Pevmo).

Za tri slovenske rajone se torej ne glede na izbrano rešitev ne bi smelo kaj dosti spremeniti. Z reukucijo na samih pet rajonov, pri kateri uprava ponuja kot nekako nadomestilo povečanje pristojnosti in najbrž tudi finančne avtonomije rajonov, bi morda rajonska predstavništva celo kaj pridobila.

Vprašanje pa ni le v tem, so soglasno ocenili člani pokrajinskega odbora SKGZ in predstavniki rajonskih svetov, ki so se negativno izrekli o predlogu krčenja števila rajonov. Upostevati je treba pozitivno vlogo, ki so jo doslej kljub preozkim pristojnostim in pomanjkanju pozornosti občinske uprave imela rajonska predstavništva. Ta vloga se je ure-

snicevala pri izvajanju manjših del, pri postavljanju zahtev in predlogov občini, pri opozarjanju uprave na specifične probleme pa tudi na družbenem, sportnem in kulturnem področju s podporo delovanju društev oz. s prireditvami, ki so jih samostojno organizirali rajonski sveti. Skoda bi bila, ko bi se vse to izgubilo. Pri tem so na sestanku se posebej poudarili dejstvo, da sedanja porazdelitev na deset rajonov v dobri meri (izjema je le mestno središče) odgovarja zgodovinskemu istovetenju prebivalstva z lastnim rajonom. To velja ne le za predmestne, temveč tudi za mestne predele kot so Podturn, Placuta in doberšen del severne občine, naj glasujejo za ohranitev dosedanjega števila desetih rajonov in morebitno povečanje njihovih pristojnosti v stevilo ali teritorialno razmejitev rajonov.

Zaradi navedenih argumentov so na srečanju osvojili stališče, da bo SKGZ, ce bo do izvedbe posveto- vanja res prišlo, pozvala občane, naj glasujejo za ohranitev dosedanjega števila desetih rajonov in morebitno povečanje njihovih pristojnosti v stevilo ali teritorialno razmejitev rajonov.

BRDA / REPORTAŽA V REVII "GAMBERO ROSSO"

Sprehod po gostilnah in kletih v naših Brdih

Slovenski gostilničarji in vinogradniki od Oslavja do Krmina na seznamu naslovov, ki jih revija priporoča svojim blacem

MARKO WALTRITSCH

Od casa do casa v italijanskih in drugih specializiranih revijah (v mislih so turistične in gastronomske revije) kot tudi v bolj razširjenem periodičnem tisku najdemo članke o naših krajih in ljudeh. Pred dobrim mesecem je v enem zelo znanih italijanskih mesečnikov te vrste, v "Gambero rosso", bil objavljen spis o goriskih Brdih. Podatke o tem kar se dogaja v naših krajih v tem mesečniku bomo skoro v vsaki številki, saj večkrat piše o tem ali onem vinogradniku ali gostilničarju.

V omenjeni, marčni številki, so Brda obdelana na dvanajstih straneh. Tu najdemo opis pokrajine, podrobni opis vin, ki so tu priznana kot domaća in tudi vnesena v seznam vin s ti. kontroliranim poreklom. Nekaj besed je posvečenih sodnijski pravdi med tukajšnjimi vinogradniki in Madzarsko, ki izključno za svoja vina zahteva naziv "tokay". Seveda je govor o denarju, ki so ga vinogradniki iztržili predlanskim, ko so svoja vina in tudi grozdje prodajali po zelo visoki ceni. Govor pa je tudi o krizi, ki je zajela to vejo gospodarstva, saj se danes vina popije manj kot prej. Iz-

Pogled na kmečki turizem Radikon na Oslavju (foto Studio Reportage)

voz, se zlasti v ZDA, se je zmanjšal. Sicer pa je treba dodati, da visoko kvaliteta vina kljub ceni ne poznajo krize. Kvaliteta je pač kvaliteta.

Na straneh revije "Gambero rosso" je tudi nekaj koristnih naslovov. Med tistimi, ki ponujajo prenočišča je tudi Sirkov počitniški center na Subidi, kjer dobiš poleg sob v tipičnih brdskih stavbah sredi gozdiča tudi razne možnosti rekreacije. Josko Sirk je seveda prisoten tudi s svojo znano restavracijo Pri Lovcu, ki je v številnih gastronomskih vodnikih ocenjena kot ena najboljših v vsej naši deželi. Revija kakršna je

tista, o kateri govorimo, ne more mimo omenbe najbolj znanih kleti na brskem področju. Sem sodi zadrzna klet v Krminu. Od vinogradnikov je seveda omenjen splošno znani in cenjeni Josko Gravner z Oslavja, poleg njega pa se Stanko Radikon in podjetje la Castellada (Jurij in Niko Bensa) oba z Oslavja, Edi Keber iz Krmina, ki se je v zadnjem času povzpela na sam vrh lestvice in dobil tudi laskava priznanja, Doro Princic iz Krmina. Ne manjkajo niti naslovi nekaterih specializiranih trgovin, kjer dobiš druge dobrote.

Pri branju takšnih re-

portaz se včasih vprasas zakaj v njih najdes ime na enih in ne drugih. Veliko je najbrz odvisno od osebnega okusa sestavjalca članka, marsikdaj je poleg tudi nekaj reklame. Eno je gotovo. Tisti vinogradnik ali gostilničar, ki sta si sloves pridobila s kvaliteto, bosta našla mesto v vseh vodnikih in revijah, ostala bosta na vseh seznamih, seveda ce bo ponudba ostala na primerni visini. Drugi, morda manj solidni, si bodo morali pomagati z bolj ali manj prikrito reklamo. Tudi zaradi tega bomo nekatere dobili samo v enih seznamih, v drugih pa sploh ne.

DOBERDOB / UMETNIK SE VRAČA V ROJSTNI KRAJ

Slikar Vladimir Lakovič na prazniku pomladi

Danes 72-letni umetnik, ki živi in dela v Ljubljani, je rojstni Doberdob zapustil še kot otrok leta 1922

Vladimir Lakovič, Avtoportret (1990)

Ob Prazniku pomladi, ki ga prireja društvo Hrast v Doberdobu na velikonočni ponedeljek, bodo v tem kraju pripravili tudi razstavo risb akademskega slikarja in ilustratorja Vladimira Lakoviča, doberdobskega rojaka, ki je se kot otrok zapustil rojstni kraj. Od leta 1922 namreč živi v Ljubljani, kjer je leta 1949 diplomiral na Akademiji za likovno umetnost. Njegovo umetniško ustvarjanje sega ze v obdobje pred drugo svetovno vojno, ko je v Ljubljani spoznal slikarja Staneta Kumarja, ustanovitelja člana skupine Gruda. Na obrtni soli je spoznal slikarja Franceta Kralja, sodeloval je s Saso Santelom.

Prvo samostojno razstavo je Vladimir Lakovič imel leta 1952 v Mali galeriji. Zadnja je bila retrospektivna razstava v Mestnem muzeju v Ljubljani pred dvema leto-

ma. Lakovic je prejel vrsto priznanj in nagrad, med temi tudi nagrado Presernovega sklada leta 1973.

Tudi razstava v Doberdobu, ki jo bodo odprli v ponedeljek ob 14. uri, bo posebnost. Na njej bo

umetnik prvič razstavil risbe iz ciklusov Znanici in Iz skicirke. Povedati velja se to, da je pravzaprav to tudi njegova prva razstava v zamejskem prostoru in prvi povratek v rojstni kraj, kjer se je rodil 10. januarja 1921.

OKOLJE / POKRAJINA IN WWF

Ekološki nasveti za vsakdanjo rabo

V drobni uporabni knjižici kopica informacij za drugačen "stil življenja"

»Ecoconsigli«je naslov drobne, zato pa uporabne publikacije WWF, ki so jo včeraj predstavili na pokrajini Lorena Fain in Claudio Fredi v imenu goriske sekcije WWF in pokrajinska odbornica za okolje Rosaria Di Dato. Knjižica na 40 straneh, ki so jo natisnili v 5 tisoč izvodih s prispevkom pokrajine, vsebuje kopico preprostih nasvetov, informacij in napotkov za drugačen, bolj ekološki "stil življenja".

Precejšnjo težo ima vprašanje odpadkov z nasveti, kje in kako se znebiti starih predmetov, škodljivih in drugih odpadnih snovi. Nadalje je govor o tem, kako lahko na domu prihranimo na stroških za energijo s smotno uporabo strojev, primernimi zarnicami, kako lahko pomagamo okolju z izbiro pralnih praskov, kako se lahko hranimo z biološkimi pridelki in seveda, kje

najti vse to v Gorici. Skratka knjižica je polna preprostih, vsak dan uporabnih nasvetov.

Cilj, so povedali pobudniki, je ta, da bi vsakdo ob upoštevanju nasvetov lahko naredil nekaj konkretnega za okolje in seveda zase: marsikdo ne ve, da je mogoče na tak način celo prihraniti na stroških (na primer za električno energijo), korist pa bomo imeli gotovo tudi od tega, da bomo ziveli v prijetnejšem in bolj zdravem okolju.

Odbornica Di Dato je pri tem se posebej poudarila dolžnost javnih uprav, da spodbujajo občane k spopostovanju okolja. Pokrajina je ubrala to smer s pripravo nacrta za ucinicevanje odpadkov, ki temelji na locenem nabiranju in predelavi. Vzgoja k zdravemu odnosu do okolja, k čemer tezi knjižica, je pomemben sestavni del teh prizadevanj.

KINO

GORICA
VITTORIA 16.00-17.30-19.00-20.30-22.00 »Gli aristogatti«. Walt Disney.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »Ricomincio da capo«. VERDI 18.00-20.00-22.00 »Amore per sempre«. TRZIC
COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »La moglie del soldato«. EXCELSIOR 17.30-22.00 »Sommersby«.

KAM PO BENCIN

Danes popoldne in jutri bodo na Goriskem obratovalce naslednje bencinske crpalke

GORICA
IP - Ul. Lungo Isonzo
ESSO - Ul. Brass
ESSO - Korzo Italia
ERG - Ul. Brigata Re
AGIP - Ul. Duca d'Aosta
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Co-sulich
AGIP - Ul. Duca d'Aosta
ESSO - Ul. Boito
KRMIN
API - Drevored Venezia
Giulia
GRADISCE
IP - Trg Unità
RONKE
MONTESHELL - Ul. Redipuglia
ERG - na državni cesti
stev. 41
DOBERDOB
ERG - Palkisce

NOVICE

Jutri praznični vozni red za mestne avtobuse v Gorici

Mestno avtobusno podjetje sporoča, da bodo avtobusi v Gorici jutri vozili po običajnem prazničnem voznem redu vendar s prekinitvijo vseh voženj med 12.30 in 14.30. Na progi st. 6 (Posta-Sv. Ana-Gl. pokopališče) bo vozni red sledeci: odhodi izpred glavne poste ob 10.00, 11.00, 12.00, 15.00 in 16.05, odhodi izpred pokopališče ob 10.20, 11.40, 12.20, 15.20 in 16.25.

V Trziču razstava grafik Klementine Golja

V okviru ciklusa Labirint in njegov jezik bodo jutri ob 18. uri v restavraciji »L'orchestra«v Ul. Ponziana 2 v Trziču odprli razstavo grafik slovenske likovne ustvarjalke Klementine Golja. Umetnica se je rodila leta 1966, solala se je na akademiji Brera v Milanu, kjer je diplomirala pred tremi leti. Sedaj se specializira pod vodstvom prof. Lojzeta Lagarja. Doslej je razstavljala večinoma v Sloveniji in Italiji.

Volčjak napadel in ugriznil osemletno deklico

Star a kljub temu se vedno napadalen volčjak je močno ugriznil osemletno deklico, ki so jo zaradi tega morali prepeljati v bolnišnico. Deklica, Valentina Cusulini iz Drevoreda 20. septembra 34, se je v četrtek popoldne z vrstniki igrala na dvorišču večstanovanjske hiše nedaleč od doma. Naenkrat je iz hiše prišel volčjak enega od stanovalcev in malo Valentino ugriznil v ramo in stegno. V bolnišnici so deklici obvezali rane in napovedali, da bo okrevala v 10 dneh. Glavni razlog za zaskrbljenost staršev pa je bila nevarnost okužbe s steklino, tudi zato ker lastnik psa Bruno Zoccoletto sploh ni vedel, kdaj je bil volčjak zadnjič cepljen. Zdravniki so zato opravili potrebne analize in so včeraj lahko izključili okužbo s steklino.

Slikovića nesreča v Gradišču

V Gradišču se je včeraj ponoči nekaj pred 1. uro ponesrečil 33-letni Giovanni Plet iz Zagreja, Ul. Matteotti 6. Peljal se je po državni cesti iz Gorice proti Zagreju, ko je tik pred Gradiščem v ovinku izgubil oblast nad golfom, se zaletel v drog javne razsvetljave in se večkrat obrnil na cestnici. Avto je bil močno poškodovan, voznik pa bo okrevl v desetih dneh. Poleg reševalcev so na kraju nesreče posegli agenti prometne policije in gasilci, ki so očistili spolzko cestisce.

Financarji zaplenili bajonet

Goriški finančni stražniki so na mednarodnem mejnem prehodu pri Stanzu včeraj nekemu slovenskemu državljanu zaplenili bajonet. Moza so prijavili zaradi posesti vojnega orožja, saj gre za bajonet, ki ga je mogoče nastaviti na kalasnikov.

PRIREDITVE

CERKVENI SVET
VRH vabi na velikonočno, ki bo na Vrhu jutri popoldna takoj po masi. Na sporedu je barvanje pirhov z nagrajevanjem najboljših, recital vrhovskih deklic, otrokom pa bodo darovali velikonočne cokoladne prihe.

OBVESTILA

SPD vabi na pohod na velikonočni ponedeljek. Zbirališče ob 9.30 pri pevmkem mostu, na goriski strani. Pohod bo preko Kalvarije do Valerisca. Družabnost bo v osmici pri Darinku od 13. ure dalje.

GORISKA OBČINA
sporoča, da bo občinski pogrebni urad v ponedeljek, 12. t.m., deloval samo med 8.30 in 10.30.

POGREBI

Danes ob 10.15 Maria Scagnetti iz bolnišnice sv. Justa v Krmin, ob 10.20 Giorgio Alessandro Gallas iz splosne bolnišnice v Romans, ob 11. uri Egidio Dean iz splosne bolnišnice v cerkev na Rojce in na glavno pokopališče, ob 12.15 Gualtiero Cerani (prihod iz Trsta) na glavnem pokopališču.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA
V GORICI
OBČINSKA 1 Ul. sv. Mihaela, tel. 21074
DEŽURNA LEKARNA
V TRZICU
OBČINSKA 2, Ul. A. Manlio 14/B, tel. 480405

Zapustil nas je nas dragi

David Devetak

star 65 let

Zalostno vest sporočajo
zena, hčerki, zet,
vnukinji in vsi sorodniki.

Pogreb bo v Romjanu
danes ob 13.45 v cerkvi
sv. Stefana, kamor bodo
krsto pripeljali iz mrliške
veze splosne bolnišnice v
Trzicu.

Ronke, 10. aprila 1993

VREDNOST VOLVA 460

VELIKI VOLVO V KOMPAKTNI VERZIJI. TUDI PRI CENI

OD 23.800.000* LIR DALJE kljuci v roke

VERZIJA S 4 IN 5 VRATI: 1600 Z VBRIZGOM IN 83 KM* • 1700 Z VZBRIGOM IN 102 KM • 2000 Z VBRIZGOM IN 110 KM • 1700 TURBO IN 122 KM NA RAZPOLAGO SERIJSKO OPREMLJEN ALI PO ŽELJI Z DODATNO OPREMO.

ZASTOPSTVO

CRALI PIETRO

GORICA Ul. III ARMATA, 180 - Tel. (0481) 21721 - 21073

VOLVO
Kakovost in Varnost

NOVICE

Ameriška letala nad Irakom

WASHINGTON - Iraska protiletalska obramba je sporočila, da je opazila dve ameriški letali, ki sta preletavali omotje irskega dela Kurdistana. Podrobnosti se raziskujejo. Kot je sporočil irski predstavnik, ki je želel biti neimenovan, sta letali z območja, ki je sicer prepovedano za vojaške prelete, vrnili v bazo v Turčiji. (AFP)

Obrambni sporazum med Rusijo in Belorusijo

MINSK - Beloruski parlament je na včerajšnjem zasedanju potrdil obrambni sporazum z Rusko federacijo. Podpisu sporazuma se je uprl beloruski predsednik Suskevic, ki meni, da se Belorusija s podpisom obrambnega sporazuma z Rusijo odpušča svoji suverenosti in nevtralnosti. Suskevic je tudi izjavil, da je s tem dejanjem beloruski parlament podprl Jelcinove nacionalno boljseviske nasprotne. Proti potrditvi sporazuma je pred parlamentom v Minsku demonstriralo več tisoč ljudi. (Reuters)

39 mrtvih v spopadih na Šri Lanki

COLOMBO - V hudih spopadih med vladnimi četami in pripadniki Tigrov tamilskega Elama je padlo 20 upornikov in 19 pripadnikov vladnih sil, je izjavil tiskovni predstavnik srilanske vojske. Uporniki so namreč napadli obsežen sistem bunkerjev na vzhodu države, v bližini mesta Welioja, in ga obstreljevali z minami in granatami iz težkega orožja. Tiskovni predstavnik je tudi povedal, da je v napadu sodelovalo več kot sto upornikov. (Reuters)

Skrayneži napadli turiste

KAIRO - Včeraj so med plovbo po Nilu v bližini mesta El-Kusija napadli ladjo z 41 nemškimi turisti na krovu. Zrtev med turisti ni bilo, ladja pa je bila močno poškodovana. Tiskovni predstavnik egiptovske policije je izjavil, da je napad delo islamskih skrajnežev, ki skušajo uničiti egiptovski turizem, čes da zahodni turisti zalijo islamska verska čustva. Egiptovska policija je v zadnjem času odkrila tudi več podtaknjenih bomb, pogosta tarca napadov islamskih skrajnežev pa so tudi koptski kristjani. (Reuters)

KAVKAZ / VOJNA MED ARMENCI IN AZERBAJDŽANCI

Jelcin se ponuja za posrednika na Kavkazu

Armenci zanikajo novice o podpisu premirja

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin je poslal pismi armenskemu predsedniku Teru Petrosjanu in azerbajdžanskemu predsedniku Abulfazu Elcibeju, v katerih je ponudil rusko posredovanje v sporu med državama, je izjavil tiskovni predstavnik ruskega predsednika. Jelcin v pismu predlaga sklenitev takojšnjega

premirja in začetek resnih mirovnih pogajanj. Rusija je pripravljena priskrbeti človekoljubno pomoč za civilno prebivalstvo obeh strani v konfliktu, je se sporecil tiskovni predstavnik predsednika Ruske federacije. Agencija Tass poroča, da je armensko zunanje ministrstvo pozdravilo Jelcinov predlog in da Armenija

sprejema rusko posredovanje v armensko-azerbajdžanskem sporu.

Armenski zunanji minister Vagan Papazian pa je zanimal izjavo ruskega obrambnega ministra Pavla Graceva o sklenitvi premirja med armenskimi in azerbajdžanskimi silami. Premirje naj bi začelo veljati v petek ob dvanajstih po osrednjem

ruskem času. Papazian je povedal, da so dosegli samo ustni dogovor o sestanku ministrskih predsednikov Armenije in Azerbajdzana. »Nihče z armenske strani ni podpisal sporazuma o premirju,« je zatrdil Papazian. Papazian je tudi ponovno izjavil, da v spopadih ne sodelujejo enote armenske vojske. Ponovni hudi spopadi na Kavkazu očitno močno skrbijo tudi uradno Ankaru. Po mnenju turskega ministrskega predsednika Sulejmna Demirela bi bilo neopravičljivo, če bi Turčija pustila Azerbajdzan v nesreči, na milost in nemilost prepusten armenskemu ekspanzionizmu. Turčija ima v Azerbajdzanu velike gospodarske in politične interese, saj je lani zgradila več kot tisoč kilometrov dolg naftovod, ki povezuje azerbajdžanska naftna polja ob Kaspijskem jezeru s tursko sredozemsko obalo. Poleg tega so si Turki in Azerbajdzanci tudi versko, etnično in jezikovno zelo blizu, saj Azerbajdzanci sodijo v tursko skupino narodov, ki se prek Kavkaza nadaljuje v Srednjo Azijo vse do kitajske meje. »Armenija se širi in mi smo zaskrbljeni, kajti to je grozinja turskim interesom,« je izjavil nacelnik generalštaba turške vojske general Dogan Gures. Turčija in Iran sta že poslala človekoljubno pomoč beguncem, ki so morali zbežati zaradi armenskega »Blitzkriega«. (Reuters)

Armenski vojaki v Kalbadžarju (Telefoto: AP)

Azerbajdžanske begunke (Telefoto: AP)

POLJSKA / VLADNA KRIZA

Odstop kmetijskega ministra zamajal šibko vladno koalicijo

Obveščevalna služba preprečila atentat na predsednika Walenso

VARSAVA - Odstop ključnega ministra v poljski vladi je zadal koaliciji udarec, ki bi lahko prizzadel vladne nacrtje o privatizaciji. Minister za kmetijstvo Gabriel Janowski je v četrtek nenadoma odstopil, potem ko je izrekel kritične ocene glede svojih kolegov v kabinetu, ki so ga preglašovali ob temi iz kmetijske politike.

Višji vladni uradnik, ki je želel ostati anonimen, je rekel, da so za koalicijo obeti temacni. »Ce se nam ne bo posrečilo izplaviti iz trenutne krize, bodo nove reforme zamrznjene, dokler ne bo izvoljen drug parlament, zagotovo pa bomo lahko izpolnili letosnje makroekonomske cilje,« je dejal. Predstavnik Kmečke zveze niso bili dosegljivi za komentarje,

ADAM JASSER / REUTERS

predstavica demokratične unije premierka Hana Suchocka pa je dejala, da je se prezgodaj za napoved, kaj se bo zgodilo.

Varsavskemu radiu Zet je Zdobyslaw Milewski dejal, da je predsednica vlade že včeraj govorila z voditelji Kmečke zveze v parlamentu in da so se odločili za pogovore o predložitvi novega kandidata za to mesto.

Vladajoča koalicija nima stabilne večine v 460-članskem sejmju. Leta 1991 je bilo v sejem izvoljenih 29 strank. Kmečka zveza ima 19 poslancev. Veliko opozicijskih strank si želi predčasne volitve, zlasti nekdanji komunisti in njihovi kmečki zave-

zniki, ki imajo v parlamentu dve največje opozicijski skupini.

Vlada je v parlamentu ostala brez podpore za celotno vrsto svojih predlogov in ima težave pri uveljavljanju svojega privatizacijskega nacrtja, ki ga stejejo za ogroditve njenega programa za preobrazbo gospodarstva po skoraj petdesetletni komunistični vladi. Sejem je 18. marca nacrt zavrnil, trenutno pa teče razprava o novi različici. Cilj nacrtja je privatizirati šeststo državnih podjetij in razdeliti delnice javnosti.

Poljska obveščevalna služba je v četrtek preprečila poskus uboja predsednika Lecha Walensa, je v

petek izjavila predstavnic ta službe. Irena Popov je potrdila poročilo varsavskega casnika, da so agenti »nevtalizirali« priprave na umor, ni pa sporočila nikakršnih nadrobnosti. Informacija je prišla na dan med daljšim pogovorom, ki ga je imel novinar Zycie Warszawy v četrtek s sefom UZD Koniecznym in je bil posvečen delovanju UZD. Novinarjev sogovornik je sam posredoval informacijo; to je bilo prvič, da se je o tem sploh kaj slišalo, pravi vir v Zycie Warszawy. Viri, ki so blizu Walensa, pravijo, da je neki moski sporočil UZD, da mu je skupina ljudi ponudila denar za uboj poljskega predsednika. Tega ni bilo mogoče preveriti. (Reuters)

Teden pod povečevalom

SOBOTA - Kanadski Vancouver je v mrzlicnem pričakovanju docakal vrhunsko ameriško-rusko srečanje, od katerega si velikega dobicka ni obetalo le mesto samo, pač pa tudi ruski predsednik Jelcin. Ob vrsti obljub Zahoda za pomoč Moskvi se je najboljši odrezal Washington, saj je ameriški predsednik Clinton Jelcinu ponudil 1,6 milijarde dolarjev pomoči. Ce že Jelcin po dvodnevem zasedanju ni odpotoval v Moskvo, razbeljeno od političnih strasti, s prepelnim zelodcem, saj sta si voditelja za slavnostno kosilo zazelela rakce v omaki in spinačno omako, je pa s seboj odnesel zagotovo prepoln kovček obljub Zahoda, ki podpira njegove gospodarske reforme; te naj bi državo potegnile iz grozečega prepada revscine. Po budi za pomoč Rusiji sta med dvostranskimi pogovori podprla tudi predsednik italijanske vlade Amato in nemški kancler Kohl.

NEDELJA - Strani dnevnega Casopisja so se naprej polnili dogodki iz Bosne in Hercegovine. V oblegano Srebrenico je končno dopotoval dolgo pričakovani konvoj s pomočjo, ki pa kljub vsemu ne more zadostati za več kot 40 tisoč obupanih, sestradanih in prestrašenih ljudi. V bombnem napadu na mesto sta padla castnik Unproforja in novinar ameriske televizijske mreže ABC. Zaradi nemogocih razmer v mestu je visoka komisarka za begunce pri Združenih narodih Sadako Ogata od VS ZN zahtevala, naj Srebrenico razglasijo za mesto pod varstvom OZN, kar bi omogočilo lažji dostop konvojev s hrano in zdravili. Vendar pa tudi ta zahteva mestu ne more pomagati veliko, saj je po nekaterih poročilih samo vprašanje časa, kdaj bo Srebrenica padla v srbske roke.

PONEDELJEK - Za Slovenijo nesporno zelo pomemben datum, saj sta premier Drnovsek in zunanji minister Peterle v Luksemburgu v imenu nase države z Evropsko

JANA PETKOVSEK

skupnostjo podpisala prvi dvostranski sporazum, ki Sloveniji omogoča nadaljevanja pogajanj o pridruženem clanstvu. Prav gotovo je med sporazumi in finančnim protokolom najpomembnejši sporazum o sodelovanju na transportnem in gospodarskem področju, ki Sloveniji ponuja brezcarinski izvoz na trge članic Evropske skupnosti. Za obnovo in vzdrževanje prometne infrastrukture pa je naša država dobila 150 milijonov ekujev pomoči. Podpis, ki je bil »krščen« s kapljico Radgonske penine, je, morda po zaslugi prav tedaj potekajočega zasedanja ministrskega sveta, spremljalo tudi precej tujih novinarjev in fotografov.

TOREK - Se en pomemben datum, vendar v sramoto človeški civilizaciji, zaradi grozot, brezumnega pobijanja in popolnega razčlovečenja ljudi. Minilo je leto dni, odkar so na Sarajevo padle prve granate, leto dni, v katerem je umrlo ali izginilo več kot 130 tisoč prebivalcev Bosne in Hercegovine, več

kot 200 tisoč pa jih je bilo ranjenih. Otroci, ki bodo posledice vojne nosili s seboj vse življenje, ostajajo brez staršev, brez prijateljev, brez doma, brez prihodnosti. Predsednik BiH Izetbegovic je po satelitski zvezi pozval državni ke sveta, naj pomagajo njegovi državi. V Beogradu, kjer so gostili grškega premiera Micotakisa, s čimer se je se okrepila od islama »ogrožena« pravoslavna os Beograd-Atene, pa je predsednik samozvane ZRJ Cosić izjavil, da je mednarodna skupnost ravnala napačno, ker je Srbe postavila pred ultimatum, saj bo to samo se podaljšalo vojno.

SREDA - Na mednarodni dan zdravja je prišlo se eno opozorilo človestvu, da so jedrske elektrarne in drugi objekti, v katerih shranjujejo nevarne radioaktivne odpadke, premalo varni. V kemični tovarni v zaprtim sibirskem mestu Tomsk-7 se je zgodila nesreča tretje stopnje po lestvici mednarodne agencije za jedrsko energijo. V rezervoarju z nevarnimi snovmi, ki nastajajo pri predelavi izrabljenega jedrskega goriva, je prišlo do eksplozije, vendar pa tamkajšnji strokovnjaki zatrjujejo, da posledice ne bodo nevarne za ljudi in da nesreče prav gotovo ne smemo primerjati s cernobilsko katastrofo konec aprila leta 1986. O tej hudi nadlogi bodo na aprilskem zasedanju spregovorili tudi predstavniki sedmih najbolj razvitih držav sveta.

CETRTEK - Za Makedonco je sicer sprejem njihove države kot 181. članice svetovne organizacije nedvomno uspeh, je pa kljub vsemu se en dokaz nemoci OZN. Makedonsko-grški spor zaradi sprejema te nekdanje jugoslovanske države so sicer za silo zgladili, ker pa se niso sporazumeli o simbolu verginskega sonca na makedonski zastavi, ta ni zavihrala pred zgradbo svetovne organizacije, kar je prvi primer v zgodovini OZN. V senci dogajanja na svetovnih kriznih zariscih je minilo drugo desetletje od smrti velikega umetniknega tega stoletja Pabla Picassa, ki je o svojih slikah iz druge svetovne vojne dejal, da so njegovo orožje proti sovraniku.

PETEK - Ruski predsednik Jelcin se bo poleg reševanja domaćih težav lotil se enega trdega oreha. Azerbajdzanu in Armeniji, ki se spopadata za Gorski Karabah, je ponudil posredovanje Moskve in predlagal sklenitev takojšnjega premirja med sprtnima stranema ter pogajanja za okroglo mizo. Posebno vlogo posrednika na Balkanu pa igra tudi Jelcinov odposlanec Curkin, ki je odpotoval v Washington, kjer naj bi sogovornike seznanil z nedavnimi pogovori v Beogradu s srbskim predsednikom Milosevicem, predsednikom ZRJ Cosicem in vodjem bosanskih Srbov Karadzicem. Srbska stalica pa naj bi menda Curkin predstavil med krajšo evropsko turnejo.

IRAK / SANKCIJE

Iraške zdravstvene ustanove so zaradi pomanjkanja zdravil prenehale tudi z najnujnejšimi pregledi

AMAN - Irak je v petek sporočil, da so zaradi sankcij ZN bolnišnice prisiljene sprejemati samo nujne primere in se povsem odreci operacijam, krvnim preiskavam in rentgenu.

Zobozdravniki pulijo zobe in pri tem uporabljajo samo polovicne doze anestetikov. Medicinska oprema je sicer izvezta iz sankcij, ki jih je uvedel VS kot posledico iraske zasedbe Kuvajta avgusta 1990. A Iraku vseeno pristanjkuje konvertibilnih sredstev, s katerimi bi lahko kupili zdravila in medicinsko opremo, potem ko so zavrnili ponu-

RANA SABBAGH / REUTERS

dbo ZN, da bi svojo nafto prodajali pod strogim nadzorstvom. Iraski predstavniki so februarja izjavili, da je 90 odstotkov bolnišnične opreme neuporabne zaradi pomanjkanja rezervnih delov. Iraski minister za zdravstvo Mubarak je ob tem navedel številke, ki jih navajajo tudi ZN in mednarodne raziskovalne ustanove, da je smrtnost med otroki pod 5 leti narasla od 25 na 124 primerov med tisoč v dveh in pol letih, odkar so v veljavi sankcije.

Mubarak, ki se je udeležil konference Arabske lige v Amanu, je tudi povedal, da je stevilo novorojenčkov s premajhno porodno težo poskocilo od 17 na 47 odstotkov, medtem ko se je stevilo mater, ki umrejo na porodu, stirikrat povečalo.

»Pomanjkanje injekcij, laboratorijske opreme, splošno komunalno stanje in preskrba s svežo vodo sta zelo omejili nase sposobnosti za boj in prevencijo nalezljivih bolezni,« je povedal. Sankcije, ki se jim je pridružila na-

rasčajoča inflacija, hiter padec kupne moči dinarja in pomanjkanje hrane, so povečali delež podhranjenosti na 47 odstotkov prebivalstva. »Posledica podhranjenosti so številne bolezni, ki so povezane s pomanjkanjem vitaminov, kar je prav tako posledica sankcij,« je povedal minister. Mubarak, ki deluje v iraskem zdravstvu že vse od diplome leta 1963, je tudi izjavil, da so pred zalivsko krizo opazili že tri primere kvazi-siorcija - otroške bolezni, ki jo povzroca pomanjkanje proteinov. (Rana Sabbagh, Reuters)

HRVAŠKA / NELJUBA OBLETNICA

»Hrvaška nikakor ni fašistična država«

Izjava Simona Wiesenthala je izzvala burne reakcije v hrvaških vladajočih krogih

GORAN MORAVCEK / REKA

REKA - Znani zidovski lovec na nacistične Simon Wiesenthal je pred kratkim obtožil Hrvasko, da je - fašistična država. Po burnih reakcijah iz Zagreba, tudi iz tamkajšnje zidovske organizacije, je skušal Wiesenthal kasneje svojo izjavo ublažiti, a zato razprave tik pred obletnico (10. aprila) kvizlinske Paveliceve Nezavisne države Hrvatske niso nič bolj utihnile. Javnost se že dalj časa zabava s tem, ali si je ustaski minister in pisatelj Mile Budak res zaslužil, da se po njem imenujejo trgi, ulice in sole. Javnost je razcepljena, kakor tudi v primeru, ko so sneli ploščo z imenom zagrebskega Trga zrtev fašizma. Dodatega olja je prillila polemika tudi nekdanji zagrebska in zdaj beografska igralka Mira Furlan. V neki ameriški gledališki reviji je izjavila, da je morala zapustiti Zagreb, ker je Zidinja!

Ali je Hrvatska res fašistična država, naslednika Paveliceve NDH? Hrvatje mislijo, da so si te trditve izmislili na pobudo »jugonostalgikov« v državi in po svetu, da bi z njimi ocrnili mlado državo. Po rezultatih dosedanjih volitev ni mogoče sklepati, da bi bila ta država naklonjena (neo) nacizmu. Stranke desnice, predvsem Parago-

va Hrvatska stranka prava, so dobile nepomembno podporo volilcev. Vodja te stranke in poveljnik Hosa zatrjuje, da ni nacist, pred kratkim pa je tudi Vinko Nikolić, nekdanji minister v Paveličevi vladi in sedanjí sabski predstavnik, zanikal trditve, da je ustas. V nasprotju s številnimi prepričanji »tuje propagande« Hrvatje večinoma zavračajo sumničenja, da simpatizirajo z ustaskim gibanjem. Obletnico NDH bodo praznovali samo Paragovi simpatizerji in se nekatere manjše stranke. Hrvatski predsednik Tuđman se neprestano sklicuje na antifašistično partizansko gibanje, njegovi najbližji sodelavci - Janko Bobetko, Josip Manolić, Sime Džodan in Josip Boljokovac - so nekdanji partizani. Nobena skrivnost ni, da v hrvatski politiki, celo v samem vrhu države in HDZ, obstajajo frakcije, ki na vlogo ustasov oziroma partizanov v zgodovini gledajo povsem drugače. A to za Hrvasko ni najhujše zlo. Tisto, kar marsikomu zbujajo prave skrbi, je pogosto zaznamovanje ne-demokracije, ki jo z enako gorečnostjo zastopajo simpatizerji ustasov in partizanov.

Carl Gustav Ström, nemški novinar, ki ognjevito zagovarja hrvatske in-

terese iz Zagreba, zatrjuje, da je podoba Hrvatske v svetu, ki je žrtev vojaške agresije, v marsičem slabša od podobe Miloševićeve Srbije. Poskus dušenja svobode medijev in uglasena državna polemika zoper skupino intelektualcev, ki jih obtožujejo, da so »jugokomunazarji«, je ustvarila zelo slabo podobo Hrvatske. Zdaj se takšna politika mašuje, saj sta na primer delegaciji nemških in ameriških pisateljev ze odpovedali udeležbo v Dubrovniku na skorajšnjem kongresu Pena. Hrvatje so se potrudili, da so na poštini znamki, ki so jo izdali ob tej priložnosti, natisnili lik Ivana Gorana Kovacicca, pesnika in partizana, a kljub temu prizadevanjem številni dvomijo o resničnosti takšnih sporočil. Zato bodo morale hrvatske oblasti predvsem dokazati, ne samo skozi priložnostne kampanje, da so zares za svobodo tiska in misli. V nasprotnem primeru bodo trditve o Hrvatski kot nedemokraciji državi, ceprav včasih pretirane, kot v primeru Wiesenthalove izjave, najbolj škodovali Hrvatom, ki se v glavnem ne strinjajo z izjavo predsednika Tuđmana, da je njihova država »dosegla najvišjo stopnjo demokracije«.

BIH / STRELIVO POD HUMANITARNO POMOČJO

Konvoji bodo imeli poslej še več težav

Američani menijo, da gre za »osamljen primer«

SARAJEVO - Enote modrih celad so poostriale nad sarajevskim letališčem, medtem ko clovekoljubna pomoč, namenjena Sarajevu, zamuja. Poostritev je posledica četrtkovskega odkritja na srbski kontrolni točki na Ilidži, da je tovornjak Združenih narodov prevzval municijo. Barry Frewer, ki je tiskovni predstavnik modrih celad, je na novinarski konferenci povedal, da so odgovorne vojske in civilne osebe Združenih narodov in Visokega komisariata za begunce takoj sprožile preiskavo o trditvi Srbov, da so pri kontrolnem pregledu konvoja, namenjenega proti Butmiru, sarajevskemu predmestju, ki ga nadzorujejo Muslimani, v enem od tovornjakov odkrili strelivo. Odkritje streliva je sprožilo številna vprašanja.

Zabojniki za moko so imeli dvojno dno, v katerem je bilo skritih 48 zabojev z 22.560 naboji. Tovornjak so natovorili na sarajevskem letališču, ki ga nadzorujejo francoske čete. Pri pregledu letališča so odkrili se 8.750 nabojev in 24 vrec smodnika. Letalske hangarje, v katerih je shranjena človekoljubna pomoč, vsakic pred razpečevanjem pregledajo bosanske oblasti in predstavniki Srbov.

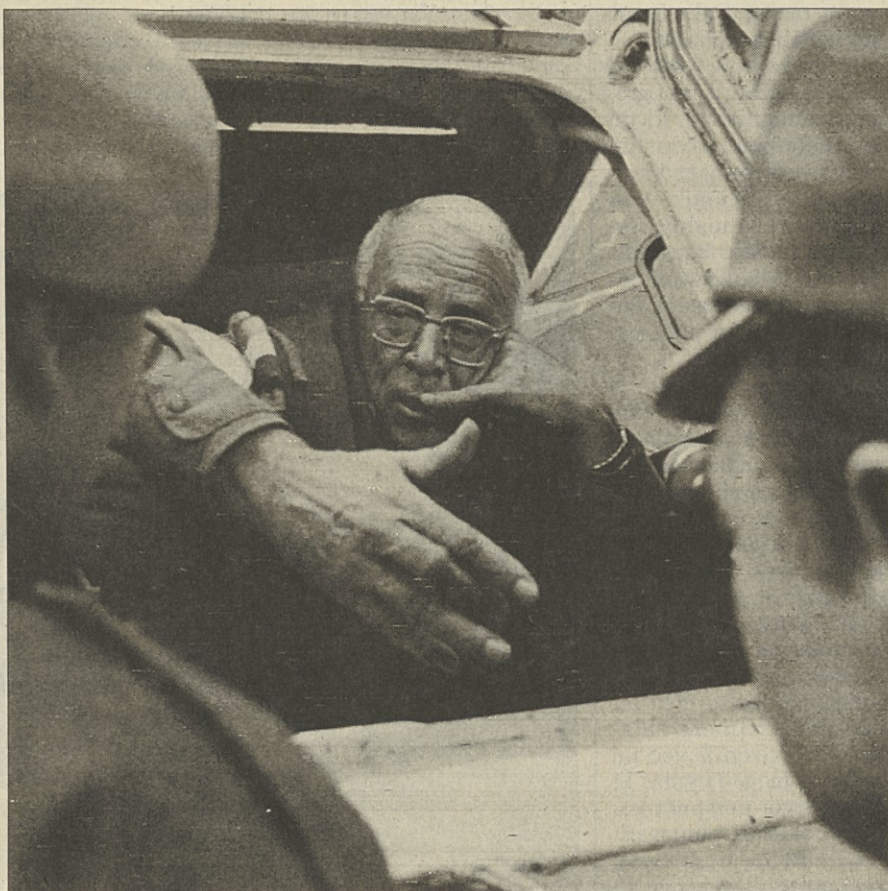
Odkar Srbi zavzemajo Sarajevo, poteka nezakoniti prevoz orožja v bosansko

prestonico in iz nje. Tiskovni predstavnik Visokega komisariata za begunce John McMillan je izjavil: »Ne vemo, kdo je kriv. Nobenega posebnega razloga nimamo sumiti, da so Srbi orožje podtaknili z namenom, da bi dokazali govorice, da se orožje, namenjeno bosanski vojski, prevzava s konvoji Združe-

nih narodov. «Barry Frewer pa se je omejil na izjavo, da je bilo orožje izdelano v Bosni. Oba tiskovna predstavnika sta poudarila, da so Združeni narodi poostriili nadzor.

McMillan je pristavil, da si bodo odslej konvoji mnogo teže utirali pot v Bosno. »Najprej si moramo povrniti zaupanje Srbov,« je dejal.

Tiskovna predstavnica Visokega komisariata za begunce v Zenevi Sylvana Foa pa je izjavila, da bo osebje Združenih narodov nadaljevalo z natovarjanjem tovornjakov s človekoljubno pomočjo. »To kaže, da naši postopki niso tako temeljiti. In zdaj moramo odkriti nova možna skrivališča,« je dejala. (AFP)

Francoski general Morillon ni prepričan, da je izjavi Srbov. (Telefoto: Merlin)

MAKEDONIJA / SKROMNA PROSLAVA

Gligorov na zatožni klopi zaradi priznanja v OZN

Opozicija zahteva glasovanje o zaupnici vladi

MARJAN KOS / SKOPIJE

SKOPIJE - Makedonska sredstva javnega obveščanja so objavila, da je bil predsednik Kiro Gligorov prvi človek, ki je Generalni skupščini OZN spregovoril v makedonscini. Vendar pa poleg ognjemeta na osrednjem mestnem trgu v Skopju ni bilo očitnejših znakov veselja ob sprejemu Makedonije v OZN. Vstop v svetovno organizacijo pod zacasnim imenom Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija in nerazobešana makedonska zastava pred sedezem OZN so v opoziciji izrabili za nov napad na vlado.

Opozicijska VMRO-DPMNE je v parlamentu sprožila postopek za glasovanje o zaupnici vladi, ker je pristala, da Makedonija pod temi pogoji

vstopi v OZN. Stranka namrec meni, da je to rezultat napacnega vodenja makedonske zunanje politike Gligorova in njegove skupine, vlada pa je s tem hkrati presegla svoja ustavna pooblastila. S pristankom na pogoje, ki jih je postavila Grcija, so močno škodovali casti in dostojanstvu makedonskega naroda, ki so mu otrekli pravico do samoodredelitve in oblikovanja neodvisne države, meni stranka.

V nasprotju z makedonsko grško opozicijo se ni reagirala, vendar pa se bo zagotovo tudi grški premijer Micotakis kmalu znašel na njeni zatožni klopi. Vodja opozicijske-

ga Pasoka Andreas Pandreu je za zdaj dejal le, da ja vlada naredila velik korak h koncnemu kompromisu. V vladnih krogih v Atenah je bila odločitev o sprejemu sprejeta s precej zadovoljstvom. Grcija je zadovoljna predvsem zato, ker so ZN upostevali njene pritožbe.

Trenutno pa so oči uprte v prihodnje pogovore med Skopjem in Atenami, v katerih bosta posredovala sopredsednika konference o nekdanji Jugoslaviji. Glede na očeeno, da bodo pogajanja težavna, v Atenah pričakujejo, da bodo iz ponovno potegnili iz pozabe »paket Pihneiro«, ki je dobil

SOFIJA - Bolgarski parlament je makedonskemu sobranju poslal pismo, v katerem so zapisali, da bo sprejem Makedonije v ZN »prispeval k stabilizaciji razmer na Balkanu.« Bolgarja je bila prva država, ki je priznala Makedonijo, saj je to storila ze 15. januarja lani. V pismu še piše, da si bolgarski parlament zeli, da bi obe državi s skupnimi močmi »poskušali vzpostaviti mir in ravnovesje na Balkanu in razvijati prijateljstvo med vsemi balkanskimi državami.« (AFP)

ime po portugalskem zunanem ministru, ki je že posredoval v makedonsko-grškem sporu. Krozi jo namrec spekulacije, da bosta Vance in Stoltenberg svoje posredništvo prepustila prav njemu, kandidat za to mesto pa je tudi nekdanji nemški zunanji minister Genscher.

Pinheirov paket je predvideval za novo makedonsko ime - Nova Makedonija in spremembe makedonske ustave, cemu pa je treba kot pomembno novost dodati spor v zvezi z zastavo. Trenutno obstajajo štiri možnosti za ime Makedonije: Severna, Slovanska, Vardarska Makedonija in Republika Makedonija-Skopje. Sledi torej naporen dvomesečni pogajalski maraton, katerega začetek bodo označili v ponedeljek v New Yorku, kamor bo odpotoval grški zunanji minister Papakonstantinu.

MODRI TRAMVAJ

Begunci, nesrečneži in maščevalci vsepovsod

BRANKO ŠÖMEN

Ko sem zavil z rdečo rent a car Mazdo - namesto da se vozim v modrem zagrebskem tramvaju - v prijazno ulico na Woodland Hillsu, sem pred hišo, v kateri naj bi stanoval med obiskom v Los Angelesu, zagledal cloveka brez srajce, v kratkih hlačah, kako je brkljal po svojem poltovornjaku in preklinjal v bosanskem dialektu. Bil je vesel srečanja, pogovor se je začel s vprašanjem »Kaj je novega doma?« in koncal pozno popoldne z jalo-vim političnim cvekanjem. Vojna je in vsi smo postali politiki in cim dlje smo od prizorišča groze, balkanske primitivnosti, vec vemo o tem, kako bi se morala koncati vojna, komu pripisati poraz, komu postaviti spomenik.

»Za vse so krivi Jude,« je trdil moj prijatelj Ismajlo in razvijal svojo kdo ve kje pobrano teorijo o nesporazumu, ki je razdelil svet na dvojce, na troje, kot je prekmurska solza razklala kamen v pretresljivi narodni pesmi... »Povezali so se s Srbi in Američani, da bi unicili nas, Muslimane, mimogrede pa tudi Hrvate, ki so tukaj, v Ameriki se vedno zaznamovani, ozigosani kot ustasi. Poznam jih. Ce gres k njim na zdravniški pregled, te ne ozdravijo, marvec skusajo ugotoviti, koliko denarja imas pod palcem, nato te zdravijo tako, da te pustijo bo-

lehati in potem do smrti izvlecejo iz tebe cim vec dolarjev.« Govoril je to iz lastne izkusnje. Imel je sinuse, zdravili pa so mu zobe; ko je rekel, da ga bolijo oči, so mu rekli, da bi moral na operacijo, ki bi stala kot Solomonov zaklad.

Kasneje, ko sva sedela v kuhinji in ker je vedel, da pridem, je napolnil hladilnik s

unionskim pivom Premium, na katerem sem zasledil nalepko z besedilom »Produkt of Slovenia«, je govoril o sebi. Bil je iz bosanske vasic, ki je ni vec na zemljevidu: najprej so mu cetniki izropali popolnoma novo hišo: samo spalnica je stala tri tisoč dolarjev, v njej ni spal niti mesec dni, nato so hišo zazgali in končno vso vas zravnali

li z zemljo, da kaksen francoski general ne bi začel trditi, da so na Balkanu zrteve, nasilje ali celo vojna.

Tu, v Ameriki, je elektricar, vendar ne more dobiti redne zaposlitve, zato dela priloznostno, odgovarja na male oglase in zivi z zensko, ki je po materi Slovenka in me je pozdravila z besedami »Vesele velikonočne

praznike« ter rekla, da ve, kaj je to »potica«. Kasneje je dodala, kako Ismajlo ne razume slovensko, vendar pa po ves dan sedi pred televizorjem, gleda novice na CNN, kdaj pa kdaj zajoe od nemoci ali pa preklinja, kadar podozirljiva etnicna scenja. Odlocil se je, da se bo maja vrnil, oblekel uniformo in postal vojak. William Safire pa se je prav te dni razpisal v The New York Time Magazine o »ethnic cleansing«.

Po njegovem ima lahko beseda »ciscenje« tudi umazan pomen. V novejši politični zgodovini je dobila beseda aktualni pridevnik »etnično«, samo etnično ciscenje pa se je zacelo izvajati v spopadih med Armenci in Azerbajdzani (1988) ter kasneje na Balkanu. Ismajlo je le ena od zrtev tega ciscenja, razocarjan nad evropsko malodusnostjo, simbolno amerisko pomočjo izpod neba ter besen na Srbe, za katere trdi, da ni normalnih Srbov, da so vsi Velikosrbi...

Najbolj pa je jezen na Jude in priznal mi je, da ne vidi resitve. Ponoci telefonira v Evropo: sestra je pobegnila v London, drugi brat v Stockholm, druga sestra je nekje v Sloveniji, on cepi tu, v soncnem Woodland Hillsu. Edina resitev zanje je, da se vrne domov in vzame pusko v roko.

NOVICE

Slovenija pozdravlja odločitev Nata

LJUBLJANA - Slovenija je pozdravila dolgo pričakovano odločitev zveze Nato o začetku operacije za spoustavanje prepovedi letenja nad ozemljem BiH, je za STA izjavil slovenski obrambni minister Janez Jansa. Odločitev je za Slovenijo pomembna predvsem zato, ker se bo s tem zmanjšala možnost, da bi tuja vojska letala kršila slovenski zračni prostor, kar se je v zadnjem času dogajalo, je poudaril Jansa. (STA)

Hrvaška dala dovoljenje

ZAGREB - Hrvatski obrambni minister Gojko Susak je potrdil novico, da je Hrvatska letalom zveze Nato, ki bodo nadzorovala zračni prostor BiH, dovolila prelete nad hrvatskim ozemljem. Minister Susak je se dejal, da Hrvatska podpira vse akcije, ki bi zaustavile vojno, kar je tudi splošna usmeritev hrvatske politike. Prelete nad BiH so v Zagrebu pričakovali ze prej, ceprav so se zavedali, da so boji okrog Srebrenice zaustavili akcijo sil zveze Nato. (STA)

Blažitev pomanjkanja elektrike

ZAGREB - Hrvatska vlada bo v kratkem zaradi pomanjkanja elektrike v Dalmaciji kupila dve plinski elektrarni moči 60 megavatov. Ob pomoči slovenske vlade bo kupila oz. najela turbotrainsko centralo Trbovlje. Pri oskrbi z elektriko hrvatska vlada po besedah predsednika vlade Nikice Valenticca daje Dalmaciji prednost, vendar pa tudi v notranjosti Hrvatske razmere niso boljše. (G. G.)

Ugrabitve Muslimanov v Sandžaku

PODGORICA - Kot je sporočila Stranka demokratske akcije v Priboju, to pa so kasneje potrdili tudi predstavniki tamkajšnje policije, so v tem sandžaskem mestu v torek, 6. aprila, ponovno ugrabili Muslimane, kar pomeni ze tretjo ugrabitve v zadnjih dveh do treh mesecih.

Kot je sporočila SDA, so v torek okrog 20. ure stiri zakrinkane osebe, ki so bile dobro oborožene, vdrlje v hišo Mustafa Polimca v vasi Sjeverin, ga pretepli in odpeljali z vojaškim vozilom. Enako naj bi storili z njegovim sosedom Mujovićem. Po besedah očitvidcev naj bi se ugrabitelji odpeljali proti Rudu. Incident je med muslimanskim prebivalstvom celotnega Sandžaka izzval precejšnje vznemirjenje. SDA je v sporočilu javnosti poudarila, da vladi Srbije in ZRJ nista naredili povsem nicesar za varstvo prebivalcev muslimanske narodnosti. (S. R.)

Tudi po priznanju Makedonije življenje ne bo dosti lažje (Foto: TRIO)

KAJ LAHKO NAREDI VLADA ZA MARIBOR?

Ne čakaj na vlado, pomagaj si sam

Brezposelnost je presegla slovensko povprečje - Direktorji poznajo težave

MARIBOR - Predsednik mariborskega izvršnega sveta Anton Rous je dr. Drnovšek obljubil mariborsko samoorganiziranost pri reševanju težav in ga zaprosil za vladno pomoč.

»Gospodarski položaj se slabša, zato vlada namerava ekonomsko politiko se zaostrovati,« je dejal dr. Drnovšek. Direktor Primata Ernest Fujs se ni strinjal s politiko reševanja najtežjih bolnikov. »Najprej bi morali usposobiti tiste, ki potrebujejo najmanj, da bi nato lahko pomagali pri reševanju tistih, ki potre-

UROS MENCINGER

buejo veliko.« Podjetnik Pavel Ledinek (Lestro) je obtožil banke, da neupravičeno zadržujejo denar in si hkrati s previsokimi obrestmi jemljejo se zajeten delež. »Financirajte tiste, ki imajo trg, po evropskih merilih.« Nad banknimi obrestnimi merami se je pritožil tudi direktor Marlesa Uros Ruprecht, ki ima tudi težave z delovnimi vizumi v Avstriji. »Prodali smo 300 his, ki jih moramo tudi zgraditi, vendar naši delavci ne dobijo delo-

vnih dovoljenj.«

In kaj naj stori Maribor? Gospodarski minister dr. Maks Tajnikar je bil zelo odkrit: »Vlada razpolaga z nekaj garancijskega kapitala (10 milijard tolarjev), nekaj je v proračunu namenjeno tudi za subvencije, nekaj bomo dobili tudi iz tujine, konkretno oktobra od Evropske banke za obnovo in razvoj. Tako bomo pomagali gospodarstvu. Večino morate narediti sami. Maribor ima ogromno zmogljivosti, ki jih ne znate prav izkoristiti, imate tudi projekt Maribor jutri, toda konkretnih rezultatov je malo. Uresničite načrte! Razmislite, kako si lahko sami pomagati in sele zatem, koliko vam lahko pomagamo v Ljubljani.«

V razvojnem skladu je deset mariborskih podjetij, v katerih je zaposlenih 10.000 delavcev. Do konca leta naj bi se njihovo število znižalo na 7400. Teh deset podjetij je lani imelo 6, 8 milijarde tolarjev izgub.

Dr. Janez Drnovšek: »Država ne bo prevzela financiranja podjetij, ki imajo izgubo že več let zapored. Primera železarn v Sloveniji več ne bo! Tistim podjetjem, ki imajo trge, perspektivo, bomo skušali pomagati, da se breme preteklosti vsaj ublaži. Vse druge pa čaka stečaj.«

Izgube večje od delavskih plač

MARIBOR - Industrijska proizvodnja je bila lani v Mariboru za 12, 5 odstotka nižja kot leta 1991, s tem da je letosnja rast se slabša. Stopnja brezposelnosti v Mariboru je 15, 7-odstotna. V primerjavi z letom 1986 je v Mariboru zaposlenih 30 odstotkov manj delavcev (v Sloveniji 23 odstotkov). Izgub je bilo lani za 18, 7 milijona tolarjev (v regiji 27 milijard), kar je kar za 300 odstotkov več kot leta 1991 (prihodki so se povečali le za 145, 5 odstotka). Tako je bila povprečna izguba na mariborskega delavca lani visja od njegove neto plače. Vseh nepokritih izgub, s tistimi iz prejšnjih let vred, je v Mariboru za 22, 7 milijarde tolarjev. S pozitivnim finančnim rezultatom sta poslovno leto končali le dve mariborski panogi, kmetijstvo in gospodarstvo, ki pomenita le 5, 5 odstotka družbenega proizvoda Maribora. Januarske plače so bile v Mariboru 6, 8 odstotka nižje od republiškega povprečja. Edina svetla točka v zadnjem času je izvoz, ki je večji od slovenskega povprečja.

ODBOR ZA MEDNARODNE ODNOS

Češka republika hoče čimprej v NATO pakt

Zavzeli so se za tesno gospodarsko in politično sodelovanje - Podobne težave obeh držav

BOJANA HUMAR

Sloveniji in Češki republiki, usklajevanju odnosov med državama (do Evropske skupnosti in Sveta Evrope), o položaju v Rusiji in na Balkanu ter o vojni v Bosni in Hercegovini. Ugotovili so, da sta si državi v mnogem zelo podobni. Obe sta se razdružili na miren način in sta vključeni v proces vstopanja v Svet Evrope. Slovenija je pri tem v prednosti, saj bo v to ustanovo vstopila že sredi maja.

Obe strani sta se zavzeli tudi za trgovinsko izmenjavo. Čeprav imata gospodarski zbornici omenjenih držav se nekaj nejasnosti, je Jiri Payne prepričan, da bo

zasebni sektor hitro našel načine za krepitev gospodarskega sodelovanja. Upajo, da bodo lahko kmalu podpisali sporazum o zaščiti investicij in preprečitvi dvojne obdavčitve ter se letos vzpostavili območje proste trgovine. Thaler je povedal, da je lani menjava s tedanjim CSFR znašala kar 202 milijona ameriških dolarjev; približno dve tretjini te vsote sta bili s Češko republiko, indeks rasti pa je tudi letos zelo visok. Zoran Thaler je se poudaril, da gre za prvi uradni stik med novima državama na parlamentarni ravni in izrazil prepričanje, da bo ta obisk prispeval h krepitvi odnosov med Češko republiko in Slovenijo. (B. H.)

VELIKI PETEK KRŠČANSKODEMOKRATSKIH MINISTROV

O težavah šele po stotih dneh vlade

Za zdaj zadovoljni, ker so vstopili v vlado

TANJA STARIC

LJUBLJANA - Po dveh mesecih delovanja vlade so krščanski demokrati pripravili tiskovno konferenco (s postnim kosilom) svojih starih ministrov, na kateri so predstavili svoje delo in ocenili svojo vlogo v Drnovškovi ekipi. Lojze Peterle je povedal, da je v zadnjem času vse manj vprašanj in dvomov o tem, ali so krščanski demokrati ravnali prav, ko so vstopili v vlado. Vse več pa je ocen, da je bila poteza SKD dobra in da imajo njeni ministri v vladi tisto mesto, ki jim (glede na moč stranke) pripada. Ker se ni minilo 100 dni

vladanja in ker so se tako dogovorili s koalicijskimi partnerji, krščanskodemokrati ministri včeraj niso zeleli govoriti o »kritičnih točkah sodelovanja v vladi«. Če bo treba, je povedal Lojze Peterle, bodo o tem govorili potem, ko bo preteklo prvih 100 dni in dodal, da »nekaj podlag za to obstaja«.

Krščanskodemokrati ministri bodo sicer »posebej pozorni na preobrazbo družbene lastnine v zasebno«, da bi lahko vlada pravocasn

preprečila korupcijo in kriminal. Notranji minister Ivo Bizjak je povedal, da so pri tem precejšnje težave zaradi luknj v zakonodaji. Sploh se vsa ministrstva ukvarjajo predvsem s pripravo nove zakonodaje, saj mora Slovenija praktično vzpostaviti nov pravni red. Lojze Peterle je povedal, da je Slovenija v dveh mesecih na področju zunanje politike dosegla velike uspehe, ki »niso sami po sebi umevni« - podpisala je sporazum v z Evropsko sku-

pnostjo, izboljšala odnose s sosedi (Hrvaška) in navedla vrsto gospodarskih stikov (Iran). Ivo Bizjak poudarja predvsem depolitizacijo policije in razdruževanje z Varnostno-informativno službo, ki »že deluje ločeno od policije«. V ministrstvu za promet po besedah Igorja Umka pripravljajo temeljito reorganizacijo vseh sistemov (posta, telekomunikacije, železnice...), v resorju za kmetijstvo pa so za začetek najbolj zadovoljni s prvimi spremembami cenovnih razmerij (za 16 odstotkov povečana cena mleka). (T.S.)

Krščanskodemokrati ministri zadovoljni, ker so v vladi (Foto: Srđan Žiluvović / TRIO)

ZDRUŽENA LISTA / PRORAČUN

Prerazporediti proračun

Sedanji predlog proračuna je za stranko zgornja meja

LJUBLJANA - Združena lista si bo prizadevala, da bodo v proračunu zagotovljena sredstva za zakonsko zagotovljene socialne pravice in da se ne bodo zmanjšala sredstva, namenjena aktivni politiki zaposlovanja in podpori prestrukturiranja gospodarstva, so poudarili na včerajšnji novinarski konferenci Združene liste.

S prerazporeditvijo znotraj postavk je mogoče nekoliko več denarja nameniti kulturi in znanosti, natančneje pa bi morala biti opredeljena tudi merila za financiranje občin in nekaterih lokalnih potreb.

Poslanec Janez Kocijanc je opozoril, da je sedanji predlog proračuna zgornja meja, ki jo se lahko prenese nase obubožano gospodarstvo.

Povečanje proračuna ni možno, je dejal, možne pa so prerazporeditve znotraj proračunskih postavk.

Ob omembi proračunske postavke za zunanje zadeve je Kocijanc dejal, da bo Združena lista vsekakor vztrajala pri tem, da bo Slovenska izseljenska matica financirana posebej, saj se bo le tako mogoče izogniti poskusom, da Matica postane instrument zunanje politike. (STA)

MARJAN PODOBNIK O NOVIH DIVJIH PRIVATIZACIJAH

Zaradi razkrivanja podatkov že grozijo poslanci

SDK naj seznanjeni s podatki državni vrh -Primer mlekarne v Arji vasi

IVANKA MIHELČIC

LJUBLJANA - »Služba družbenega knjigovodstva bi morala v najkrajšem možnem času seznaniti najvišje organe slovenske oblasti z vsemi izsledki, do katerih je prišla v zvezi s poslovanjem številnih slovenskih podjetij. Kaze, da posamezniki niso seznanjeni (morda gre tudi za kanček sprenevedanja) z vsemi zadevami. Le tako jih bo mogoče vprašati za mnenje in ugotoviti, ali sploh obstaja politična volja za to, da se problem razčisti in da se jim pride do dna.« je med drugim dejal prvak SLS Marjan Podobnik na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je sklical, da bi seznanil javnost z nekaterimi novimi informacijami o tako imenovanih divjih privatizacijah. O tem je

bil podrobneje seznanjen dan prej na zaprtem sestanku posebne delovne skupine komisije za lastninjenje državnega zboru, ki je v sodelovanju s strokovnjaki pripravljala merila za revizijo podjetij. Podobnik je dejal, da zeli predvsem, da se pokaže določeno politično voljo za reševanje nakoplenih težav. Zdi se mu, da se nekaj podobnega kot v sednji Italiji dogaja tudi v Sloveniji. Opozoril je na privatiziranje, ki sicer ni v nasprotju z zakonom, neoposredno pa povzroča oskudovanje družbene lastnine. Primer novogoriškega Hita se mu zdi zelo zgovoren, javno pa spravlja vlado, zakaj predlaga

le revizijo v tem sistemu, ko je SDK sporočila, da je ze prejela vloge za preverjanje 850 podjetij v Sloveniji. Podobnik sprašuje, kako bo vlada ukrepala v teh primerih, če sploh bo.

Prvaka ljudske stranke tudi zanima, ali bo ob lastnjenju podjetij postavljeno vprašanje izvora premoženja posameznikov, ki bodo kupovali večje deleže. Glede informacij o novih divjih privatizacijah je omenil le primer mlekarne v Arji vasi, ko je direktor ustanovil by pass podjetje (družinsko) v Avstriji, nanj prenesel premoženje, hkrati pa mlekarno pripeljal do roba propada. V njej zbrano mleko

izvaja prek svojega podjetja v Avstrijo, jogurt iz tega mleka pa uvaža v Slovenijo. Take zadeve bi lahko po Podobnikovem mnenju uredili tako, da bi z ustrezno spremembo zakonodaje dosegli, da bi se vsak prenos družbenega premoženja na by pass podjetja opredelil kot nčen.

Glede razkrivanja teh podatkov javnosti je Marjan Podobnik izrazil tudi upanje, da ga bo državni zbor ustrezno zaščitil, kar je naveden tudi njegov dolžnost. Prvak SLS namreč ze čuti neprijetne posledice razkrivanja Hitovih poslovnih rezultatov javnosti, saj je bil ze deležen zelo neprijetnega telefonskega klika, ki »ni bil klic nekega jezne delavca Hita...«.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE

»Absurdno je misliti, da so se predstavniki RS in ES dogovarjali tajno«

LJUBLJANA - Sloveniji italijanski zahtevam po spremembi zakonodaje, in sicer glede možnosti, da tujci kupujejo nepremičnine v Sloveniji. Ministrstvo za zunanje zadeve je pojasnilo, da v vseh stikih, ki so jih imeli uradni predstavniki Slovenije s predstavniki ES, v pisni obliki slovenskim sobesednikom niso nikoli predlagali nicesar. Seveda bi bilo povsem absurdno misliti, da so se pooblašeni predstavniki RS in ES o cemerki tajno dogovarjali, na kar namiguje del italijanskega tiska.

Italijanske zelje so bile pravzaprav omenjene le enkrat, in sicer v pogovoru stalnega predstavnik Danske v ES, ki je 1. aprila veleposlaniku RS pri ES dr. Borisu Cizlju v imenu koordinacije stalnih predstavnikov držav članic ES ustno prenesel izjavo, čes da ES pričakuje, da se bo Slovenija izogibala razlikam pri obravnavanju državljanov članic Skupnosti, ki bi izhajale iz državljanstva in stalnega bivališca, ko gre za gibanja kapitala in investicij v nepremičnine. (B.H.)

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA

V proračunu mora biti tudi denar, izrecno namenjen za delo matice

PETRA TRČEK

LJUBLJANA - »Ne vidim pravega razloga za prenos finančnih sredstev na ministrstvo za zunanje zadeve. Menim, da bo to prineslo večjo škodo kot korist.« je dejal predsednik Slovenske izseljenske matice (SIM) Mirko Jurak na včerajšnji tiskovni konferenci. Problem je nastal, ko so bila sredstva, ki so bila v osnutku proračuna za letošnje leto namenjena za osebne dohodke in materialne stroške SIM. Matici odvzeta in prenesena kot »sofinanciranje društva« na ministrstvo za zunanje zadeve. To naj bi

objavilo razpis, na katerem bi se lahko prijavila vsa društva, ki imajo opravka s Slovenci po svetu. Tako bi morala Matica v enakopravnem položaju z drugimi prijavljenimi kandidirati za sredstva, ki so ji bila že odobrena. Jurak meni, da bi taka razdelitev denarja lahko povzročila propad SIM. Zato so predlagali amandma k predlogu zakona o izvrševanju proračuna in o proračunu RS za leto 1993. Znesek za sofinanciranje društev

bi bil manjši, SIM pa bi dobila 29, 5 milijona tolarjev. Ta sredstva bi ostala pri ministrstvu za finance. Če bi izgubili del finančnih sredstev, bi se morali nečemu odpovedati. Morda bi bil to arhiv ali pa revija Rodna gruda. Jurak meni, da Slovenija skrbi za Slovence po svetu namenja premalo pozornosti. Tako se dve leti potekajo priprave za sprejetje posebnega zakona o SIM (ali zakona o Slovencih po svetu), ki bi dokončno uredil to ustavno obveznost Republike Slovenije.

Zoran Thaler in Jiri Payne o skupnih problemih obeh držav (Foto: A. Pavletič/TRIO)

AVSTRIJA / V LUČI VOJNE

"Marshalllov načrt" za vzhodno Evropo

Nujna obsežna pomoč

IVAN LUKAN

Poslanec Dieter Antoni

CELOVEC - Socialdemokratski državni poslanec v avstrijskem parlamentu Dieter Antoni se je navzlicdramatičnega položaja na nekaterih ozemljih bivše Jugoslavije ter ostalih območij evropskega vzhoda zavzel za uresničitev novega "Marshallovega načrta". Po mnenju Antonija, poslanca s Koroske, bi pomoč morala zajeti poleg finančnih sredstev predvsem obsežni know-how na področjih tehnike, razumevanja demokracije, finančne politike ter gospodarstva,

"saj je zadovoljnost prebivalstva neposredno povezana s socialnim in gospodarskim položajem v deželi oz. državi, v kateri živi".

Ce bo položaj v teh državah dalje ostal tako napet kot je zdaj, potem obstaja po mnenju socialdemokratskega politika celo nevarnost "vrnitve k staremu sistemu", brez dvoma pa morajo države srednje in zahodnje Evrope biti pripravljene, da bo prišlo do masovnih migracij od vzhoda na zahod. S takim razvojem pa je spet povezana nevarnost "hladne vojne" v Evropi, ki jo ne smemo podcenjevati, je poudaril Antoni.

Glede ameriske pomoči Rusiji je samo se malo casa, da zahod pomaga tudi drugim vzhodnim državam, je menil poslanec v avstrijskem parlamentu in svaril, ce se to ne bo zgodilo, da je pričakovati zaostritve položaja na vseh področjih, predvsem pri etničnih in gospodarskih konfliktih. Le-ti pa bi lahko povzročile teritorialne zahteve ene in druge države v tem delu Evrope, kot smo jim že prica v Bosni in Hercegovini oz. tudi na Hrvaškem, je zaključil državni poslanec Dieter Antoni.

Haider v smoli: požar uničil posest!

IVAN LUKAN

CELOVEC. Na Haiderjevem posestvu v Medvedji dolini v Karavankah je iz se neznanih vzrokov prišlo do večjega požara, ki je uničil neko gospodarsko poslopje ter hleve. Ranjenjenih k sreči ni bil nihce, po ocenah požarne brambe iz Bistrice v Rožu pa znaša nastala škoda okoli pet milijonov silingov.

Požar je izbruhnil verjetno okoli polnoci, opazili so ga pa sele, ko je bilo prepozno rešiti gospodarske objekte, ki so jih plameni popolnoma uničili. Možen vzrok požara je nepazljivost se neznanege potnika, kadičla, kateri je baje prenočil v gospodarskem poslopiju. Po njim so včeraj iskali tudi z helikopterjem, toda brez uspeha. Po naj-novejših podatkih naj bi bil neznanec iz Švice...

Sef avstrijske svobodnjanske stranke Jörg Haider posest sam ni obdeležoval, marvec ga je pred leti dal v najem.

CELOVEC / PO JEDRSKI NESREČI V TOMSKU

Zahteva Koroške po zaprtju JE v Krškem

Razprava tudi o jedrski elektrarni v Temeljinu

IVAN LUKAN

CELOVEC/DUNAJ - Jedrska nesreča v Tomsku je v Avstriji in predvsem na Koroskem spet aktualizirala vprašanje jedrske elektrarne v Krškem. Pristojni referent za vprašanja energije pri koroški deželni vladi deželni svetnik Herbert Schiller v izjavi za tisk zahteva, naj Slovenija "končno potegne konsekvence iz nesreče v Sibiriji in za pre jedrsko elektrarno v Krškem".

Schiller s tem v zvezi poudarja, da je jedrska nesreča v Tomsku pokazala, kako hitro koriscenje jedrske energije lahko privede do katastrof, katerih posledic pa niti danes ni mogoče točno ocenjevati. Radioaktivnost oz. radioaktivno sevanje, ki ni več pod kontrolo, pomeni visoko nevarnost tako za cloveka, kot za zivali in za naravo, poudarja Schiller. Tega se naj zavedajo tudi odgovorni v Sloveniji ter se končno odločijo za zaprtje jedrske elektrarne v Krškem, ki je - po besedah deželnega politika - stalna grožnja za Korosko in njeno prebivalstvo.

Koroski politik pri tem tudi opozarja na pogumen korak Avstrije, katera se je sredi sedemdesetih let - tik pred dokončanjem del

pri jedrski elektrarni v Zwentendorfu - na referendumu odločila "za edino pravilno pot, za pot brez jedrske energije". (Odlocitev je bila zelo tesna, saj je proti koriscenju jedrske energije glasovalo 50, 4 odstotka, za pa 49, 6 - op. ured.).

Koroski deželni politik v tiskovni izjavi dalje meni, da je naloga Avstrije, da navzlic dej-

stva, da v nekaterih sosednjih državah nastajajo oz. so v nacrtu nove jedrske elektrarne, forsirano razvija koncepte, s katerimi bi tem sosednjim državam lahko pomagala da se od-pove koriscenja jedrske energije. "Sedaj za tak korak se obstaja možnost, po morebitni jedrski nesreči v naši najbližji sosesčini je ne bo več", je zaključil Schiller svoj

poziv Sloveniji, naj končno zapre jedrsko elektrarno v Krškem.

Med tem se nadaljuje tudi diskusija med Cesko in Avstrijo v zvezi jedrske elektrarne v Temeljinu na Ceskem. Ceski premier Vaclav Klaus je sporočil avstrijskemu kancelerju Franzu Vranitzkemu, da bo v Avstriji prav tako sporna jedrska elektrarna sla v obratovanje sele tedaj, ko bodo zagotovljeni najostrejši in evropskemu zahodnemu standardu odgovarjajoči varnostni pogoji.

Ministrski predsednik Klaus v pismu Vranitzkemu sicer pozdravlja avstrijsko ponudbo za sodelovanje v vprašanjih proizvodnje energije, hrkati pa meni, da so avstrijske bojazni glede JE v Temeljinu sicer razumljiviugotavlja, da pa Avstrija ni predložila nikakršnih racionalnih argumentov, ki bi narekovali potrebo po novem ocenjevanju projekta v Temeljinu.

Avstrijski zvezni kanceler Franz Vranitzky je v prvi reakciji na pismo ceskega ministrskega predsednika menil, da "z njim nima veselja", svoji izjavi pa je dodal, "da je do zacetka obratovanja jedrske elektrarne v Temeljinu se dolga pot".

Referent za zaščito okolja Herbert Schiller

AVSTRIJA / RAZPRAVA O NARKOMANIJAH

Dobava mamila heroin že kmalu preko zdravniškega recepta?

Predlog za novo politiko v boju proti narkomanstvu

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Narkomani naj bi lahko prejeli heroin preko zdravniškega recepta. To je predvčerajšnjim predlagal zdravnik in zdravstveni referent Avstrijske ljudske stranke dr. Günther Leiner. S tem - nikakor novim in ne samo v Avstriji dokaj osporavanim - predlogom si Leiner prica, da bo problem narkomanstva dvignjen na raven medicine, kar bi po njegovem mnenju znatno olajšalo tako zdravljenje in terapijanje od mamil odvisnih oseb kot tudi boj proti mamilom na splošno. Zdravstveni referent ljudske stranke v avstrijskem parlamentu se je hkrati izrekel proti liberalizaciji zakonodaje o mamilih. Zlasti naj bi bilo prepreceno donosno trgovanje z mamili.

Heroin na osnovi zdravniškega recepta naj bi po Leinerjevi zamisli sledil kot nadomestilo dosedanjim avstrijski praksis: narkomani, ki hočejo prenehati z uživanjem droge, je na osnovi zdravniške recepture na razpolago nadomestilna droga metadon. Predlog je vzbudil veliko pozornosti že zaradi tega, ker prihaja iz vrst ÖVP. V mednarodnem oziru velja predlog o "državnem" heroinu kot sredstvu v boju proti cedalje večji odvisnosti od drog in proti lukrativnemu, mednarodno organiziranemu prekupevanju z mamili kot "progesivnim" in je do zdaj naletel predvsem na odpor pri predstavnikih konservativnih strank.

Včeraj je na Leinerjev predlog odzval socialdemokratski minister za zdravstvo Michael Ausserwinkler, ki je zamisel o heroinu na osnovi zdravniškega recepta označil kot "vsekakor razprave vredne predlog". Zadeva po ministrovih besedah sicer ni aktualna, saj Avstrija sledi in v mednarodnem pogledu zelo uspešno napreduje pri svojem programu z nadomestilno drogo me-

tadonom, vendar tudi prav tako pazljivo sledi poskusom z oddajanjem heroina, kot potekajo trenutno v Angliji in Švici. Minister Ausserwinkler: "Ce bo potrebno, bomo upoštevali tudi te izkušnje." Minister za zdravstvo misli s Leinerjem o njegovem predlogu vsekakor razpravljati. Kot ustrezen forum je Ausserwinkler imenoval parlamentarni odbor za zdravstvo. Pri morebitni uvedbi heroina namesto metadona vidi eno izmed ovir pri zdravnikih samih, ki jih je bilo treba najprej (in včasih težavno) prepričati o smiselnosti zdravljenja narkomanov z metadonom. Vprašanje je, ali bi (isti zdravniki) sprejeli heroin, saj je akceptanca droge in takega načina zdravljenja narkomanstva v javnosti se zelo sporna. Za ministrstvo za zdravstvo zaradi zdaj ubrane poti z metadonom zaenkrat ni dana nobena prioriteta za oddajanje heroina.

tadonom, vendar tudi prav tako pazljivo sledi poskusom z oddajanjem heroina, kot potekajo trenutno v Angliji in Švici. Minister Ausserwinkler: "Ce bo potrebno, bomo upoštevali tudi te izkušnje." Minister za zdravstvo misli s Leinerjem o njegovem predlogu vsekakor razpravljati. Kot ustrezen forum je Ausserwinkler imenoval parlamentarni odbor za zdravstvo. Pri morebitni uvedbi heroina namesto metadona vidi eno izmed ovir pri zdravnikih samih, ki jih je bilo treba najprej (in včasih težavno) prepričati o smiselnosti zdravljenja narkomanov z metadonom. Vprašanje je, ali bi (isti zdravniki) sprejeli heroin, saj je akceptanca droge in takega načina zdravljenja narkomanstva v javnosti se zelo sporna. Za ministrstvo za zdravstvo zaradi zdaj ubrane poti z metadonom zaenkrat ni dana nobena prioriteta za oddajanje heroina.

AVSTRIJA / SKLEP EVROPSKEGA SODIŠČA

Nočno delo tudi za ženske?

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - V Avstriji zakon do zdaj prepoveduje nočno delo za ženske. To bi se zdaj lahko kmalu spremenilo, kajti Evropsko sodišče je 1991. leta v smislu principa enakopravnega obravnavanja obeh spolov razveljavil isto prepoved o ženskem nočnem delu v državah Evropske skupnosti. To pomeni, da bo sklep Evropskega sodišča postal veljaven tudi za Avstrijo - najkasneje ob njenem pristopu k ES-; tudi ce je avstrijsko ustavno sodišče se lani zavrnilo pritožbo zoper prepoved ženskega nočnega dela.

Dejansko pa je to

vprašanje ze ena izmed osrednjih tem pri pogajanjih z in o ES. V Avstriji socialni partnerji razpravljajo o tozadevnih pogajalskih strategijah v Bruslju kot tudi o novi varianti dolocil o (zenskem) nočnem delu za Avstrijo. Pri tem so mnenja dokaj kontroverzna: socialdemokrati in zveza sindikatov se zavzemajo za omejitve ženskega nočnega dela, predstavniki gospodarstva in ljudske stranke pa hočejo prilagoditev zakonske situacije na standard ES, se pravi liberalizacijo dosedanjih dolocil, ki - poleg ženskega nočnega dela na

primer v zdravstvu in turistcini industriji - predvidevajo le izjemna dovoljenja.

Generalna sekretarka ÖVP Ingrid Korošec zahteva prilagoditev zakonodaje ze v naslednjem letu. Socialdemokratska ministrica za zadeve zena Johanna Dohnal in podpredsednica Avstrijske zveze sindikatov Schmidt-leitner se se naprej zavzemata za generalno prepoved (ob dolocenih izjemah) nočnega dela pri zenskah. Zakonska sprememba dolocil o nočnem delu bi prizadevala 163.000 (ali 9 odstotkov) delojemalcev v Avstriji.

CELOVEC / KOROŠKI SLOVENC

Razgovori v slepi ulici?

Tretji krog pogajanj o bodočih oblikah slovenske narodnostne politike na Koroskem ter nove notranje organiziranosti manjšine med osrednjima političnima organizacijama koroških Slovencev (Narodni svet koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij), Enotno listo in Delovno skupnost slovenskih socialdemokratov je po izjavah udeležencev potekal v stvarnem vzdušju, o vsebini oz. morebitnih napredovanjih pa ni bilo informacij. To

zaradi tega, ker so se udeleženci na to zmenili, da ne bi - tako tajnik NSKS Franc Wedenig v pogovoru za Republiko - obremenili tekoce pogoje.

Glavni temi tretjega kroga sta bilizastopstvo Slovencev v koroškem deželnem zboru ter reorganizacija notranjih struktur slovenske manjšine na Koroskem. Govorilo pa se je tudi o najnovejšemu predlogu deželnega poslanca ljudske stranke Lea Usterja, ki je Slovincem predlagal takozvane

"pravolitve", torej volitve znotraj slovenske narodnostne skupnosti, preko katerih se naj bi izvolil zastopnik manjšine v koroškem deželnem zboru. Take volitve naj bi po predstavah politika ÖVP potekale na osnovi priznavalnega principa.

Tretjega kroga pogajanj so se s strani Narodnega sveta in Enotne liste udeležili - kot doslej - trije člani, Zveze slovenskih organizacij in Delovna skupnost slovenskih socialdemokratov pa sta na po-

gajanja poslala samo po enega člana. Ali so za to bili krivi velikonocene počitnice ali desinterese, ni bilo mogoče ugotoviti.

Optimističnih izjav, kot jih je bilo slišati po prvih dveh krogih, s strani udeležencev tokrat ni bilo slišati. Zadnji krog pogajanj bo v približno 14 dneh, nanj pa bo vabila Delovna skupnost "Avstrijske narodnosti v SPO", je dejal Wedenig in opozoril, da molk po zadnjem sestanku se ne pomeni, da so se pogajanja znašla v slepi ulici.

NOVICE

Avstrijci: država naj bolj varčuje pri beguncih...

DUNAJ - Avstrijska država naj bolj varčuje z denarjem svojih državljanov. To je glavna izpoved ankete, ki jo je izvedel institut za raziskavo javnega mnjenja IMAS v zadnjih tednih. Se največ razumevanja kažejo Avstrijci za to, da država uporablja davčna sredstva za zaščito okolja, za gradnjo stanovanj ter za oskrbo starejših ljudi, najmanj pa za kulturo, podržavljeno industrijo ter tudi za begunce. Tu so Avstrijke in Avstrijci izrazili mnenje, mnenja, naj država zmanjša svoje izdatke.

Brezposelni kot pomočniki pri oskrbi bolnikov

DUNAJ - Sindikat za javno službo predlaga, da se naj nezaposleni v bodoče vključijo v delovni proces kot pomočniki pri oskrbi bolnikov oz. starejših ljudi. Zagovorniki tega predloga menijo, da prav na tem področju v Avstriji trenutno manjka več kot 10.000 delovnih sil, med 240.000 nezaposleni, kolikor jih je trenutno v Avstriji, pa bi jih bilo gotovo 10.000, ki bi vzeli tako delo in bili takega dela tudi sposobni. Stroške za poklicno izobrazbo naj bi prevzela uprava za delovni trg, ki bi se na ta način prihranila tudi prispevek za brezposelne, je zapisano v tiskovni izjavi sindikata za javno službo.

Trgovinska zbornica ima 21.239 rednih članov

CELOVEC - Stevilo članov koroške trgovinske zbornice se je lani zvišalo za 326 na 21.239. To poroca v tiskovni izjavi koroška trgovinska zbornica. Z 9.519 člani je številčno najmočnejša sekcija trgovina, sledijo obrtniki in rokodelci, sekcije turizem, promet, industrija in bančinstvo. Po političnih okrajev največ članov prihaja iz območja Celovec-mesto, sledi pa okraj Spittal ob Dravi. Najmanj članov je v okraju Smohor, ki je tudi po številu prebivalcev najmanjši na Koroskem. Razlicen pa je tudi razvoj v posameznih sekcijah. Medtem ko so pri trgovcih, prometu in industriji leta 1992 zabeležili zvišanje, je stevilo članov nazadovalo pri tujskem prometu, bančinstvu in obrtnstvu.

Konec lepljenja kolkov za voznike motornih vozil

CELOVEC - S koncem tega meseca se bo za voznike motornih vozil končalo lepljenje kolkov v vozniki davčni list. S 1. majem 1993. leta bodo namreč zavarovalnice vzporedno z obveznim skodnim zavarovanjem prevzeli tudi obvezo za obračun davka na motorna vozila. Bodoča vsina davka bo odvisna od kilovatov (pre konjskih sil). Več kilovatov bo odslej imelo za posledico višje placilo davka. Za novi način placovanja davka na motorna vozila bodo veljale iste smernice kot za obvezno skodno zavarovanje. Kdor na primer placuje mesečno, bo moral odvslo mesečno poravnati tudi novi davek. Podrobnejše informacije posredujejo pri obeh avtomobilskih organizacijah ARBO in ÖAMTC.

Štirje ranjeni pri trčenju tovornega in potniškega vlaka

BELJAK - Pri trčenju tovornega in potniškega vlaka včeraj zjutraj na glavni železniški postaji v Belajku so bile ranjene štiri osebe. Tovorni vlak se je zaradi napacno stavljenega kretanja zapeljal v stojec potni vlak. Pri trčenju so bile dve ženske lažje ranjene, dve pa so morali z rešilcem odpeljati v bolnico. V železniškem prometu zaradi nesreče ni prišlo do večjih zastojev oz. zamud.

Jože Plečnik - arhitekt, ki ga zdaj odkrivamo

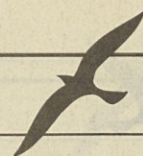
TINJE - V katoliškem domu prosvete v Tinjah se kar zvrstijo predavanja na visoki ravni, ki bi zaslužili večjo pozornost. Te dni je predstavil prof. Damijan Prelovsek iz Ljubljane svojo knjigo o Jožetu Plečniku, arhitektu evropskega formata, ki ga se le nas cas prav ocenjuje. Z izvrstnimi diapozitivi je avtor v zgosteni obliki skušal zajeti obsirno Plečnikovo življensko delo. Oznacujejo ga tri glavna teziša: Dunaj, kraj studija in prvih uspehov (Stadtbahn, Zacherlhaus), Praga, kjer ga je predsednik Masaryk zaposlil (Hradzin), in "njegova" Ljubljana (Tromostovje, Zale, cerkva in mnogo drugega). Vecinoma strokovnem poslušalcem je prof. Prelovsek zblijzal Plečnika tudi kot cloveka in umetnika, ki je v svoje delo vedno vkljucil okolosčino, ljudi in socialne razmere, umetniški zaklad od antike do danes, in vsa življenska področja v arhitekturi. Mladi arhitekti, tako v Sloveniji kot v Avstriji, Plečnika se premalo poznajo in upostevajo. Knjiga Damijana Prelovška o Plečniku je izšla v nemščini v Residenzverlag Salzburg.

Volitve v Katoliško zvezo

CELOVEC - Skof Kapellari je potrdil pred kratkim izvedene volitve v predsedstvo Katoliške družinske zveze. Predsednik je advokat Christian Tschentschenthaler, njegova namestnika pa Irene Slama in Bozo Hartman. Člani predsedstva so se Ernst Müller, Paul Steiner, Hans Lager, Maria Salcher, Veronika Czernin, Hilde Keber, Elisabeth Steiner, Heidi Köck, mag. Dolma Breunig, Janko Merkač, Erika Doujak, Johann Steiner, Wilfried Kraschitzer.

Dobrodelna prireditve

BELJAK - Pod pokroviteljstvom visokih osebnosti iz avstrijskega, slovenskega in hrvaskega političnega, kulturnega in ostalega družbenega življenja bo v cetrtek, 22. aprila 1993 ob 20. uri v kongresni hiši v Beljaku velika mednarodna gala pod geslom "Zato so prijatelji". V okviru dobrodelne prireditve za begunce v Sloveniji in na Hrvaškem bodo nastopili znani umetniki, pevci zbori, orkestri itd. iz Avstrije, Slovenije in Hrvaske. Napovedan je med drugim nastop Big band radia Slovenija, komorni orkester "Pro Arte", Dunajski Schubert Trio, dunajska shoband "Hydra" in otroški balet zveznih gledalisc.

LIKOVNA UMETNOST / SOCREALIZEM KOT TREND (1)

Socart za začetnike

O socartu, umetnikem gibanju, ki se je v zgodnjih sedemdesetih letih zacelo razvijati v nekdanji Sovjetski zvezi, predvsem v Moskvi, se je govorilo in se se govorilo na različne načine, predvsem pa kot o sovjetskem konceptualizmu, neuradni sovjetski umetnosti, ki je proiz-

vedla moskovski umetniski underground. Moskovski teoretik Joseph Bakshtein je socart opredelil kot poskus umetnikov undergrounda, da bi v podobah izrazili mizansceno svojih političnih verovanj in prizadevanj, ki je proizvedel tudi specifično znakovno strukturo in semantiko

MARINA GRZINIC

podob. Boris Orlov (roj. leta 1941), eden od začetnikov socarta, je leta 1987 v svoj socartistični monument z naslovom Skupinski portret z lentami (s tem so umetniki socarta končno dobili svoj spomenik) »vkles-

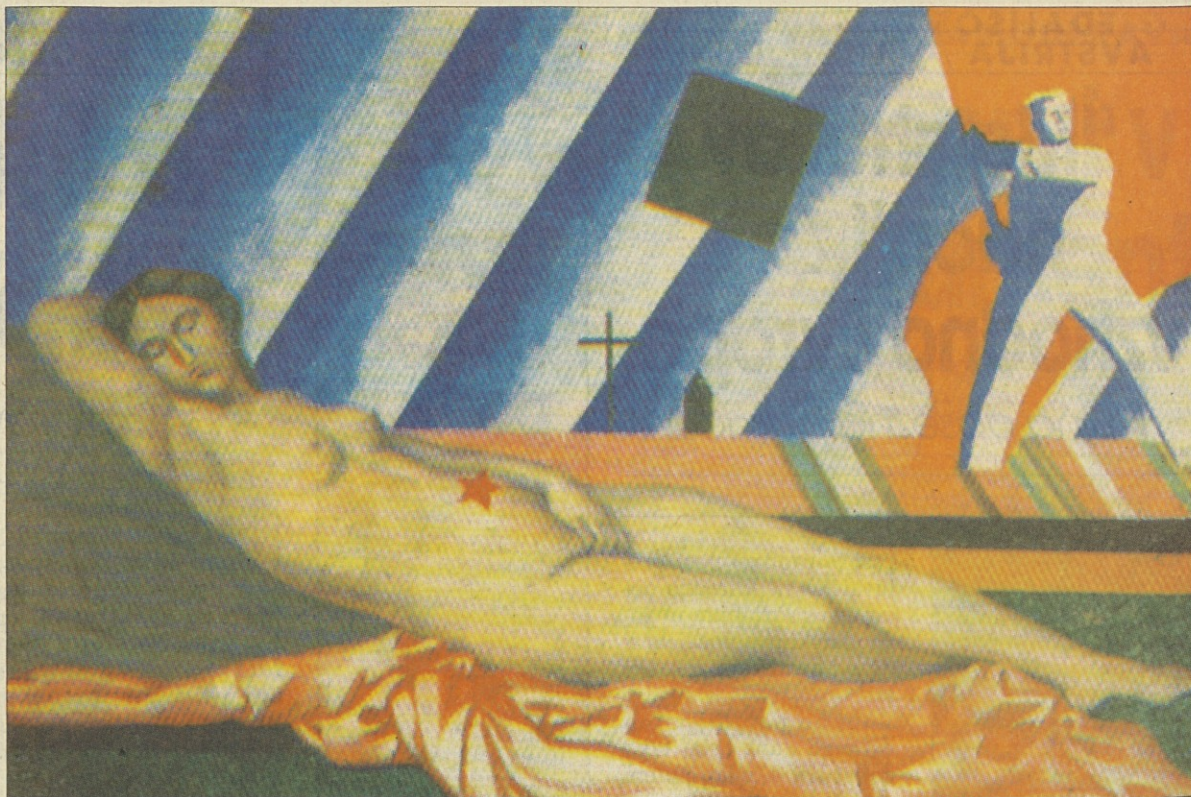
al« imena tistih, ki so gibanje zasnovali in ga definirali: Vitalij Komar (1945), Aleksander Melamid (1945), Grisa Bruskin (1945), Erik Bulatov (1933), Ilija Kabakov (1933), Aleksander Kosolapov (1948), Dmitri Prigov (1940)... Vecina teh umetnikov se je prostovoljno sama ume-

stila na dno ruske družbe; »pripadati umetnikemu undergroundu,« pravi Bakshtein, je pomenilo »živeti tako, kot da te ni«. Tako je, recimo, Ilija Kabakov, eden današnjih najpomembnejših ruskih umetnikov na Zahodu, po končanem solanju, ki mu je sicer omogočalo solidno akademsko kariero, zavestno izbral underground.

Današnje razpravljanje o socartu ni samo izraz trendovskega razkrivanja drugega, neznanega, ponavadi podhranjenega »obrazca« posttotalitarističnih družb, pač pa tudi posledica tega, da so po svetu pripravili nekaj velikih razstav tega umetniškega gibanja. Tako so v času, ko sem sodelovala pri projektu Ambasada skupine IRWIN APT ART, NSK Ambasada v Moskvi, t.j. junija leta 1992, odprli veliko pregledno razstavo socarta v prostorih Leninskega muzeja. Veliki finale socarta torej, ki so ga, po eni strani z razstavo, po drugi pa z lastnimi interpretacijami tega pojava, po dobrih dvajsetih letih pripravili ruski kritiki in umetniki sami.

(nadaljevanje prihodnje soboto)

Marina Grzinic je raziskovalna asistentka v Filozofskem inštitutu na ZRC SAZU v Ljubljani.

A. Kosolapov: Venera, 1980 (Foto: arhiv)

L. Sokolov: Sovjetska Venera, 1928 (Foto: arhiv)

Originalni socrealistični plakat iz leta 1929 (Foto: arhiv)

Naslovnica kataloga pregledne razstave umetnosti SSSR 1990 (Foto: arhiv)

ARHITEKTURA IN OBLIKOVANJE

Razpis za prijavo na delavnico modnega oblikovanja »70's are dead«

Na razpis se lahko prijavijo študenti in dijaki (posamezniki ali skupine) ter vsi, ki jih zanima oblikovanje na področju mode. Posebno so vabljeni ustvarjalci iz nemodnih področij.

Ta delavnica z delovnim naslovom 70's are dead je priložnost za vse mlade, ki želijo občinstvu pokazati vso svojo ustvarjalnost, talent in znanje. Zazeleno je tudi delovanje na področju grafičnega oblikovanja, fotografije, kiparstva, slikarstva, umetnostne zgodovine, filozofije...

Vse te kreacije pa morajo odražati duh delovne teme Metropolis.

Rok prijave je 15. april 1993.

Dodatne informacije in projektno gradivo dobite na naslovu:

SOU (Študentska organizacija Univerze v Ljubljani), Kersnikova 4, soba 104.

P. S.: Pustite svoji domisljiji ter ustvarjalnosti prosto pot in se ne omejujte s pomisleki o praktičnosti kreacij.

Portugalski arhitekti v ljubljanski galeriji Dessa

V ponedeljek, 29. marca so v arhitekturni galeriji Dessa v Ljubljani odprli razstavo Portugalska-stirje vidiki. V predvidenem programu razstave se bodo čez leto zvrstili stirje portugalski arhitekti: Gonçalo Sousa Byrne, Eduardo Souto de Moura, Joao Luis Carrilho da Graça in na pricujoči razstavi predstavljeni Alvaro Siza Vieira z Meteorološko postajo v Barceloni.

Kot je zapisano v spremnem katalogu razstave, je Alvaro Siza odigral odločilno vlogo pri regionalni interpretaciji kritike konceptov mednarodne skupine arhitektov CIAM. S svojimi deli je odprl nove strokovne poglede. Ne smemo pozabiti, da je koncal solo lepih umetnosti

(likovna akademija), ki je se vedno zasnovana na sintezi vseh umetnosti, kjer je risba kot interpretacija realnosti prevladujoča didaktična praksa. Imel pa je tudi profesionalne pogoje za eksperimentiranje.

Ze s svojimi zgodnjimi manjšimi deli za prosvetljeno meščanstvo s severa, je odprl razpravo in preciziral niz tem, ki so dosegle mednarodni nivo in ga s tem postavile v sam vrh sodobne arhitekture.

Pricujoča razstava je vsaj dvakrat zanimiva; Portugalska ima namreč podobno zgodovino izoliranosti, ekonomskih problemov kot Slovenija, pa vendar tam nastajajo svetovno znane moderne arhitekture.

Cepprav je bila portugalska arhitektura vrsto let izolirana v mednarodnem diskurzu moderne gibanja in politično na tleh zaradi režima, je v drugi polovici sedemdesetih let uspela ne

samo hitro pridobiti lastno institucionalno vlogo znotraj družbe, ampak tudi postaviti in na originalen način razviti nekatere teme, prisotne v mednarodnem diskurzu. Po skoraj dvajsetih letih izkušenj organizacije SAAL 1 lahko prepoznamo stevilno in homogeno skupino arhitektov, ki se zdi zelo pripovedna in avtonomna pri iskanju skupnih strokovnih ciljev. Pri njih je seveda močno prisoten vpliv osebnosti Alvara Siza.

Tokrat je tudi ozadje organizacije razstave endemico. Portugalski KC in zunanje ministrstvo sta donatorja razstave. Ker takšno pokroviteljstvo pomeni, da je razstava pozitivna in drzavi vsečna, so seveda zlahka dobili sponzorje, ki skrbijo tudi za prevoz in postavitev. Morda so nam lahko Portugalci vzor tudi na tem področju.

Sejem gradbeništva v Gornji Radgoni

Ljubljanski sejem d.d. in Pomurski sejem Gornja Radgona sta organizirala 7. Mednarodni bialni sejem gradbeništva in gradbenih materialov v Gornji Radgoni.

V program strokovnih posvetovanj so bile naslednje teme: vzpodbujanje investicijskega trga (Gospodarska zbornica Slovenije), standardizacija v gradbeništvu (MZT), nekateri ekološki prijazni in energetsko varčni postopki v gradbeništvu (ZRMK), gradnja in vzdrževanje prometnic (DRC), kaj lahko danes naredimo z nepravno arhitekturo (Univerza v Ljubljani, Sola za arhitekturo), zagotavljanje kakovosti v gradbeništvu (FAGG), sončna vas (Tehniška fakulteta, smer gradbeništvo, Maribor), uporaba računalnika v gradbeništvu (FAGG).

Na sejmu s sloganom »Gradimo v Evropi« se je pokazalo, da predvsem Evropa gradi pri nas. Nickoliko zastopnikov tujih (predvsem avstrijskih) podjetij prodaja gradbene elemente (tego la canadese, talne obloge, refleksno steklo, pomikna garazna vrata...), ki so pomembni predvsem za investitorje, za stroko samo pa ta sejem ni prinesel nič revolucionarnega.

Svoboda bivanja

Za 32. mednarodni sejem Vse za dom in gospodinjstvo, opreme interierjev in hobi v Ljubljani, pod naslovom Alpe-Adria - svoboda bivanja, lahko ugotovimo, da arhitektura kot stroka vanj ni umescena. Pod naslovom Gradbeni materiali in Oprema interierjev si lahko ogledate najcenejše sesalce, najcenejša sencila, najcenejše pisarniške stole itd., ki imajo kaj malo opraviti z arhitekturo, se manj pa s svobodo bivanja. So namreč (pod) povprečen potrošniški material, v »KGM-shopping« stilu in potrošnika kvejemu odvajajo od kulture bivanja.

Z razširjeno tradicionalno ponudbo pa kljub vsemu izstopajo gradbena podjetja in kamnoseki.

BMW in znameniti slikarji

Umetniška zbirka Münchenskega BMW se je te dni obogatila z novo umetnino: tokrat gre za M3 kupe, ki ga je okrasil eden najvidnejših predstavnikov italijanske transvanguardie Sandro Chia. Njegovo delo se pridružuje prototipom, ki so jih pred njim dekorirali Warhol, Lichtenstein, Penck in drugi.

Chia razlaga svoj interes za avte z ugotovitvijo, da je avto danes eden najbolj zazelenih predmetov sploh in torej vabi poglede mimoidočih, skratka, ljudje avte zelo radi gledajo. »Avto, ki sem ga dekoriral, tako Chia, odraza poglede gledalcev, kdor ga gleda, se v njem zrcali kot v ogledalu.« Avto ima za Chio prav poseben pomen, saj nekako simboliziral mobilnost.

Slikar se do svojega 21. leta ni premaknil iz rodne Toskane, sedaj pa živi malo v New Yorku, malo v Toskani. Njegove prve razstave segajo v začetek 70. let v Rimu, Turinu in Kölnu. Leta 1982 razstavlja v Guggenheim Museumu v New Yorku, na Dokumenti v Kasslu in v berlinski Zeitgeist Ausstellung. Sam pravi, da sodi med neоекспresioniste, katerih figurativno slikarstvo se zgleduje pri Carraju, De Chiricu, Picassu, Mantegni in Giorgioneju. (I.F.)

Umetniško oplemeniteni BMW (Foto: arhiv)

Meteorološki center, delo portugalskega arhitekta (Foto last arhitekturne galerije DESSA)

Bruno Urh

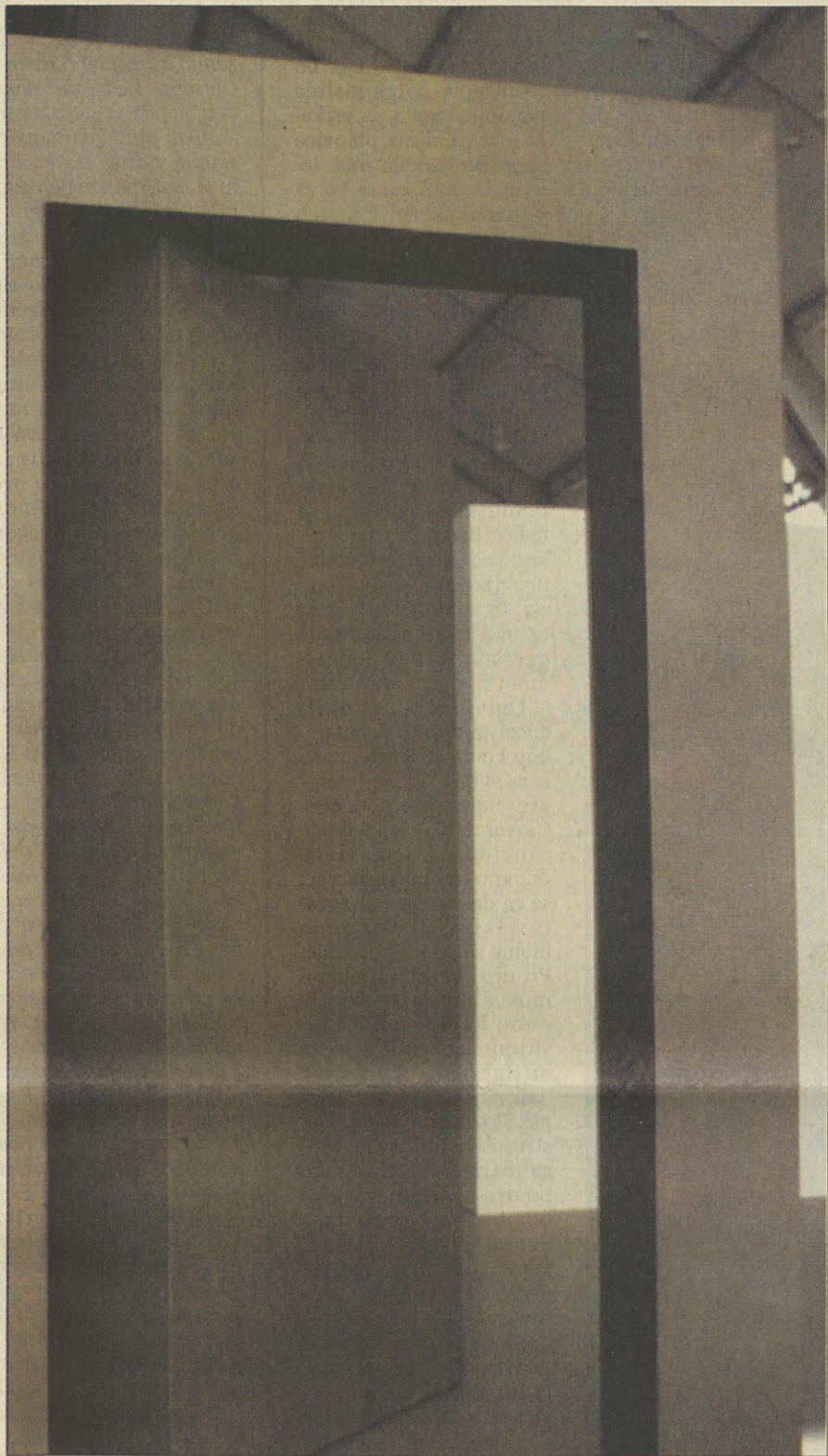

GLEDALIŠČE / POGOVOR Z ENIM NAJZANIMIVEJŠIH SODOBNIH REŽISERJEV

Robert Wilson na plaži

"Mislim, da v tem obdobju prihaja do vse večjega prekrivanja umetnosti." -
"Delal bom s Susan Sontag. Napisala je delo zame..."

JELENA RAJKOVIĆ IN GORAN SERGEJ PRISTAS

Robert Wilson: Tür (Vrata), 1993 (Foto: PR Mediale)

ko, kot je bilo to v navedi sredi 70. let, ko je bil narejen *Einstein*... Mislim, da ljudje isčejo altemativno v televiziji, broadwayskem gledališču, "mainstream" gledališču. *Einstein* se jim zdi

zanimiv, ker ni veliko alternativnega gledališča, to je se kar naprej novo in različno.

S Philipom Glassom delata tudi na novi operi.

Delam na dveh novih

renesanse in se nadaljuje v prihodnost.

Na festivalu Mediale ste imeli veliko dela.

Postavil sem velikan-ska vrata, ki tehtajo sedem ton in so visoka 35 cevljev. Nahajajo se sredi Ulstrskega jezera, kamor so jih postavili pred božicem. To je bila nekakšna napoved začetka Medial, nekakšna glas-bena skulptura. Prav tako sem dizajniral razstavnne prostore za razne razstavljalce, npr. za IBM, Sony, itd. Organiziral sem arhitekto, ki so dizajnirali "Glasbo s stiriimi elementi". To bo visoka skulptura, ki bo imela znotraj ogenj. Vsaka skupina je dizajnirala notranjost svojega prostora. Jaz sem dizajniral zunanji prostor. Prav tako imam razstavo risb v Hamburgu, ki je sestavni del Medial.

Koliko ste se aktivni kot arhitekt?

Zdaj smo v položaju, v katerem arhitekti delajo skulpture, delajo v gledališču, imamo slikarje, ki delajo skulpture... meja med slikarstvom in kiparstvom je vse bolj zabrisana. Nekateri ljudje se mislijo, da je dizajniranje gledališkega prostora arhitektura. Mislim, da je vse moje delo arhitektura, vse moje odločitve temeljijo v arhitekturi. Mislim, da v tem obdobju prihaja do vse večjega prekrivanja umetnosti. Primer za to je lahko John Cage - skladatelj, filozov, slikar, pisec - kot renesančni človek.

Kakšni so vaši nacrti?

Delal bom s Susan Sontag. Napisala je delo zame - imenuje se *Alice is dead*; Alice je sestra Henryja Jamesa. Delal bom film z Isabelle Huppert, ki sloni na Orlandu Virginije Wolf. Delava skupaj, in si skušava zamisliti, kakšen naj bi bil videti film. Delal bom tudi kratek film z Heinerjem Müllerjem Molierova smrt, v katerem bom igral Moliera.

Jelena Rajković in Goran Sergej Pristas sta sodelavca Radia 101 iz Zagreba.

projektih - *White Raven* in *The Palace of the Arabian night*.

Slednji se ukvarja z islamskih gibanjem med 9. in 15. stoletjem, medtem ko se *White Raven* začne s 15. stoletjem, z

- Herbert Baum, Chug Chaluzi in Združenje za mir in razvoj.(ANSA)

Slika Ramsaya, prodana za 551.500 funtov

LONDON - Delo Ramsaya, slikarja, ki je ustvarjal v času Georga III., je bila prodana za rekordnih 551.500 funtov ali za milijardo in tristo tisoč milijonov italijanskih lir.

Slika, na kateri sta upodobljena Sir Edward in Lady Turner je bila prodana anonimnemu zbiratelju umetnin. Allan Ramsay (1713 - 1784), sin istoimenskega škotskega pesnika, se je rodil v Edinburghu, živel pa je v Londonu.

Leta 1987 so njegovo sliko Katrine, Mortonska grofica prodali za pol milijona funtov. (ANSA)

Opera o življenju Gorbačova?

BONN - Umetniški vodja bonske opere Gian-Carlo del Monaco je predsedniku bivše Sovjetske zveze Mihailu Gorbačovu predlagal, da bo napisal opero o njegovem življenju.

Del Monaco, ki je postal umetniški vodja opere v Bonnu avgusta lani, buri duhove mestnih oblasti že od namestitve, saj po njihovem mnenju prepotratno troši finančna sredstva. Znan po avantgardističnih interpretacijah klasičnih del, je vznemiril zlasti z dvema postavitvama-spektakla - Webrove opere Freischuetz in Verdijevega Othella. Na del Monacovo ponudbo Gorbačov se ni dokončno odgovoril, rekel je le, da mu ideja "ugaja". (- AFP)

Rop v Galeriji umetnosti v Milanu

MILANO - Stiri platna, vredna okoli milijardo lir, so v sredo neznanči ukradli iz izložbe Galerije umetnosti Rob Smeeta v Milanu. Rop se je zgodil okoli ene ponoči, ko so lopovi razbili izložbeno okno, da so lahko vstopili.

Galerija Rob Smeeta ima največ del nizozemskih umetnikov. In prav dve od ukradenih platen sta iz Holandske šestega stoletja. Na ladji Joba Berckheydeja in Košara sadja Ambrosiusa Bosschaerta.(ANSA)

MEHKO
IN TRDO

Prostožidarji grozijo Hrvaški

SLAVENKA DRAKULIĆ

Ali ste morda že slisali za združenje Okrogla miza, Pugwash, Klub Bilderberg ali Tristranska komisija?

Verjetno niste, razen če ste zelo dobro obveščeni. Zato pa ste zagotovo slisali za Cyrusa Vancea, Georga Busha, Jamesa Bakerja, Gianija de Michelisa, Lawrencea Egelburgerja, lorda Carringtona ali Françoisa Mitteranda, a niste vedeli, da so člani prostožidarskih združenj. Vsi ti prostožidarji ne bi bili pomembni, če ne bi bili njihovi člani, zlasti se člani Tristranske komisije, neposredno vključeni v pogajanja o Balkanu, oziroma vojne na Hrvaškem in v BiH, kakor ze hocete. Ali gre za naključje? In kakšna je sploh vloga prostožidarstva v svetovni politiki? Če verjamete ali ne, so to vprašanja, s katerimi se v teh dneh ubadajo nekateri hrvaški intelektualci. In ker v Srbiji že dovolj dolgo vlada »teorija o vatikansko-komunistični zaroti«, se zdaj tudi na Hrvaškem borijo za »teorijo prostožidarske zarote.« Očitno je, kot zatrjuje avtor enega teh mrčarijskih spisov v Slobodni Dalmaciji, da Hrvaška od prostožidarjev ne more pričakovati nič dobrega. Seveda je na drugi strani Vatikan, in če ne bi bilo Vatikana (in katoliške cerkve na Hrvaškem), Evropa ne bi tako pohitela s priznanjem. Ne da bi se se bolj poglabljali v fenomenologijo no-

ve zarote in v morebitne »dokaze«, ki jih ponuja (de Michelisova pogajanja s Cosicem o razdelitvi Hrvaške), je vseeno zanimivo, kakšno podobo sveta ponuja taka interpretacija historičnih in političnih dogajanj najnovejše zgodovine. Prostožidarji (ki v tem primeru predstavljajo skrivnostno, mrčno silo) hočejo, skratka, zavladati vsemu svetu. Pri tem se jim seveda postavljajo po robu sile dobrega, kot je to na primer Vatikan, medtem ko so majhne države samo njihovi kmetje na sahovnici v spopadu dobrega z zlim. Prostožidarji so tisti, ki so na Balkanu izvažali krizo in vojno, da bi se potem cinicno pogajali o miru, posiljali človekoljubno pomoč in odobraval kredite, vse samo zato, da bi določeno državo spravili pod svojo oblast. Celotna zemeljska krogla je samo gledališče senc, v katerem se odigrava neopredeljena igra moci, skrivnostnih diplomacij in izpostav vzporednega sistema oblasti (v katerem so npr. ZN samo igračka v rokah tistih, ki imajo moc). Teorija »prostožidarske zarote« proti Hrvaški je značilna za čas, v katerem se pojavlja. Ravno zato, ker govori o domnevnih vplivih skrivnostnih, mogoč-

nih sil na Hrvaško, pravzaprav odslikava občutek popolne nemoci: vojna v BiH traja že leto dni in vsem resolucijam in razdelitvam navkljub je jasno, da tuje sile nimajo namena vojaško poseci na Balkan. Na Hrvaškem vladajo gospodarska kriza, inflacija, brezposelnost in vse večja revščina; srbski napadi se stopnjujejo, pregnanci se ne morejo vseliti v svoje domove, Zahod pa ni pripravljen dati večjih finančnih inekcij, kar pomeni, da imajo pri tem svoje prste temne sile. Kot v slehernem položaju, bolj ko je brezizhoden, ljudje radi segajo po mističnih pojasnilih, lahko »prostožidarska zarota« v tem kontekstu zveni na moč privlačno. Vendar pa se tako projicira zaprti krog nemoci. Če Balkan ni več kot področje »igre bogov«, potem nismo več daleč od misli o usodi. Z drugimi besedami, ljudem je tukaj že vnaprej določeno, kako bodo živeli in umirali. V tem svetu ni niti prave zgodovine, ni prave politike in tudi ne političnih subjektov - bodisi da so to kralji, državniki ali ljudstvo. Državniki in politiki, vključno s tistimi na Hrvaškem (kajti kdo pravzaprav vlada na Hrvaškem in kje je hrvaška suverenost? - se sprašujejo avtorji

besedila o prostožidarjih) so samo lutke na vrvicah. Kaj pa resolucija 189 in demokracija? Ze prav, o tem ni treba govoriti preveč glasno, a v novi kozmogoniji je vse to privid, posebej demokracija.

Demokracija je zvečilni gumi za majhne otroke, se pravi preteza za narod, da se z necim zamoti, medtem ko lahko odrasli v miru opravljajo svoje posle. Se huje je z vlogo državljanov, s civilno družbo, s človekovimi pravicami, vse to so postranske zadeve, židani trakovi in ogle dalca za Indijance. V dobi splosne negotovosti in velikanskih industrijskih polomov je razumljiva potreba po konstrukciji preprostega in razumljivega sistema, ki lahko dokončno »odgovori« na tisto eno in edino vprašanje (ki pravzaprav nima odgovora, zlasti pa ne preprostega in ne dokončnega), ki se glasi: Zakaj? Zakaj se vse to dogaja in zakaj se dogaja prav nam? Vse dokler se bodo ti odgovori vrteli v krogu skrivnostnih zarot, bogov, moci, dobrih in zlih sil, do takrat bomo mi v »novih demokracijah« živeli v resni zmoti. To ne pomeni samo, da nismo zrel, ampak da se vse bolj oddaljujemo od pojma lastne odgovornosti za vse, kar se dogaja, s tem pa tudi od lastne krivde. Seveda - tudi od zvečilnega gumi, ki se imenuje demokracija.

NA KRATKO

Ročno slikani popart

CHICAGO - V chicaskem Muzeju sodobne umetnosti so odprli razstavo z naslovom *Hand-painted Pop: American Art in Transition, 1955-1962*, ki je pred tem že bila v Los Angelesu (kjer so jo tudi pripravili), po Chicagu pa bo obiskala se New York. Ročno slikani pop je ena večjih potujočih razstav, ki proučuje kompleksno obdobje med newyorskimi slikarsko solo in pop art, razstavljenih pa je okoli sto del enaindvajsetih umetnikov. Razstavo sponzorirata Philip Morris Companies in Kraft General Foods. Direktor chicaskega muzeja je ob otvoritvi dejal: »Teh sedem let med 1955 in 1962 je porodilo mnogo ustvarjalnih idej, ki so zasejale seme bodoče ameriške umetnosti.« Razstava osvetljuje ta pomembna prehodna leta iz različnih zornih kotov. V tem času je vedno več umetnikov posegalo v že uveljavljene principe abstraktnega slikarstva in jih bogatilo s simboli in jezikom popularne kul-

ture. Tako so nastajala dela, ki se jih je prijelo ime pop art. *Hand-painted pop* je pravi imenik uveljavljenih umetnikov. Med njimi so Jim Dine, Jasper Johns, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Robert Rauschenberg, Larry Rivers, James Rosenquist, Edward Ruscha, Andy Warhol. Poleg znanih mojstrovih so na ogled tudi zgodnejša in manj poznana dela Lichtensteina, Oldenburga, Rosenquista, Warhola. (A.K.)

Francoz, avtor portreta pripisanega Leonardu?

LONDON - Portret zenske, slika, ki jo pripisujejo Leonardu da Vinciju, je morda delo nekega anonimnega francoskega slikarja iz šestega stoletja. To prese- netljivo novico je v intervjuju za BBC povedal angleški strokovnjak Martin Kemp iz univerze St. Andrews, ki je pred kratkim podrobneje preučil sliko. Veliko razočaranje je novica povzročila Leonu Loucksu iz Kansasa, lastniku umetnine, saj jo je nameraval prodati za 40 milijonov dolarjev. Martin

Kamp je povedal, da je to zelo dobro delo, ki kaže veliko nadarjenost umetnika, vendar pa nima nič skupnega z Leonardom. Lastnik Loucks se ne razburja in pravi, da jo bo razstavil zraven Mone Lise, da bodo lahko vsi razpravljali o njeni avtentičnosti.(ANSA)

Židovski upor na razstavi v Berlinu

BERLIN - V židovski zgodovini obstaja poglavje, ki se je ob strahotah genocida med drugo svetovno vojno popolnoma izgubilo - poglavje upora židovskih skupin. Da bi spomin obudili, so v sredo v nemški prestolnici odprli razstavo z naslovom Upor Židov, na kateri predstavljajo aktivnost židovskih skupin, ki so se v letih med 1939 in 1945 v času nacizma v Berlinu borile za obstanek. Do 31. maja bodo fotografije, pisma nacistični dokumenti, zvočni zapisi, pricevanja in preziveli skušali prikazati organiziran odpor proti nacističnemu genocidu. Mučenja, pogum, sanje o obljubljeni deželi, ovadne, majhni atentati so zapisala zgodovino treh skupin

STOPI V LEGENDO

Ko ti ni dovolj le prisostvovati. Ko moraš zmagati. Ko potrebuješ maksimalno zaupanje v svojo opremo, stopi v čevlje Kronos. "Scarpette rosse" te povedejo v legendo največjih košarkarskih prvakov. Kronos: tehnologija, stil in neponovljivi občutek popolnosti.

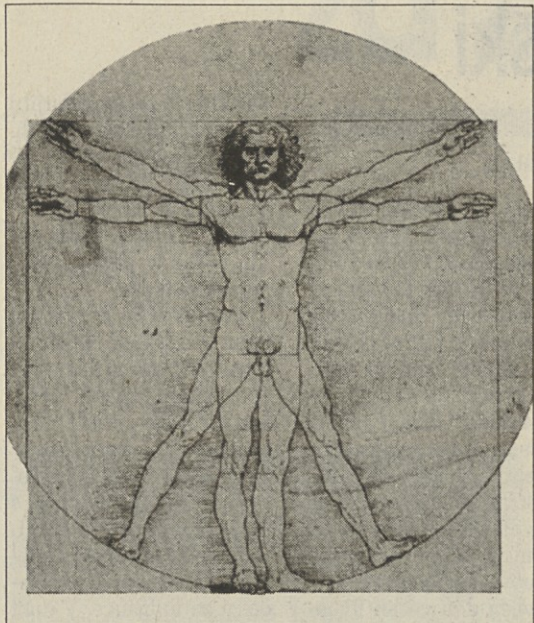
kronos
The spirit of sport

POOBlašČENI DOBAVITELJ ITALIJSKEGA PRVOLIGASA OLIMPIA MILANO

BIOENERGIJA

Bleda modra meglica

VESELKO TOMIČ

V vzhodni ezoterični literaturi opisujejo čakre kot cvetne liste; ob podrobnejšem raziskovanju pa vidimo, da so to majhni vrtinci, ki se vrtijo z zelo veliko hitrostjo. Vsak vrtnec metabolizira določeno energetsko vibracijo, ki ima resonanco na določeno, samo sebi lastno frekvenco. Medenična čakra ima na primer stiri majhne vrtince in metabolizira stiri osnovne frekvence energije. Barve vsake čakre so povezane z določeno frekvenco energije. Glede na to, da so čakre namenjene oživiljanju funkcije celotnega organizma, so direktno povezane z vsako patologijo v telesu. Tabela navaja sedem glavnih čakr ob hrbtenici in dele telesa, ki so pod njihovim vplivom. Vsaka čakra je povezana s po eno zlezo z notranjim izlocanjem in z glavnim živčnim vozlom. Čakre vsrkavajo univerzalno ali primarno energijo, jo razbijajo na sestavne dele in jo pošiljajo naprej ob tokovih (rekah) energije, imenovanih nadis, do živčnega sistema, endokrinih zlez, potem pa v kri, da nahrani telo. Psihodinamično funkcioniranje čakr, o katerem bom podrobneje govoril v enem od nadaljevanj, se nanasa na prva tri telesa aure, to je na tista, ki so povezana s fizičnimi, mentalnimi in emotivnimi interakcijami. Kadar deluje brezhibno na primer srčna čakra, pravi, da je oseba uspešna v ljubezni. Ob zdravi prvi čakri se kaže močna volja, človek stoji trdno na tleh, njegov odnos do življenja je temeljit, natančen. Ko delujeta v redu tretja in sesta čakra, človek razmišlja jasno, v nasprotnem primeru pa so njegove misli zmedene.

Naj opišem sedem slojev auričnega telesa. Prvi sloj je eterično telo (ether, to je stanje med energijo in materijo), ki je sestavljeno iz neznih energetskih linij iskrečnega se tkiva svetlobnih žarkov. Ima enako strukturo kot fizično telo, vključno z anatomskimi deli in organi. Dr. John Pierakos trdi, da je eterično telo sestavljeno iz končnih struktur linij moči ali energetske matrice in da fizično telo obstaja samo zaradi vitalnega polja, ki je za njim (energetskega polja matrice). To pomeni, da so energetska polja primarna in ne rezultat fizičnega telesa. To trditev je podkrepil z raziskavami na rastlinah. S pomočjo visokega občutka percepcije (videnja aure) sta dr. Pierakos in dr. Barbara Ann Branan opazila, da rastlina najprej projicira obliko lista v energetskem polju matrice, sele potem pa obliko, ki je obstaja. Struktura eteričnega telesa je podobna tkivu, ki je v neprestanem gibanju. Siro se 3 do 5 cm in utripa okrog 15 do 20 ciklusov na minuto. Barva eteričnega telesa je lahko svetlo modra ali odtonek modre, vse do sive barve. Svetlo modra barva je povezana z nežnejšo obliko sive barve. To pomeni, da ima telesno in nasprotno občutljivejši človek eterično telo (prvi sloj), ki je bolj modre barve. Vse čakre v tem sloju so enake barve kot telo. Torej se tudi one razporejajo od modre do sive. Če bi izolirali eterično telo, bi to imelo podoben človeka, ki je sestavljena iz svetlikajocih se modrikastih linij.

Ko opazujemo rame določene osebe, lahko vidimo utripanje eteričnega telesa. Utrpanje narašča od ramen, potem pa se prehaja v obliki valov ob roki nazval. Modra meglica je vse bolj blede, ko se oddaljuje od telesa, hitrost gibanja pa je velika.

Drugi sloj auričnega telesa je emotivno telo; to je še bolj nežno kot eterično telo in je povezano s čustvi. Njegova struktura je bolj fluidna kot struktura eteričnega telesa in ni kopija fizičnega telesa. Pojavlja se v obliki barvnega oblaka, ki je v stalnem fluidnem gibanju. Od telesa se oddalji 7 cm. To telo se prepleta s tesli, ki so gostejša od njega in katera ovija. Njegove barve se pojavljajo v svetlih jasnih tonih, pa tudi v temnih, motnih, odvisno od jasnosti ali konfuznosti čustev ali od jakosti, ki jih proizvaja. Jasna in močna čustva, kot so ljubezen, veselje, jeza, so svetla in čista; konfuzni občutki pa so temni in motni. Drugo aurično telo je sestavljeno iz vseh mavričnih barv. Vsaka čakra je vrtnec različnih barv in vsaka sledi mavričnim barvam. Seznam prikazuje čakre emotivnega telesa in njihove barve.

prva čakra rdeča
druga čakra oranžna
tretja čakra rumena
četrt čakra zelena
peta čakra modra
šesta čakra indigo
sedma čakra, bela

Med opazovanjem emotivnega telesa pri terapevtski seansi se nam to kaže v obliki barvastih kroglic, ki se gibljejo v matrici eteričnega telesa in malo izven nje. Včasih, med terapijo, ko oseba osvobaja svoja čustva, lahko odvrže te kroglice v zrak okoli sebe. V naslednjih člankih bom opisal se ostale sloje aure človekovega telesa.

JEDRSKA VARNOST / SESTAVINA, KI JE KORISTNA ZA PROIZVODNJO ATOMSKIH BOMB

Ob Tomsku

MARIJAN ERJAVEC

vnosti je zelo dolg (45 tisoč let), kar pa je pravzaprav boljše, kot to zveni. Predstavljajte si jeklenko butana, ki vam (dolgo) varno kuha vsakodnevno hrano, in drugo enako, ki eksplodira in (v hipu) raznese pol stanovanjskega

dov iz naše drage nuklearkarke v Krškem, ki dokazno deluje povsem varno. Seveda se zdi stvilka visoka, za preplah pa le ni nobenega razloga. Poglejmo pa si še drugo, toksično plat tega elementa, ki je, kot pri uranu, verjetno

jetrih. Najbrž je res strupen, morda se mnogo bolj kot svinec ali uran, vendar plutonijske kontaminacije ne moremo meriti z stotisoci ton, kot pri svincu (iz bencina). Morda ga je bilo v raznesenem rezervoarju deset ali

sredno ne bo nevaren, saj ze vemo, da je doseg njegovega sevanja le nekaj centimetrov. Majcen del plutonija pa bo s hrano in vodo vendarle zasel v zloddec prizadetih, kjer bo ga njegova solna kislina raztopila, crevo pa vsrkalo v kri. Kakšna polovica se ga bo izločila prek ledvic, ostanek pa se bo za vekomaj naložil v kosteh žrtve. Po površni oceni bo to morda za velikost mikrograma. Prevedeno v radioaktivnost, je to 1333 Bq, kar ustreza vsebnosti radona na kubčni meter zraka v marsikaterem našem stanovanju. V otroškem vrtcu v ljubljanski Zeleni jami na primer, ki je grajen na nasutem elektrofiltrskem pepelu, so ga nekoc namerili vsaj stirikrat vec (sicer ga je precej manj!). S te plati v Tomsku torej ne gre za dramo in tudi IAEA je razvstila nesreco v tretjo od sedmih stopenj nevarnosti.

Oglejmo si se toksičnost te vojaško pomembne kovine. Dobro znana je za svinec, ki je plutoniju v marsičem podoben. Človek lahko brez škode zauzije 0, 3 mg svınca dnevno, ce pa ga je vec, se ga del začne zadrževati v tkivih in toksično breme se v njih povečuje. Pri dozi nekaj miligramov dnevno se tako v nekaj letih temeljito zastrupimo. Vendar gre za miligrame, in to vsak dan. Da bi se na primer vsi Slovenci temeljito zastrupili s plutonijem, bi ga morali zauziti nekako po dva kilograma, za dve bombi torej, in to vsak dan skozi več let. Tudi zaradi množične zastrupitve najbrž ne gre biti plat zvona.

Seveda pa lahko razmišljamo tudi drugače. Na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze prihajajo na dan stare nesreče in dogajajo se nove. Nekatere zbuja veliko pozornost, druge ostajajo v polsenci. Vse pa dajejo občutek, da je bila varnost v sovjetskih jedrskih napravah na psu in da dosti drugače ni moglo biti tudi po drugih nejedrskih industrijah. Glasno oznanjena skrb za človeka je bila torej precej bolj votla, kot smo si kdajkoli lahko predstavljali.

Tudi spremljajoče sevanje gama kaže, da Tomsk nima cernobilskih razsežnosti. V najbolj obremenjenem naselju so namerili 35 mikroröntgenov na uro. Prevedeno v razumljiv jezik, bi bilo sevanje, ki bi ga nekdo prejel tam v enem letu, enako obremenitvi po enem samem rentgenskem slikanju.

bloka. Daljši razpolovni časi radioaktivnosti pomenijo torej večjo varnost, vsaj v določenem smislu.

Ce uporabimo primerne fizikalne konstante (Avogardovo število in razpolovni čas), si lahko izračunamo, da je radioaktivnost kilograma plutonija 1, 33 TBq, to je približno toliko, kot je letno vsega zračnega izpusta fijsijskih in drugih nukli-

pomembnejša od radioaktivnosti.

Dr. Juri Andrejev iz Mednarodne agencije za atomsko energijo, ki je te dni po naključju na obisku pri nas, je povedal, da je toksičnost plutonija razmeroma slabo raziskana. Vemo le, da je težka kovina in da se - podobno kot svinec, uran, radij, stroncij in se mnoge druge - delno, toda za vselej nabere v kosteh in

100 kg, več skoraj gotovo ne. Kakšna bo njegova nadaljnja usoda?

Očitno ga je eksplozija spremenila v suspenzijo (oblak) drobnih delcev (oksida), ki se bodo počasi sesedali na tla. Med potjo ga bodo ljudje in živali nekaj malega vdihnili, za krajši čas zadržali na bronhialni sluznici, nato pa večino izkasljali, kot velja to za vsak prah. Ko bo legel na tla, nepo-

RADIESTEZIJA / MIROVANJE NIHALA POMENI NEJASNO VPRAŠANJE

»Jaz« kot poglobitnost življenja

TOMAZ KRISTAN

V prejšnjem sestavku, v katerem smo opisali način dogovarjanja z nihalom, smo prikazali gibanje nihala pri pozitivnem in negativnem odgovoru. Danes bomo obravnavali še druga najpogostejša gibanja nihala: kroženje v smeri urnega kazalca običajno pomeni pozitivno, zdravo, usklajeno in dobro ter se lahko nanasa tudi na zarčenje nad mestom, kjer se nihal giblje. Kroženje v nasprotni smeri pa pomeni negativno in slabo. Mirovanje nihala pomeni nejasno ali neumno vprašanje ali pa tudi neuspeli dogovor z nihalom. Ko uporabljamo bajalico, je

simbolika gibanja se preprostejša. Ko bajalica zazna podzemne vode, se upogne proti zemlji. Kot upogiba in moč običajno odslukata intenzivnost sevanja. Gibanje bajalice navzgor pa lahko pomeni zaznavanje bočnih sevanj. L-anteni se pri zaznavi negativnega sevanja prekrizata, pri zaznavi stranskih in pozitivnih zarčenj pa se razpreta. Potrebna moc za razklenitev L-aten radiestezistu običajno »grobgo pove«, kako močno je sevanje. Ta občutek seveda zaznamo samo zelo izurjeni radiestezisti. Bionteozor običajno odgovarja na vprašanja tako, da med dvema

predmetoma ali osebama zaniha vertikalno (levo in desno), ce se osebi privlačila, ali pa je nihanje navpično (gor in dol), ko te privlačnosti ni. Pri neodločnem odgovoru pa se bionteozor vrti v krogu.

Ce hocete na primer ugotoviti, ali vam je kakšna oseba simpatična in blizu, morate bionteozor zanihati v vodoravni smeri, ce pa zaniha vertikalno, pomeni, da z osebo niste v harmoniji. Se značilnejši je odgovor pri zivilih. Beli sladkor je praviloma za vse ljudi prepove-

dan. Ce vzamete v roke posodo s sladkorjem in jo pridržite v višini trebuha, približno 25 cm od telesa, med trebuhom in posodo s sladkorjem pa pridržite konico (obroček) bionteozorja, bo ta takoj močno zanihal v vertikalni smeri (gor in dol). Prav tako lahko preskusite vsa živila: ce bionteozor zaniha vertikalno, to pomeni, da je živilo sicer lahko neoporečno, vendar je kljub temu za vas iz zdravstvenih razlogov neprimerno. Prav tako lahko ugotovite, katera vrsta vina in katera kakovost (suhost) je za vas najprimernejša. Simboli gibanja nihala, bajalice ali bio-

tenzorja so lahko po dogovoru tudi drugačni od zgoraj opisanih, vendar jih je potrebno pogosto pred praktično uporabo preveriti. Vsi minerali (kamni) znamenja Bika (21. 4 do 20. 5.): diamant, safir, topaz, korale, smaragd, turkiz, zad, pirit,

Nasvet za ta teden: Ce ste podedovali star nakit in kristale ali pa ste dobili v dar novega, ga morate pred nosejem obvezno dobro očistiti v slani vodi in posušiti na soncu. Neočisti kristali so običajno nabiti z slabo in izrabljeno energijo, ki vam lahko zdravstveno škoduje. Ne prijemajte in tudi ne nosite tujega nakita!

FILOZOFIJA

Antiliberalizem heglovskega diskurza

MIRO KOCIAN

Georg Wilhelm Friderich Hegel (umrl je leta 1831) je bil po mnenju sodobne znanosti nekakšen pionir poznejšega marksizma; takega stalista pa niso zastopali (in se zastopajo) samo znanstveniki, ki sidiijo v levoico, temveč tudi drugi. Doslej so imeli Hegla večinoma za sodobnega filozofa, ki se je zavzemal za ustavno državo. Toda italijanski filozof Giuseppe Bedeschi zdaj meni, da je ta ocena napačna; napačna zato, ker se vedno izhaja iz spoznanj (kajpak prav tako napačnih) evropskih filozofskih skupin v drugi polovici preteklega stoletja. Bedeschi je neusmiljen: po njem naj bi bil Hegel protiliberalen in naj bi se ogreval za protidemokratske ukrepe v luci utrjevanja skorajda absolutistične države. Bedeschi se je zdaj opredelil tudi proti filozofoma Gentileju in Croceju, ki sta ravno tako menila, da si je Hegel prizadeval za moderno državno ureditev, celo za etnično državo, kakor je govoril Croce. Ta je sel celo tako dalec, da je imel Hegla za »nespornega nosilca ustavne ureditve v duhu s časom«; pri tem pa ni razlikoval »liberalizma« od »države«. Bedeschijeva publikacija Hegel, ki jo je zdaj natisnila založba Laterza, je tako naravnost ostra, da ne dopusca dvomov, se manj pa seveda drugačnih videnj. Med drugim ugotavlja, da so bili dosedanja filozofski tokovi protislovni, ko so povezovali z ene strani domnevni Heglov »liberalizem«, z druge pa »vrstino« države, kakršno si je predstavljal. Hegel je sel v legendo kot liberalen in celo kot revolucionar, kar dozdevno ni utemeljeno. Dvignili so ga v mit, toda Hegel nemara ni bil tak filozofski novator, kot se vedno trdijo nekateri. Zavzemal se je med drugim za monarhično ureditev, toda za takšno monarhijo, ki ni imela kaj opraviti z ustavno monarhijo. Po Heglu, pojasnjuje Bedeschi, naj bi imel namreč tako imenovani spodnji dom le svetovalno vlogo, člani gornjega doma pa naj bi bili se vedno samo predstavniki aristokracije ali pa velelastniki. Njegovo delo Obrisi pravne filozofije nenazadnje potrjuje takšno usmeritev. Italijanski filozof v bistvu sodi, da je Hegel dojel pomen francoske revolucije, ni pa smelo podprl institucij, ki jih je rodila. Skratka, razumel je vzrok, ni pa - domnevno - hotel sprejeti njenih posledic. Gojil je tako imenovano organistično mnenje o družbi in državi. Bil je se bolj kategoričen: vest posameznika naj bi se stajpjala z vestjo države. Po drugi svetovni vojni si je zlasti levica prizadevala, da bi poudarila Heglov modernizem. Pogledi na njegovo filozofijo pa se zdaj spreminjajo; Bedeschi pojasnjuje, da ne gre za korenito nove poglede, pa tudi ne za »popravke«, marveč preprosto za rezultate globljih raziskav njegovih teorij. Hegel je bil sicer predstavnik absolutnega idealizma (tako pravi večji del filozofskih tokov), po drugi svetovni vojni pa so se vsi tisti, ki so se ogrevali za Marxa in Engelsa, sklicevali se na Hegla kot na domnevno prvega tvorca Marxovih tez; Hegel ni nikoli doživel takšne »reklame« kot v zadnjih 40 letih. V vsakem primeru pa so imeli njegovi pogledi kar močan vpliv na misel in kulturo tudi v sedanjosti. Znano je, da se je Hegel naslanjal na tezo, da sta stvarnost in razum eno in isto; kar je realno, naj bi bilo tudi racionalno. Brez dvoma je bil pobudnik dialektike z vsemi tremi komponentami: tezo, protitezo in sintezo. Po njegovi smrti sta nastali dve struji: prva je izhajala nekako iz vere, druga pa je poudarjala povezanost med duhom in naravo; slednja je miselno prispevala tudi k teorijam Marxa in Engelsa. Bedeschi zdaj meni, da je treba, kakor pravi, spraviti Hegla v drugačen okvir: njegov delež v evropski, pa tudi svetovni zgodovini filozofije je nesporen, ni pa tolikšen, tudi ne tako kakovosten, se manj pa izviren, kakor si se zmeraj prizadeva dokazati predvsem levicarska filozofija. Politične (in ideološke) spremembe, ki zdaj pretresajo svet, so dragocena prilika, da se pove tudi resnica o Heglu. Bil je, preprosto ponavlja Bedeschi, absolutist in gojil je vizijo države, ki bi bila prej korak nazaj kakor naprej. Določena racionalna videnja mu se ne dajejo pravice, da bi ga lahko imeli za resničnega predhodnika teorij in ideologije, ki so pozneje zaznamovale evropsko levico. Pomisliti pa je treba še, da je leta 1821, ko je glavno delo tega filozofa zagledalo svetlobo dneva, poteklo ze nekaj casa, odkar je Kant objavil svojo Doktrino prava, Benjamin Constant pa svoja Politčna načela. Očitno sta bila bolj »napredna« od Georga Wilhelma Friedericha Hegla.

G. W. F. Hegel

HIT SEZONE

Finančna grozljivka režiserja Slobodana Miloševića

Na pobudo ameriške vlade je posebna skupina finančnih strokovnjakov zacela prečesavati mednarodne denarne transakcije, da bi odkrila glavna vozlišča in kanale mreže, ki oskrbuje srbski bojni stroj z denarjem, gorivom, rezervnimi deli in orožjem. Tarce so najrazličnejši denarni zavodi, »poštni predali«, turistične organizacije in druga sumljiva podjetja, registrirana v svetovnih finančnih središčih, denimo Nikoziji, Londonu, Frankfurtu, Parizu, New Yorku, Tel Avivu in na Karibih. Nobena skrivnost ni, da tako v džungli nekdanjega vzhodnega bloka kot na krvavih tleh razpadle Jugoslavije mrgoli novopečenih srbskih podjetnikov, izmed katerih so mnogi zaceli z denarjem svojih nekdanjih državnih podjetij. Moskva, Budimpešta, Dunaj in Praga so najpomembnejša zarišča ilegalnih poslov, ki naj bi jih na zahtevo ZDA odločneje razkrinkale tudi druge države.

Izmed sumljivih denarnih zavodov je najbolj na očeh BB Cyprus Offshore Banking Unit (BB COBU), agencija Beograjske banke na Cipru. Ze od septembra

1988 jo vodi Borka Vucic, zelo ugledna priletna bančnica, ki je iz agencije v vsega dveh letih naredila enega največjih tujih denarnih zavodov na Cipru (t. off-shore bank, razpiti po temacnih poslih in spretnem izmikanju vsem nadzorom). V letu 1990, letu popolnega gospodarskega razsula v Jugoslaviji, je BB COBU ustvarila 5,6 milijarde dolarjev prometa (443-odstotna rast!). Ker temu denarnemu zavodu zdaj grozi, da ga bodo ciprske oblasti naposled le privile, so že vsoklicili »rezervni igralci«: ze lanskega junija so podobne podružnice na Cipru odprle razvpite srbske bančne ustanove Daffiment, Jugoskandik in Karic banka.

Podrobnejše preiskave utegnejo izbrskati na dan zanimiva imena, saj je javna skrivnost, da so na Cipru prenesli »svoja« premoženja mnogi najvišji častniki nekdanje JLA in vodilni srbski in mnogorski politiki. Poskrbljeno je tudi za njihovo potomstvo in sorodstvo: 20-letni Sasa Karadzic, sin Radovana Karadzica, je menda solastnik turistične agencije, registrirane na Cipru; 18-letni Marko Milošević, voždov sin, je pod izmislenim imenom boja delal v londonskem uradu beograjskega Interexporta, pariskega pa po istih virih

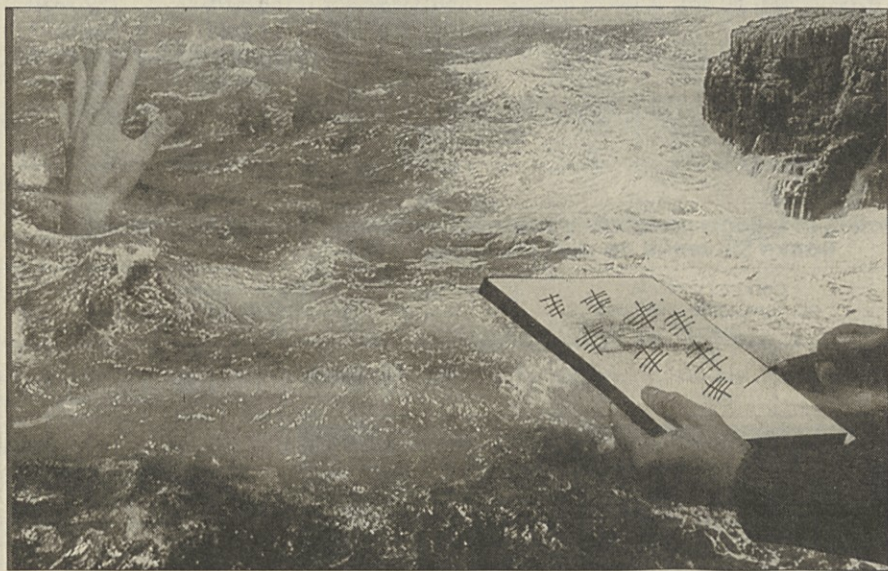
E. E. N.

vodi Aleksander Milošević, stric srbskega predsednika in nekdanji veleposlanik v Alžiriji.

Pomembne so zlasti vloge nekdanjih velikih

velika dela v nekdanji Sovjetski zvezi, nato pogodbe prenese na podjetja v Nemčiji, Svisi, Avstriji, Italiji in drugod, ta podjetja nato za ustrezno napi-

go hrana, električna energija in orožje, glavni odjemalci pa sosednje države, nekdanja SZ in države tretjega sveta (orožje za Somalijsko). Zdjaj pa kaze, da

jugoslovanskih trgovskih organizacij, kakršne so Generalexport, Jugometal, Univerzal in Interexport. Kot Beograjska banka in Jugobanka imajo po vsej Evropi, v obeh Amerikah in na Bliznjem vzhodu že dolgo dobro utečene podružnice. Večina jih se vedno živahno trguje s tretjimi državami, ukrepi ZN gor ali dol. Primer, kako je sankcije moc obiti: Generalexport prevzame

hnjene place najamejo vse osebe in zaračunajo storitve, vsa placila pa se stecejo na en sam racun, kjer »postar« denar dvigne in ga fizično odnese v t. i. Jugoslavijo.

Ostanek Jugoslavije namreč krvavo potrebuje gotovino. Lani je srbski režim po tujih ocenah z izvozom zaslužil 5 do 7 milijard ameriških dolarjev. Do nedavna je bilo tradicionalno izvozno bla-

največ zaslužka priteka od trgovine z mamili, predvsem s heroinom in z »ekstazom«. Vpletenih je na desetine podjetij in družb. Menijo, da je neka panamska družba, povezana z družino Noriega, maja 1989 podpisala pogodbo o izdelavi mamil v laboratorijih blizu Tetova v Makedoniji, omenjajo pa tudi Zrenjanin, Paracin in Kruševac v Srbiji. S surovina mi se menda oskrbujejo

po grsko-makedonski »zvezi«, za razpečevanje pa poskrbijo italijanska mafija in sorodne podzemeljske organizacije v drugih zahodnih in srednjeevropskih državah. Osrednja osebnost v teh poslih je menda Hamza Bohorac, dolgoletni partner razvpitega Zeljka Raznjatovića Arkana.

Skoraj smešno se v primeri s temi srhljivimi posli zdi zaslužkarstvo drugačne vrste, ki pa ni nič manj nečedno. Veliko srbskih zasebnih podjetnikov si je za »sedež« svoje- ga podjetja izbralo kraje, opustošene v zadnjih vojnih, npr. hrvaški Vukovar - se en nacin, da se elegantno izogneš mednarodnemu embargu, saj Vukovar vendar ni v Srbiji. Podjetje Evroraz kuje lepe denarce s prevozom pohištva in potnikov - iz BiH! Njegove stranke so predvsem Muslimani in Hrvati, ki si lahko privoščijo, da jim iz ogroženih območij za 1000 mark odpeljejo premicnine, za doplacilo 50 mark na glavo pa etnično ciscenje s pohištva uslužno razširi se na ljudi... Avtobusni prevozniki sluzijo tudi s povratnimi kartami za »vikend četnike«, ki jih prevazujejo na balkanske fronte iz zahodne Evrope (po pisanju v publikaciji Eastern Europe Newsletter z dne 16. marca 1993 tudi iz Slovenije).

Tarifa za paket, poslan iz Maribora prek Madzarske in Vojvodine v Banjaluko - 30 mark, ki jih je treba odsteti soferju avtobusa - je sprico vsega tega pljunek v greznico.

Kaj od gornjega bodo razkrile, dokazale, dopolnile, presecale, zatrole mednarodne organizacije? Ali pa bo »vse povedal« gazda Jezda, ki je na začetku marca pobral sila in kopita in zdaj iz tujine grozi tako Miloševiću kot njegovemu režimu? Takole so sestavljalci poročila v publikaciji Eastern Europe Newsletter sklenili razmišljanje o možnih razpletih:

»Vsa ta epizoda diši po obracunu v mafij-skem slogu, obracunu iz mascevanja in za vsako ceno. Srbija je danes, kot beremo, polna gangsterjev kot be-rac usi. Nova politična mafija je spodrinila nekaj vsemogočno JLA in komunistični varnostni aparat, predvsem KOS, in vse skrivne bratovščine vojaskih velikasev (denimo admirala Branka Mamule), ki so po Tito-vi smrti nekaj let vlekli vse niti... Afera gazde Jezde močno nakazuje, da se bo revolverski obracun v Beogradu kmalu zacel...«

Nova cesta bratstva in enotnosti?

DIMITRIJ RUPEL

Morda je tega deset let, morda se kaksno leto vec, kar sem bil na stopnicu hise, ki je bila takrat v družbeni lasti, prica nekega zanimivega pogovora. V podstresno stanovanje te hise se je bil nasilno vselil neki Neslove-nec, ki je imel to zanimivo navado, da se je ob koncu tedna grozno napil, nakar je razgrajal in razbijal. Pogosto so bila polomljena stikala, navsezadnje pa je moz razbil tudi lastno kopalnico in voda je zacela teci na glavo stanovalcu pod njim. Ta stanovalac je obiskal zgornje nadstropje, se pritožil povzročitelju in ga prosil, naj popravi svoj umivalnik, da ne bo vec puscal. In kakšen je bil odgovor? »Jaz tega umivalnika ne bom popravljal, popraviti mi ga mora država! Država naj plača, jaz sem revez, vi imate pa milijone...«

Zgodba je ena od tisočih, ki označujejo mentaliteto socialističnega življenja. Država in partija sta z ognjem in mečem pregnali »meščansko« in »privatistično« miselnost; obljubili sta, da bosta poskrbeli za vse in mnogi so jima zaceli tudi verjeti. Ob obljubah, ki jih je mogoče in treba izpolnjevati po partijskih kriterijih, sta se razrasla samovolja in nered. Nekaj tega nereda je ostalo se danes, ko od države ne pričakujemo, da se bo vtikala v soseske odnose ali da bo popravljala umivalnike, ampak da bo postavila nov pravni in vrednotni sistem - po možnosti podobnega tistemu, ki velja v drugih evropskih državah. Ubogi državljani: doživeti so morali eno revolucijo leta 1945, zdaj pa naj bi doživeli še eno!

Pravzaprav te spremembe niso nenavadne. Skozi velike spremembe je morala po vojni tudi sosedna Italija. Reformatorki so se po dolgih desetletjih nestabilnosti končno ustalili v svojih strankah in različnih bančno-podjetniških povezavah, nakar je izbruhnila afera »ciste roke«. Prisel je nov krog ljudi in delo zace-njajo novi reformatorki. Italijanom, pa tudi nam se zastavlja vprašanje: ali bo to delo opravljeno z novim nasiljem oziroma diktaturo ali s pomočjo parlamenta, kar obeta daljše obdobje nestabilnosti. Oblike diktature so: koncentracija moči v vladi, koncentracija moči v predsedniku države, vladavina vojske...

Problem z nalogami, ki čakajo slovenske oblasti, je v tem, da jih je nadpovprečno veliko in da so izredno težavne: socialno nezadovoljstvo zaradi nizkih dohodkov in pokojnin, zaradi visokega stevila brezposelnih; kolektivistična in egalitaristična miselnost; korupcija, neučinkovitost uprave, nova partijska kadrovska politika, opesano in uplahnjeno gospodarstvo, negotovo mednarodno okolje... Od vseh nalog in problemov se mi zdita najvažnejša dva: pomanjkanje ali neizdelanost konceptov rešitve in nejasen mednarodni položaj Slovenije. Iz novejših dokumentov in razprav sklepam, da naši politiki se niso povsem premagali iluzije v zvezi z Jugoslavijo oziroma da so postali dojemljivejši za sugestije iz nekaterih evropskih središč, naj se tesneje poveževo z Balkanom. Slovenski proračun bo, recimo, relativno dobro poskrbel za cestno povezovanje med Sentiljem in Zagrebom oziroma med Ljubljano in Hrasko; povsem zanemarjena pa je strateska smer Koper oziroma Gorica-Lendava. Ko bi Slovenija resno obravnavala evropsko opcijo, bi na vse možne nacine poskrbel za hitro dograditev slovenskega dela velike transverzale med Italijo in Madzarsko. Najprej bi morala po hitrem postopku določiti traso, urediti zemljišca in dovoljenja; nato bi morala poskrbeti za financiranje, ce ne gre drugače, s posebnim davkom. Prepričan sem, da bi večina Slovencev razumela in sprejela davek (ali npr. »benčinski tolar«), ki bi omogočil hitro in varno povezavo Primorske s Stajersko in Prekmurjem. Zaenkrat vlada razmišlja, kako bi ustregla Hrvatom, da bi cimprej prisli do Phyrnske avtoceste. In to spet v trenutku, ko Hrvaska z nimerem ne kaze spoštovanja do slovenskega premoženja na svojem ozemlju. Ropanje slovenskih vikendov v Istri morda prižadeva ožji sloj Slovencev, toda važnejša od materialne skode je demonstracija sovražnosti, ki ima politični pomen.

Kot kaže proračun, bo država v prihodnje skrbela predvsem zase in za neuspesno gospodarstvo (pomoč izgubamem in skrb za socialni mir sta »vredni« več kot sto milijard!). Manj pa razmišlja o nalogah, ki jih ne more rešiti nihče drug kot država: o učinkovitejši oziroma cenejši upravi (proračun predvideva nakup okoli 10.000 kvadratnih metrov novih prostorov za državne urade); o kulturi, ki je omejena na nacionalni trg dveh milijonov ljudi in ne more povecati »izvoza« na tuje trge; o cestah... Iz proračuna za solstvo, denimo, prav vsiljivo strli strankarska investicija v »Litostrojevo solo«, ki je vredna približno milijardo tolarjev.

ČLOVEKOVE PRAVICE

Med pravom in kaosom

Vcasu demokratizacije nekdanjih socialističnih sistemov in »markizacij« njihovih gospodarstev so postale tudi človekove pravice in njihovo spoštovanje relevanten pokazatelj uspešnosti ome-njenih procesov. Zato ni čudno, da se Vzhod tudi v tem primeru zgleduje po evropski tradiciji. Včasih tudi brez pravega razloga.

Izjave o doseganju evropske ravni varstva posameznika so sicer ob precejšnji meri dobrohotnosti prezevčljive, vendar se ob kritični presoji zlomijo vsaj na dveh točkah. Prvic, resnici na ljubo je treba priznati, da se vsaj velika večina postsocialističnih držav na tem področju se ne more kosati s svojim velikim vzorom, ki se, mimogrede, obcasno tudi sam srečuje s tovrstnimi težavami. In drugic, evropski nivo spoštovanja človekovih pravic se zdalec ne pomeni končne faze razvoja, kar je mogoče slutiti iz malikovalskih izjav vzhodnoevropskih držav.

Pri tem seveda ne gre za omalovaževanje v Evropi že dosežene stopnje varstva posameznika, pač pa za preprosto zgodovinsko dejstvo. Evropa in svet, ki se je v tem primeru pokazal le kot civilizacijski podaljšek Starega kontinenta, sta v preteklosti izoblikovala več v različna zgodovinska obdobja

umeščenih dosežkov s področja varstva posameznika. Vsak pa se je pojavljal le v kontekstu aktualne politične in obče družbene klime.

Ce je slo na začetku izključno za podeljevanje političnih pravic redkim izbrancem, se je s prvimi mednarodnopravnimi dokumenti o odpravi suženjstva na začetku 19. stoletja pojavila tudi občečloveška komponenta

GREGOR KOZOVINC

1950) je Generalna skupščina OZN sprejela mednarodni sporazum o gospodarskih, socialnih in kulturnih pravicah ter mednarodni sporazum o državljanskih in političnih pravicah (oba 19. 12. 1966). Razvoju človekovih pravic je seveda botrovala se cela vrsta protokolov in drugih doku-

najrazličnejših obveščevalnih služb, ali za zavestno pristranskost sodnih postopkov in odločitev.

Podeljevanje človekovih pravic je ekskluzivna domena države, ki pa je varovanju posameznika lahko bolj ali manj naklonjena. Navzven je torej vse odvisno od samozave-rovanosti suverena - drža-

zoper režim, ki je podpiral apartheid in rasno segregacijo v Južni Afriki. Pa se te je Velika Britanija vztrajno kršila.

Se bolj kot podeljevanje političnih pa je problematično zagotavljanje temeljnih gospodarskih in socialnih pravic. V tem primeru je država dolžna posamezniku zagotoviti

bilo obrnjeno. Pod krinko vsaj za silo vzdrževanega gospodarskega standarda - konec koncev je revolucijo najlaže izvesti s praznim želodcem - se je skrivljal kar najširši spekter kršitev človekovih pravic. Zato je imela Amnesty international na Vzhodu - pokojna Jugoslavija razumljivo ni bila izjema - precej dela.

Z zamenjavo političnih sistemov pa niso bile od-

orientacijo, nosi vsako v sebi. Takoj zraven tistega rdečega kosca duse, na katerem piše totalitarizem.

Po razpadu socializma je večina novo ustanovljenih držav pridobila. Najslabše so jo odnesli Bosanci. Ti so izgubili vse, mnogi tudi tisto najbolj temeljno pravico - pravico do bivanja. In postavlja se vprašanje, kako je mogoče, da si na današnji stopnji razvoja in vsem zenevskim konvencijam navkljub - neka ideologija povampirjenega nacionalizma ne kaznovano lasti pravico do oddoljanja o življenju in smrti nezavarovanega posameznika, ki ima konec koncev vso pravico, da to ideologijo odklanja.

Vprašanj, ki zadevajo spoštovanje človekovih pravic, pa naj gre za probleme sodobnega suženjstva, ki bi lahko zaradi obilice vojnih ubeznikov postalo pereč problem tudi v Sloveniji, ali za grozote vojne, ki divja kar preblizu, da bi se ji lahko neprizadeto izognili, je seveda se neprimerno več, vendar se zdi, da na večino ne bo mogoče odgovoriti, dokler na področju pravnega varstva posameznika ne bomo prilezli kakšno stopnico više. Romantiki so imeli pre-kleto prav: ta svet je vsaj kar zadeva pravno varstvo posameznika - ena sama solzna dolina. Kljub prihajajočemu obudsmu.

»TIC«

varstva posameznika. Človekove pravice so postale nujna komponenta vseh vsaj za silo mednarodnih

Z ustanovitvijo Društva narodov in povojno ustanovitvijo Združenih narodov je razvoj človekovih pravic dobil se dodaten zagon. Po sprejetju splošne deklaracije o človekovih pravicah (10. 12. 1948) in evropske konvencije o varstvu pravic in temeljnih človekovih svobostih (Rim, 4. 11.

mentov, ki so pripeljali do danasnega stanja. To pa je kljub filantropičnosti in naivnemu optimizmu podpisnikov vse prej kot rožnato.

To ne velja le za novo nastale evropske države. Cela vrsta tradicionalno demokratičnih držav se se dandanes ukvarja s teza-vami, ki izvirajo iz omejevanja človekovih pravic, pa naj gre za nekontrolirano opazovanje in zasledo-vanje posameznikov, ki so se znašli na spiskih

ve -, navznoter pa od predstavnikov pravoverne civilne družbe, ki postopke države bolj ali manj ponotraniijo.

Države podpisnice sporazuma o državljanskih in političnih pravicah so sicer dolžne upoštevati določen minimum le-teh, vendar je ob realni nemoci mednarodne skupnosti utopično pričakovati kakršenkoli uspeh zunanje-ga pritiska. Edini tovrstni svetli primer so sankcije mednarodne skupnosti

toliko in tiste pravice, ki jih je sposobna izpolniti. Ce to ni mogoče, se zgodi Etiopiji ali Somaliji. In ne glede na tisoce zrtev lakote so pred mednarodno javnostjo roke države čiste.

Podobno so si - oziroma si se, ce upoštevamo vztrajnost ZR Jugoslavije, Kube in Kitajske - pred očmi svetovne javnosti umivale roke socialisticne države. Le navidezno ravnotežje med političnimi in socialnimi pravicami

pravljene vse podedovane težave. Ce se je Madzaram, Cehom, Slovkom in končno nam Slovincem, posrečilo vsaj za silo dvigniti raven spoštovanja človekovih pravic, in za to je v slovenskem prostoru bolj zaslužna civilna družba kot pa politika, to se ne pomeni, da bo pri tem tudi ostalo. Odnos do drugače mislečih, Neslovencev in pripadnikov marginalnih skupin, pa naj gre za hardkorovce ali tiste z drugočno spolno

MENJALNIŠKI TEČAJI

9. aprila 1993

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	66,20	67,60	9,34	9,54	6,49	6,82
AMTK Plus	66,95	67,50	9,40	9,50	6,40	6,80
Avtohisa Ljubljana*	66,80	67,30	9,30	9,50	6,20	6,75
Atelje 92 Idrija	66,65	67,35	9,35	9,55	6,62	6,80
Azur Grosuplje	66,60	67,20	9,35	9,55	6,55	6,90
Banka Vipra, Nova Gorica	66,61	67,33	9,41	9,50	6,73	6,80
Bobr Fužine	67,00	67,50	9,50	9,60	6,70	6,90
Bobr Trzin	67,00	67,50	9,50	9,60	6,70	6,90
BTC Terminal Sezana	66,60	67,30	9,35	9,55	6,60	6,75
Come 2 Us*	67,00	67,60	9,45	9,55	6,50	6,80
Dom na trgu	66,90	67,49	9,49	9,57	6,66	6,73
Dom Kafe	66,90	67,30	9,49	9,55	6,67	6,80
Emona Globtour*	66,45	67,20	9,36	9,61	6,67	6,89
Eurotours international*	66,90	67,50	9,40	9,50	6,70	6,90
Feniks Koper	67,00	67,50	9,40	9,60	6,60	6,80
Feniks Markovec Koper	67,00	67,50	9,40	9,60	6,58	6,78
Feniks Portorož	67,00	67,50	9,38	9,58	6,62	6,78
Firadas	66,65	67,80	9,35	9,50	6,45	6,78
Galileo Kozina	66,60	67,20	9,10	9,40	6,65	6,75
Hida*	67,15	67,25	9,48	9,53	6,75	6,80
Hipotekarna banka Koper	66,65	67,80	9,20	9,55	6,50	6,85
Hram Rožice Menges	67,10	67,30	9,40	9,50	6,65	6,75
Hranilno kreditna služba	66,70	67,70	9,35	9,54	6,50	6,82
Idila Sečovlje	66,80	67,40	9,35	9,60	6,35	6,60
Ilirika Ilirska Bistrica	66,75	67,50	9,18	9,48	6,55	6,78
Ilirika Slovenj Gradec	67,05	67,30	9,44	9,53	6,55	6,79
Ilirika Postojna	66,85	67,40	9,31	9,48	6,65	6,78
Ilirika Sezana	67,15	67,40	9,35	9,52	6,68	6,78
Italdesign Nova Gorica*	66,70	67,40	9,36	9,55	6,72	6,82
Klub Slovenijales	66,60	67,29	9,30	9,45	6,67	6,80
Komercialna banka Triglav d.d.	66,45	67,55	9,35	9,55	6,45	6,80
Kompas Hertz Celje*	66,90	67,40	9,35	9,45	6,50	6,80
Kompas Hertz Velenje*	66,90	67,40	9,35	9,45	6,50	6,80
Kompas Hertz Idrija*	66,90	67,40	9,35	9,45	6,50	6,80
Kompas Hertz Tolmin*	66,90	67,40	9,35	9,45	6,50	6,80
Kompas Hertz Novo Mesto*	66,90	67,40	9,35	9,45	6,50	6,80
Kompas Hertz Krško*	66,90	67,40	9,35	9,45	6,50	6,80
Kompas Hertz Bled*	66,90	67,40	9,35	9,45	6,50	6,80
Kompas Holidays	67,10	67,35	9,50	9,60	6,60	6,80
Kompas Fintrade	67,00	67,80	9,40	9,52	6,55	6,79
Libertas Koper*	66,62	67,36	9,30	9,48	6,60	6,83
Ljubljanska banka d.d.	66,00	67,70	9,32	9,62	6,67	6,94
LB Banka Zasavje Trbovlje	65,90	67,50	9,36	9,59	6,45	6,93
LB Dolenjska banka NM	66,60	67,60	9,35	9,60	6,60	6,95
LB Komercialna banka NG*	65,30	67,80	9,13	9,54	6,45	6,85
LB Kreditna banka MB d.d.*	66,10	67,70	9,36	9,62	6,30	6,86
LB Splošna banka Celje	66,40	67,70	9,30	9,62	6,64	6,90
LB Splošna banka Koper*	65,80	67,77	9,07	9,52	6,39	6,88
MA - Vir	67,00	67,40	9,25	9,55	6,60	6,85
MAPO Portorož	67,10	67,60	9,40	9,54	6,65	6,80
Madai Sempeter pri NG*	66,70	67,35	9,37	9,50	6,72	6,83
Media*	67,10	67,50	9,45	9,60	6,55	6,75
Niprom I*	66,80	67,40	9,46	9,56	6,60	6,90
Niprom II*	66,80	67,40	9,46	9,56	6,60	6,90
Otok Bled	66,61	67,20	9,45	9,54	6,79	6,99
Petrol*	67,15	67,40	9,40	9,55	6,55	6,75
Pigal Solkan*	66,70	67,50	9,40	9,55	6,70	6,85
Pigal Kobarič*	66,70	67,50	9,40	9,55	6,70	6,85
Pigal Obutek*	66,70	67,50	9,40	9,55	6,70	6,85
Pigal Diskont*	66,70	67,50	9,40	9,55	6,70	6,85
Poštna banka Slovenije	66,10	67,29	9,15	9,51	5,90	6,69
Probanka Maribor	66,25	67,60	9,33	9,53	6,52	6,85
Publikum Ljubljana	67,05	67,33	9,50	9,65	6,65	6,89
Publikum Celje	67,00	67,20	9,42	9,52	6,58	6,79
Publikum Dobova	66,70	67,40	9,34	9,56	6,40	6,70
Publikum Kostanjevica	66,70	67,40	9,34	9,56	6,40	6,70
Publikum Krško	66,70	67,40	9,34	9,56	6,40	6,70
Publikum Maribor	66,70	67,49	9,49	9,55	6,30	6,79
Publikum Metlika	66,60	67,30	9,35	9,55	6,55	6,80
Publikum Mozirje	66,90	67,58	9,45	9,59	6,50	6,85
Publikum Novo Mesto	66,60	67,30	9,35	9,55	6,55	6,80
Publikum Piran	66,30	67,39	9,36	9,50	6,55	6,78
Publikum Trebnje	66,60	67,40	9,35	9,48	6,45	6,79
Publikum Sevnica	66,85	67,25	9,35	9,50	6,45	6,79
Publikum Sentilj	66,70	67,55	9,45	9,55	6,30	6,79
Publikum Sentjur pri Celju	67,01	67,49	9,43	9,53	6,58	6,79
Publikum Tolmin	66,95	67,38	9,42	9,50	6,65	6,78
Publikum Zagorje	66,90	67,39	9,40	9,55	6,50	6,82
Publikum Zalec	67,00	67,29	9,40	9,52	6,58	6,79
Roja	67,00	67,60	9,45	9,55	6,60	6,78
Shalaby Koper	66,70	67,40	9,20	9,50	6,62	6,79
Sit - on	67,00	67,50	9,40	9,60	6,50	6,90
SKB d.d. Ljubljana* **	66,35	66,75	9,42	9,48	6,72	6,92
Slovenijaturist Ljubljana	67,00	67,40	9,43	9,52	6,70	6,80
Slovenijaturist Jesenice	66,40	67,30	9,40	9,50	6,45	6,65
Slovenijaturist zel. p. Ljubljana*	67,05	67,60	9,45	9,55	6,65	6,85
Slovenijaturist zel. p. Maribor*	66,40	67,60	9,35	9,55	6,10	6,60
Slovenska investicijska banka*	67,00	67,50	9,40	9,55	6,40	6,75
Sonce	67,15	67,40	9,46	9,58	6,70	6,90
SZKB d.d. Ljubljana	66,70	67,70	9,35	9,54	6,50	6,82
Tartarus Postojna	66,20	67,44	9,21	9,51	6,47	6,76
Tentours Domžale	67,05	67,45	9,20	9,50	6,40	6,80
Tori*	67,10	67,40	9,35	9,60	6,60	6,80
Tourist service Portorož	66,30	68,10	9,10	9,60	6,40	6,80
Trias	67,00	67,40	9,40	9,50	6,55	6,80
Upimo	67,15	67,25	9,47	9,57	6,70	6,85

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

MENJALNICA HIDA
Pokrita trznica Ljubljana
MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKI, KRONE, FUNTE IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVAŠKI DINARJI
Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 70 z dne 9. aprila 1993 — Tečaji veljajo od 10.4.1993 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	73,6381	73,8597	74,0813
Avstrija	040	šiling	100	917,5710	920,3320	923,0930
Belgija	056	frank	100	313,6272	314,5709	315,5146
Kanada	124	dolar	1	82,9363	83,1861	83,4357
Danska	208	krona	100	1681,1372	1686,1958	1691,2544
Finska	246	marka	100	1797,0443	1802,4517	1807,8591
Francija	250	frank	100	1908,1085	1913,8500	1919,5916
Nemčija	280	marka	100	6457,2200	6476,6499	6496,0798
Grčija	300	drahma	100	—	47,6422	47,7851
Irska	372	funt	1	—	158,2246	158,6993
Italija	380	lira	100	6,6284	6,6483	6,6682
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	6,6483	—
Japonska	392	jen	100	92,1768	92,4542	92,7316
Nizozemska	528	gulden	100	5744,3429	5761,6278	5778,9127
Norveška	578	krona	100	1517,4467	1522,0127	1526,5787
Portugalska	620	escudo	100	69,2860	69,4945	69,7030
Švedska	752	krona	100	1362,4734	1366,5731	1370,6728
Švica	756	frank	100	7006,0836	7027,1651	7048,2466
Velika Britanija	826	funt sterling	1	158,3311	158,8075	159,2839
ZDA	840	dolar	1	104,2325	104,5461	104,8597
Evropska Skupnost	955	ECU	1	125,8964	126,2752	126,6540
Španija	995	peseta	100	89,8199	90,0902	90,3605

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 10. APRILA 1993

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. JUNIJA 1993:					1.000.000	628.498	639.388	1.267.886
61		125,6995%	127,8776%	126,7886%	100.000	62,850	63,939	126,789

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

9. APRIL 1993	v SLT za 100 HRD	
	nakupni	prodajni
menjalnica		
Azur Grosuplje	6,00	6,90
Hida*	6,00	7,30
Idila Sečovlje*	5,50	7,00
Italdesign	5,00	7,00
Kreditna banka Maribor	6,00	8,00
LB Banka Zasavje	6,00	9,00
Libertas Koper*	5,80	7,80
MA Vir	6,00	8,00
Otok Bled	3,96	8,48
Tentours Domžale	6,00	10,00
Tori	5,00	8,00

Tečaj velja danes:*

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

9. APRIL 1993	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
valuta		
ameriški dolar	1545,00	1585,00
nemška marka	968,00	988,00
francoski frank	284,00	293,50
holandski gulden	856,50	884,00
belgijski frank	46,70	48,20
funt sterling	2355,00	2435,00
irski sterling	2350,00	2430,00
danska krona	250,00	258,00
grška dramma	6,75	7,50
kanadski dolar	1225,00	1267,00
japonski jen	13,50	14,25
švicarski frank	1050,00	1072,00
avstrijski šiling	137,00	141,00
norveška krona	226,00	233,00
švedska krona	203,00	210,00
portugalski escudo	10,00	11,00
španska peseta	13,30	14,20
avstralski dolar	1095,00	1130,00
madžarski forint	10,00	15,00
slovenski tolar	14,50	15,00
hrvaški dinar	0,70	1,00

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

9. APRIL 1993			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	10,00	11,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	10,30	11,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	10,25	11,20
Avstrija	Posojilnica Sentjakob	10,00	12,00
Avstrija	Posojilnica Ločilo	10,00	11,00
Italija	Kmečka banka Gorica	14,50	15,00
Italija	Tržaška kreditna banka	14,50	15,00

DEVIZNI TRG BEOGRAD

8. APRIL 1993	
---------------	--

IZRAEL / POČASNA PRIVATIZACIJA

Ponudbe je veliko, kupcev pa malo

Vlada prodaja svoje delnice v bankah

JACK REDDEN

JERUZALEM - »Vlada sprejema nujnost koncepta privatizacije,« je dejal Amitzur Shlasky, pomočnik generalnega direktorja urada, ki vodi programe za zmanjševanje državnih podjetij. Nekdanji bančnik je poudaril besedo »koncept«. V praksi pa se je bilo vladnim ministrom vedno težko odpovedati moči, ki izhaja iz dejstva, da ima država pod kontrolo podjetja, ki obracajo milijone dolarjev.

Za privatizacijo ni časovnega načrta in napreduje zelo počasi. V zadnjih petih letih je vlada ponudila le dvanajst primerov prodaj, med katerimi so bile tudi manjše delničarske družbe, v katerih je imela kontrola država.

Shlasky in njegovi stiri uradniki naj bi nadzorovali prodajo državnih obratov, vrednih milijarde dolarjev. Vlada ima v lasti okoli sto sedemdeset družb, ceprav jih okoli devetdeset ne posluje profitno, nekatera pa so stranskega pomena. Kljub temu pa ostane še dovolj kandidatov za privatizacijo. »Gre za okoli dvajset do petindvajset industrijskih podjetij, ki so resnični kandidati,« pravi Shlasky. Trinajst med njimi pa tvori devet-

deset odstotkov skupne vrednosti vseh. Seznam zajema takšne gigante, kot so državni energetski sistem, monopolno telefonsko podjetje Bezeq in zelo dobičkonosno podjetje Israel Chemicals. Skupna vrednost, ki jo je omenil Shlasky, pa ne zajema velikih bank, ki so že desetletja pod posrednim lastništvom vlade.

Ni mogoče govoriti, da bi primanjkovalo zasebnega denarja za nakup privatiziranih firm. Novembra lani je vlada ponudila naprodaj svojih 42 odstotkov delnic v holdingu IDB in je na poziv za vpis delniškega deleža v vrednosti 510 milijonov seklov dobila kar 65 milijard seklov. Seveda so tudi takšna podjetja, za katera ni najti kupca. Izraelska vojna industrija je leta 1991 s svojo izgubo v vrednosti 239 milijonov dolarjev pometla dobičke vseh drugih državnih industrij skupaj.

Hitro se krči in s cedalje manjšimi naročili v času, ko ni več hladne vojne, pač ni veliko obetov za spremembo na bolje. So pa tudi takšna podjetja, ki so privlačna. Shlasky upa, da bo v naslednjih šestih mesecih prodal 65 odstotkov dele-

za v družbi za gradnjo stanovanj ter v podjetju Shekem, ki ima verigo veleblagovnic in je v začetku servisiral vojnega oporisa. Upa, da bo do kompletne odprodaje prišlo v treh letih.

Letos je vlada dobila dvesto milijonov dolarjev za preostali delež v družbi Industrial Buildings.

Eden izmed državnih uradnikov meni, da proces cedalje bolj izgublja zagon in se bo privatizacija nadaljevala zelo počasi.

Nasprotovanja prihajajo od znotraj, od birokratov, ki vodijo firme, in od ministrov, ki delijo donosna delovna mesta. Obstrukcijo privatizacije lahko izvajajo enostavno tako, da zadržujejo informacije o podjetjih. Tisti, ki nasprotujejo prodaji državnega imetja, se sklicujejo tudi na nacionalno varnost in pri tem trdijo, da sta, na primer, letalska in telefonska družba vitalnega pomena in morata biti pod kontrolo vlade.

V Izraelu je enako kot drugod povzročila pritisk na privatizacijski proces želja, da se povečajo prihodki in pa prepričanje, da bo zasebno upravljanje podjetij bolj učinkovito vodilo za poslovanje.

Vir dobička, vir čistega zraka

MEDNARODNA TRGOVINA / SPORAZUM O TROPSKEM LESU

Med dobičkom in varstvom narave

Največji izvoznik je Malezija, uvoznik pa Japonska

ZENEVA - Države - izvoznice lesa so predlagale, naj se sporazum o tropskem lesu razširi na celotno mednarodno trgovino z lesom in lesnimi izdelki, kot je zapisano v enem od dokumentov ZN. Predlog iz tega dokumenta bodo obravnavali v Zenevi med 16. in 18. aprilom v okviru globalnih pogajanj o sporazumu, ki naj bi nasledil leta 1983 podpisani Mednarodni sporazum o tropskem lesu.

Drugi sestanek pod pokroviteljstvom Konference o trgovini in razvoju ZN (Unctad) je napovedan za čas med 21. in 25. junijem v Zenevi.

Svetovna trgovina z le-

som doseže približno 7, 5 milijarde dolarjev letno, kot je sporočil sekretariat Unctada s sedežem v Zenevi. Petletni sporazum, ki so ga začeli izvajati aprila 1985, so doslej dvakrat podaljšali za dve leti, iztekel pa se bo 31. marca 1994. Ta sporazum je podpisalo približno 50 držav, vključno z 12 članicami ES. Sporazum zadeva listnati tropski industrijski les za države, ki niso v tropskem pasu. Pakt ne vključuje nobenega mehanizma za uravnavljanje cen, spodbuja pa raziskave in razvoj ter namenska vlaganja za pogozdovanje in gospodarjenje na ogroženih gozdnih površinah. Tisti členi sporazuma, ki

opozarjajo na vzdrževanje ekološkega ravnotežja, so bili pri Svetovnem skladu za naravo zelo dobro sprejeti.

Izvoznice lesa so v zaupnem dokumentu Unctadu predlagale, naj v svojem novem sporazumu zajame celotno trgovino z lesom in lesnimi izdelki, predlagajo pa tudi, naj bi se dokument imenoval »Mednarodni sporazum o trgovini z lesom«. »Predlog izvoznice se zavzema za razširitev cilja sporazuma, ki naj bi nasledil prejšnjega, tako da bi vanj zajel vso mednarodno trgovino z lesom, kar je že sprejeto, hkrati pa tudi trgovino z lesom, ki izhaja iz gozdov zmernega in se-

vernega pasu,« je zapisano v dokumentu. Države izvoznice lesa, ki nadzorujejo približno 90 odstotkov tropskih gozdov na svetu ter približno enak odstotek celotnega izvoza v svojem obsegu, so predvsem Malezija, Indonezija in Slonokoščena obala. Največji uvozniki lesa pa so Japonska, Južna Koreja in ZDA.

Države uvoznice so v posebnem zaupnem predlogu predlagale obnovo sporazuma, ki naj bi se se naprej omejeval na tropski les za industrijsko uporabo, pri čemer so misljeni hlodi, zagan les, furnir in vezan les, v ta sporazum pa ni zajet les za proizvodnjo celuloze. (Reuter)

V VEČ KOT 90 KRAJIH FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

KMEČKE IN OBRTNE HRANILNICE VSA MOČ VAŠE TRADICIJE

Obstajajo banke, ki verjamejo v enake vrednote kot vi: to so Kmečke in obrtne hranilnice. Nastale so pred več kot sto leti, da bi konkretno odgovorile na potrebe družin in majhnih podjetij in že od nekdanj živijo v vaši ekonomski in družbeni stvarnosti. Zato so lahko vzpostavile dialog z vami in vam poklonile zaupanje, ki ga zaslužite. Toda Zadružne hranilnice (Casse di Credito Cooperativo) so nekaj več:

»družina« bank, ki je prisotna v več kot 90 krajih Furlanije Julijske krajine. Zato za vašo hranilnico stoji gotovost, tradicija, dinamčnost in moč velike skupine.

**HRANILNICE
IN POSOJILNICE**
Furlanije-Julijske krajine

Tvoja domača banka

BOLGARIJA / PRIVATIZACIJA IN SKLADI

Do zdaj so prodali le peščico podjetij

Vračanje nacionalizirane lastnine

JONATHAN LYNN

SOFIJA - Skupina bolgarskih bančnikov in predstavnikov oblasti si prizadeva znova pognati v tek privatizacijski program, z nactom, ki naj bi hkrati rešil tudi problem bančnih slabih dolgov državnim podjetjem.

Kot v številnih državah vzhodne Evrope, ki so stopile na pot tržne preobrazbe, je tudi v Bolgariji privatizacija nekoliko zastala, ceprav naj bi bila osrednja oporna točka vladne politike. Nekaj zaradi pomanjkanja politične volje, nekaj zaradi nesoglasij okrog tega, kako naj poteka.

Sofijske ulice so sicer spremenile svoj videz, saj je na njih veliko zasebnih trgovin, vendar so te posledica vračanja tiste lastnine, ki je bila zasežena v komunističnem režimu, zdaj pa so jo vrnili prvotnim lastnikom oz. njihovim dedicem.

Kljub temu da je bil privatizacijski zakon sprejet v parlamentu, pa so doslej prodali komaj peščico državnih podjetij.

Nova skupina, ki jo neformalno vodi namestnik guvernerja centralne banke Emil Harsev, si zdaj prizadeva oblikovati načrt, po katerem naj bi državno lastništvo nad podjetji preoblikovali v vrsto posebnih skladov. Lastniki delnic teh skladov, vsako področje industrije bo imelo svojega, bi postale banke, ki so ta podjetja kreditirale. Skladi bodo se naprej v državni lasti, vendar pa bodo banke prejele posebne »privilegirane delnice« v

zameno za svoje slabe dolgov. Lastniki teh preferenčnih delnic bodo imeli tudi pravico glasu, vsako leto pa jim bodo prinašale skromne dividende, za katere naj bi jamčila država.

Dividende naj bi ustrezale približno tretjini bančne obrestne mere centralne banke, ki trenutno znaša 51 odstotkov, tolikšna pa je tudi obrestna mera za lombardna posojila, ki bankam zagotavljajo reden dotok sredstev. Ker pa ti skladi ne bodo delovali tako, kot so nekdanja področna ministrstva v centralno-planškem sistemu, bodo prinesle preferenčne delnice imetnikom tudi pravico do glasu, s čimer bo bankam tudi omogočeno, da bodo skladi dejansko tudi preoblikovali podjetja. »Lastnik skladov bo država«, je povedal Viktor Papazov, direktor prve bolgarske borze, »vendar bodo le-ti neodvisne ustanove.

Seveda bodo povezane z ministrstvom, po drugi strani pa tudi s podjetji, ki so jih te banke kreditirale, tako da bodo imele precej vpliva na politiko teh skladov«. Z delnicami bo mogoče trgovati na borzi, kar naj bi spodbudilo tudi dosedanje skromno trgovanje z delnicami peščice zasebnih podjetij in z državnimi obveznicami z zelo skromnim prometom.

Zaradi zelo nerednega ali sploh ustavljenega odplačevanja dolgov podjetij bodo preferenčne delnice na trzišču na začetku

imele vrednost, ki bo veliko nižja od njihove nominalne vrednosti. Takoj, ko bodo podjetja prestrukturirana in se bodo obrestne mere znižale, bo cena teh delnic zrasla, in ko bodo dosegle svojo nominalno vrednost, jih bodo umaknili ter zamenjali z navadnimi delnicami. Ta borzna trgovina bo potekala v državnem okviru, pri čemer ne bo mogoče trgovati z dividendami, je povedal Papazov. Skladi bodo podobni skupnim skladom z omejeno veljavnostjo, kakršne poznajo na Zahodu. Svojo vlogo bodo opravili, ko bodo odprodali lastnino, zaradi katere so bili ustanovljeni v procesu privatizacije, ki traja približno 10 do 15 let, je povedal Andrej Prumov, operativni vodja Gospodarske banke.

Ni povsem jasno, za kolikšno vsoto denarja gre v celoti, saj nekateri ocenjevalci govorijo, da slabi dolgovi v bankah, ki so prav tako v državni lasti, znašajo 580 milijonih dolarjev, drugi pa govorijo o več kot 3, 1 milijarde dolarjev.

Ta velikanska vsota je bila v času komunističnega režima odobrena kot kredit številnim podjetjem, ki so državno pomoč dobivala pretežno iz političnih razlogov, manj pa iz gospodarskih. Ker so bilance teh podjetij neociscene in polne fiktivnih aktiv, bolgarske banke ne morejo začeti novih poslov in tako zadržujejo bolgarski vzpon iz recesije.

Gledališča

Slovenija

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM
DANES: ob 21. uri (Okrogla dvorana) Strniša/Frey: ZABE. Vstopnice 600 SIT.

DRAMA SNG (061/221-511)
DANES: ob 19.30 uri B. Friel: PLES V AVGU-STU. Za abonma Sobota in izven.

MESTNO GLEDALISCE LJUBLJANSKO (061/210-852)

DANES: ob 20. uri: L. Jagodic, M. Pokorn. B. Tadel: KLINIKA TIVOLI d.o.o. Za izven in kon-to. Predstava je razprodana.

KUD FRANCE PRESEREN (061/332-288)
DANES: ob 20.30 uri tragicna veseloigra z lutkami NAPRAVITE MI ZANJ KRSTO. Lutke je zasnoval Silvan Omerzu, predstavo je režiral Jan Zakonjšek, avtor in izvajalec glasbe Erno Tomastian, igrata Brane Vizentin in Bostjan Seyer.

KRŠKO

KULTURNI DOM
DANES: ob 19. uri A. P. Cehov: GESNJEV VRT, gostovanje Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta. Za abonma in izven.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

KULTURNI DOM
V PRIHODNIH DNEH: v petek, 16. t. m., ob 20.30 premierska predstava - red A - Milan Klec: Vsega je kriva Marijana Derzaj v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča. Krstna uprizoritev. Režija Dusan Mlakar. Igrajo Alojz Svete, Lucka Pockaj, Vladimir Jurc, Maja Blagovic, Gojmir Lesnjak.

DVORANA TRIPCOVICH
Operna sezona in Baleti 1992/93
V PRIHODNIH DNEH: od 17. t. m. do 4. maja - A. Bibalos »La signorina Julie«. Režija Franco Giraldi.

Predprodaja in rezervacija vstopnic za vseh deset predstav je že v teku pri blagajni Dvorane Tripčovich: 9-12, 16-19, ob predstavah 9-12, 18-21 (zaprto ob ponedeljkih).

GLEDALISCE ROSSETTI
V PRIHODNIH DNEH: od 14. do 25. t. m. gostovanje gledališke skupine iz Genove in Stalne-gledališča iz Catanee z delom G.E. Lessinga »Nathan il saggio«. Režija Guido De Monticelli. Predstava v abonmaju: odrezek st. 10. Predprodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063) in v gledališču Rossetti (tel. 54331).

GLEDALISCE CRISTALLO
LA CONTRADA
V PRIHODNIH DNEH: od 17. do 25. aprila gostovanje gledališke skupine Produzioni Mario Chiochio iz Rima z delom Nöela Cowarda »Spirito allegro«. Režija Franco Però. Nastopajo Ugo Pagliai, Paola Gassman in Benedicta Boccoli.

MILJE

GLEDALISCE VERDI
V PRIHODNIH DNEH: v torek, 27. t. m., ob 21. uri za niz komičnega teatra: Paolo Hendel - »Alla deriva«. Predprodaja vstopnic pri UTAT - Pasaza Protti 2 (tel. 040/630063).

VIDEM

AVDITORIJ MENOSSI
Ul. S. Pietro - S. Osvaldo
V PRIHODNIH DNEH: 16. in 17. t. m., ob 21. uri - niz Contatto comico: »Arringa e verdurini« - The Beatles Songbook Concerto.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALISCE
V PRIHODNIH DNEH: v torek, 13. t. m., ob 19.30 drama Friedricha Schillerja - Kabale und Liebe.

Glasba

Slovenija

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM (061/222-815)
DANES: ob 20. uri (Gallusova dvorana) Green-town Jazz Band z gosti. Vstopnice 600, 800 SIT.

SLOVENSKA FILHARMONIJA (061/222-815)
DANES in JUTRI, 10. in 11. aprila, bo med velikonočnimi prazniki prvič potekal VELIKONOCNI ZBOROVSKI FESTIVAL. Na njem se bodo predstavili: danes, v soboto, 10. aprila ob 20. uri - Praški komorni zbor, jutri, v nedeljo, 11. aprila ob 20. uri Komorni zbor Erica Ericsona. Koncerti potekajo v soorganizaciji CD in Slovenske filharmonije.

TRNOVSKA CERKEV
NAPOVEDUJEMO: v ponedeljek, 12. aprila, ob 11. uri bo v Trnovski cerkvi slavnostna masa, pri kateri bo sodeloval Mešani zbor župnije Trnovo, z dirigentom Srečkom Grumom. Masa sodi v okvir VELIKONOCNEGA ZBOROVKEGA FESTIVALA.

STOLNICA
NAPOVEDUJEMO: v ponedeljek, 12. aprila, ob 20. uri nastop Ljubljanskih madrigalistov, pod vodstvom dirigenta Matjaza Scka. Koncert sodi v okvir VELIKONOCNEGA ZBOROVKEGA FESTIVALA.

CELJE

ZUPNIJSKA CERKEV VOJNIK
NAPOVEDUJEMO: v ponedeljek, 12. aprila, ob 18. uri VENEC SPOMINCIC MOŽU NA GROB, recital v izvedbi Okteta Kompolcani.

KULturna DVORANA GS
NAPOVEDUJEMO: v ponedeljek, 12. aprila, ob 19.30 uri VI. abonmajski koncert Zavoda za kulturne prireditve Celje. Nastopa Dubrovka Tomsic, klavir.

LIJSKA BISTRICA

KLUB MKNŽ
DANES: ob 23. uri koncert skupin Transmisia z Reke in CZD iz Maribora.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

CERKEV MADONNA DEL MARE
V PRIHODNIH DNEH: v četrtek, 22. t. m., ob 20.30 abonmajski koncert Glasbene maticice. Nastopili bodo Ljubljanski madrigalisti pod vodstvom Matjaza Scka.

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 16. aprila, ob 21. uri niz koncertov »Zattere alla deriva«. Nastopila bosta Trio Lingua Franca & Val Resia Ensemble.

GLEDALISCE ROSSETTI
V PRIHODNIH DNEH: v četrtek, 29. in v petek, 30. aprila koncert-predstava Giorgia Gaberja. Izven abonmaja. Za abonente popust.
V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 26. aprila, ob 20.30 koncert Trzaskega koncertnega društva. Nastopil bo Uto Ughi.

Alpe - Jadran

TREVISO

PALAUVERDE
NAPOVEDUJEMO: 20. aprila bo v Trevisu otvoril turnejo Vasco Rossi, 12. junija pa bo nastopil na stadionu v Vidmu.

REGGIO EMILIA

GLEDALISCE VALLI
V PRIHODNIH DNEH: v četrtek, 22. t. m., ob 21. uri bo na sporedu koncert Simfoničnega orkestra Emilije Romagne »A. Toscanini«, ki bo

pod taktirko Fransa Brüggena izvajal Beethovno skladbo.

Ponovitev koncerta bo v petek, 23. t. m., ob 21. uri v Ceseni - Gledališče Bonci.

Razne prireditve

Slovenija

LJUBLJANA

FILOZOFSKA FAKULTETA
NAPOVEDUJEMO: v torek, 13. aprila, ob 19. uri (predavalnica 34) v okviru HUMANISTIC-NEGA SIMPOZIJA predavanje mag. Alberta Mr-goleta: Zgodbe o tobaku za otroke. Vabljeni.

V torek, 13. aprila, ob 18. uri (predavalnica 102) predavanje trzasko zgodovinarke Marine Cattaruzza na temo Trzasko meščanstvo v prvi polovici 19. stoletja. Zgodovinarica bo imela v sredo, 14. aprila ob 9.30 uri drugo predavanje, z naslovom Trzasko meščanstvo od 1850 do 1914. Predavanji bosta v nemščini. Vabljeni.

KLUB K4 (061/113-282)

DANES: ob 22. uri PIZZA PARTI, za vse pizabangerje in njihove simpatizerje.
JUTRI: ob 21. uri posebna projekcija filma, FRUIT MACHINE, uvod v spomladansko filmsko serijo Roza diska. CD (061/222-815)
NAPOVEDUJEMO: od 14. do 18. aprila bo ob 20. uri (Linhartova dvorana) projekcija filma Pedra Aldomovarja ATAME (Zvezi me). Vstopnice 400 SIT.

PORTOROŽ

AVDITORIJ
DANES: ob 17. uri velikonočna prireditve za goste Portoroža s folklorno skupino Tine Rozanc iz Ljubljane.

SEVNICA

GRAD SEVNICA
DANES: ob 12. uri Poroka malo drugače. Za slavnostno vzdušje o poskrbel mešani pevski zbor Lisca.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALISCE MIELA
Do ponedeljka, 19. aprila bodo v gledališču Miela predvajali filme angleskih mojstrov Michaela Powella in Emerica Pressburgerja.
V PRIHODNIH DNEH: 19. aprila ob 18.00, 20.00, in 22.00: »The Tales of Hoffmann«, I. M. Shearer, L. Massine, L. Tchierina, F. Ashton. Zmedjo predstav bosta komentirala Martin Scorsese in Bruce Eder.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA
DANES: ob 18. uri bosta glasbena kritika Daniele Spini in Gianni Gori spregovorila o operi A. Bibala La signorina Julie, ki bo na sporedu 17. t. m., ob 20. uri za red A. Vstop prost.

Za najmlajše

Slovenija

LJUBLJANA

LUTKOVNO GLEDALISCE (061/314-962)
DANES: ob 11. uri Svetlana Makarovic: GAL MED LUTKAMI. Za izven.

KUD FRANCE PRESEREN (061/332-288)
DANES: ob 17. uri igrata ZLATI VIOLINSKI KLJUC v izvedbi LS Lutke cez cesto.

KOPER

GLEDALISCE KOPER
DANES: ob 10. uri: Z. Florian: TOBIJA - gostovanje Lutkovnega gledališča iz Ljubljane.

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALISCE MARIBOR (062/26-748)

JUTRI: ob 11. uri Jozica Ros: UGANKE ZANKE, ZAVOZLANKE. Predstava je primerna za otroke od 3. leta starosti.

Razstave

Slovenija

LJUBLJANA

ATRIJ LJUBLJANSKE MESTNE HISE

Se danes, od 9. do 17. ure, si lahko ogledate razstavo najlepših prihov, značilnih za različne dele Slovenije. Ogledate si lahko tudi velikonočne butarice in ze pozabljeno velikonočno pecivo. Razstavo ze tretje leto pripravlja CZP Kmečki glas v sodelovanju s slovenskim Etnografskim muzejem.

CANKARJEV DOM

Do 25. aprila (Sprejemna dvorana) je na ogled razstava otroških ilustratorjev iz vsega sveta Podobe domislilije - Sarmede 92'.

NARODNA GALE-RIJA

NAPOVEDUJEMO: v sredo, 14. aprila vas vabimo na otvoritev razstave EVOPSKI SLIKARJI IZ SLOVENSKEH ZBIRK. Avtorja razstave in kataloga: prof. Federico Zerri, Rim in kustos Narodne galerije v Ljubljani, dr. Ksenija Rozman.

MESTNA GALERIJA

Do 25. aprila si lahko ogledate posmrtno retrospektivno razstavo hrvaskega umetnika IVA GATTI-NA. Na ogled so njegove slike, skulpture in dela na papirju.

GALERIJA COMMER-CE

NAPOVEDUJEMO: 13. aprila ob 18. uri otvoritev razstave BEATRIZ TOMSIC (Argentina) in CAROLINE KOGLOT (Venezuela). Razstavo bo odprl predsednik Slovenske izseljenske matice dr. Mirko Jurač.

GALERIJA GRAD TI-VOLI

Na ogled je razstava MLADA SLOVENSKA GRAFIKA. Razstavljalci: Cr-tomir Freljih, Klementina Golija, Samuel Grajfoner, Gregor Kokalj, Karel Pleme-niš, Natasa Ribic, Zora Stancic, Marija Staric - Jen-sko in Petra Varl-Simoncic. Informacije na tel. 061/225-632.

PLECNIKOVA KNJI-GARNA/Subečeva 1a

Do 1. maja je na ogled slikarska razstava AN-DREJA DOLINARJA z naslovom Cvetje - krajine - clovek.

GALERIJA ILIRIJA

Do 26. aprila razstavlja DRAGICA CADEZ-LAPAJNE ATELIER ZOIS
Do 15. aprila bo na ogled razstava Ko se fotografija) predstavi. Razstavlja fotograf DRAGAN ARRIGLER. Tel. 061/153-244.

GALERIJA KRKA

Do 28. aprila bo na ogled razstava slik MAJE BERDEN

GALERIJA STO-PNISCE

Na ogled je razstava fotografij JANJA NOVAKA. Galerija je odprta vsak delav-nik od 8. do 4. zjutraj. Informacije na tel. 061/313-926.

PREDSTAVNISTVO MURE

Na ogled je 1. razstava del članov Društva Likov-nih umetnikov Prekmurja in Prekije.

VODNIKOVA DO-MACIJA

Na ogled je razstava fotografij mojstra RAFAELA PODOBNIKA.

Do 27. aprila je na ogled razstava akademskega slikarja JANEZA SIBILE.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE

Do 13. aprila je na ogled fotografska razstava MA-TEJA OKORNA: Akt in PRI-MOZA PREDALICA: Igra pred zrcalom - portreti slovenskih igralcev.

Na ogled je razstava si-birskega slikarja NIKOLAJA RIBAKOVA.

Muzej je odprt od torka do nedelje od 10. do 18. ure. Vstopnine ni. Tel. 061/323-968.

MARIBOR

UMETNOSTNA GA-LERIJA

Na ogled je retrospektiv-na fotografska razstava z naslovom VENO PILON, pariski fotograf.

RAZSTAVNI SALON ROTOVZ (Trg Bori-sa Kraigherja)

Na ogled je razstava del mariborskega grafika SIMO-NA GRAJFONERJA, na-grajenca raznih razstav, med drugim tudi letošnjega grafičnega bienala na Otočcu.

SLOVENJ GRADEC

GALERIJA LIKOV-NIH UMETNOSTI

Na ogled je razstava Nove pridobitve za stalno zbirko Galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec 1987-1992.

CELJE

LIKOVNI SALON
Na ogled je razstava Ko-medija na plakatu.

LIKOVNI SALON

Do 10. aprila si lahko ogledate pregledno razstavo TIHOZITJA, GOJMIJA AN-TONA KOSA.

GALERIJA KOMPAS
Razstavlja akademski slikar, kipar in restavator FRANCI KOSI KOLIS. Razstava na temo Ekologija bo odprta do 17. aprila.

VELENJE

KULTURNI CENTER IVAN NAPOTNIK
Na ogled je razstava BLANKE STEPANCIC.

PTUJ

GRAD
Na ogled je razstava z naslovom Nakit - magična moc oblike, ki jo prirejata Pokrajinski muzej Ptuj in Arheološki muzej iz Zadra.

KRANJ

CLUB GALOISES BLONDES
Na ogled je razstava grafitov Strip core.

GALERIJA V

PRESERNOVI HISI
Na ogled je razstava aka-demске slikarke Melite Vovk.

GALERIJA MESTNE HISE

Na ogled je razstava slik akademске slikarke BRIGI-TE POZEGR-MULEJ.

PIRAN

GALERIJA MEDUZA 2
Na ogled je razstava slik KLAVIDIJA TUTTE. Informacije na tel. 066/73-753.

TARTINIJEVA HISA

Na ogled je razstava likovnih del SAMA TAVZLIJA.

GALERIJA SV. DO-NATA

Na ogled je razstava del JANEZA BOLJKE.

KOPER

GALERIJI LOZA
Na ogled je razstava slik TOMA PODOBNIKA

NOVA GORICA

LIKOVNA VITRINA

Na ogled je razstava slik ANTONA PLEMLJA.

PREDDEVERJE POK-RAJINSKEGA ARHIVA

Na ogled je razstava Nova oblast - nova imena, preimenovanja krajev na območju občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin v letih 1945-1955.

POSTOJNA

GALERIJA POD

KLANCEM
Razstava slikarke FLO-RIANE IPAVEČ.

DOBROVO V BR-DIH

Na ogled je razstava del IVANE KOBILICE in FER-DA VESELA

SOLKAN

VILA BARTOLOMEI
Do junija je na ogled et-noloska razstava Skedenj-ska krusarica.

KANAL

SPOMINSKA SOBA

MARIJA KOGOJA

Na ogled je razstava 100 let rojstva muzealca, arhivista in pesnika Ludvika Zor-zuta, originalne skladbe Vinka Vodopivca.

TOLMIN

KNJIZNICA CIRILA KOSMACA

Na ogled je razstava umet-niske fotografije TIHOZITJA MOJMIJA MARAZA.

SEŽANA

MALA GALERIJA
Do 30. aprila je na ogled razstava akvarelov SLAVKE KRANJEC.

KD SRECKO KOSOVEL
Na ogled je razstava slik JOZETA TISNIKARJA.

K O S O V E L O V A

KNJIZNICA

Do 15. aprila je na ogled razstava ilustracij akademi-ske slikarke ALENKE SOT-TLEKJEVE.

IDRIJA

GALERIJA IDRIJA
Na ogled je razstava slik BOZIDARJA JAKCA.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA FARA

Na ogled je razstava foto-grafij BOSTJANA GUNCARJA. Razstavo si lahko ogledate vsak dan med 9.30 in 12.30 uro ter med 16. in 19. uro, ob sobo-tah od 9. do 12. ure.

GALERIJA LOSKEGA MUZEJA

Na ogled je razstava del beneskih umetnikov. Razstavljajo: Gianni Balus, Giovanni Carlig, Brunetta di Lenardo, Loretta Drobolo,

Giacinto Iussa, Tresa Len-daro, Paolo Manzini, San-dra Manzini, Gianni Osgba-ch, Alessio Petricig, Alvar-do Petricig, Paolo Pteicig, Claudia Raza, Luisa Toma-setig, Rosina Zufferli. Informacije na tel. 064/622-261.

OKROGLI STOLP

Na ogled je razstava Uran v mineralogiji, v rudah in v Zirovskem vrhu.

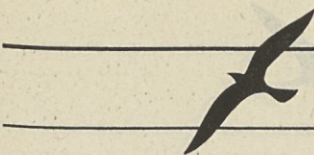
KROPA

KOVASKI MUZEJ

Na ogled je prenovljena in razširjena razstavna zbirka o nekdanjem zebljarstvu v Lipniški dolini.

BEGUNJE

GALERIJA AVSENIK
Na og

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

	Tedenski izbor
09.40	Radovedni Tacek: Par
09.55	Tudi to je Amerika, 1. oddaja
10.25	Oscar Junior: Prislek, tuja nanizanka
10.40	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
11.25	Dolga pot domov, ameriski film (CB), VPS 1125
13.00	Porocila
13.05	Tednik, ponovitev
	Filmsko popoldne
15.05	Jezus iz Nazareta, ponovitev 4., zadnjega dela italijansko/angleške nadaljevanke, VPS 1500
17.00	TV Dnevnik 1
17.10	Svet odkritj, 2/11 del ameriske poljudnoznanstvene serije, VPS 1710
18.00	RPL
18.35	TV Mernik
18.50	Z Damjanom Ovscom o velikonocnih simbolih, 2 odd.
19.10	Zrebanje 3 x 3, VPS 1912
19.30	TV Dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Utrip
20.30	Ona + On, VPS 2030
21.35	Tvojo smrt oznanjamo..., posebna velikonočna oddaja
22.10	TV Dnevnik 3, vreme, VPS 2210; sport
	Sobotna noč
22.50	Nocni videomeh, VPS 2250
00.10	Pesmi Elvise Presleya, 1. del, VPS 0010 (do 01.05)

SLOVENIJA 2

	Tedenski izbor
10.00	Jakec in carobna lučka, 26., zadnja epizoda angleške risane serije
10.10	Pet prijatelj, 2/13 del angleške nanizanke
10.35	Klub klubov, kontaktna oddaja za otroke
12.10	Zgodbe iz školjke
13.00	Porocila
13.05	Veliki koreografi - Carolyn Carlson: Mesto na vodi
	Sportna sobota
16.20	Košarka, NBA liga
17.15	Ptuj: Kvalifikacije za EP v rokometu (Z), Slovenija - Poljska, prenos
19.00	W. Fend: Moja knjiga o dzungli, 26/27 del nemške poljudnoznanstvene serije
19.30	TV Dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Blaznost, 3/5 del angleške dokumentarne serije
21.00	Homo Turisticus
21.35	Poglej in zadeni
22.40	Z Damjanom Ovscom o velikonocnih simbolih, ponovitev 2. oddaje
	Sova
22.50	'Alo, 'alo, 6/18 del angleške nanizanke
23.20	Maigret, 1/6 del angleške nanizanke (do 00.45)

KANAL A

09.40	RIS, risanke in spoti
09.50	Astrološka napoved
10.00	Nizek udarec, ponovitev 9. oddaje
11.30	Rock starine, ponovitev 9. oddaje
13.00	Napoved sporeda in vreme
13.30	Jazzbina, ponovitev 9. oddaje
19.00	Srečni Luka, 14. del, ponovitev
20.15	Dnevnoinformativni program in vreme
20.30	Avtotimes, oddaja o avtomobilizmu
21.00	Matlock, 1. del ameriske nanizanke
22.00	Dnevnoinformativni program in vreme, ponovitev
22.30	Video grom, glasbena oddaja z Anjo Rupel
23.45	Astrološka napoved
23.55	Erotična uspavanka
00.15	Erotični film
01.45	Video strani

KOPER

18.15 Istrska paberkovanja

RAI 1

7.15	Film: Ecco la felicità
9.00	Aktualno: La penisola del tesoro (1. odd.)
10.10	Videl bos
10.40	Koncert: Orione
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Rubrika: Check-up
13.25	Izzrebanje lota
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.15	Aktualno: Prizma
14.45	Sobotni sport
16.20	Dok.: Velike razstave
16.50	Sportna oddaja
17.00	Variete: Disney Club
18.00	Dnevnik 1 in lota
18.10	TGS 90, minuta
18.40	Rubrika: Più sani più belli (R. Lambertucci)
19.25	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Saluti e baci (vodi Pippo Franco)
23.00	Nocni dnevnik
23.05	TG 1 - Posebnosti
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Filmske novosti
0.35	Film: Ho sognato un angelo (ZDA '41, i. Cary Grant, I. Dunne)

RAI 2

6.55	Aktualno: Mattina 2, vreme (8.00, 9.00, 10.00) kratke vesti
10.05	Tvoj bližnji
10.40	Rubrika o lepoti Tua
11.25	Film: Ho incontrato una stella (fant., ZDA '85, r. J. Bloom)
13.00	Dnevnik, rubrika Dribbling in vreme
14.00	Segreti per voi
14.10	Nad.: Quando si ama, 14.35 Santa Barbara
15.20	Videl bos in Trentatre
16.10	Izzrebanje lota
16.15	TGS Parquet, vmes IP v odbojki in kosarki
18.45	Nogomet A lige
19.35	Vreme in dnevnik
20.00	Domenica sprint
21.00	Aktualno: Detto tra noi - Kronika v živo
23.30	Dnevnik
23.45	Film: L'ostaggio (dram., ZDA '43, r. R. Walsh, i. Errol Flynn)
1.15	Nocni sport

RAI 3

6.45	Rubrika o kmetijstvu
9.15	Neonews in Videl bos
10.00	Koncert RAI 3
11.05	Dok.: Pred 20 leti
12.00	Dnevnik ob 12-ih
12.15	Nemi film: Metropolis (fant., Nem., '26, r. Fritz Lang)
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Okolje Italija
15.15	Sportna oddaja
18.40	Domenica gol
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti
19.50	Aktualno: Insieme, 20.15 Lo dico al TG 3
20.30	Ultimo minuto
22.30	Dnevnik ob 22.30
22.45	Aktualno: Harem
23.45	Variete: Magazine 3
0.45	Dnevnik in vreme

RETE 4

6.25	Nanizanke
8.10	Nad.: General Hospital, Marilena, 9.55 Ines, 10.50 Amanda, 11.50 Celeste, vmes (9.30) vesti
12.45	Il pranzo è servito
13.30	TG 4 vesti
14.00	Buon pomeriggio
14.05	Nad.: Sentieri, 16.05 Anche i ricchi piangono, vmes (15.05) rubrika o lepoti
17.00	Kvizi: Io, tu e mamma, 17.45 Tra moglie e marito, 18.15 Il nuovo gioco delle coppie
19.00	TG4 vesti, nato nad.: La signora in rosa
20.30	Nan.: Il ritorno di Colombo
22.30	Parlamento in, vesti
23.20	Koncert v Sclai

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.35	Nanizanka
9.05	Aktualno: Sabato 5, 10.30 Nonsolomoda, 11.00 Antepima
11.30	Variete: ore 12
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgrabi quotidiani
13.35	Aktualno: Forum giovani, 14.30 Amici
16.00	Otroski variete
17.55	TG 5 Flash - vesti
18.00	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Variete: La corrida (vodi Corrado)
23.05	Italija sprasuje o referendumu
23.50	Nocni dnevnik TG 5
0.05	Filmske aktualnosti

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.15	Nanizanke
12.45	Odprti studio
13.00	Otroski variete
13.50	Avtomobilizem F1: VN Evrope
15.00	Vodic nogometnega prvenstva
16.00	Glasba: TopVenti
16.30	Domenica stadio
18.15	A tutto volume
18.45	Variete: Ma mi faccia il piacere
19.15	Variete: Rock & Roll, 20.00 Karaoke
20.30	Film: Karate Kid - Per vincere domani (ZDA '84, i. Ralph Macchio)
22.50	Sport: Pressing (vodi Raimondo Vianello)
0.05	Variete: Mai dire gol
0.20	Sport, Odprti studio in pregled tiska

TELE 4

	Lastne oddaje:
13.30	Kronika in komentar
19.30	Dogodki in odmevi

Koper

13.00	Mannix, ameriska tv nanizanka
13.50	Nevihite pod morjem, am. pustolovski film
15.30	Carobna svetilka
	Pustite jih živeti, dokumentarna serija
	Pustolovščine mornarja Simbada, risani film
17.15	Ponovitev slavnostnega koncerta Salzburškega komornega orkestra
18.35	N.Y.P.D., serija
19.00	TV dnevnik
19.25	Verska oddaja
19.35	Mannix, ameriska tv nanizanka
20.30	Zadnjič skupaj, italijanski barvni film
22.00	TV dnevnik
22.10	Stanje stvari, vodi: Natasa Melon
23.10	Vohuna, ameriska tv nanizanka
00.00	Horoskop

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
10.30	Glasovi ljubezni, ameriški film
12.15	Vrnitev, risanka
13.10	Pot v preteklost, avstrijski film
14.40	Cetrti kralj
15.15	Staro drevo, slovaska risanka
15.50	Samozavesten otrok, zadnji del
17.10	Mladinski magazin
18.00	Cas v sliki
18.05	Slike iz srednje Evrope
18.30	Prijatelji: Sirota
21.50	Zlata dekleta: Velika dogodivščina
22.15	Crni petek za gangsterje, angleška kriminalka
01.30	Porocila/Ex libris
01.40	Tisoc mojstrovin

ORF Avstrija 2

13.25	Tisoc mojstrovin
13.50	Nibelunski prstan, Somrak bogov, 1. dejanje opere R. Wagnerja
14.45	Jezus iz Nazareta, 4., zadnji del nadaljevanke
16.15	Običaji na Koroskem
17.00	Ljuba družina
17.45	Kdo me hoče: Zivali iscejo dom
18.00	Nogomet
20.15	Ilona in Kurti, avstrijski tv film
22.30	Vas ob meji: Koroska 1920, 1. del
00.25	Manekenka in vohljac: Umeteljeni dvom, serija
01.10	Porocila

Hrvaška 1

08.00	Porocila
08.15	Slika na sliko, pon.
09.00	Dobro jutro, Hrvaska
10.30	Edukon, solski kontaktni program
11.30	Preživeti v divjini, ponovitev 6/8 dela
12.00	Porocila
12.05	Hrvati, ki so ustvarjali svet, ponovitev
13.05	Me je kdo iskal?, ponovitev
14.25	Porocila
14.30	Prizma
15.30	Zabavno-glasbena oddaja
16.00	Porocila
16.45	Draguljarna, italijansko/kanadski film
18.00	Porocila
18.05	TV razstava
18.20	Santa Barbara, 374. del
19.05	Na začetku je bila beseda
19.30	Dnevnik 1
20.30	Draguljarna, italijansko/kanadski film
22.00	Preteklosti v sedanjosti: 140. obletnica Zagrebske nadškofije
22.35	Dnevnik 2
23.50	Porocila
00.00	Sanje brez meja

Hrvaška 2

16.15	TV koledar
16.25	Zgodba očeta Clementsa, ponovitev filma
17.55	Rokomet: finale za pokal Alpe-Adria, prenos iz Umaga
19.30	Dnevnik 1
20.05	Cro pop rock
20.50	Feather o jazzu, 8/26 del
	Svet sredi dvajsetega stoletja, 7/13 del
	V avtobusu, 32/51 del angleške humoristične nanizanke
	Mama, poslušaj mojo pesem, mehiški film

MTV Madžarska

08.30	Za otroke
12.00	TV magister
13.30	Popevke MASH
14.15	Veliki tedan, običaji v kraju Zoboralja
15.25	Nase zveze: Avanturisti izključeni
	Potovalni kviz
17.05	Večer RAI - Italijanska kuhinja, Bazilika sv. Petra v Rimu
19.10	Kolo sreče, kviz
19.40	Večerna pravljica
20.00	Dnevnik
20.45	Večer RAI, nadaljevanke
23.05	Dnevnik
23.15	Zenska pod zvezdami, modni magazin
24.00	Nocno sonce, italijansko/francoski/nemški film

RADIO

Slovenija 1

(UKV 88.5; 90.0; 91.8; 92.9; 94.1; 96.4 : MHz, od 16.00 SV 918 kHz)

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00

Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 Jezik nas vsakdanji; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 18.15 Poslna premislekovanja; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.30 Radijska igra; 22.40 Veliki zabavni orkestri; 23.05 Liferarni nokturno; 23.15 Nočni program - Glasba.

Slovenija 2

(UKV 87.8; 92.4; 93.5; 95.3; 96.9; 97.7; 98.9; 99.9; MHz)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Servisne informacije; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.00 Moped Show; 12.10 Sport; 13.00 Tematsko popoldne, vmes glasbene zelle; 13.50 Ocene; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Obvestila; 17.40 Sport; 19.00 Večer na 2; 19.30 PRŠ (pop-rock-soder); 21.30 Azzurro; 22.20 Ameriški rock na smetišču.

Slovenija 3

(UKV 96.5; 101.4; 102.0; 103.9; MHz, od 19.30 88.6; 93.1; 100.3; 100.6; do 16.00 SV 918 kHz)

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00

Porocila; 8.10 Dobro jutro; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues, dixieland; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Madrigali in moteti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Sobotni feljton; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Radijski roman; 18.25 Hector Berlioz; 19.35 Intermezzo; 20.00 Parsifal; 0.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(svenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napoved programa, koledar; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val;

Radio Koper

(svenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napoved programa, koledar; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val;

Radio Koper

(svenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napoved programa, koledar; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val;

Radio Koper

(svenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napoved programa, koledar; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val;

Radio Koper

(svenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napoved programa, koledar; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val;

Radio Koper

(svenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napoved programa, koledar; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val;

Radio Koper

(svenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napoved programa, koledar; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val;

8.45 Servisne informacije; 9.00 Pesem tedna; 9.35 Bla bla radio; 11.30 Turistična poročila; 14.00 Okno v svet; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert, vmes sobotni val v znamenju sporta; 16.30 Zamejska reportaža; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Osmrtnice; 18.30 Dajmo naši, vmes dnevnik.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Pozdrav, almanah; 6.20 Drobci; 7.45 Prireditve; 8.00 Ura je 8; 8.05 Horoskop, slovarček; 8.35 Pop-evka tedna; 9.00 Ulica velikih vrhov; 9.35 Ugibajmo skupaj; 9.50 Glasba po izbiri; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Tema dneva; 11.00 Narečna oddaja; 11.30 Kulturna srečanja; 12.00 Glasbeni desert; 13.00 Glasba po željah; 14.45 Mladinska redakcija; 16.00 Mixage; 17.00 Hot hits; 18.45 Ii sogno andalus; 20.00 Nočni program.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00 Porocila; 7.00 Koledar; 7.30 Črnske duhovne pesmi; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.50 Slov, lahka glasba; 9.00 Bučanje himalajskih hudournikov; 9.20 Revival; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert Simf. orkestra RTV Slovenija v Cankarjevem domu; 11.15 Poljuri; 11.30 Odprta knjiga: Rosa na steklu (M. Sosl, pripoveduje Ljiv Valenčič); 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta razjanski glas, nato orkestri; 12.45 Glasnik Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti; 15.00 C. Zlobec: Italijanska srečanja slovenskega pesnika; 15.20 Glasba za vse okuse; 16.00 Šaljivo - resno; 16.20 Glasba za vse okuse; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: nagradjeni evropskega tekmovanja orglarjev; 18.00 Janez Povše: Srečanja z Marjanom Rožancem (r. B. Kobal, 9. odd

JADRANJE / V TRŽIČU

Arianna zdaj 10.

TRŽIČ - Sved Peter Blomberg in Italijan Davide Fontana sta zmagala na včerajšnjih dveh regatah Sredozemskega prvenstva v razredu Europa, ki ga v Trziskem zalivu prireja domači jadrni klub SVOC. Po starih regatah vodi Sved Molund pred Dancem Aaboejem, Arianna Bogatec pa je zdaj na 10. mestu.

Včerajšnji regati (veter od 4 do 5 metrov) sta bili dokaj lepi in zanimivi. Arianna pa je imela na obeh dokajšnjo mero smole. Na prvi je storila napako, ker je mislila, da jo je sodnik opomnil, na drugi pa je slabo startala, vseeno pa je osvojila 13. mesto in bila najboljša v ženski konkurenci. Miran Gustin pa je bil na včerajšnji drugi regati 16.

VRSTNI RED

3. regata: 1. Peter Blomberg (Sve), 2. Troels Carlssen (Dan), 3. Cristina Manson, 14. Arianna Bogatec, 29. Katja Omari, 36. Miran Gustin, 63. Andrej Mocilnik (vsi Sirena).

4. regata: 1. Davide Fontana (It), 2. Johan Molund (Sve), 3. Martino Bolletti (It), 13. Arianna Bogatec, 16. Miran Gustin, 50. Katja Omari, 57. Andrej Mocilnik (vsi Sirena).

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Johan Molund (Sve) 29, 2. Thomas Aaboe (Dan) 32, 7. 3. Troels Carlssen (Dan) 42, 2. 8. Cristina Manson (Sve), 10. Arianna Bogatec 76, 24. Miran Gustin 128, 51. Katja Omari 229, 64. Andrej Mocilnik (vsi Sirena) 263.

Na sliki: v Tržiču branijo Sirenine barve (od leve) Omarijeva, Bogatec, Mocilnik in Gustin

ODBOJKA / SUE CALLIGARIS

Borovka »azzurra«!

Z reprezentanco od danes na turnirju na Češkem

Vsak tekmovallec, posebno če je mlad, sanja, da bi kdaj v panogi, s katero se ukvarja, oblekel dres državne reprezentance. Tega pa seveda ne doseže vsak. Poziv je se toliko bolj razveseljujoč, če je nepričakovan. In prav to se je zgodilo mladi tržaški odbojkarici Sue Calligaris (letnik 1976), ki je po nekaj sezonah igranja pri Ricreatoriju od lani - po lastni želji - prestopila v vrste Odbojkarkega društva Bor, s katerim v standardni postavi nastopa v D ligi. Iz Rima je prišel fax, v katerem je bil zveznik selektor prof. Giuseppe Bosetti, praktično v zadnjem hipu, povabil v kadetsko reprezentanco (pre-juniorce), ki bo od danes do ponedeljka sodelovala na mednarodnem turnirju »Bohemia cup« v kraju Češke Budovice. Calligarisova je na Češko z ostalimi reprezentantkami odpotovala včeraj iz Verone, do tja pa jo je pospremil Borov vodstvo, kako je do njega prišlo pa ni težko razložiti. Calligarisova se je namreč pred nedavnim v San Giorgiu di Nogaro skupaj s kakimi tridesetimi drugimi odbojkaricami udeležila deželne izbirne treninga v okviru takoime-

novanega zveznega »programa« visina, tam pa jo je opazil selektor Bosetti, ki v njej vidi predvsem izjemno perspektivno visoko igralko (183 cm) z zelo dobro razvitimi osnovnimi motoričnimi sposobnostmi, čeprav si sele zdaj pri Boru pridobiva tudi tehnično osnovno, ki ji jo njen prejšnji klub zaradi skromnejšega obsega vadbe ni mogel nuditi.

Ce bo Calligarisova izpolnila pričakovanja zveznih strokovnjakov, ima možnost, da se polnopravno vključi v reprezentanco, ki se bo pripravljala na 1. izvedbo svetovnega prvenstva za to starostno kategorijo, kakorkoli pa ji bo ostalo neizmerno zadovoljenje, da je oblekla državni dres.

SINHRONIZIRANO PLAVANJE

Susan De Rocco iz Oslavja na DP

Prvenstvo bo 18. t. m. v Imoli

MARKO LUTMAN

V zadnjih letih smo že večkrat poročali v našem dnevniku o uspehih slovenskih plavalcev iz Gorice, sicer članov društva Gorizia Nuoto. Se posebej sta se izkazala Silvan Kravos in Emi Bauzon, ki sta v svojih kategorijah dosegla vidne uspehe v pokrajinskem in tudi deželnem merilu, kar jim je omogočilo udeležbo na državnem prvenstvu.

Tokrat pa se je perinila v ospredje 13-letna Susan De Rocco, doma iz Oslavja, prav tako članica goriskega plavalnega kluba. Susan se je sicer izkazala v panogi, ki ni morda se zelo poznana v javnosti, je pa zato zelo spektakularna in si pridobiva vedno večje število prvrancev. Gre namreč za sinhronizirano plavanje, tj. za najmlajšo disciplino v plavalnih sportih. Tudi v goriskem bazenu na Ročah so v sklopu kluba Gorizia Nuoto ustanovili posebno sekcijo za sinhronizirano plavanje sele pred dvema leti. Sekcija šteje danes že nad 30 deklet od 6. do 14. leta, delovanje pa sponzorizira vinska zadruška Brava iz Krmina.

Prve in najvidnejše uspehe za gorisko društvo je dosegla prav nasa Susan De Rocco. Mlada plavalka si je pred kratkim s prepričljivim nastopom na deželnem prvenstvu v Vidmu priborila pravico za udeležbo v obveznem programu na državnem finalu mladink, ki bo 18. t. m. v Imoli.

Za Suzan pa ne predstavlja slednji dosežek prvi uspeh v njeni, do danes sicer se zelo kratki tekmovalni poti. Ze v lanskim sezoni je namreč nasa predstavica vzbudila pozornost med poznavalci te panoge, saj je v svoji kategoriji pristala na odličnem 3. mestu na poletnem deželnem prvenstvu v prostem programu.

Kot za vse sportne

tvo je dosegla prav nasa Susan De Rocco. Mlada plavalka si je pred kratkim s prepričljivim nastopom na deželnem prvenstvu v Vidmu priborila pravico za udeležbo v obveznem programu na državnem finalu mladink, ki bo 18. t. m. v Imoli.

Za Suzan pa ne predstavlja slednji dosežek prvi uspeh v njeni, do danes sicer se zelo kratki tekmovalni poti. Ze v lanskim sezoni je namreč nasa predstavica vzbudila pozornost med poznavalci te panoge, saj je v svoji kategoriji pristala na odličnem 3. mestu na poletnem deželnem prvenstvu v prostem programu.

Kot za vse sportne

panoge, se tudi v tej disciplini moras pokoriti določenim ritmom treniranja, ce se hoces izkazati na tekmovalnem nivoju. Susan nam je s tem v zvezi povedala, da obicajno trenira petkrat na teden, medtem ko ostale članice tekmovalne skupine trenirajo največ štirikrat tedensko. Pred važnejšimi tekmovalji pa se v spremstvu svoje voditeljice dvakrat na teden odpravi v bazen ze v zgodnjih jutranjih urah, predno sploh mora v solo. V bolj umirjenem vzdušju lahko takrat z večjo dovršenostjo pripravimo program, ki ga bo nato izvedla na tekmovalju. Nastop na raznih tekmovaljih pa traja približno tri minute.

Zaradi velike zagnanosti in trdne volje po hitrem napredku smo prepričani, da bomo tudi v bodoče se poročali o njenih podvigih. Za skorajšnje državno prvenstvo pa si Susan ni zastavila posebnega cilja, saj je prvic, da se preizkusi v tako kakovostni konkurenci in sploh ne pozna nasprotnic. Vsekakor pa je že zelo vesela, da se je sploh uvrstila v državni finale, kar je navsezadnje že lep podvig.

Naši kosarkarji se bodo z Dunaja vrnili drevi približno ob 21. uri na Opčine (pred prosvetnim domom).

DUNAJ

Zmaga mlajše ekipe Jadrana

DUNAJ - Obe Jadrano- vi ekipi se nista uvrstili v nadaljnji del na velikem mednarodnem mladinskem kosarkarskem turnirju (decki in propagandaj)-na Dunaju.

Jadranski dečki so morali na zadnjih dveh izločilnih tekmah priznati premoc nemških ekip Giessna (mestce severno od Frankfurta) in Trierja (kraj na meji z Luksemburgom). Predvsem ekipa iz Trierja je bila fizično izredno mocna.

Giessen - Jadran 55:28 (32:12)

JADRAN: Kafol 5 (1:1), Slama, Cacer 2, Primožič, Slavec 9 (1:4), Čej 6, Genardi 2, Lakovic 4, Degli Innocenti.

Trier - Jadran 61:15 (34:9)

JADRAN: Slama, Kafol 2, Genardi, Slavec 5 (1:8), Gustin, Corbatti, Degli Innocenti, Čej 8, Primožič.

Mlajši Jadranski predstavniki propagande) pa so z res dobro igro premagali nemsko vrsto Hermendorf, ki je uvrstila vse kosarkarje letnika 1980.

Jadran - Hermendorf 36:26 (16:14)

JADRAN: Kocjancic, Mura, Corbatti 6, Hrovatin 8, Lakovic 8, Fonda 4, Gustin 4, Taucer 2, Kalc, Brundula 4.

Naši kosarkarji se bodo z Dunaja vrnili drevi približno ob 21. uri na Opčine (pred prosvetnim domom).

NOVICE

Predstavili videokaseto o športu v FJK

V Vidmu so te dni predstavili videokaseto o športni dejavnosti v deželi. Pobuda je nastala po maratonskem simpoziju o telesni kulturi v Furlaniji-Juljski krajini.

Po 30-letni posebni samostojnosti je dežela zelela prikazati ne samo delovanje v tem resorju, temveč tudi predociti probleme, s katerimi se soočajo ne samo javni funkcionarji, temveč tudi športni delavci.

Triindvajset minut prijetnega gledanja sedanjih in "bodocih" športnikov, ne glede na nazor ali pripadnost, vsi enaki med enakimi. Dokumentarec, ki ne poveličuje najboljšega, ampak le aktivnega udeleženca zdravega življenja. Casnikar Stelio Lutman je znal harmonično speljati prizore in jih spojiti med seboj tako mojstrsko, da si ob koncu projekcije kar presenecen, da je trajalo toliko časa.

Kar je za nas zanimivo, je dejstvo, da so na ekranu tudi slovenski osnovnosolci, kot tudi prerez odbojkarkega srečanja, kjer nastopa sesterka Sloge. 90.000 aktivnih športnikov, 20.000 odbojnikov, 100.000 rekreativcev in preko 2000 športnih društev, to so podatki, ki postavljajo nase deželo na prva mesta v Italiji, kajti sorazmerje je: en športnik na vsakih pet prebivalcev. Da ne govorimo o objektih. Čeprav ne kaže, jih imamo na pretek, le da so slabo porazdeljeni. Športnih objektov je 1706, 50% v videmski pokrajini, 25% v pordenonski, 17% v tržaški in 10% v gorški.

Ne glede na to, je dežela, tako je uvodoma povedal odbornik za sport dr. Aldino Cislino, željna se bolj pomagati športnikom, z novimi strukturami.

Kaseta je tudi lepo opremljena, na sprednji strani je več športnih slik, med katerimi prednjači prikupen obraz Mateja Svet, ter kosarkarska reprezentanca Republike Slovenije. Kaseta bodo razdelili vsem solam, ustanovam in športnim društvom, brezplačno, mogoče pa jo bo tudi kupiti. (SM).

DOMAČI ŠPORT

DANES
Sobota, 10. aprila
NOCOMET
1. AMATERSKA LIGA
16.00 v Bazovici: Zarja - Mossa
DEZELNI MLADINCI
16.00 v Gorici, igrisce Straccis: Pro Gorizia - Primorje; 17.00 igrisce San Valeriano: Itala San Marco - Juventina

Obvestila

JAMARSKI ODESEK GRMADA
organizira tecaj jamarske tehnike. Zainteresirani naj telefonirajo na st. 299442 od 18. do 20. ure (Franc).

OBČNI ZBOR / PRI ŠD BREG

Krivulja delovanja se zdaj spet obrača navzgor

Novi predsednik je Boris Žerjal - Okrepljeni stiki s šolo

RADO GRUDEN

Na celu športnega društva Breg bo odslej Boris Žerjal, dosedanj predsednik Corrado Svab pa bo opravljal blagajniške posle. Novoizvoljeni odbor društva si je funkcije razdelil v četrtek zvečer in tudi odločil, da bo podpredsednik SD Breg se naprej Sandy Klun, tajnik Milan Lovriha, gospodar pa bo Ales Stefancic. V ožjem društvenem vodstvu bodo se Divna Sancin Cuk za rekreacijo, Bonia Koren za otroško telovadbo in nacelniki nogometa, kosarke, odbojke in smucanja. V nadzornem odboru so Aldo Zobec, Drago Ota in Emil Petaroc.

Novo vodstvo so člani dolinskega društva izvolili na obnem zboru konec prejšnjega tedna, ko so podali obračun skoraj dveletnega dela oziroma »obdobja Svab«, kot so ga nekateri poimenovali. V tem relativno kratkem času je vodstvu društva uspelo, da je zaustavilo padec in krivuljo delovanja, uspehov in podobe društva obrnilo spet navzgor. Seveda predsednik Svab v svojem poročilu ni risal samo roznatih podob, temveč je glasno opozoril na vse probleme, s katerimi se to društvo, ki se ukvarja skoraj izključno z ekipnimi sporti, sooča. Pri tem je opozoril na demografski padec, na težave s pridobivanjem potrebnih finančnih sredstev za redno delovanje in na probleme v zvezi z objektom, katerega jim je Občina poverila v upravljanje. Prav objekt je najhujši problem dolinskega društva. Javna

dela, ki jih je občina poverila raznim podjetjem, potekajo prepocasi, mnogo stvari je nedokoncanih, iz posegov predsednika in tudi ostalih pa je bilo razbrati, da tudi kvaliteta za opravljenih del ni zadovoljiva, kar povzroča dodatne težave in stroške.

Predsednik Corrado Svab je tudi povedal, da julija 1991, ko je odbor začel z delom, nikomur ni bilo jasno, kako prebroditi težave in tudi notranje konflikte. »S pomočjo vseh in prizadevnosti odbora smo v tem uspeli,« je poudaril Svab, ki je med dosežki, navedel novo organizacijo in razdelitev dela v izvršnem odboru in v sekcijah, izboljšanje zunanje podobe društva, predvsem pa je poudaril obuditev otroške telovadbe, ki jo vodi Bonia Koren. Tako so pridobili 35 otrok, utrdili stike s šolo, na ta način pa je tudi zagotovljen dotok svežih sil sekcijam, zanemariti pa se

ne sme niti narodnostnega pomena, ki ga ima telesna vzgoja v tem obdobju otrostva.

Corrado Svab se je tudi zavzel za večjo samostojnost sekcij, ki naj bi vsaka za določeno obdobje prevzele tudi predsedstvo društva. Glede na dejstvo, da društvo razen smucanja goji izključno ekipne sporte, pa je poudaril pomen sodelovanja z ostalimi društv, saj bo le tako mogoče zapolniti vrzeli zaradi demografskega padca, istocasn pa je tudi opozoril na nevarnost, da lahko pride do krcenja delovanja sekcij, ce drugega ne bo mogoče.

Sledila so poročila nacelnikov posameznih sekcij. Boris Žerjal je spregovoril o odbojkarški sekciji, ki ima razvito, plodno sodelovanje s SZ Slogo, zelo številna pa je mladinski sektor. Žerjal je poudaril pomen sodelovanja, o cemer je spregovoril tudi nacelnik nogometašev Sil-

vester Koren. Pri nogometu Breg sodeluje z ostalimi društv in mladinskem področju, za drugo leto pa naj bi prevzel v celotno oskrbo eno od združenih mladinskih ekip. O sodelovanju je bil govori tudi v poročilu Lea Korena za kosarko, ki je imela morda se največ kadrovskih težav s pomanjkanjem odbojkarkega kadra. Smucarji so dosegli nekaj lepih uspehov, čeprav sta društvene vrste zapustila Francisca Rapotec in Robert Rencelj. V najbolj pozitivnih tonih sta izveneli poročili Bonie Koren za otroško telovadbo in Divne Sancin Cuk za rekreacijo.

Občni zbor so pozdravili v imenu dolinske občinske uprave, odbornik prof. Aldo Stefancic, v imenu ZSSDI, predsednik Jurij Kufersin, v imenu Sloge Paolo Morpurgo in v imenu Zarje Mirjam Zagar, medtem ko je OD Bor poslal pismeni pozdrav.

MLADINSKE IGRE / NAMIZNI TENIS

Peter Santini (Gruden) in Daša Bresciani (1. maj 1945) bosta nastopila na državnem finalu

Ekipni zmagi nižje srednje šole Gregorčič in OŠ 1. maj 45

V nedeljo se je odvijal v Pordenonu deželni finale mladinskih iger v namiznem tenisu in je odločil o napredovanju na državni finale v tekmovalju posameznikov in posameznici osnovnih in nižjih srednjih sol, ki bo letos v Cegini (Livorno) 24. in 25. aprila. Istocasn je odločil solskega prvaka ekipnega tekmovalja, ki pa zaradi finančne stiske ne napreduje do naslednje faze, to je državnega prvenstva. Na letošnjih medobcinskih in pokrajinskih fazah so se predstavniki slovenskih sol res dobro odrezali in se polnostevilno prijavi za tovrstno tekmovalje. V konkurenci 750 uencev in uencev so se v mnogih kategorijah prebili do prvih mest, tako na pokrajinskem, kakor tudi na deželnem finalu. Sodelovalce so slovenske osnovne sole trzasko, dolinske, repentabske, zgonske in nabrezinske občine, pri srednjeh solih pa je bilo zastopano Gregorčič iz Doline, Levstik iz Proseka, Gruden iz Nabrezine in Trinko iz Gorice.

Vzdušje na razlicnih tekmovaljih je bilo res enkratno, saj poleg registriranih igralcev, ki so predstavljali skupino zase, so lahko prisli na svoj racun tudi taki športniki, ki niso posebej izuceni v raznih društvih. Skupni obračun deželne finala je bil nadvse pozitiven, saj bosta kar dva slovenska predstavnika odpotovala na državni finale. Peter Santini (Gruden) je zmagal pri moskih posameznosti za srednje sole

ter Daša Bresciani (1. Maj 1945 Zgonik) pri osnovnosolkah posameznosti. Za las sta nam usli se dve kvalifikaciji, saj sta imela tako osnovnosolce Bojan Simoneta in srednjehsolka Natasa Grom ter Nina Milic smolo in le v malenkostno razliko izgubili v finalu in polfinalu, verjetno pod pritiskom odgovornosti. Na zmagovito stopničko sta se povzpeli se soli 1. Maj 1945 pri ekipnem tekmovalju osnovnosolk v postavi: Bresciani, Milic in Gustin ter dijakine sole Simon Gregorčič iz Doline in Neda Sancin.

Sedaj pa rezultati razlicnih tekmovaljev:

Pokrajinski finale - osnovna sola ekipno: 1. 1. Maj 1945 Zgonik, 2. Virgilij Scek Nabrezina-Sempolaj, 3. Sola Conti iz Trsta, 8. Lojze Kokorovec Salez.

Pri moskih je 7. mesto zasedel 1. Maj 1945.

Posamezno osnovna sola: 1. Dasa Bresciani, 2. Jasmin Kralj (Gradnik Repentabor), 3. Stubelj (V. Scek), 4. Gustin (1. Maj 1945), 5. Martina Milic (1. Maj 1945).

Srednje sole ekipno moski: 1. Gregorčič v postavi: Curman-Sancin, 2. Addobati Brunner, 3. Ricreatori Comunali.

Pri zenskah: 1. Rismondo, 2. Gregorčič, 3. Dante.

Moski posamezno: 1. La Cognata, 2. Curman (Gregorčič), 5. Baldi, 9. Ota, 20. Kocjancic (oba Gregorčič).

Na Goriskem je bil dijak Trinka Alessandro Braione drugi, nastopil

pa je se David Mucci.

Pri zenskah: 1. Bartole, 2. Samoa Mauro (Gregorčič), 5. Elena Sanna, 6. Neda Sancin, 10. Irina Druzina, 17. Marialisa Bandi (vse sola Gregorčič). Poleg teh so se nastopili registrirani igralci, ki so se direktno kvalificirali na deželni finale, in sicer pri osnovnosolkah Bojan Simoneta, pri srednjehsolcih Peter Santini, Gorazd Milic, Jani Grom, pri srednjehsolkah pa Natasa Grom, Nina Milic, Ketty Furlan.

DEZELNI FINALE

Posamezno moski (srednja sola): 1. Peter Santini (Gruden Nabrezina), 2. Anastasi, 3. Di Cosimo, 4. La Cognata.

Posamezno zenske: 1. Colummi, 2. Grom, 3. Milic (obe Levstik Prosek), 4. Loruso (Gorica), 5. Samoa Mauro (Gregorčič).

OSNOVNE SOLE

Moski: 1. Liut (Videm), 2. Bojan Simoneta (1. Maj 1945), 3. Miniusi (Trst), 4. Olivo (Pordenon).

Zenske: 1. Dasa Bresciani (1. Maj 1945), 2. Chiarelli (Trst), 3. Marega (Gorica), 4. Blasone (Videm).

EKIPNO SREDNJE SOLE:

Moski: 1. Ascoli (Gorica), 2. Bearzi (Videm), Zenske: 1. Gregorčič, 2. Bearzi (Videm), Ascoli (Gorica).

OSNOVNE SOLE

Moski: San Giusto (Trst), 2. Garibaldi (Videm), 3. Fumagalli (Gorica).

Zenske: 1. 1. Maj 1945, 2. Pascoli (Videm).

FORMULA ENA / TRENING VN EVROPE

Dež Sennov zaveznik

Senna v dežju zmeraj uživa... (telefoto AP)

DONNINGTON PARK - Dež je Ayrtonu Senni prinesel zmago na veliki nagradi Brazilijske, na včerajšnjem prvem uradnem treningu pred jutrišnjo VN Evrope pa mu je omogočil, da je na začasnem startnem seznamu spet pred rivalom Prostom. Francoz je vnovič potrdil, da se na mokrih progah ne znajde najbolje in prehitel ga je tudi mladi timski tovariš Damon Hill. Ker slabo vreme napovedujejo tudi za danes in jutri, se Brazilcu ponuja priloznost, da po treh dirkah se poveča vodstvo na skupnem vrstnem redu za svetovno prvenstvo, potem ko se je pred začetkom sezone celo obotavljal, ali bo se teknoval.

»Na mokri progi pride do izraza le znanje dirkaca«, pravi ferrarijevec Alesi, ki je bil s svojim petim mestom se posebej zadovoljen, s to izjavo pa je v bistvu se bolj ocnil svojega rojaka Prosta, ki po splošnem mnenju razpolaga z najboljšim dirkalnikom. »Preveč sem se obotavljal v upanju, da bo nehalo padati«, pa je dejal Prost. Proga v Donnington Parku je sila zahtevna, prehitavanja so skoraj nemogoča, če bo deževalo pa sploh.

Razloge za zadovoljstvo je imel včeraj tudi Finec Lehto (cetri s sauberjem), pri Benettonu pa so zaskrbljeni. Novi dirkalnik napreduje prepočas. Goodyear je včeraj končno opremila vsa

mostva z novimi gumami za dež, ki so baje zelo dobre.

Tako včeraj na treningu: Ayrton Senna (mclaren) 1:23, 976; 2. Damon Hill (williams renault) 1:24, 014; 3. Alain Prost (williams) 1:24, 467; 4. J.J. Lehto (sauber) 1:25, 469; 5. Jean Alesi (ferrari) 1:25, 599; 6. Gerhard Berger (ferrari) 1:25, 469; 7. Michael Schumacher (benetton) 1:26, 284; 8. Rubens Barrichello (jordan) 1:26, 557; 9. Martin Brundle (ligier) 1:26, 788; 10. Karl Wendlinger (sauber) 1:26, 805; 11. Michael Andretti (mclaren) 1:26, 859; 12. Johnny Herbert (lotus) 1:27, 173; 13. Riccardo Patrese (benetton) 1:27, 273; 14. Fabrizio Barbazza (minardi) 1:27,275; itd.

Veliki derbi Inter Milan

MILAN - Osrednja tekma današnjega 27. kola italijanske nogometne A lige bo gotovo v Milanu, kjer se bosta v mestnem derbiju spoprijela drugouvrščen Inter in vodilni Milan. Po zadnjih trinajstih uspešnih nastopih se je Inter približal Milanu »le« na sedem točk.

»Moramo trezno gledati naprej: je skoraj nemogoče, da bi v tej sezoni odvzeli Milanu prvo mesto. Je že prepozno, da bi lahko mislili na tak podvig,« meni Interjev trener Baggnoli.

Igrali bomo s petimi svežimi nogometaši, ki niso nastopili na pokalni tekmi v Göteborgu. Dejstvo, da smo se uvrstili v finale v pokalu, nas bo spodbudilo, da tudi na derbiju z Interjem damo vse do sebe,« pravi Milanov trener Capello.

PREOSTALI DANASANJI SPORED: Ancona - Roma, Atalanta - Pescara, Fiorentina - Brescia, Genova - Udinese, Juventus - Torino, Lazio - Foggia, Napoli - Sampdoria, Parma - Cagliari.

GOLF / »BIG FOUR« TURNIR

Masters še ohranja šarm edinstvenosti

Veteran Nicklaus že vodi

AUGUSTA - Čeprav se Masters uvršča med tako imenovane "Big Four" turnirje, Augusta National Club, kjer se vsako leto odvija to tekmovanje v golfu, tega naziva ne potrjuje.

Na turnir, ki ga igrajo na skoraj za polovico manjšem igrišču, kot se igrajo US Open, British Open in PGA, namreč lahko prides, če te povabijo. Povabila v zadnjem času sicer dobijo tisti, ki pred tem opravijo kvalifikacijsko preskusnjo, toda zadnjo besedo ima se vedno organizacijski komite turnirja, ki lani ni povabil Toma Kita in s tem izzval hude komentarje.

Turnir je zasnovan na zelo visokih standardih, ki sta jih postavila Bobby Jones in Alister Mackenzie. Po Jonesovi smrti je predsednik leta 1971 postal Clifford Roberts, ki je nadaljeval trdo klubsko politiko. V zadnjem času je turnir sicer doživel nekaj manjših sprememb, vendar ima kljub temu se naprej šarm edinstvenosti.

Prvi dan tekmovanja je Jack Nicklaus, šestkratni zmagovalec Mastersa (prvo zmago je dosegel pred tridesetimi leti), igral kot v najboljših casih. Potem ko je zelo dobro odigral začetek, tega je dobro odigral tudi veteran Arnold Palmer, ki je v Avgustu prvič zmagal pred 35 leti (skupaj je zmagal štirikrat), je s 67 udarci delil vodstvo skupaj z Larryem Mizzeom, Leejem Janzenom, Tomom Lehmanom in Coreyjem Parvinom.

Trenutno najboljši igralec golfa na svetu, Nick Faldo, je dosegel rezultat 71 udarcev, branilec naslova Fred Couples pa 72, tako kot Nick Price iz Zimbabveja, ki je bil pred turnirjem prav tako favorrit.

Včeraj je huda nevihta turnir prekinila, nastopila pa je le polovica tekmovalcev. Španski sampion Seve Ballesteros, ki je dan začel z sedmimi udarci zaostanka za vodilno peterico, je na treh od prvih šestih lukenj odigral »boge« oziroma udarec nad parom. Zmagovalec tekmovanja US Open Tom Kite je »boge« odigral na drugi luknji in rezultat poslabšal na 2 pod par (par za igrišče je 72).

Zaradi poškodbe leve roke pa je odstopil dvakratni zmagovalec tekmovanja US Open Curtis Strange.

Rezultati po dveh nepopolnih turnirskih dneh: 150 Wayne Grady (Avstralija), 151 Tommy Aaron (ZDA), 152 Mark Carnevale (ZDA).

(J. L.)

Sacchi izbral azzurre za tekmo v Trstu

RIM - Zvezni trener italijanske nogometne reprezentance Arrigo Sacchi je za kvalifikacijsko tekmo proti Estoniji, ki bo v sredo, 14. t.m. v Trstu ob 20.30, sklical naslednje nogometase: Albertinija (Milan), Dina in Roberta Baggia (oba Juventus), Baresija, Costacurto (oba Milan), Di Maura (Fiorentina), Fuserja (Lazio), Lentinija, Mldinija (ob Milan), Mancinija, Manninija (ob Sampdoria), Marchegianija (Torino), Mellija (Parma), Pagliuico (Sampdoria), Porrinija (Atalanta), Signorija (Lazio) in Vierchowoda (Sampdoria).

Reprezentanti in vodstvo se bodo zbrali v ponedeljek, 12. t.m. v motelu Val Rosandra pri Pesku, kjer bo ob 13. uri tudi tiskovna konferenca. Ob 16.30 pa bodo azzurri opravili prvi trening na igrišču Zarje v Bazovici.

Estonska reprezentanca, ki je v četrtletki dopotovala v Trzic, je včeraj imela pol ure treninga, nakar je šla na izlet v Benetke.

PRI 66 LETIH

Ferenc Puskasz selektor madžarske vrste

BUDIMPESTA - Ferenc Puskasz, eden največjih nogometašev vseh časov, je uresnicil svoje sanje. Pri 66 letih je bil končno imenovan za selektorja madžarske reprezentance. Slovit nogometaš, povprečen trener, pravi o njem, potem ko je po končani karieri romal od mostva do mostva, bil je v Egiptu in Paragvaju, v Saudski Arabiji in Grčiji, nazadnje pa celo v Avstraliji, da bi drugim posredoval svoje razkošno nogometno znanje, ne da bi pri tem žel uspehe, kakršne je dosegal kot igralec.

Puskasz je po znanih dogodkih iz leta 1956 pobegnil v Španijo, kjer je skupaj z Alfredom Di Stefanom odločilno pomagal ustvariti mit nepremagljivega Real Madrida, potem ko je 84-krat oblekel dres madžarske reprezentance in z njo leta 1954 dosegel naslov svetovnega viceprvaka. Z Realom pa je osvojil prvih pet evropskih pokalov prvakov (od leta 1956 do leta 1960).

Po zadnjem porazu doma z Grčijo z 1:0 je Madžarska praktično izločena iz boja za nastop na SP, to pa je tudi razlog, zaradi katerega so odslovili dosedanjega selektorja Romuna Imreja Jeneia.

KOŠARKA / KONČNICA

Najbolj tvega tržaški Stefanel

Uspeh Alibegovičeve ekipe

TRST - Edino mostvo, ki drevi tvega, da bo že po drugi cetrifinalni tekmi končnice za italijanski naslov »out«, je tržaški Stefanel, ki je na torkovi prvi tekmi izgubil doma proti Clearju. Drevi v Cantuju bo zato Tanjevičev mostvo pred izjemno težko, čeprav ne brezupno nalogo. Stefanel je namreč v tem prvenstvu že dokazal, da je sposoben tudi velikih podvigov.

Z 2:0 se bo verjetno končal tudi dvoboj med Kleenexom in bolonjskim Knorrom. Kleenex bo sicer igral doma, težko pa je verjeti, da bi lahko ugnal Bolonjane. Bolj vroce bo v Reggio Calabria in Pesaru. V kalabrijskem mestu se bo Panasonic, pri katerem igra Volkov, skušal upirati Benettonu, ki je že na prvem srečanju v Trevisu imel s tem nasprotnikom dokajsnje težave. Izredno zanimivo bo tudi v Pesaru, kjer se bosta pomerila domači Scavolini in milanski Philips z odličnim Djordjevičem.

DANASANJI SPORED. Ob 17.00 v Pesaru (od 17.45 tudi po TV, 2. spored): Scavolini - Philips; ob 19.15 v Reggio Calabria (neposredni prenos po TV TMC): Panasonic - Benetton; ob 20.00 v Pistoi: Kleenex - Knorr; ob 20.00 v Cantuju: Clear - Stefanel.

Danes bo na sporedu tudi 3. kolo »play-out«. V 2. kolu rumene skupine je bolonjski Mangiaebvi (slovenski reprezentant Teoman Alibegovic je dal 17 točk) premagal mostvo Auriga iz Trapanija, pri katerem pa zamejski Slo-

Pace Mannion (Clear)

venec Marko Lokar tokrat ni zadel.

V tej skupini preseneca poraz rimskega Virtusa v Riminiju. Po dveh podaljskih ga je premagal domači Marr. Radja je dosegel 21 točk.

Rumena skupina. IZIDI 2. KOLA: Manigiaebevi - Auriga 88:78, Marr - Virtus Rim 109:102, Burghy - Ticino 88:95. VRSTNI RED: Marr Rimini 4, Virtus Rim, Mangiaebevi Bologna, Auriga Trapani in Ticino Siena 2, Burghy Modena 0. DANASNJE KOLO (20.00): Auriga - Virtus Rim, Mangiaebevi Bologna, Auriga Trapani in Ticino Siena 2, Burghy Modena 0. DANASNJE KOLO (20.00): Auriga - Virtus Rim, Mangiaebevi Bologna, Auriga Trapani in Ticino Siena 2, Burghy Modena 0. DANASNJE KOLO (20.00): Auriga - Virtus Rim, Mangiaebevi Bologna, Auriga Trapani in Ticino Siena 2, Burghy Modena 0.

Zelena skupina. IZIDI 2. KOLA: Hyundai - Telemarket 78:85, Fernet Branca - Cagiva 78:93, Scaini - Phonola 77:60. VRSTNI RED: Cagiva Varese in Scaini Benetke 4, Phonola Caserta in Telemarket Forli 2, Fernet Branca Pavia in Hyundai Desio 0. DANASANJI SPORED): Cagiva - Telemarket, Fernet Branca - Scaini, Phonola - Hyundai.

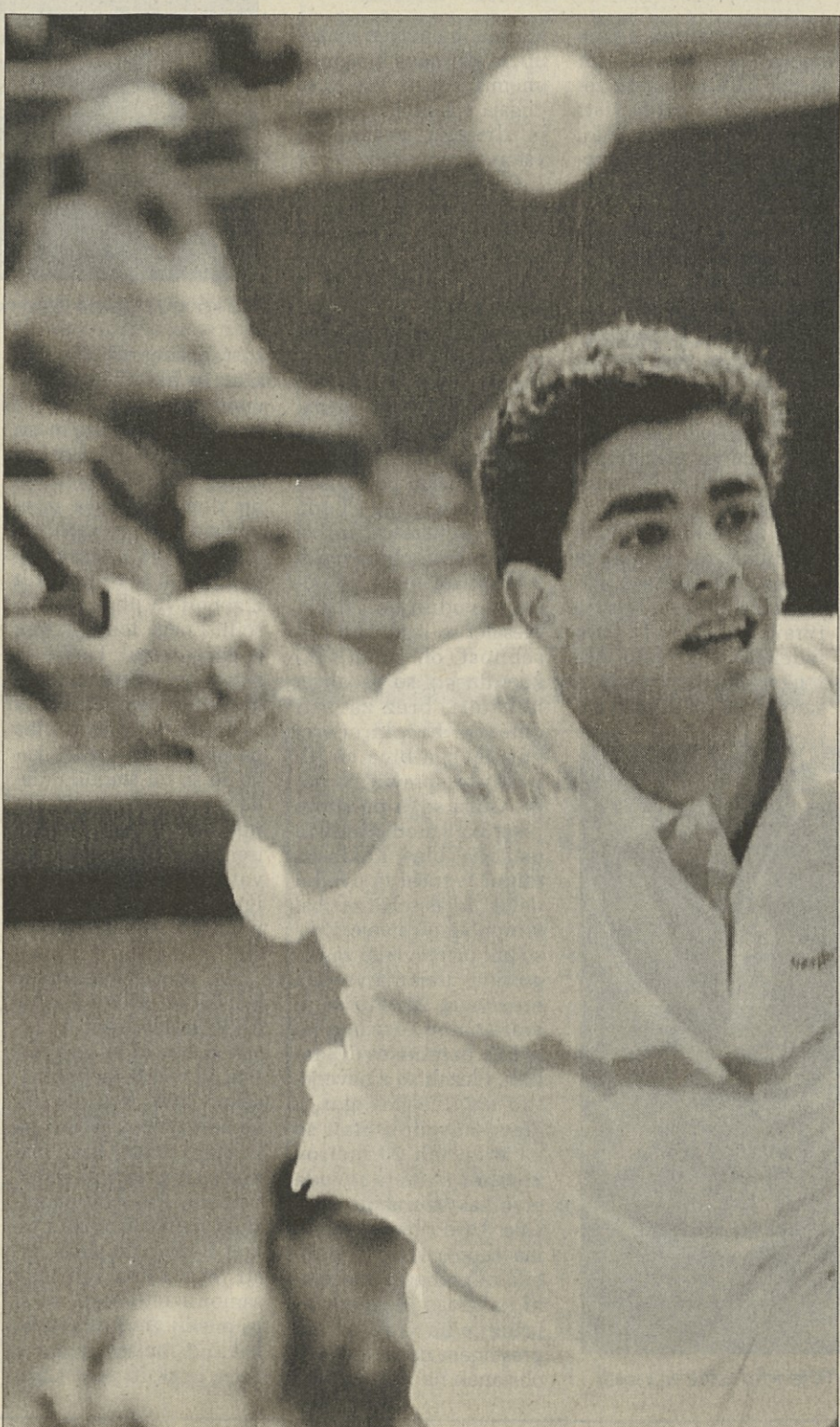
TENIS / PO ČETRTRIFINALNI ZMAGI V TOKIU

Kralj Sampras XI.

Jim Courier, šele 10. prvak računalniške lestvice ATP, je izgubil 1. mesto po 27 tednih neprekinjenega »vladanja«

TOKIO - American Pete Sampras si je z zmago v cetrifinalni tekmi turnirja z nagradnim skladom 1, 19 milijona dolarjev proti rojaku Davidu Wheatonu prvič v svoji karieri zagotovil 1. mesto na računalniški lestvici ATP. Wheatona je premagal s 6:3, 3:6 in 6:4 in si priigral 136 točk, 28 več od Jima Courierja. Tudi ce Sampras danes izgubi polfinalni dvoboj proti Avstralcu Wallyju Masurju, bo se vedno imel 3591 točk (Courier 3563), kar mu zagotavlja, da bo v ponedeljek, ko bodo uradno izračunali vrstni red, na prvem mestu. Samprasu je levjo uslugo pri pohodu na vrh naredil sam Courier, ki je izgubil v tretjem kolu tega turnirja in teden dni prej v polfinalu turnirja v Osaki. Courier je bil prvi 27 tednov, z manjšo prekinitvijo pa kar 55 tednov (od februarja 1992). 21-letni Sampras je sele enajsta številka 1 vse od začetka vodenja lestvice ATP leta 1973. Njegovi predhodniki so bili: Ilie Nastase (Romu), John Newcombe (Avstral), Jimmy Connors (ZDA), Björn Borg (Sve), John McEnroe (ZDA), Ivan Lendl (prej CSFR, zdaj ZDA), Mats Wilander, Stefan Edberg (oba Sve), Boris Becker (Nem) in Jim Courier (ZDA).

Rezultati: moski - cetrifinale: Sampras (ZDA, 2) - Wheaton (ZDA) 6:3, 3:6, 6:4; Masur (Avstral, 6) - Woodbridge (Avstral) 6:4, 6:0; Gilbert (ZDA, 7) - Stark (ZDA) 6:7 (4:7), 6:2, 6:0; Holm (Sve, 5) - Borwick (Avstral) 6:2, 6:3.

NOVICE

Bruguera premagal Agassija

BARCELONA - V cetrifinalu teniskega turnirja Conde de Godo je izpadel prvi nosilec Andre Agassi (ZDA). S 6:3 in 6:1 ga je premagal sedmi nosilec, Spanec Sergi Bruguera.

Rezultati - 3. kolo: Mustser (Av, 6) - Furlan (Ita) 7:5, 6:2; Gustafsson (Sve) - Costa (Spa, 5) 0:6, 6:2, 7:5; Medvedev (Ukr, 9) - Novacek (Čes, 8) 6:2, 6:2; Krajček (Niz, 4) - Arrese (Spa, 13) 6:4, 6:2; Kafelnikov (Rus) - Stich (Nem, 3) 4:6, 6:3, 6:3; Agassi (ZDA, 1) - J. Sanchez (Spa, 16) 6:3, 7:6 (7:2), Lendl (ZDA, 2) - Dewulf (Bel) 6:3, 6:1; Bruguera (Spa, 7) - Gilbert (Fra) 6:4, 6:3; cetrifinale: Bruguera (Spa, 7) - Agassi (ZDA, 1) 6:3, 6:1; Gustafsson (Sve) - Kafelnikov (Rus) 6:4, 6:3; Medvedev (Ukr, 9) - Lendl (ZDA, 2) 7:6 (7:5) 6:2.

Favoritinje zmagale

AMELIA ISLAND - Rezultati ženskega teniskega turnirja Bausch & Lomb - 3. kolo: Sabatini (Arg, 2) - Langrova (Čes) 5:0, predaja; Capriati (ZDA, 3) - Gorrochategui (Arg) 6:3, 6:1; Maleeva-Fragniere (Svi, 4) - Hack (Nem, 9) 7:5, 6:4; Coetzer (JAR, 5) - Kathy Rinaldi (ZDA) 7:5, 5:7, 6:3; Zvereva (Belorus, 6) - Tarabini (Arg) 7:5, 1:6, 6:4; Meskhi (Gru, 8) - Gaval-don (Meh) 6:4, 6:0.

Uzbekistanske telovadke dobile vizume

LONDON - Štiri uzbekistanske telovadke, med njimi tudi olimpijska zmagovalka iz Barcelone leta 1992 z ekipo Skupnosti neodvisnih držav, Oksana Cusovitina, so dobile britanske vizume in bodo lahko nastopile na svetovnem prvenstvu v Birminghamu. Telovadke so prispele v Pariz v cetrtek in zgrozene ugotovile, da je britansko veleposlanstvo ze zaprto zaradi velikonočnih praznikov. Kazalo je ze, da ne bodo moge tekmovali na svetovnem prvenstvu, vendar sedaj imajo vse veljavne vizume, saj so posebej zanje odprli urad za tujce.

Dirka Pariz-Roubaix brez Fignona

PARIZ - Dvakratni zmagovalec slovite kolesarske dirke Tour de France Laurent Fignon je zaradi vnetja sinusov odpovedal nastop na klasični kolesarski dirki Pariz-Roubaix, ki se bo začela jutri in je tretja v koledarju za svetovni pokal. Francoski kolesar, ki je najavil, da se bo konec leta umaknil s tekmovališča, je pred petimi leti na tej dirki, ki je najslavnejša med vsemi klasičnimi, zasedel tretje mesto.

Prodali več kot 600.000 vstopnic

WASHINGTON - Organizatorji svetovnega prvenstva v nogometu, ki bo leta 1994 v ZDA, so v prvih dveh mesecih prodali več kot 600.000 vstopnic za prvo in drugo kolo. Organizatorji, ki so imeli za prodajo na voljo le 450.000 vstopnic, so morali dodatne vzeti iz sklada, ki je bil namenjen za prodajo sele junija. (T. K.)

Konj mrtev na mestu jockey v bolnišnici

BALTIMORE - Na startu konjske dirke v Baltimoru se je zgodila nenavadna nesreča. Zaradi malomarnosti organizatorjev je električni tok ubil konja, v trenutku ko se je ta dotaknil startnih vrat. Jockeyja Richarda Becka pa so poškodovanega odpeljali v bolnišnico. (T. K.)

O Ngugijevi usodi 4. maja

NAIROBI - Kenijska atletska zveza (KAAA) bo 4. maja odločala o usodi petkratnega svetovnega prvaka v krosu Johna Ngugija, ki je odklonil preverjanje dopinga. Vso zadevo bodo najprej natančno raziskali in sele nato svojo odločitev sporočili IAAF, ki je Ngugija, olimpijskega zmagovalca na 5000 m iz Seula leta 1988, že suspendirala. Ngugi pravi, da je odklonil preverjanje dopinga na domu, 200 km severno od Nairobija, ker se zdravniki niso identificirali. 29-letni vojak, ki mu po pravilih IAAF grozi štiriletna prepoved nastopanja, trdi, da ni nikoli jermal pozvil. Ngugijev trener Danson Musyoki pravi, da je atlet odklonil preverjanje dopinga, ker je jermal zdravila proti prehladu in se je bal, da morda vsebujejo prepovedane snovi.

Kankkunen utrdil vodstvo

NAIROBI - Juha Kankkunen je na reliju Safari (od Mombase do Nairobija) se utrdil vodstvo. S svojo toyoto celico je namreč zmagal tudi v drugi etapi. Vrstni red po 2. etapi: Kankkunen (Fin) toyota celica; 2. Alen (Fin) toyota celica +11:00; 3. Duncan (Ken) toyota celica + 24:00.

Primorska košarkarska liga

Iskra Nova Gorica - Bor Radenska 108:106 (93:93; 43:48)

NOVA GORICA: Vodopivec 7 (1:2), Bajec, Devetak 2, Mauric 15, Lutman 21 (9:10), Podbršček 27 (10:12), Zgavc 2, Bremec 6, Mori 28 (7:9); trener Grbac.

BOR: M.Simonc 19 (4:5), Jogan 12 (1:2), Smotlak 17 (0:1), Carbonara 29, W.Sancin 2, Monticolo 10 (3:4), Pettiroso 12 (2:3), R.Simonc 5 (3:4); trener F. Sancin.

PM: N.Gorica 27:33, Bor 13:19. SON: N.Gorica 19, Bor 25. PON: Bremec (38), Carbonara (40), R.Simonc (45), Zgavc (45), 3T: N.Gorica 3 (Mauric 1, Podbršček 1, Mori 1); Bor 13 (Carbonara 5, Smotlak 3, M.Simonc 3, Jogan 1, Monticolo 1). Srečanje med Novo Gorico in trzaskim Borom v okviru Primorske lige je bilo zelo izenačeno. Obe mostvi sta predvajali hitro in dinamično igro, mnogi posamezniki so bili v napadu res razpoloženi, zlasti pri metu iz razdalje (borovci so zadel kar 13 trojk) in pri prostih metih (81% za Goricanke). Gostje so vodili do 33. minute, v zadnjem delu pa so pobudo prevzeli domači kosarji, ki so zanesljivo povedli in so v zadnji minuti vodili s petimi točkami naskoka. Borovci so z agresivno obrambo nadoknadili ves zaostanek in s trojko tudi izenačili. V podaljsku je zmagovali kos v zadnji sekundi dosegel Lutman. Med posamezniki so se zlasti v napadu najbolj izkazali Mori in Podbršček ter Carbonara in M.Simonc.

ČRNA KRONIKA

Čez stopalo

PTUJ - Prešernova ulica je bila v četrtek popoldne pri- zorišče dokaj »nerodnega« dogodka - v bližini Osnov- ne sole Olge Meglič je namreč 34-letni traktorist Ivan V. iz Skorbe na zaznamovanem prehodu za pesce z zadnjim levim kolesom zapeljal čez desno stopalo 7- letne punčke. Hudo poskodovano so jo odpeljali v bolnišnico.

Sicer pa je bilo v četrtek na območju mariborske UNZ 21 prometnih nesreč. V njih so bili trije ljudje huje ra- njeni, v preostalih 18 nesrečah pa je trpela le pločev- na.

Kakšne varovalne »nitke« ima italijanska lira?

NOVA GORICA - V Hitovi igralnici so v sredo nasli kar 17 bankovcev po sto tisoč lir, ki niso bili pravi. Od originalov so se razlikovali po barvi, papirju in ble- dem vodnem tisku - varovalna nitka pa je bila narisa- na kar s svinčnikom. (V. C.)

Kdo se je spravil nad koze?

AJDOVSCINA - Na začetku tedna je Roman C. iz Sto- maza nasel v svoji ogradi pri Grizah šest mrtvih koz. Vsi sledovi so kazali, da jih je pobila neka zival. Polici- sti so ugotovili, da je moral »mesarski ples« uprizoriti večji pes, ki se je splazil v ogrado skozi luknjo. Vzeli so krvne sledove, morilkega psa pa tudi kmalu izse- dili. Lastnik ga je pogresal že nekaj dni. Skode je za 130 tisočakov. (V. C.)

Poln zadetek v Kvisko baru

LJUBLJANA - V četrtek dopoldan so kriminalisti v »kaficu« ob Celovski cesti legitimirali 34-letnega Aloj- za A. - pogledali so tudi v PVC vrečko, ki jo je imel v roki in nasli pistolo Makarov kalibra 9 milimetrov z dusilcem in naboji. Pa je kriminalista zanimalo, kaj ima fant se doma in so na podlagi odredbe o preiskavi pogledali tudi malo po njegovi sobi. Nasli so se dve pistoli, potezno puško Maverick in več nabojev.

Begunec spet pod ključem

LJUBLJANA - Na začetku marca smo poročali o pre- drznezu, ki je pred hotelom Tivoli sredi belega dne naslonil pistolo na 22-letno Ljubljancanko in jo prisil- lil, da mu je dala dva zlata prstana. Podoben dogodek se je pripetil nekaj dni pozneje, ko je neznanec po po- pivanju v Aperitiv baru hotela Lev zvalil pivskega ko- lega v bližnjo vežo, mu eno primazal, potem pa snel zlata prstana in mu izmaknil mosko torbico ter pobe- gnul. Kriminalisti so se skozi sledove prebili do 24-le- tnega Sada A. iz ZRJ, ki pa jim je bil že znan od prej. Sredi februarja so ga namreč pogojno spustili s presta- janja pogojne kazni v celjskih zaporih ter ga namestili v begunskem centru v Ljubljani, odkoder pa je kmalu pobegnil. Zdaj je spet pod ključem.

GORENJSKA

Razmeroma »normalno« širjenje narkomanije

Vse več otrok stopa na stranpota

VINE BESTER

KRANJ - Lani so na kranjski policijski postaji obravnavali 12 pritozb občanov, od katerih je bila po zagotovilih koman- dirja Jozeta Mencina le ena utemeljena. Občani so se pritoževali predv- sem zaradi ukrepanja po- licistov ob krsitvah ja- vnega reda in miru, rese- vanju kaznivih dejanj in zaradi nejasnosti pri obravnavanju prometnih nezgod. V primerjavi z letom poprej to pomeni 20-odstotni upad pritoz- b, vse pa so, kot zago- tavlja Mencin, obravna- vane v skladu z navodi- lom o reševanju pritozb, ki veljajo na tem podro- cju dela. Kot ugotavljajo na kranjski policijski po- staji, se je za 12 odsto- tkov v primerjavi z letom 1991 zmanjšalo tudi ste- vilo zalitev policistov pri upravljanju uradnih na- log. Policisti so ugotovi- li, da so jih občani zalili 110-krat, za kar so tudi redno podajali predloge za uvedbo postopka po Zakonu o prekrških zo- per javni red in mir. Sta- tistični podatki kažejo zmanjšanje tudi v upora- bi prisilnih sredstev, k čemu so bili lani sicer prisiljeni 31-krat. V celo- ti so kranjski policisti na

področju javnega reda in miru obravnavali 1166 prekrškov, opravili 949 intervencij, v 704 prime- rih podali predlog za uvedbo postopka pri so- dniku za prekrške ter v 15 primerih zoper stori- lce vložili kazensko ova- dbo. Navkljub sicer do- kaj glasnemu negodova- nju dela prebivalcev, predvsem starega mes- tnega jedra, čes da gre za močno širjenje narkoma- nije in velike krsitve ja- vnega reda in miru, ko- mandir kranjske policijs- ke postaje Joze Mencin ocenjuje, da je stanje na tem področju razmeroma »normalno«. Na obmo- čju občine po njegovih besedah ni organiziranih skupin ali mladoletnih združb, ki bi krsile javni red in mir.

Na področju splošnega kriminala so v Kranju la- ni zabeležili 1079 kazni- vih dejanj, kar je v pri- merjavi z letom 1991 skoraj petina več. Znotraj tega področja je ponovno največji delež kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje. Značilnost kriminalite- te v lanskem letu (je tudi v Kranju) povečano število obravnavanih storilcev kaznivih dejanj iz katero-

(Foto: Toni Lombar/TRIO)

gije mladostnikov in otrok. Naraslo je tudi ste- vilo prometnih nezgod: lani so tako obravnavali 195 hujskih prometnih nezgod in zabeležili 12 smrtnih žrtev (leto po- prej 15).

Naj sklenemo z manj znanim podatkom: na postaji je pereč problem stanovanj, saj več polici- stov z mladimi družina- mi nima urejenega stano- vanjskega vprašanja.

BOJ PROTI KRIMINALU

Združeni Interpol proti naraščajočem kriminalu

Utrditi zaupanje v organizacijo

LJUBLJANA - Medna- rodni kriminal vse bolj narasca, zato je potrebno združiti sile in sprejeti ustrezne ukrepe, pri čem- er naj bi imel posebno vlogo Interpol. To so ugotovili na evropski re- gionalni konferenci In- terpol, ki je bila pred tednom dni v Bernu v Švici. Udeležili so se je predstavniki 35 držav, Slovenijo je zastopal dr. Darko Maver. Slovenija je ena izmed novih cla- nic Interpol, ki jim Švi- ca omogoča nekajdne- vno brezplačno solanje v svojem Nacionalnem bi- roju. Novi predsednik Interpol Kanadčan Ink- ster je dejal, da se bo zavzemal za povečano učinkovitost in utrditve zaupanja v to organizaci- jo. Na konferenci so sprejeli dopolnjen načrt dela do leta 1996 in pre-

verili delo skupin za varstvo podatkov, raču- nalniški kriminal in standardizacijo formula- rja za prstne odtise. Ugo- toville so tudi, da se je kriminal povečal predv- sem v vzhodnoevrop- skih državah. Več je na- silja, drog in organizira- nega kriminala. Pogova- rjali so se se o drogah (tudi t. i. balkanski poti), trgovini z radioaktivni- mi substancami, nedo- voljeni prodaji človeških organov, pojavu motoci- klističnih tolpa (Hell's Angels...) in azijskih, ita- lijanskih in vzhodnoe- vropskih organiziranih kriminalnih skupin. Pri- cakujejo, da bo vzposta- vljena baza podatkov o drogah - Drug Unit. Na- slednja regionalna kon- ferenca bo v Romuniji, za leto 1995 pa kandidi- ra Slovenija. (P. T.)

Stoodstotno povečanje mladostniškega kriminala

CERNICA - Medtem ko je morala cerkniška policija v začetni fazi delovanja be- gunskega centra na Blokah posredovati pri osnovni dejavnosti (razdeljevanje hrane in osnovne pomoči), so se ob koncu lanskega leta razmere uredile. Iz poročila o delu Po- licijske postaje Cerknica (ki so ga podali na torkovi peti redni delovni seji izvršnega sveta) je razvidno občno povečanje krsitev vedenja do policistov, predvsem besed- nih napadov nanje. Če se je kriminaliteta mladostnikov povečala za 100 odstotkov (lani so zabeležili 24 primerov) in je ta rast značilna za celoten slovenski prostor, so v letu 1992 v občini odvzeli kar 75 odstotkov več voznških dovoljenj kot leta 1991. No- beno huje kaznivo dejanje ni ostalo neraziskano, resili pa so 33 odstotkov vseh ka- znivih dejanj, kar jih uvršča v slovensko povprečje. Na področju gospodarske krimi- nalitete je slo predvsem za krsitve na področju gozda, zaradi državne meje s Hrvasko pa bo v prihodnje potrebno okrepiti Policijsko postajo v Loski dolini. (H.D.)

S KOLESOM V INDONEZIJ (2)

IZTOK IVANCIC

Pikantna dežela

Pot me je zapeljala stoletja nazaj, v vas Ngampin - Že sem se vi- del v kotlu - Zaslužno kopanje na obali Balija

Eno izmed najzanimi- vejših doživetij na poti me je čakalo jezera Pe- ning na Javi. Nekaj mi- stičnega je bilo v pona- vljajoci se melodiji, ki je prodirla nekje od daleč skozi liste palmovega go- zda ter dajala samotni pokrajini poseben čar. Kot Homerjeve Sirene me je zapeljala na ozko pot, med vitka tropska drevesa. Radovednosti bi postavil spomenik, kajti ona je premagala tesnobo in strah pred ne- znanim, ki vselej bdita nad tabo in te tako rada prikrasata za vse lepo tega sveta. Postavila me je stoletja nazaj, v vas Ngampin, ki je bila gro- zljivo zapuščenca.

Dve usločeni palmi, visoki po dvajset metrov, sta grozili, da bosta raz- četverili mladeniča; ki je

visel z glavo navzdol, privezan za noge na vrvi, napeti med obema pal- mama. To je bil prizor, ki me je s kolesom v roki prikoval za hrbti doma- cinov, prevzetih od do- gajanja na osrednjem va- skem trgu. Skozi mo- zganske vijuge so mi si- nili vsi podatki o indo- nezjskih ljudstvih, ki sem jih pred svojim po- tovanjem predelal. Tam neke v hipofizi, blizu centra za odrevenlost, mi je obitali tisti, ki je omenjal kanibalizem plemen na ozemlju da- nasnje Indonezije, pred zame tisti trenutek neda- vnim stoletjem. Ze sem se videl v kotlu, poleg mene pa zadovoljni ku- har pripravljala slastni beli file ala Ngampin. Po bli- skovitem premisleku sem opustil misel, ki je

bila za trenutek edina opcija - beg ! Spustil sem iz rok 12 kilogramov ze- lezja, toliko mi je tisti trenutek pomenilo kolo, ter se skril za pol kilogra- ma fotografskih leč. In pricel slikati, slikati...

Domacinom sem se, umazan in zarascen, v sintetičnem kolesarskem trikoju, tako nesramno netipicnem za tamkaj- snje okolje, zdel dovolj nenavaden, da so mi do- volili ogled rituala inici- acije, ki se je ta dan odvi- jal v majhni vasi Bogu, Alahu, Budu in Višnuju za hrbtom.

Kuda lumping (Ples bambusovega konja) se pricne z oblačenjem sla- vnostne noše. Fantje imajo na glavi iz rute izdelano pokrivalo, ok- rog pasu pa nepogresljivi sarong. Po obrazih si na-

mazejo intenziven make- up, ki prispeva k agres- vnemu videzu. Vse to se dogaja v kolibi, v katero je drugim vasčanom vstop prepovedan.

Gamelan (instrument ,sestavljen iz gongov) pred koco je oddajal vi- bracije, ki so fante spo- dbujale in drazile. Proti svoji navadi je postajal glasen, in ko je dosegel crescendo, se je zacelo. Plesalci so stekli na plato in se v treh parih postavi- li ob šest iz bambusa pletenih konjev. Ples je sprva potekal po smisel- ni koreografiji. Toda tempo je narasel in boj konjenikov, oboroženih z lesenimi meci, je po- stajal vedno bolj divji. Plesalci so izgubljali pri- sebnost, ob zmanjšani koordinaciji so padali in nekateri brez zavesti oblezali. Krepi udarci gurujevega bica so jih ponovno spravili na no- ge. Guru se je po ritmu premikal med njimi in usmerjal ples. Kakih 35 minut je trajal ta uvodni del, ki je plesalce zazibal v hipnotično stanje. Zdaj so bili pripravljeni za po- gumna dejanja, vredna moskega. Zacelo se je vratolomno plezanje po ozkih bambusovih ste- blih. Plezali so k neverje- tno naglico navzgor, z glavo navzdol. Stali so na vrhu teh 20 metrov visokih stebel, seveda brez kakršnegakoli varo- vala. Med obema steblo- ma napeta vrv jim je ra- bila za prehod z ene stra- ni na drugo in za ekvili- briranje na vrvi, ob ne- prestanem naprežanju za obstanek na njej. Mladci

Na koncu poti me je za nagrado čakalo kopanje v Indijskem oceanu

so razkazovali izredno moč in hkrati lovili ra- vnotezje.

Vidno utrujenim so guri prinesli kokosove orehe. Za njihovo lusce- nje domacini sicer upo- rabljajo ostro maceto, to- da otroštva naveličani mladenici, so se jih lotili z zobmi in jih tako olu- scili. Enega teh kokosov je guru zazgal. Fantje so si tako goreci rekvizit po- dajali z golimi rokami in ga brcali po platuju. Jaz pa sem mirno gledal, ka- ko so se mi smodile dla- ke na nogah, ko so jih uporabili za gol. V tistem trenutku sem prisegel na vaterpolo. Ko so imeli igranja dovolj, so zogo preprosto z rokami poga- silili.

Ali vam je kdaj padla hruska na glavo? Kaj pa 3 kilograme težak koko- sov oreh, ki si ga pred tem vrzete 8 metrov vi- soko v zrak. Kokos se se- veda raztrešči, mleko pa (z malo sreče) brez pri- mesi krvi, skropi daleč naokrog. Posebni, neopi- sljivi užitki ti morajo ta- krat hoditi po glavi. Ti- sti, ki niso zmogli take samoiniciativnosti, so si ga pustili vreci z razdalje kakih 2 metrov v glavo. Spet tresk in spet skro-

pljenje krvi. Deja vu. Ka- ksen dolgočas! Mladci so se nato lotili skatle, pol- ne stekla seveda. Le kaj je bolj hranljivega od gladkega, ostrega, kre- mencevega stekla? Pred odhodom v Indonezijo sem bil sicer opozorjen, da je indonezijska hana zaradi uporabe izbranih zacimb precej pekoca. Toda neustrašni jedci so sli če vse meje dobrega okusa in kulinaricnih za- konitosti. Lotili so se, re- cimo temu, gratiniranega polena. Ali ste kdaj jedli se kaj bolj pekočega? Dvomisim.

Moski, tega naziva jim zdaj prav gotovo ne mo- remo več odrekat, so se vidno izdelani in prepo- tni umaknili v koco. Domacini so se zaceli razhajati. Starejši v spo- minih, otroci zavistni, mladenke pa polne pre- povedanih pričakovanj. Naenkrat sem ostal sam pod apokaliptičnim ne- bom, v družbi nihajočih palm. Posneti filmi so naenkrat postali najdra- gocenejša stvar na svetu.

Na cilju In ko sem se poln se- be, a popolnoma brez motivacije (dosegel sem namreč svoj končni cilj) kopal v toplih vodah In-

dijskega oceana v zavetju samotnega zaliva na Ba- liju, se je zgodilo... Bil sem kakih 70 metrov od- daljen od obale, kjer me je čakalo kolo, na njem pa torbe z dragoceno vsebino. Nikoli mi ne bo jasno, od kod so se tisti trenutek vzeli trije mladi Indoneziji. Ob misli, da bi ostal brez dragocene opreme in filmov, sem odrevenel. Po nedololji- vju dolgem casu sem ob kolesu zagledal le se tri klaviature nedolžno be- lih zob in pa iskren klic: »Happy new year, mi- ster!«

Bil je 30. december in do Denpasarja, ki je bil moj končni cilj, sem imel le se 70 kilometrov. Ko sem se proti svoji volji sprehajal po nabito polnih plazah Kute in se zmrdoval nad novimi kolonialisti, ki so vsev- prek teptali darila, ki jih svojim bogovom dnevno nastavljajo domacini pred vrata svojih his, sem spoznal, da je tudi zame napočil cas, da Dedku Mrazu napisem pismo. En prst sem po- tunkal v mivko, drugega pa dvignil visoko pod zvezde: »Dragi Dedek Mraz, I'll go home now.« (Konec)

JEDILNIK

SLAVKO ADAMLJE

goveja juha z rezanci
rulada iz mletega mesa
krompir
solata po želji
cokoladna banana

Rulada iz mletega mesa

SESTAVINE: 2 rdeci, zeleni in rumeni pa- priki, 2 zemlji ali bel kruh (star), cebula, drobnjak, 750 g mletega mesa, 2 jajci, sol, poper, sladka paprika, 500 do 600 g kislega zelja, en por, 750 g majhnih krompirjev, 20g masla ali margarine, olje, 1/4 l pecenki- ne omake (kocka), grobo mlet poper
CAS PRIPRAVE: 90 do 100 minut

Papriko operemo in očistimo. Polovico paprike drobno narežemo, ostalo narežemo na večje kose. Kruh namočimo v mrzli vodi. Cebulo in drobnjak drobno sesekljamo. Drobno narezano papriko, ce- bulo, ozet kruh, drobnjak in jajca zmesamo in do- damo mletemu mesu. Mleto meso položimo na prozorno folijo in ga s folijo tudi pokrijemo ter oblikujemo v 30x40 cm veliko ploskev. Zgornjo folijo odstranimo. Zelje in papriko porazdelimo po mesu in potem s pomočjo druge folije zvijemo rulado.

Pecemo v pecici 45 minut pri 200°C. Medtem očistimo por, ga po dolžini prerežemo in blansiramo 10 minut v slani vodi. Krompir očis- timo, olupimo in ga v slani vodi kuhamo 20 mi- nut.

Večje kose paprike, ki so nam ostali, dušimo približno 5 minut, solimo in popramo. Rulado vzamemo iz pecice, jo namazemo z oljem in previdno ovijemo s porom (celo). Se enkrat jo pomazemo z oljem in damo nazaj v pecico za približno 15 minut. Dodamo papriko in krom- pir.

Pripravimo pecenkino omako, s katero oblije- mo rulado. Tik preden ponudimo, potresemo jed z grobo mletom poprom.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAJVIC PREDAN

kroketi iz ajdove kaše
korenčkova omaka
krompirjeva solata

Kroketi iz ajdove kaše

SESTAVINE: 2 skodelici kuhane ajdove kaše, 3/4 skodelice kuhane psenicega zdroba, 1/2 sesekljane cebule, peteršilj, zli- ca sojine omake, malo ajdove moke, olje

Vse sestavine dobro zmešamo. Iz testa oblikujemo kroketi, ki jih povaljamo v moki. Ocvremo jih v veliko olja ali pa jih v ponvi z malo olja sploščimo z lopatico in popečemo z obeh strani kot polpete.

Ko odplešejo obredni ples, postanejo mladeniči moške (Vse foto: Iztok Ivancic)

SEVERNA KOREJA / DEDNA KOMUNISTIČNA OBLAST

Kim Jong Il prevzema oblast od svojega očeta

Za sedaj je prevzel popolno nadzorstvo nad vojsko, ki pa mu ni naklonjena - Njegovo življenje popolna skrivnost

TOKIO - Nov korak na poti dednega prenosa oblasti v Severni Koreji, zadnjem stalinističnem fevdu na azijskih tleh. Kim Jong Il, sin in naslednik predsednika Kim Il Sunga, je včeraj postal predsednik vsedrjavne obrambne komisije in s tem prevzel od očeta nadzorstvo nad severnokorejskimi oboroženimi silami. Obrambna komisija je najvišje politično vodstveno telo oboroženih sil. Kim je bil že na čelu vojske, saj so ga decembra leta 1991 imenovali za vrhovnega komandanta severnokorejske vojske, aprila lani pa je dobil čin marsala.

Z včerajšnjim Kimom imenovanjem je po mnenju južnokorejskih opazovalcev parlament v Pjongjangu dal zeleno luč novi, »Kim Jon Illovi« , saj mu bodo bržkone v prihodnjih tednih izročili še ostala dva stebra režima, partijo in vladu, ki sta trenutno se v rokah 81-letnega Kim Il Sunga. Severnokorejska tiskovna agencija KCNA je navedla, da je parlament istocasno imenoval obrambnega ministra O Jin Uja za podpredsednika obrambne komisije. Kljub temu imenovanju pa so opazovalci prepričani, da obstajajo ostra trenja med vojskimi vrhovi in naslednikom starega Kima.

Kim Jong Il ima 51 let in nima nobene vojaške izkušnje, kar je za vojsko hud madež. Na svetovnem prizorišču se je njegovo ime pojavilo z vso silo prejšnji mesec, ko je zaradi južnokorejskih vojaških manevrov proglasil »predvojno stanje« in napovedal izstop Pjongjanga iz Sporazuma o nesirjenju jedrskega orožja. Življenje tega 51-letnega dednega komunističnega mogotca je zavita v popolno tajnost. Njegovi sovražniki ga prikazujejo kot razvajenca, samotarja, okrutneža, ki ga ljudstvo ne mara. Je pa zato že od malega povečan od severnokorejskega režima. Uradno naj

bi se rodil 16.februarja leta 1942 na hribu Paekdu, kjer je njegov oče postavil temelje protijaponski gverili. Na Zahodu pa trdijo, da se je rodil v Sibiriji, kamor se je zatekel Kim Il Sung, ki se je v Korejo vrnil s sovjetskimi vojniki leta 1945. Uradna biografija seveda navaja, da »je laštovka naznanila rojstvo enkratnega generala, ki bo poklican vladati svet«. Takih cvetk dobesedno mrgoli, saj je 8-letni Kim Jong Il resil očeta pred »zaroto kontarevolucionarjev in vohunov«. Sedaj pa naj bi nasledil očeta, če mu bodo to dovoljevale obupne gospodarske razmere.

PARIZ / PO ZMAGI DESNICE

Priseljenci so na muhi

PARIZ - Francoska policija je predsončnim grobo posegla (telefoto AP), da bi razpršila protestno manifestacijo temnopoltih priseljencev, ker je dan prej 17-letni zairski državljani izgubil življenje med zasliševanjem na neki pariski policijski postaji. Policija je aretirala dober ducat protestnikov, ki so policijo napadli s kamenjem in zazgahnimi steklenicami. Protesti pa so bili tudi v drugih krajih Francije, saj je policija zacela po zmagi desnice na volitvah grobo ravnavati s priseljenci tudi za najmanjše prekrške. Ubiti 17-letnik je bil osumljen, da je ukradel

NOVICE

Romuni zahtevajo od Moskve vrnitev lastnega zaklada

BUKARESTA - Romuni zahtevajo od Rusije, naj jim vrne romunski zaklad, ki so ga med leti 1916 in 1917 prenesli v Rusijo. Gre za 17 vagonov s 1700 zaboji zlata in draguljev, ki so jih odpeljali v Moskvo, da ne bi padli v roke Avstrijcem ali Turkom. V 30. letih je takratna SZ zavrnila romunsko zahtevo z utemeljitvijo, da zaklad pripada ljudstvu in ne »buržujskemu razredu«, leta 1956 pa so Sovjeti vrnili majhen del dragocenosti. Sedaj zahtevajo Romuni vrnitev vsega, kar je slo pred 75 leti v Rusijo, ce ne, bo do blokiral vstop Rusije v mednarodne finančne organizme.

Družina Fascista zaprosila za spremembo priimka

ROMA - Da bi napravila konec namigovanjem in celo zahtevam, se je družina Fascista obrnila na sodstvo s prošnjo, naj ji spremeni ime v manj nevarnega Fascetti. Oče Carmelo je več kot 40 let prenašal najprej sikaniranje sosolcev, nato ironične nasmehe in pogleda delovnih tovaršev, sedaj pa noče, da bi njegova sinova 11-letni Ermanno in 8-letni Antonio doživela se kaj hujšega. Carmelo Fascista ima sedem bratov, ki z očetom živijo v Genovi. Pred tem je tudi on z očetom živel v Genovi. Tezave so se začele po njegovi premestitvi v rodno Kalabrijo, kjer je za vse njihov priimek postal kalabra mora. Otroka sta se zaradi tega v soli celo pretepala, tako da bodo sedaj poskušali spremeniti priimek, kar v Italiji ni lahko. To je zama pred leti poskušal Carmelov oče. Družina sedaj upa, da se ne bo nihče uprl tej spremembi, ostalo sorodstvo se z njihovo odločitvijo strinja, tako da vsaj s te strani ne bi smelo biti težav.

Obsodili so ga na smrt zaradi posilstev in umorov

MOSKVA - Vladimirja Sobsikova, kmetijskega delavca v nekem sovozu pri Voronežu (500 kilometrov južno od Moskve), je sodišče obsodilo na smrt s streljanjem, ker je posilil, mučil in nato ubil številne ženske. Svoje žrtve je izbiral med osamelimi ženskami, tako da so ga odkrili sepe po več zločinih. Njegov primer v marsčem spominja na »razparaca« iz Rostova na Donu. Andrej Ciktilo je namreč posilil, mučil in ubil kar 53 žensk, preden so ga izsledili. V svojih zločinih je bil tako spreten, da so za njegove zločine usmrtili nekake nedolžnežne.

Orkan opustošil ameriško obalo Mehškega zaliva

NEW ORLEANS - Orkan, ki je te dni prizadel ameriško obalo Mehškega zaliva, je povzročil veliko gmotno škodo, v njem pa je umrlo tudi pet ljudi. Orkan je med drugim opustošil tudi osnovno šolo, da o zasebnih stanovanjskih hišah sploh ne govorimo. (Telefoto AP)

Ciklon v Bengali

NEW DELHI - Vsaj 100 ljudi je umrlo, 400 pa je bilo ranjenih v neurju, ki je pustil po Vzhodni Bengali v vzhodni Indiji. Indijska tiskovna agencija trdi, da je neurje prizadelo pet vasi v severnem delu te indijske države.

Iz ZDA izgnali nacističnega zločinca

WASHINGTON - Ameriške oblasti so sporočile, da so izgnale iz ZDA 72-letnega Liudasa Kairyasa, ki je bil med vojno stražar v koncentracijskem taborišču Treblinka. Bil je ameriški državljani od leta 1957, ko so Američani odkrili, za koga pravzaprav gre, so začeli proti njemu sodni proces, ki se je končal z obsodbo na izgon.

PRIPRAVILA: SILVO KOVAC

WASHINGTON / CLINTON ODSLOVIL ŠEFA ORGANIZACIJSKEGA ODBORA

Polemike v ZDA ob Holokavstu

WASHINGTON - Ko manjka manj kot tri tedne do svečane otvoritve washingtonskega muzeja o Holokavstu, so že izbruhnile polemike, ki bi lahko skazile svečanost. Clintonova administracija je namreč odslovila Harveyja Meyerhoffa, gradbenika in filantropa iz Baltimore, ki je prispeval svoje milijarde za izgradnjo tega muzeja. Edina Meyerhoffova krivda je bila, da ga je na mesto šefa organizacijskega odbora muzeja imenoval

Ronald Reagan.

»Svoje mesto mora zapustiti 1. maja«, je izjavila namestnica direktorja za osebe pri Beli hiši Janet Blanchard. Sklep ima težke posledice, ker avtomatično zamrzne imenovanje direktorja muzeja in sprejem v službo novega oseba. »To je bila slaba zamisel: vse to ni v interesu muzeja, ki bi ga morali vsak čas odpreti«, je protestiral demokratični poslanec in predsednik kongresne komisije za finance Sidney Yates.

Ob tej pa je še druga polemika.

Prejšnji teden je namreč Nemčija sporočila, da se slovesnosti 22. aprila ne bosta udeležila zvezni kancler Helmut Kohl in predsednik republike Richard von Weizsäcker. Bonn je namreč ponudil več milijonov dolarjev sredstev pod pogojem, da bi v eni od dveh prikazali tudi rezultate vojne Nemčije, ki je vzklikla iz pepela nacizma. Organizacijski odbor pa je to nemško ponudbo kategorično zavrnil.

Muzej so v celoti zgradili s prispevki zasebnikov, v njem pa naj bi se obiskovalci poklonili spominu na nedolžne žrtve nacističnega terorja. Poleg Zidov in Romov, ki so bile v konceptu »končne rešitve« glavne žrtve holokavsta, muzej obnavlja spomin na milijone žrtv po vsej Evropi, na invalide, na umobolne, na homoseksualce, ki jih je nacizem skupaj s sovjetskimi in drugimi vojnimi ujetniki ter političnimi nasprotniki strpal v

unicnevalna koncentracijska taborišča in jih pokoncal v plinskih celicah.

Njihov spomin je strnjen v slikah, oblekah in uradnih esesovskih dokumentih. »To bo romarski kraj za vso ameriško zidovsko skupnost«, pravi rabin Eugene Borowitz.

Otvoritev bo nadvse svečana, saj bo trak prerežal sam predsednik Bill Clinton, povabili pa so na desetine državnikov.

MANILA / NA VELIKI PETEK SE MARSIKDO PUSTI KRIŽATI

Krvavi velikonočni običaji na Filipinih

Običaji segajo nazaj v šestdeseta leta

SAN FERNANDO - Na Filipinih so se v petek v izbruhu fanatizma vsaj dvanajst moz in ena ženska dali križati, da bi se tako spomnili Kristusovega trpljenja. Na stotine prebivalcev je nosilo na hrbtu dva metra velike križe ali pa se je po hrbtu bicalo od krvi. Na ta strašen način so na pretežno katoliških Filipinih proslavljali veliki petek.

27-letnemu kmetu Romelitu Vergari sta dva moza pribila dlani na križ v alkohol namočenimi zebli. Nato sta ga dvignila in ga celi dve minuti kazala množici fanatikov in turistov. Vergara je pozneje povedal novinarjem, da je bilo bo-

lece, predvsem zato ker so mu zeblje zabijali v kosti. Kljub temu je izjavil, da se namerava dati križati tudi prihodnje leto. Dodajmo, da mladenič to pocenja že osem let zaporedoma. Može, ki so se dali križati v San Fernandu in v bližnjih mestih province Pampanga, 70 kilometrov severno od Manile, so povedali, da so to storili, da bi prosili Boga, naj jih usli, da bi se mu zahvalili, ker jih je že uslišal, ozioroma, da bi se spokorili za svoje grehe.

V sosedni provinci Bulacan je 50-letna Amparo Santos ostala pribita na križu celih 30 minut ne da bi kazala vidnih znakov trpljenja.

To je njeno sesto križanje. Množici tisoč ljudi je neprestano ponavljala, da ne cuti bolečine.

Katoliška cerkev ne odobrava verskega fanatizma, vendar ji se ni uspelo ustaviti te strasne navade, ki se je začela v šestdesetih letih. Neka filipinska nuna, ki je prisostvovala Vergarovemu križanju je izjavila, da ne vidi nobene potrebe za tako pocetje. Tudi 42-letni protestantski misijonar iz Kalifornije Pat Ellis je bil mnenja, da ti ljudje trpijo zaman, saj je v Bibliji napisano, da nas je Jezus odrešil in zvelical in je zato dovolj, da gre do gresniki k spovedi in se kesajo.

SINAJSKI POLOTOK

Opijev mak donosnejši od drobnice

TEL AVIV - Za mehanizacijo egiptovske vojske nedostopna območja na Sinajskem polotoku so beduini sprejemili v pravo »zemeljsko opijajo«. Včerajšnji izraelski tednik Zman Tel Aviv je objavil reportazo dveh izraelskih novinarjev, ki sta s kamelama precesala gorato območje med rdečemorskim Dahabom in svetopisemsko goro Dzabel Musa, na kateri je po nekom izročilu Mojzes prejel deset božjih zapovedi. Samo v dolini Uadija Ramhan je kar 150 parcel opijevnega maka. Podobne »njive« sta novinarja opazila tudi v uadijih Piran, Isla in Vadzed, opijev mak pa gojijo celo v neposredni

blizini samostana sv. Katerine, ki je tradicionalni cilj številnih romarjev. Od beduinov sta novinarja izvedela, da je egiptovska vojska poskusila zatreti to dejavnost celo s helikopterji. Egiptovski vojaki pa si ne upajo v gore, ko njihova terenska vozila obstanejo na neprehodnem terenu, se vojaki vrnejo. Beduini so med drugim oboroženi, tako da bi bili zlahka kos vojakom brez mehanizacije in težkega orožja. Beduini so na svoja makova polja napeljali tudi po več kilometrov dolge plastične in gumijaste cevi. Poleg opija sedaj rafinirajo tudi poseben heroin, ki ga imenujejo harvil.

Največ ljudi se da križati v San Fernandu (Telefoto AP)

1	2	3	4	5	6	7
8		9				10
11				12		
13				14		
15				16		17
			18	19		
20	21	22				
23			24		25	26
27			28		29	30
31			32		33	
34			35		36	

Vodoravno:

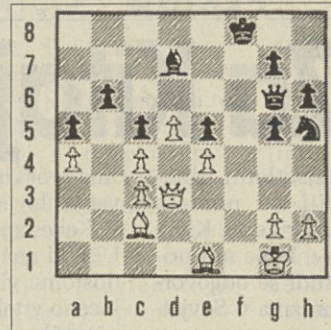
1. nordijski izraz za smuci, 4. ime ameriškega filmskega komika Laurela, 8. sposobnost razuma, da dojame predmete in odnose med njimi, 11. bosanski pesnik (Josip) (iz crk sito), 12. mesto v severozahodni Franciji, 13. ime ameriškega filmskega igralca Neesona, 14. zadnje predivo, 15. mesto v ameriški zvezni državi Ohio, 17. desni pritok Volge v Rusiji, 18. akut, 20. mesto razvalin ob reki Tigris v Iraku, rezidenca dinastije Abasidov v 9. stoletju, 23. orientalsko barvilo za lase, 24. nekdanja angleška kraljevska rodovina, ki je vladala v letih 1485 do 1603, 28. muslimansko moško ime (iz crk Dali), 30. podolgovat madež na koži, 31. ime ljubice bavarskega kralja Ludvika I. Montez, 32. ime več papežev, 33. z besedami izražena želja, da bi koga zadelo zlo, 35. grški bog vojne, 36. latinski naziv za zrak.

Navpično:

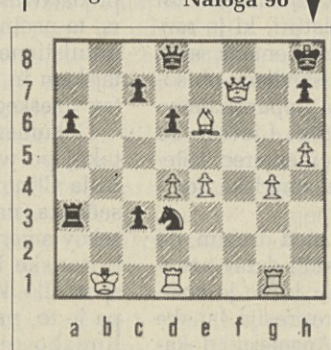
1. gosto tekoč lepiljiv izcedek dreves, 2. brezbarven plin, najbolj razširjen element na zemlji, 3. glavno babilonsko zensko božanstvo, tudi boginja ljubezni, 4. začetnici slovenskega pisatelja Jenka, 5. trup, 6. drama avstrijskega književnika, predstavnika dunajskega impresionizma, Arthurja Schnitzlerja, 7. ptica severnih morij, alk, 9. kisel jurni sadež, 10. junak Vergilove pesnitve, 16. zgornji del stopala, 19. francoski general in državnik, dolgoletni predsednik države (Charles de), 20. trofeja severnoameriških Indijancev, 21. zepna državnica v Pireneji, 22. ameriški pisatelj (Norman, Goli in mrtvi), 25. bolniška hrana, 26. kraj ob istoimenskem jezeru na avstrijskem Koroskem, 27. nekdanji slovenski gledališki igralec (Ali), 29. ameriška filmska igralka (Veronica), 34. začetnici ceskega opernega pevca Slezaka.

kna, Tudor, Adil, Ilsa, Leon, prekleto, Ares, aer.

Vodoravno: ski, Stan, mišljenje, Osti, Laon, Liam, otre, Akron, Oka, naglas, Samara.

Naloga 95

Naloga 96

Sahovska naloga st. 95

Spassky - Fischer / Reikjavik 1972
V blokirani poziciji je zelel Spassky s potezo 1.Ld1 zamenjati neugodnega crnega skakaca, ki je lahko nevaren belim kmetom. Pri tem je pozabil »zakrpati« nastale luknje v svoji poziciji in tako spregledal taktični udar Fischerja, ki je - kljub majhnemu številu figur - kaznoval nepazljivost belega.

Sahovska naloga st. 96

Bagirov - Gufeld / SZ 1973
Vodja crnih figur, ki je na potezi, je pred pomembno odločitvijo. Kako - kljub trdnjavi manj - nadaljevati v napadom na belega kralja? V pomoč pri tej akciji mu je poleg trdnjave in skakaca tudi kmet na polju c3. Odločilna varianta, ki vodi v prednost crnega, pa se pričinja s potezo 1...? Analizirajte in razplet bo zares presenetljiv!

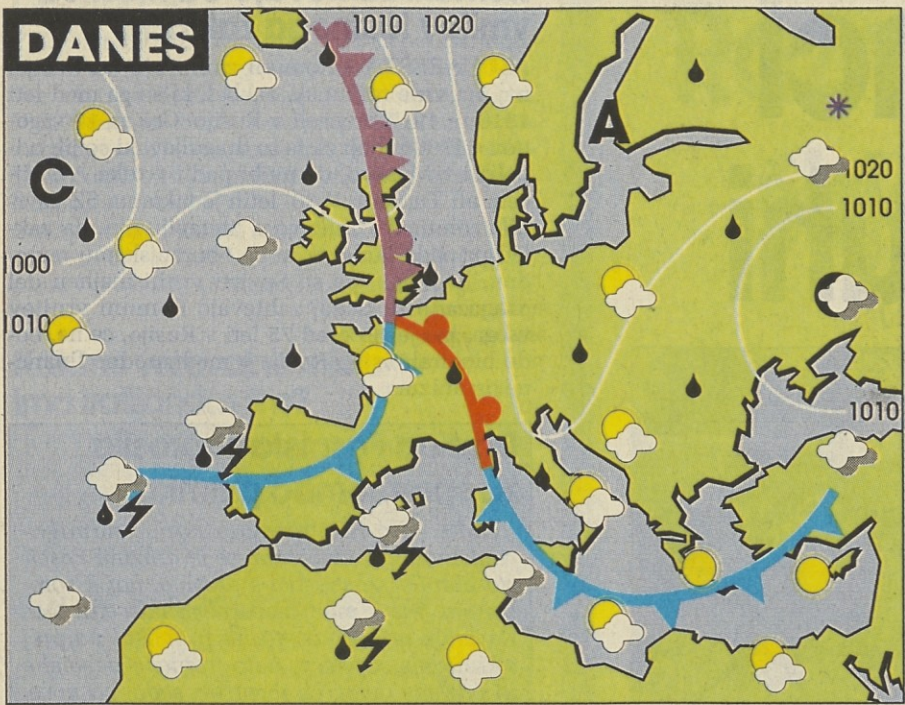
Resitev naloge st. 93

Ze prvi skok belega »lipicanca« 1.Se5! razkrije namere belega. Zrtvuje damo in aktivira oba skakaca v borbi za polje f6, ki poteka po 1...Ld1: 2.Sd7! Kritično polje crnega f6 je pod kontrolo obeh belih skakacev in zrtveni mlin belega se nadaljuje: 2...Le7 3.Se6! Lf6: 4.Te8+! se zaključna poanta! 4...De8: 5.Sf6! mat!

Resitev naloge st. 94

S prvo potezo 1.Sf4! Karpov razkrije svojo taktično zamisel. Točka d5 je pod kontrolo belih skakacev, zato je umik crnega skakaca s polja f3 nemogoč. 1...Df2 2.Sg6! gf6. Beli trdnjavi se tako odpre sedma vrsta. 3.Th7+ Kd8 4.Dd6: Dd4 crni brani 5.Th8 mat, vendar se po 5.De7+ crni vda! Na 5...Kc7 sledi 6.Sb5+ seh!

EVROPA / PLOHE, DEŽ IN SONCE

Nad Sredozemljem se pogloblja območje nizkega zračnega pritiska. Od jugozahodnih vetrovih bo do- tekal k nam vlažen in toplel zrak.

ALPE JADRAN / POOBLAČITVE IN PADAVINE

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	MEGLA

Slovenija: V vzhodnih krajih bo večji del dneva sončno. Najnižje dnevne od -2 do 3, najvišje dne- vne temperature od 13 do 18 stopinj C.

Sosednje pokrajine: Oblačnost bo iznad se- verne Italije dosegla se- verni Jadran in zahodno Hrvaško. Tam bo popol- dne že deževalo.

V Sloveniji: V nedeljo bo spremenlji- vo do pretežno oblačno z občasnimi padavinami, deloma plohami in nevihtami. Pihal bo jugoza- hodnik.

Obeti: V ponedeljek bo spre- menljivo vreme, s kraje- vnimi plohami čez dan.

PRETOK REK

Pretek rek v m³ na sek. ob 7. uri

Mura, G. Radgona: 105; Drava HE Dravo- grad: 140, Sava Rado- vljica: 7.43, Sava Ra- deče: 72, Sava HE Mavčice: 8; Sora Sko- fja Loka: —; Ljublja- nica Moste: 15, Savi- nja Lasko: 7.44; Krka Podbojce: 37, Kolpa Radenci: 47.

STANJE VODA

Visina vode v cm ob 7. uri: Mura, G. Radgona: 111, Drava HE Dravograd: — Sava Radovljica: 34, Sa- va Radeče: 108, Sava HE Mavčice: —; Sora Suha: 97, Ljubljani- ca Moste: 56, Savinja La- sko: 90; Krka Podbojce: 96, Kolpa Radenci: 113; Soca Solkan: 171.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo danes vzslo ob 06.25 in zasllo ob 19.42. Dan bo dolg 13 ur in 17 minut. Luna bo vzslo ob — in zasllo 08.31.

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.22 najnižje - 51 cm, ob 12.48 najvišje 24 cm, ob 18.02 najnižje - 14 cm, ob 24.00 najvišje 38 cm.

Jutri: ob 7.01 najnižje - 43 cm, ob 13.44 najvišje 16 cm, ob 18.33 najnižje - 4 cm, ob 24.24 najvišje 29 cm.

SETVENI KOLEDAR

Luna je v znamenju Strelca, element ogenj. Dan je primeren za vsa sadjarska opravila in za sejanje vse vrste ze- lenjave s plodovi, npr. grah, sojo pa tudi para- diznik in papriko.

V VEDNOST

Vreme v minulem tednu

JANEZ MARKOSEK

Aprila postane vreme pestrejšje, vremenski procesi burnejši. Na ne- bu se pojavljajo kopasti oblaki. Glavna gonilna sila teh procesov je son- ce, ki je že tako močno, da precej ogreje zrak pri tleh, ozračje samo pa je se razmeroma hladno. Delec zraka, ki se pri tleh dopolne ogreje, se začne dvigati. Dviga se toliko časa, dokler je njegova temperatura vi- šja od temperature oko- liskega zraka. Pri tem se ohlaja. Dokler ne doseže nivoja, ko postane nje- gova temperatura enaka temperaturi njegovega rosišča, se delec zraka ohlaja za eno stopinjo na vsakih 100 metrov nadmorske višine. Nivo, kjer postane dvigajoči se zrak nasičen, imenuje- mo kondenzacijski ni- vo. To je višina baze ko- pastih oblakov. Tudi na- sičen zrak se se vedno dviga in oblak raste v vi- sino. Če raste v višino le malo, potem nastanejo kumulusi lepega vreme- na. Če pa oblak seže v večje višine, nastane močnejše razvit kumu- lus, iz katerega se lahko pade ploha dežja. Če močnejše razvit kumul- us se raste, lahko tudi do višine okoli 12 kilom-etrov nastane nevihtni oblak - kumulonimbus. Iz njega lahko pada tudi toča, lahko pa ga spre- mljajo se blisk in grom ter močnejši veter. Kon- denzacijski nivo je tem- više, čim nižja je vlaga zraka. Če ima zrak pre- malo vlage ali se pri tleh pre- malo ogreje, se kopa- sti oblaki ne pojavljajo. Napoved plohe ali neviht torej sloni predvsem na tej presoji.

Za frontalnim valom, ki je v sredo jutraj pre- sel Slovenijo, je v višjih plasteh ozračja - okoli 5000 m visoko - k nam pritekal hladnejši in tu- di dovolj vlažen zrak. Pogoji za nastanek plo- ha in neviht, ki so bile v četrtek, so bili izpolnjeni.

TEMPERATURE ALPE JADRAN včeraj ob 8. in ob 14. uri	TEMPERATURE PO EVROPI včeraj ob 8. in ob 14. uri
LJUBLJANA..... 4/10	HELSINKI..... -7/1
TRST..... 9/15	STOCKHOLM..... -5/4
CELOVEC..... 2/10	KØBENHAVN..... -1/6
BRINIK..... 4/11	MOSKVA..... 5/13
MARIBOR..... 7/9	BERLIN..... 5/9
CELJE..... 4/10	VARSAVA..... 1/8
NOVO MESTO..... 4/9	LONDON..... 8/13
NOVA GORICA..... 4/16	AMSTERDAM..... 3/12
MUR. SOBOTA..... 6/13	BRUSelj..... 3/12
PORTOROŽ..... 7/16	PARIZ..... 7/15
POSTOJNA..... -1/9	DUNAJ..... 6/11
ILIRSKA BISTRICA..... 3/11	MÜNCHEN..... -2/8
KOČEVJE..... 0/11	ZÜRICH..... 1/12
CRNOMELJ..... 4/12	ZENEVA..... 2/15
SLOV. GRADEC..... 3/10	RIM..... 8/17
BOVEC..... 3/13	MILAN..... 8/17
RATEČE..... -2/9	BEOGRAD..... 3/13
VOGEL..... 0/0	BARCELONA..... 9/15
KREDARICA..... -7/-6	BUKARESTA..... 3/18
VIDEM..... 6/16	ISTAMBUL..... 8/13
GRADec..... 7/12	MADRID..... 12/27
MONOSTER..... 4/12	LIZBONA..... 14/20
ZAGREB..... 6/9	ATENE..... 11/20
REKA..... 10/11	TUNIS..... 10/25
	MAITA..... 14/20
	KAIRO..... 14/24

SNEŽNE RAZMERE		
SLOVENIJA	FURLANIJA-JK	KOROŠKA
Kope..... -/-	Cimolais..... -/-	Podkloster..... -/35
Vihe..... -/-	Claut..... -/-	Bad Kleinkirch..... 20/50
Lantovž..... -/-	Piancavallo..... -/-	Pilberk/Peca..... -/30
Star vrv..... -/-	Zabnice/Ovčja v..... -/-	Slovenji Plajberk..... -/50
Rogla..... -/30	Rabi..... -/-	Dobroč..... -/30
Kanin..... -/60	Forni Avoltri..... -/-	Nassfeld/Mokrine..... 60/80
Cerkno..... -/-	Forni di Sopra..... -/-	Spittal/Goldeck..... 5/55
Sotška planina..... -/-	Paluzza-Timau..... -/-	Heiligenblut..... 20/140
Vogel..... -/-	Pauls..... -/-	Katschberg..... 60/80
Kobla..... -/-	Pontebba..... -/-	Korajce/Golica..... -/30
Mariborsko..... -/-	Pradobosco..... 20/40	Kötsch/Mauth..... 20/30
Pohorje..... -/-	Prato Carnico..... -/-	Malnitz..... 10/150
Kranjska gora..... -/-	Soncilan..... -/-	
Pokljuka..... -/-	Sauris..... -/-	
Rog - Crnosčjnice..... -/-	Sila Chianzutan..... -/-	
Privine..... -/-	Nevejsko sedlo..... 0/100	
Jezerca..... -/-	Visarje..... 35/60	
Urova..... -/-		
Kivavec..... -/-		
Cim vrv..... -/-		
VENETO	AVSTRJA	
Sappada..... 0/40	Arberg..... 35/330	
	Seefeld..... 20/70	
	Kitzbühel..... 10/75	
	Obertauern..... 120/220	
	Zell am See..... 20/100	
	Schladming/Pl..... 10/100	

CESTE PO SLOVENIJI

Vecinoma so suhe in normalno prevozne. Promet v notranjosti in na večini mejnih prehodov je tekoč.

JEDRSKA NESREČA / NEZAUPLJIVOST LJUDI

Tomsk: optimizem a tudi bojazen

MOSKVA - Ruska komisi- ja za izredne situa- cije je včeraj dopoldne poudarila, da »ni nevar- nosti« za prebivalce Tomska 7 zaradi torkove jedrske nesreče. Se ved- no pa ni znana sestava jedrske razstope in re- zervoarju, ki ga je razne- slo in se je vnel. Trditve, da se je v rezervoarju po- leg urana 235 nahajal tu- di plutonij 237, so kraje- vne oblasti odločno zani- kale, češ da z meriti- vami, niso ugotovile tega radioizotopa, ki se raz- gradi sele po 24.000 leti. Predsednik komisije za izredne situacije Viktor Vladimirov je ob zagotovi- lih, da ni nevarnosti za ljudi, moral priznati, da je nesreči botrovala ma- lomarnost osebja, ki je bilo zadolženo, da nad- zoruje tehnološki proces v rezervoarju.

Včeraj se je ponovno oglašil akademik Nikolaj Ponomarev-Stepnoj, ki je povedal, da je v Rusiji osem skrajno nevarnih reaktorjev. Sodeč po lokacijah na Polotoku Kola, v Voronežu, Kur- sku in v Sankt-Peterbur- gu gre skoraj gotovo za zastarele grafitne reak- torje RBMK cernobilske- ga tipa. Ponomarev-Ste- pnoj je namrec navedel, da se taki reaktorji na- hajajo tudi v drugih državah nekdanje Sov- jetske zveze, predvsem v Ukrajini.

Prav zato je treba po njegovem mnenju ohrani- ti tesno sodelovanje z vsemi nekdanjimi sovjetskimi republikami, ker je izmenjava tehnoloških izkušenj življenjskega pomena.

Marsikdo pa se v Ru- siji ne strinja s takim op- timizmom oblasti. Vče- rajšnja Nezavisimaja Ga- zeta je svojo reportažo iz Tomska pomenljivo na- slovila: »Uradni viri po- skušajo pomirjati, a spo- min na cernobilsko tra- gedijo, nam ne dopušča, da bi verjeli v preuranje- ne ocene izvedencev.«

Težko je ocitati Ru- som, da so nezaupljivi: cernobilske rane so se sveže, vesti z osrednje Sibirije pa so do skrajno- st protislovne, tako da si človek ne more ustvariti prave slike. Po zadnjih vesteh naj bi bilo jedrsko kontaminiranih »samo« 90 kvadratnih kilome-etrov ozemlja v glavnem sibirskih tajge.

RIMSKA POMLAD

Prijatelj konj

Kaj si imata za povedati tako zaupnega otročiček v vozičku in fjakarski konj, ki pelje turiste po Rimu? (AP)

PEKING / OSTRE KRITIKE NE SAMO NA RAČUN WASHINGTONA, TEMVEČ TUDI RUSIJE

Za Kitajsko so ZDA spet »tiran sveta«

PEKING - Po dvajsetletni ping-ponski diplomaciji so postale Združene države Amerike za Kitajsko spet »tiran sveta«, ki pa mu pripisujejo v Pekingu tudi se odgovor- nost za padec komunizma v Sovjet- ski zvezi.

To novo tezo so Kitajci izpostavili v posebni vladni listini, ki je raz- deljena v štiri dele, namenjena samo »notranji rabi« in sestavljena ob so- delovanju s »tretjim departmajem« vojske tajne službe. Listino so vključili tudi v dokumentarec, kate- rega kopijo je dobila ameriška novi- narska agencija UPI.

V njem je receno med drugim, da je Skupnost neodvisnih držav »že v kali spačen zarodek« in da je ame- riska vlada s trdo represijo lanske crnske vstaje v Los Angelesu »doka-

zala svojo hinavščino glede obravna- vanja človeških pravic.«

Kakor sporočata agenciji ANSA in UPI, ki navajata pri tem strogo vero- dostojne vi- re, naj bi dokumentarec ločeno vrtili posameznim skupinam visokih vladnih funkcionarjev in predstavnikov oboroženih sil, da bi na ta način podkrepili obrambo komunistične »pravovernosti« na Ki- tajskem in sprožili dodatno okrepi- tev vojskega aparata.

Dokumentarec, ki so ga pripravili takoj po washingtonski umestitvi Billa Clintona za ameriškega pred- sednika, naj bi bil sestavljen iz iz- sekov ameriških televizijskih postaj, britanske BBC in japonske NHK; sporočilo, ki ga naslavlja gledalec, pa je to, pravijo, da morajo braniti ljudsko republiko in socializem

pred rastočo ameriško grozno- jo. »Zmaga v zalivski vojni,« pojasnjuje pripovedovalec, »je Americe na- vzhčila in jim utrdila zavest, češ da so ostali edina velesila na svetu, in tako so začeli izgrajevati nov svetov- ni red, prevzeli njegovo krmilo, po- stali se bolj hegemonični in nespa- metni.« Listina neposredno opozarja Clintona, da mu ne bo uspelo posta- ti in predvsem ostati svetovni tiran oziroma voditi politiko ameriške he- gemonije.

Navdihnjenost dokumentarca, ki traja kar šest ur, se zdi v popolnem nasprotju s prizadevanji za razširitev gospodarskih reform in ublazi- tev vseh uradnih napadov na Zahod, ces da scuva k zrušenju komunizma, ki so prisla do izraza v zadnjih ca- sih. Po vzoru stalisc, ki so prevlado-

vala sredi sedemdesetih let, se doku- mentarec dolgo zaustavlja pri »te- macnih vidikih kapitalizma«, vz- traja pri sicer resnični socialni emar- ginaciji v Evropi in pri trgovskih sporih med njo ter Ameriko. Hkrati pa izkorisča nezavest, v katero je pa- del med uradnim obedom v Tokiu prejšnji predsednik George Bush, za- to, da poudarja gospodarsko osibitev Združenih držav nasproti Japonski...

Daljši del dokumentarca je na- menjen tudi Rusiji in padcu njene življenjske ravni po razkroju Sovjet- ske zveze. Glavna tarca kritik je predsednik Boris Jelcin, ki ga ozna- čujejo kot »hlapca Amerike« in obtožujejo, da je v celem sprejel za- hodne vrednote človekovih pravic in demokracije ter zatajil sovjetsko zgodovino in socializem. Jelcinove izbire naj bi spodbokale stabilnost v državi in zaostrele etnicne ter social- ne napetosti, zaradi česar da je pris- lo do konfliktov, ki jim ni bilo doslej para. Povsem drugače pa seveda dokumentarec prikazuje ravnanje ki- tajske vlade, ki da je v krvi zatrt de- monstracije leta 1989 niso »prete- sle«. Kitajska, je receno v dokumen- tarcu, je bila prva tarca antikomuni- stičnega vala, »toda partija je s po- močjo ljudstva zadušila kontrarevo- lucionarno vstajo v Pekingu in resila socialistično vladno«.

Po mnenju nekaterih opazovalcev utegne ta dokumentarec povečati strah v državah, ki mejijo s Kitajsko in se bojijo njene ponovne agresiv- nosti; tudi zaradi tega, ker so v Pekingu sklenili 15-odstotno pom- nožiti vojske stroške. (ANSA, UPI)

Horoskop

piše
Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/20-4 : Čeprav ste produktivni na vseh področjih, boste pozili marsikatero bridko zaradi razočaranja pri finančnem projektu , ker ste nesmotno ravnali z denarjem.

BIK 21-4/20-5 : Ze lep čas niste bili na zdravniškem pregledu niti pri zobozdravniku. Cas dela svoje in tako zanemarjanje pusca negativne posledice.

DVOJCKA 21-5/21-6 : Ce je na vašem urniku predvideno potovanje, boste na poti naleteli na romantično vzdušje, ki se mu ne boste mogli in ne hoteli izogniti.

RAK 22-6/22-7 : Projekti, v katere ste vlagali skupaj z drugimi, so mnogo bolj profitabilni in urejeni kot pa vaše osebne finance. Potrudite se, da bo stanje približno enako.

LEV 23-7/23-8 : Bodite pripravljeni na nepričakovan razvoj dogodkov pri denarnih zadevah, ko vam tudi dodatno delo in zaskrbljenost ne bosta pomagala najti izhoda.

DEVICA 24-8/22-9 : Najbrz ste že ugotovili, da vam je zadnje case srečna zvezda naklonjena. Ce iscate ljubezen svojega življenja, imate možnost, da jo tudi najdete.

TEHTNICA 23-9/22-10 : Prav veliko ne bi smeli pričakovati in staviti le na enega konja, saj so nekatere stvari tudi za vas uganka, ceprav brez njih ne morete uresniti cilja.

SKORPIJON 23-10/22-11 : Danes vam ne bo slo vse prav dobro od rok, zato bodite se posebej pozorni na drobne nesreče in ureznine. Cas je ze, da obiščete svojega zobozdravnika!

STRELEC 23-11/21-12 : Razmerje, začeto pred kratkim in katerega zaščitni znak je skoraj usodna privlačnost, ima lahko podobne posledice kot istoimenski film. Življenje se vam bo obnilo na glavo!

KOZOROG 22-12/20-1 : Prijatelj bo imel zelo tehtne pripombe glede finančnega projekta in vam hkrati predlagal boljso idejo, pri kateri ne bo potrebno večje tveganje. Vključite ga v ekipo!

VODNAR 21-1/19-2 : Velicasten družabni dogodek bo za vas velika skušnjava, saj bo slastno obložena miza in nepriporočljiva količina sladke kapljice pustila posledice...

RIBI 20-2/20-3 : Ne pritožujte se zaradi svojega ljubezenskega in družabnega življenja! Nova družba in nova poznanstva so razlog za iskrice v vaših očeh...